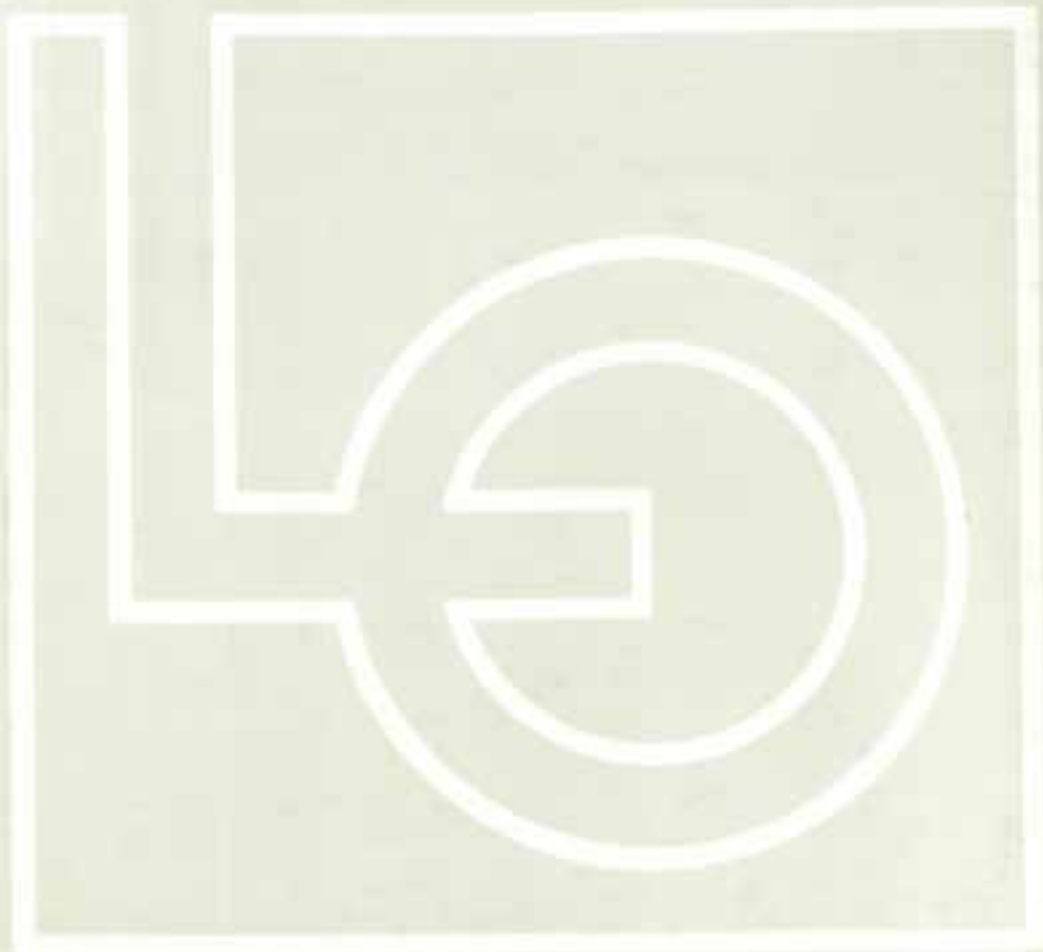

BERETNING
1987

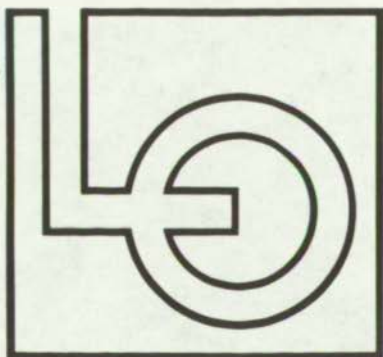
Lands-
organisasjonen
i Norge

BERETNING 1987

Lands-
organisasjonen
i Norge

BERETTING
1937

INNHALDSFORTEGNELSE

	Side
1. TARIFFREVISJONER – ØKONOMISK POLITIKK	
Den økonomiske utvikling i 1987	7
Tariffrevisjonen 1987	10
Lavlønnsfondet	13
2. ARBEIDS- OG NÆRINGSLIVET	
Industripolitikken	14
LOs industriforum	15
«Norgesom industrinasjon»	15
Hovedavtalen mellom LO og N.A.F.	16
Hovedavtalen mellom DKT og LO	17
Hovedavtalens bedriftsutviklingstiltak	17
Samarbeidsrådet LO/N.A.F.	19
Samarbeidsrådet DKT-LO	21
Bransjerådene	27
3. SOSIALPOLITIKK	
Inntektsregulering for pensjonistene	28
Sykelønnsordningen mellom LO og N.A.F.	30
Arbeidslivets komité mot alkoholisme og narkomani (AKAN)	31
Arbeidslivets komité mot AIDS	33
4. UNDERVISNINGS- OG OPPLYSNINGSVIRKSOMHET	
Opplysningsarbeidet i fagbevegelsen	34
Opplysnings- og utviklingsfondet LO/N.A.F.	53
Landsorganisasjonens skole Sørmarka	53
Arbeiderbevegelsens folkehøgskole Ringsaker	56
Skole og utdanning	57
Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek	65
Fagbevegelsens senter for forskning, utredning og dokumentasjon (FAFO)	68
5. INTERNASJONALT FAGLIG ARBEID – UTENRIKSPOLITIKK – SOLIDARITETSARBEID	
Innledning	71
Frie Faglige Internasjonale (FFI)	71
Den Europeiske Faglige Samorganisasjon (DEFS)	76
Det Europeiske Faglige Institutt (DEFI)	79
Europa/Det Europeiske Fellesskap	80

Nordens Faglige Samorganisasjon (NFS)	81
Nedrustning og sikkerhet	82
Faglig samarbeid med organisasjoner i utviklingsland	83
Arbeiderbevegelsens Internasjonale Støttekomité (AIS)	88
Internasjonalt faglig ungdomsarbeid	98
Den Internasjonale Arbeidsorganisasjon (ILO)	99
 6. FORSIKRINGSSPØRSMÅL	
Kollektiv hjemforsikring	103
Grunnforsikringen	103
LOs samleforsikring	104
Informasjons- og opplysningsvirksomheten i forsikring	104
Fagorganisasjonens Stønadskasses Fond	104
Den norske Fagorganisasjons Pensjonskasse	105
Fellesutvalget for kollektive forsikringer	105
 7. ADMINISTRASJON OG ORGANISASJON	
LOs administrasjon	106
Sekretariatet	106
Representantskapet	107
Landsmøter i forbundene	113
Hovedbesøk til og fra utlandet	114
Diverse offentlige styre og utvalg	115
Samarbeidskomiteen LO-DNA	119
Samarbeidet med Norsk Lærergag	120
Samarbeidet med Norsk Skuespillerforbund og Norsk Ballettforbund	120
Samarbeid med Norsk Sykepleierforbund	121
Administrasjonsavdelingen	121
Arbeidslivsavdelingen	122
LO-aktuelt - Fri Fagbevegelse	136
Informasjonsavdelingen	136
LOs internasjonale avdeling	138
LOs juridiske avdeling	139
Kontorsjefens avdeling	140
Personalavdelingen	140
LOs revisjonskontor	142
LOs økonomiske avdeling	143
 LOs faste valg	145
Sekretariatets Rådgivende Finanskomité	145
LOs valg for arbeidsmarkedspolitikk, offentlig og privat tjenesteyting	146

LOs utvalg for arbeidslivsutvikling	146
LOs utvalg for familiepolitikk og likestilling	147
LOs fiskeritutvalg	148
LOs utvalg for industri, olje og energi	148
Inntektspolitisk utvalg	149
LOs innvandrertutvalg	149
Kriminalpolitisk utvalg	153
LOs kulturutvalg	153
LOs medieutvalg	157
LOs oljekartell	158
Organisasjonskomiteen	161
Sosialpolitisk utvalg	162
LOs ungdomsutvalg	164
 Folkets Hus Landsforbund	 172
Folkets Hus Fond	174
Fagdata	174
 Distriktskontorene:	
Østfold	176
Oslo og Akershus	181
Hedmark	183
Oppland	187
Buskerud	190
Vestfold	192
Telemark	196
Aust-Agder	198
Vest-Agder	199
Rogaland	201
Hordaland	202
Sogn og Fjordane	204
Møre og Romsdal	205
Sør-Trøndelag	207
Nord-Trøndelag	209
Nordland	210
Troms	212
Finnmark	214
LO-kontoret Kårstø	216
LO-kontoret Sture/Mongstad	219

8. STATISTISK OVERSIKT	221
------------------------------	-----

347	1914	1914	1914
348	1914	1914	1914
349	1914	1914	1914
350	1914	1914	1914
351	1914	1914	1914
352	1914	1914	1914
353	1914	1914	1914
354	1914	1914	1914
355	1914	1914	1914
356	1914	1914	1914
357	1914	1914	1914
358	1914	1914	1914
359	1914	1914	1914
360	1914	1914	1914
361	1914	1914	1914
362	1914	1914	1914
363	1914	1914	1914
364	1914	1914	1914
365	1914	1914	1914
366	1914	1914	1914
367	1914	1914	1914
368	1914	1914	1914
369	1914	1914	1914
370	1914	1914	1914
371	1914	1914	1914
372	1914	1914	1914
373	1914	1914	1914
374	1914	1914	1914
375	1914	1914	1914
376	1914	1914	1914
377	1914	1914	1914
378	1914	1914	1914
379	1914	1914	1914
380	1914	1914	1914
381	1914	1914	1914
382	1914	1914	1914
383	1914	1914	1914
384	1914	1914	1914
385	1914	1914	1914
386	1914	1914	1914
387	1914	1914	1914
388	1914	1914	1914
389	1914	1914	1914
390	1914	1914	1914
391	1914	1914	1914
392	1914	1914	1914
393	1914	1914	1914
394	1914	1914	1914
395	1914	1914	1914
396	1914	1914	1914
397	1914	1914	1914
398	1914	1914	1914
399	1914	1914	1914
400	1914	1914	1914

1. Tariffrevisjoner- Økonomisk politikk

Den økonomiske utviklingen i 1987

Arbeidsmarkedet har vært stramt i hele 1987. Særlig har det vært knapphet på faglærte arbeidere. Sysselsettingen økte og arbeidsledigheten gikk betydelig ned. Ifølge arbeidskraftundersøkelsen (AKU) var det i de tre første kvartalene av 1987 i gjennomsnitt 44 000 flere sysselsatte enn i de tilsvarende kvartalene i 1986. Ved utgangen av desember var den registrerte arbeidsledigheten 31 400, dvs. 3 700 lavere enn på samme tidspunkt i 1986. Årsgjennomsnittet for 1987 viser en total ledighet på 32 400, fordelt på 18 300 menn og 14 100 kvinner. Dette er en nedgang i forhold til året før på 3 800, fordelt på 1 900 menn og 1 900 kvinner.

Til tross for at deler av konsum- og investeringsetterspørselen har avtatt, er presset i arbeidsmarkedet fortsatt høyt ved utgangen av 1987. Ifølge AKU for fjerde kvartal er det derimot flere tegn som kan tyde på at arbeidsmarkedet er ved et vendepunkt ved inngangen til 1988.

Etter foreløpige anslag ved årsskiftet, økte bruttonasjonalproduktet regnet utenom oljevirkosomhet og sjøfart med 1,0% fra 1986 til 1987. Den innenlandske etterspørselen viste en svak nedgang på 0,3%, mens industriproduksjonen økte med 1,7%. Den kostnadsmessige konkurranseevne ble forverret med 2,5% i 1987. På den annen side viser foreløpige beregninger en produktivitetsvekst på hele 5% i 1987. Dette indikerer at det har vært en sterk produktivitetsøkning i tilknytning til arbeidstidsforkortelsen. Etter foreløpige tall kan kanskje opp mot halvparten av arbeidstidsreduksjonen ha blitt innvunnet i form av ekstraordinær høy produktivitetsvekst.

I møte 24. februar 1987 vedtok Representantskapet en uttalelse vedrørende den økonomiske situasjon der det heter:

«Norsk økonomi står overfor betydelige utfordringer. Utenriksøkonomien er sterkt svekket. Som nasjon forbruker vi mer enn vi produserer. Pris- og kostnadsstigningen er vesentlig sterkere enn hos våre handelspartnere.

Disse utfordringene må vi som nasjon møte både ved å øke produksjonen og ved å innskrenke forbruket.

LO går til vårens inntektsoppgjør med klare ønsker om å sikre et moderat oppgjør. Skal en lykkes i dette er det midlertid nødvendig at alle grupper og inntektstyper blir omfattet av en slik linje. Det vil også være en hovedforutsetning at Regjeringen gjennom sin kreditt- og finanspolitikk kan skape tillit til at en virkelig sikter mot større vekst og større rettfer-

dighet. LO forventer derfor at Regjeringen nå tar et oppgjør med spekulasjonsøkonomien og presenterer et opplegg for den økonomiske politikken som gir håndfast styring.»

På denne bakgrunnen stilte LOs representantskap bl.a. følgende krav til den økonomiske politikken:

«Produksjonsveksten må skje gjennom bevisst styring av våre produktive ressurser mot næringer og bransjer som kan gi vekst. I denne sammenheng er det nødvendig å gjøre omfattende endringer i overføringer og næringsstøtte. Det må bli mer lønnsomt å investere i produktiv virksomhet og tilsvarende vanskeligere å tjene på rene finansielle plasseringer. Rentenivået og beskatningen av gevinster, utbytte og aksjeomsetning er sentrale virkemidler i denne sammenheng. Innsatsen for økt vekst må også bygge på sterke stimulanser av forskning og utvikling i vårt næringsliv. Regjeringen må her følge opp de dristige planer som er lagt i våre programmer på disse områdene.

Økonomiske innstramminger må ikke drives så langt at det setter den fulle sysselsettingen i fare. Innstrammingspolitikken må settes inn på de områder vi bruker for *mye*, og ikke der vi bruker for *lite*. Viktige formål som helse og sosialstell, utdanning, forskning, produktutvikling og en effektiv distriktpolitikk må ikke rammes av innstrammningene.

Det er også viktig å satse på en effektiv og sterk offentlig sektor som kan møte økende behov fra befolkningen, næringslivet og det øvrige samfunnet.»

Om rente- og kredittpolitikken heter det i uttalelsen:

«Det høye rentenivået skaper i dag problemer både for husholdningenes økonomi og næringslivets investeringer. Særlig unge i etableringsfasen rammes sterkt av høye boligrenter. I næringslivet skrinlegges nå investeringsplaner p.g.a. det høye rentenivået. LO krever derfor at det nå legges opp en plan som sikter mot å bringe det norske rentenivået betydelig ned. I første omgang må renten bringes ned på det nivå vi hadde før november 1986. For boligrenta er det behov for ytterligere senking. Det vil være nødvendig å bruke direkte renteregulering for å oppnå et varig lavt og stabilt rentenivå.

For å få bedre styring av økonomien er det dessuten nødvendig å få bedre kontroll med utlånsutviklingen både fra banker og andre kredittinstitusjoner. Hvis dette ikke er mulig under den liberaliserte kredittpolitikken som nå følges, krever LO at Regjeringen tar i bruk de former for låne-reguleringer som eksisterer innenfor vårt system. Er ikke dette tilstrekkelig, må nye former for direkte kontroll og reguleringer utvikles.»

På bakgrunn av de betydelige utfordringer norsk økonomi sto overfor og de krav som ble stilt til Regjeringens økonomiske politikk, valgte Representantskapet en moderat linje ved vårens tarifforhandlinger. I uttalelsen fra Representantskapet om tariffoppgjøret 1987 heter det bl.a.:

«Representantskapet har vurdert retten til lønnsforhandlinger i forhold til den vanskelige økonomiske situasjon. Etter en totalvurdering har en kommet til at en ikke overfor noen arbeidsgiversammenslutning vil oppta forhandlinger om lønnsregulering for 2. avtaleår. Det forutsettes imidlertid at lønnsutviklingen for de offentlige ansatte i forhold til arbeidslivet for øvrig vil bli vurdert særskilt umiddelbart før hovedoppgjøret i 1988.»

Fra Representantskapets side var det en klar forutsetning at LO-medlemmenes moderasjon også måtte få gjennomslag overfor alle andre grupper og inntekter. Bedriftens økte fortjenester må pløyes inn i produktive investeringer som styrker bedriftene og arbeidsplassene og ikke tas ut som økte eierfortjenester.

Den økonomiske situasjonen ble med andre ord oppfattet som problematisk tidlig på året. Den sittende Regjeringen har hele tiden jobbet for å rette opp de strukturelle ubalanser i norsk økonomi. I dette arbeidet har den til dels lyktes. En reduksjon i det private konsumet på 2% fra 1986 til 1987 er en nødvendig justering på bakgrunn av den ekstremt høye veksten i de tidligere årene. Samtidig er det slått ring om fellesgodene. 1987 viser også tegn til bedring i utenriksøkonomien. Importen er redusert med 4,1% og eksporten økte med 3,7%. Holder vi nettoeksport av brukte skip og import av nye skip utenfor, viser foreløpige beregninger og anslag en nedgang i underskuddet på driftsbalansen fra vel 41 milliarder kroner i 1986 til 31 milliarder i 1987 og vel 25 milliarder i 1988. Nedgangen i disponibel realinntekt for Norge ventes å bli omlag 1,5% fra 1986 til 1987.

Det kraftige aksjekursfallet i slutten av oktober 1987 skapte ny usikkerhet om den økonomiske utviklingen ute. OECD har anslått 1 prosent svakere vekst internasjonalt i 1988 enn tidligere antatt p.g.a. det store kursfallet.

Fra 1986 til 1987 steg konsumprisindeksen med 8,7%. Dette var en noe sterkere stigning enn forventet i begynnelsen av året. Den underliggende veksttakten falt derimot betydelig gjennom året. I desember var prisstigningen de siste 12 måneder 7,4%. Til forskjell fra året før kom denne gangen en betydelig større del av prisimpulsene fra utlandet. Prisoverhenget inn i 1988 er 2,5%, mens det tilsvarende tallet i fjor var 3,7%.

Økningen i årslønn for industriarbeidere er etter foreløpig anslag ved årsskiftet ventet å bli 8%. Det tilsvarende tallet for byggevirksomhet er 10%. For statsansatte er årslønnsveksten anslått til 7,2%. I gjennomsnitt regnes det med en årslønnsvekst på 7,5% fra 1986 til 1987.

Utviklingen i realdisponibel inntekt fra 1986 til 1987, for skatteyttere som ikke har fradrag utover minstefradragene, er anslått å gå ned med opp mot en 1/2% forutsatt en lønnsvekst på 7,5%. For grupper med betydelige fradrag utover minstefradraget, vil nedgangen i realdisponibel inntekt være klart større.

I forbindelse med det framlagte stats- og nasjonalbudsjettet for 1988 ble

det fra LOs side gitt uttrykk for at opplegget hadde fått en klar sosial- og næringspolitisk profil. LO fikk gjennomslag for mange av sine synspunkter på den økonomiske politikken. En moderat innstramningslinje ble videreført, kombinert med offensive satsinger i næringspolitikken, for å rette opp de grunnleggende ubalanser i norsk økonomi.

Tariffrevisjonen 1987

Bakgrunnen for oppgjøret

Tariffrevisjonen våren 1987 var et mellomoppgjør. Til grunn for vurderingen av oppgjøret lå både en vanskelig økonomisk situasjon og at arbeidstiden ble satt ned fra 40 til 37,5 time fra 1. januar 1987. På denne bakgrunn behandlet Representantskapet tariffoppgjøret 24. februar 1987 og vedtok følgende retningslinjer for tariffoppgjøret 1987:

«Lønnsforhandlinger våren 1987

Representantskapet har vurdert hvorvidt det skal kreves tillegg ved sentrale lønnsforhandlinger ut fra den økonomiske utvikling. Etter en totalvurdering har en kommet til at en ikke overfor noen arbeidsgiversammenslutning reiser krav om sentrale lønnstillegg våren 1987. Etablerte bestemmelser og forutsetninger i tariffavtalene ellers videreføres for 2. avtaleår.

I samsvar med reguleringsbestemmelsen for offentlige ansatte for 2. avtaleår forutsettes det imidlertid at lønnsutviklingen for offentlig ansatte blir vurdert særskilt i forhold til arbeidslivet for øvrig.

Med dette opplegget videreføres den moderasjonslinje som LO-organisasjonene har vist ved å la være å fremme kompensasjonskrav etter devalueringen.

I 1986 ble store arbeidstakergrupper kastet ut i streik eller lock-out av sine arbeidsgivermotparter. Derfor må Representantskapet på det sterkeste advare mot at Regjeringen eller Stortinget forsøker å oppheve eller begrense sentrale bestemmelser i etablerte tariffavtaler mellom hovedpartene i arbeidslivet.»

Samtidig vedtok Representantskapet følgende uttalelse om Landsorganisasjonens forutsetninger for et moderat inntektsoppgjør.

«Norsk økonomi står overfor betydelige utfordringer. Utenriksøkonomien er sterkt svekket. Som nasjon forbruker vi mer enn vi produserer. Pris- og kostnadsstigningen er vesentlig sterkere enn hos våre handelspartnere.

Disse utfordringene må vi som nasjon møte både ved å øke produksjonen og ved å innskrenke forbruket.

LO går til vårens inntektsoppgjør med klare ønsker om å sikre et moderat oppgjør. Skal en lykkes i dette er det imidlertid nødvendig at alle grup-

per og inntektstyper blir omfattet av en slik linje. Det vil også være en hovedforutsetning at Regjeringen gjennom sin kreditt- og finanspolitikk kan skape tillit til at en virkelig sikter mot større vekst og større rettferdighet. LO forventer derfor at Regjeringen nå tar et oppgjør med spekulasjonsøkonomien og presenterer et opplegg for den økonomiske politikken som gir håndfast styring. Tiden er nå inne til en fast og konsekvent politikk snarere enn bleke kompromiss.

På denne bakgrunn stiller LO følgende krav til den økonomiske politikken:

1. Produksjonsveksten må skje gjennom bevisst styring av våre produktive ressurser mot næringer og bransjer som kan gi vekst. I denne sammenheng er det nødvendig å gjøre omfattende endringer i overføringer og næringsstøtte. Det må bli mer lønnsomt å investere i produktiv virksomhet og tilsvarende vanskeligere å tjene på rene finansielle plasseringer.

Rentenivået og beskatningen av gevinster, utbytte og aksjeomsetning er sentrale virkemidler i denne sammenheng. Innsatsen for økt vekst må også bygge på sterke stimulanter av forskning og utvikling i vårt næringsliv. Regjeringen må her følge opp de dristige planer som er lagt i våre programmer på disse områdene.

2. Økonomiske innstramninger må ikke drives så langt at det setter den fulle sysselsettingen i fare. Innstrammingspolitikken må settes inn på de områder der vi bruker for mye, og ikke der vi bruker for lite. Viktige formål som helse- og sosialstell, utdanning, forskning, produktutvikling og en effektiv distriktpolitikk må ikke rammes av innstrammningene.

Det er også viktig å satse på en effektiv og sterk offentlig sektor som kan møte økende behov i befolkningen, næringslivet og det øvrige samfunnet.

3. Det høye rentenivået skaper i dag problemer både for husholdningenes økonomi og næringslivets investeringer. Særlig unge i etableringsfasen rammes sterkt av høye boligrenter. I næringslivet skrinlegges nå investeringsplaner på grunn av det høye rentenivået. LO krever derfor at det nå legges opp en plan som sikter mot å bringe det norske rentenivået betydelig ned. I første omgang må renten bringes ned på det nivået vi hadde før november 1986. For boligrenta er det behov for ytterligere senking. Det vil være nødvendig å bruke direkte renteregulering for å oppnå et varig lavt og stabilt rentenivå.
4. For å få bedre styring av økonomien er det dessuten nødvendig å få bedre kontroll med utlånsutviklingen både fra banker og andre kredittinstitusjoner. Hvis dette ikke er mulig under den liberaliserte kredittpolitikken som nå følges, krever LO at Regjeringen tar i bruk de former for lånerreguleringer som eksisterer innenfor vårt system. Er

ikke dette tilstrekkelig, må nye former for direkte kontroll og reguleringer utvikles.

5. Regjeringen må satse på å få en lavere prisstigning i 1987 enn det er lagt opp til i nasjonalbudsjettet. Urovekkende tegn tyder på at økte avanser i dag utgjør en sterk prisdrivende kraft. LO krever at Regjeringen setter i verk skjerpet kontroll og reguleringstiltak. Det er også nødvendig å vurdere avgifter og andre utslag av offentlige budsjetter i kampen mot prisstigningen.
6. Det er helt avgjørende at vi nå får et mer rettferdig og effektivt skattesystem. LO krever at vi fortsatt får en overgang i retning av progressiv bruttobeskatning. De sosialt skjeve fradragsmulighetene må begrenses og fordelene ved fradrag må gjøres mer like for alle inntektsgrupper.
7. Reformen i personbeskatningen må følges opp av en omlegging av bedrifts- og næringslivsbeskatningen som sikrer en mer effektiv bruk av realkapital og arbeidskraft, og som stimulerer realinvesteringer og produksjon. LO krever sterkere beskatning av gevinster, utbytte og andre former for verdistigning. Det må snarest mulig settes forgang i arbeidet med å få til en deling av inntekt i en persondel og en bedriftsdel for selvstendig næringsdrivende».

Privat sektor

I samsvar med vedtaket i Representantskapet ble det ikke fremmet krav om lønnstillegg overfor Norsk Arbeidsgiverforening.

Offentlig sektor

På bakgrunn av den vanskelige økonomiske situasjonen la Regjeringen opp til at 1987 skulle bli et inntektspolitisk unntaksår. I samsvar med dette søkte Regjeringen å unngå tariff tillegg innenfor tariffområder hvor myndighetene selv var avtalepart. Det samme gjaldt for andre grupper som staten forhandlet med. For de offentlig ansatte ble det ved oppgjøret våren 1987 inngått følgende protokoll:

«Når tallene for lønnsutviklingen i den private sektor for 3. kvartal 1987 foreligger ved årsskiftet, opptas forhandlinger om eventuell lønnsregulering. Forhandlingene føres på grunnlag av prisutviklingen og en sammenligning av lønnsutviklingen for statstilsatte og lærere med lønnsutviklingen i arbeidslivet for øvrig.

Eventuelle lønnstillegg gjøres gjeldende fra 1. januar 1988. Forhandlingene skal være sluttført i 1. halvdel av januar 1988.»

På bakgrunn av lønnsutviklingen for de ansatte i privat sektor forhandlet offentlig ansatte om tillegg fra 1. januar 1988 i samsvar med denne

protokollen. Disse forhandlingene førte til at offentlige ansatte fikk et tillegg på kr. 2 500,- på alle lønnstrinn.

Lavlønnsfondet

Yngve Hågensen, LO, formann, Olav Magnussen, N.A.F., Erik Aagaard, N.A.F., Ole Knapp, LO, Einar Hysvær, NNN, og Tor Harald Berg, LO, fast sekretær.

Styret har i perioden nøye fulgt utviklingen når det gjelder nedtrappingen av Lavlønnsfondet. Det har konstateret at det er forskjell når det gjelder den praktiske håndteringen av avtalen fra ett overenskomstområde til et annet.

Det handler om retten til refusjon i forbindelse med bedriftssammenslåinger, oppdeling av bedrifter, utvidelse av arbeidsstokken innen bedriften og ved nyansettelser. Refusjonskravene etter 1. april 86 tyder på en viss øking i beskjeftigelsen i de aktuelle, refusjonsberettigede bedrifter, samtidig med at det kan registreres en mindre nedgang når det gjelder premieinngangen.

Som følge av dette har styret henvendt seg til partene i avtalen og bedt dem oppnevne et nytt lavlønnsutvalg med følgende mandat:

- gi en oversikt over bedriftenes praktisering av refusjonsretten innenfor de aktuelle overenskomstområder
- fremme forslag om hvilken praksis som skal følges for alle bedrifter
- fremme forslag om tiltak som må settes i verk for å sikre den gradvise bedring i Lavlønnsfondets økonomiske stilling som nedtrappingsavtalen tar sikte på.

Partene har tatt dette ønsket ad notam og oppnevnt følgende medlemmer til utvalget:

Fra N.A.F.: Adm. dir. Johan Engja, Møre og Romsdal Fylkesbåtar, Molde, viseadm. dir. Per Skovholt, ISS Service System, Oslo, viseadm. dir. Olav Magnussen, N.A.F., avd.sjef Magne Braadland, Norsk Hotell- og Restaurantforbund, og avd.leder Britt Spilling, N.A.F.

Fra LO: Harald Øveraas, NaF, Finn Nilsen, Bekledning, Erling Oen, HRAF, John Stene, NJMF, og Yngve Hågensen, LO.

2. Arbeids- og næringslivet

Industripolitikken

LO ser et sterkt behov for å øke aktiviteten og investeringene i den konkurranseutsatte delen av næringslivet. Dette er nødvendig for å gå løs på struktur- og omstillingsproblemene i norsk industri og for å løse de strukturelle skjevheter i økonomien generelt. LO har på denne bakgrunn bl.a. pekt på behovet for å regulere investeringstakten på Kontinentalsokkel, ikke bare for å sikre et stabilt grunnlag for landbasert offshorerelatert virksomhet, men først og fremst for å sikre stabiliteten i norsk økonomi. For høye investeringer på sokkelen vil være til hinder for en nødvendig overføring av ressurser til den konkurranseutsatte virksomheten. En industrivekst på 1,7% for 1987, i forhold til året før, er langt under hva LO ser som nødvendig i denne sammenheng.

Industri- og næringspolitikken er for viktig til å overlates til markedskreftene alene. LO ser det som viktig at en god og offensiv industripolitikk er avhengig av en aktiv innsats fra det offentlige. Den generelle økonomiske politikken som føres vil påvirke rammebetingelsene for industrien. I tillegg har LO ved flere anledninger påpekt at det er et sterkt behov for offentlige reguleringer og økt koordinering av innsatsen i industrisektoren. LO har også sett positivt på opprettelsen av det nye Næringsdepartementet, som gjør det mulig å se industripolitikken og næringspolitikken i en større sammenheng.

For å bedre industriens konkurranseevne har LO, som motvekt til ensidig å peke på lønnskostnadene, reist en debatt om industriens samlede kostnadsproblemer. Produktutvikling, effektivitetsfremmende tiltak, redusert rentenivå og rimelige el-priser er vel så viktig for å bedre vår konkurranseevne. Det er også på denne bakgrunn LO i de senere år har gått i bresjen for at satsingen på forsknings- og utviklingstiltak må økes. Landsorganisasjonen ser positivt på Arbeiderpartiregjeringens aktive innsats i industripolitikken og betydelige satsing på forskning og utvikling. Over statsbudsjettet for 1988 øker midlene avsatt til industriell FOU med vel 40%. Det satses meget offensivt på informasjonsteknologi-siden, og midlene til statlige utviklingskontrakter øker betydelig. Dette er alle langsiktige offensive satsinger som har LOs støtte. På kort sikt er derimot utsiktene for en tilstrekkelig industrivekst små. Etterspørselen ventes å vokse noe svakere ute og avta hjemme. Det høye rentenivået er fortsatt det største hinder til vekst på kort sikt.

Industri- og næringspolitikken står meget sentralt i LOs arbeid. Samarbeidsprosjektet mellom LO og Industriforbundet, «Norge som industrinasjon», har fortsatt i 1987 med en betydelig aktivitet. Fra LOs side anser vi

forskningsprosjektene knyttet til «Norge som industrinasjon» som viktige. Disse skal gi oss en best mulig oversikt over industriens vilkår og muligheter. LO og Industriforbundet har i 1987 kommet med flere forslag til en strategi for industriutvikling og industrivekst. Behovet for overføring av ressurser fra skjermet til konkurranseutsatt virksomhet er fortsatt så stort at det må sees som en nasjonal oppgave å øke verdiskapningen i industrien. En slik politikk stiller krav til konsensus og engasjement på bred basis. LO har også et eget fast utvalg for industri, olje og energi, ledet av Jan Kr. Balstad. Samarbeidsprosjektet og utvalget er nærmere omtalt på andre steder i beretningen.

LO har i 1987 tatt aktivt del i debatten omkring oppkjøp og omstruktureringer i norsk industri. I januar ble det arrangert en erfaringskonferanse om problemene, med bred deltakelse fra alle industriforbundene.

Landsorganisasjonen har også et aktivt engasjement i forhold til energipolitikken. Denne må sikre en effektiv utnyttelse av våre energiresurser, og støtte opp under målene om full sysselsetting og et næringsliv preget av vekst og nyskaping. I forbindelse med Tilleggsmeldingen til Energimeldingen har LO gått inn for en rask utbygging av gass for elektrisitetsproduksjon, og en forsering av FOU-aktivitetene med sikte på en mer effektiv bruk av gass til nasjonale formål. Med en tilstrekkelig utbygging av gasskraft mener Landsorganisasjonen at vi på noe sikt kan få prisen på elektrisitet ned på et nivå som innebærer en realprisnedgang for alminnelig forbruk og priser til kraftintensiv industri ned mot nivået for dagens 76-kontrakter. Dog mener LO, i tråd med FN-kommisjonen for miljø og utvikling, at vi ved utnyttelsen av våre gassreserver må ta hensyn til at gass er en ikke-fornybar ressurs. LO har også gått inn for å bruke beste tilgjengelige renseteknologi i norske gasskraftverk.

LOs industri-forum

Tradisjonen med et Industri-forum, hvor LOs industriforbund samles for på en uformell måte å diskutere industripolitiske saker, er tatt opp igjen i perioden. Det er holdt tre møter i 1987. Organiseringen av statlig industri, Industridepartementets budsjett og en orientering om prosjektet «Scenarier-2000» har stått på dagsordenen.

«Norge som industrinasjon»

Fase 2 i samarbeidsprosjektet mellom LO og Norges Industriforbund, «Norge som industrinasjon», ble avsluttet ved årsskiftet 1987/88. Prosjek-

tet tar sikte på å meisle ut en felles industristrategi for Norge mot år 2000. Målet, som ble trukket opp i prosjektets første hovedrapport i 1984, er å øke verdiskapningen i industrien med 50% mot år 2000, for å bidra til å opprettholde velferden, den fulle sysselsetting og balanse i utenriksøkonomien.

«Norge som industrinasjon» fikk stor oppmerksomhet da det vinteren 1987 presenterte fellesdokumentet «En industristrategi for Norge mot år 2000». Prosjektet har gjennom dette dokumentet i betydelig grad påvirket den industri- og næringspolitiske debatt i Norge i 1987.

Videre er det gjennom «Norge som industrinasjon» gjort felles utspill i forbindelse med Energimeldingen, etableringen av det nye Næringsdepartementet og behovet for nye initiativ omkring statlig utviklingskontrakter.

Delprosjektet «Teknologiske fremtidsvurderinger og industriutvikling», utarbeidet av SINTEF, ble avsluttet i 1987. Delprosjektene «Bedre bedrifter» (FAFO) og «Industrien og samfunnets investerings- og kapitalbehov mot år 2000» (SAF-OSLO) vil komme med første del av sine rapporter i januar/februar 1988.

1987 har vært et aktivt år i forhold til media og opinion. Det har vært omfattende omtale og presentasjon i Dagsrevy, radio, lokal-TV, tidsskrifter og aviser. Fellesprosjektet har utarbeidet en egen avis, presentasjonsbrosjyrer og informasjonspakker bl.a. til videregående skoler.

22. juni ble «Norge som industrinasjon» tatt opp som egen sak i LOs representantskap.

«Norge som industrinasjon» ledes av en styringsgruppe hvor Jan Kr. Balstad, LO, og Arthur Svensson, Kjemisk, representerer Landsorganisasjonen.

LOs representanter i Programrådet var i 1987: Tor Halvorsen, Ole Knapp, LO, Oddvar Irvoll, Handel og Kontor, Roar Helgesen, NFATF, Lars Skytøen, Jern og Metall, Gunnar Grimnes, NEKF, Harald Øveraas, Arbeidsmand, Ove Ragnar, NTTF, Ruth Kolstad, NNN, og Grethe Wahl Christoffersen, Bekledning.

Truls Frogner er ansatt som prosjektleder. Juul Bjerke og Erik Orskaug fra LOs Økonomiske avdeling har deltatt i prosjektsekretariatet fra LOs side.

«Norge som industrinasjon» vil bli videreført i fase 3 i 1988.

Hovedavtalen LO – N.A.F.

Forhandlingene om revisjon av Hovedavtalen mellom LO og N.A.F. ble sluttført i november 1985, og vedtatt av Representantskapet 14. januar 1986.

Det er dessuten gjennomført en teknisk revisjon i tråd med tidligere forutsetninger. I forbindelse med trykking er det også utarbeidet kommentarer.

Når det gjelder selve avtalen henvises til protokoll fra Representantskaps møte 14. januar 1986.

Hovedavtalen LO – DKT

Forhandlingene ble gjennomført i løpet av 1986, for endelig behandling i LOs Sekretariat 26. januar 1987. Avtalen bygger i det vesentlige på avtalen mellom LO og N.A.F.

Hovedavtalens Bedriftsutviklingstiltak

Som en følge av endringer i Hovedavtalen, ble arbeidet med Hovedavtalens Bedriftsutviklingstiltak (HABUT) og virksomheten til Samarbeidsrådet LO/N.A.F. omorganisert fra og med 1986. Fra Samarbeidsrådet ble det, som høyeste organ, etablert et Råd med tre medlemmer fra hver av organisasjonene med fast møtende varamenn. Rådet møtes minst én gang pr. år.

Styret for Hovedavtalens Bedriftsutviklingstiltak er samtidig styre for Samarbeidsrådets aktiviteter. Til å ivareta den daglige virksomhet og forberedestyrets arbeid har en for hver av ordningene – henholdsvis Tilleggsavtale I og Samarbeidsrådet – egen sekretær som sammen med hovedorganisasjonenes samarbeidsmedarbeidere utgjør et felles sekretariat. Dette behandler de saker som er delegert fra styret, tar initiativ til felles tiltak, følger opp igangværende prosjekter og sørger for informasjon og kontakt både med partene på bransjeplan, bedriftsplan og distriktsplan.

Virksomheten i 1987

Styret har i løpet av 1987 hatt seks møter og behandlet i alt 80 saker. De fleste av sakene har vært søknader om økonomisk støtte til kartleggingskonferanser, bedriftsutviklingstiltak og stipendiatorordninger.

7.–8. januar ble det i styrets regi arrangert et «toppmøte» på Sørmarka, hvor LOs tillitsvalgte, N.A.F.s administrasjon, samt forbundsformenn og representanter for arbeidsgiversammenslutninger møtte. Det ble gitt redegjørelse for det arbeidet som hittil er gjort gjennom Tilleggsavtale I og skissert planer for fremtidige gjøremål.

Etter at sekretariatet fikk delegert fullmakt fra styret til å foreta mindre og mer rutinemessige bevilgninger, har sekretariatet i tillegg til løpende kontakt hatt 12 møter, hvor styresaker har blitt forberedt og hvor det er

gitt bevilgninger til bedriftsinterne samarbeidskurs og kartleggingskonferanser.

Fellestiltak i organisasjonenes regi

Sekretariat og prosjektmedarbeidere med assistanse fra LOs og N.A.F.s distriktskontorer eller forbund og landssammenslutninger har gjennomført fellestiltak når det gjelder oppfølging, informasjons- og erfaringsspredning og andre fellestiltak.

Av felles tiltak som er gjennomført kan nevnes:

- Oppfølging av utviklingsstipendiatene ved den enkelte bedrift og ved stipendiatsamlinger.
- Erfarings- og informasjonskonferanser med presentasjon av bedriftsutviklingsprosjekter.
- Møter med partene og stipendiatene på bedriften ved start av prosjekter.
- Det er også i år utgitt kortrapporter med beskrivelser av bedriftsutviklingstiltak. Disse er sendt til ledelse og tillitsvalgte i N.A.F.-bedrifter med 20 ansatte eller flere. Rapportene sendes også samtlige LO-forbund fortløpende.
- Styret har finansiert et prosjekt hvor seks studenter ved Institutt for Organisasjon og Arbeidslivsfag (ORAL) ved NTH gjorde undersøkelser om virkningen av kartleggingskonferanser og utviklingstiltak. Fylldige rapporter fra begge undersøkelser foreligger.
- Styre og sekretariat har lagt vekt på at partene innen den enkelte bransje, evt. det enkelte distrikt, etterhvert skal ta større ansvar for aktiviteter innenfor Hovedavtalens Bedriftsutviklingstiltak. I denne forbindelse er det bl.a. arrangert felles prosjektmedarbeidermøter for representanter fra forbund og landssammenslutninger.
- For utviklingsstipendiater under Tilleggsavtale I som er organisert i LO-forbund, ble det i desember 1987 arrangert en egen konferanse for erfaringsutveksling. Til konferansen var også innbudt klubbformennene ved de respektive bedrifter og representanter fra de berørte forbund.
- I 1987 ble det gjennom HABUT gitt økonomisk støtte til 39 kartleggingskonferanser i enkeltbedrifter, 7 bransjekonferanser og 15 utviklingsstipend. Videre er det gitt bevilgning til 13 utviklingsprosjekter. Totalt er det siden ordningen trådte i kraft gitt støtte til 227 utviklingstiltak.

Samarbeidsrådet LO/N.A.F.

Rådet har hatt følgende medlemmer:

Fra Landsorganisasjonen i Norge:

leder Tor Halvorsen (nestformann 1987), LO
nestleder Leif Haraldseth, LO
nestleder Sidsel Bauck, Handel og Kontor
varamann sekretær Yngve Hågensen, LO.

Fra Norsk Arbeidsgiverforening:

adm. dir. Pål Kraby (formann 1987)
viseadm. dir. Lars Chr. Berge
adm. dir. Alfred Hauge
varamann direktør Kjell I. Grue.

Sekretariatsleder:

Arnold Johannessen.

Som saksforberedende organ fungerer fellessekretariatet for HABUT (Hovedavtalens Bedriftsutviklingstiltak) og Samarbeidsrådet.

Sekretariatet har hatt følgende sammensetning:

prosjektleder Harry O. Hansen, LO – Inngunn Olsen (fra 01.09.87)
sekretariatsleder Arnold Johannessen, LO
sekretariatsleder Olaf Stene, N.A.F.
kontorsjef Petter Thoen, N.A.F.

Samarbeidsrådet har i 1987 avholdt ett møte for å behandle regnskap, budsjett, kurs og konferanser.

Løpende saker blir ivaretatt av sekretariatet og styret for Tilleggsavtale I, som også er styret for Samarbeidsrådet.

Kurs/konferanser

I 1987 har det vært holdt sju Felleskurs om samarbeidsforhold. Det samlede antall deltakere var 164 fra 50 bedrifter. Regnet fra og med to prøvekurs i 1971 og frem til utgangen av 1987 har samlet antall deltakere vært 4 401 fra 1 429 bedrifter på i alt 133 kurs.

En har også i 1987 hatt med bedrifter med mellom 20 og 50 ansatte som har opprettet samarbeidsorganer og som har gitt uttrykk for at de er interessert i en videre utvikling i bedriftene, enten etter Tilleggsavtale I eller Hovedavtalens del B.

Det har i 1987 vært avviklet åtte konferanser for bedriftenes arbeidsmiljøutvalg. Det samlede antall deltakere på AMU-konferansene i 1987 var 285 fra 67 bedrifter. I alt har det vært avviklet 64 AMU-konferanser med 2 730 deltakere fra 544 bedrifter. Foranstående gjelder fra starten i 1979 og ut 1987.

Ett kurs er holdt for bedriftenes styrerepresentanter. Det har i alt vært avholdt 39 konferanser med 1 197 deltakere fra 377 bedrifter.

Av Felleskurs, AMU-konferanser og Styrekonferanser er det til sammen, fra 1971 og til idag, avholdt 236 kurs/konferanser med til sammen 8 291 deltakere fra 2 345 bedrifter. I samme tid er det avlyst åtte Felleskurs, tre AMU-konferanser og fire Styrekonferanser.

Bedriftsbesøk

Etter henstilling har det vært avlagt 18 bedriftsbesøk. I de fleste tilfeller har det vært møter med bedriftenes BU. Møtene har dreiet seg om Samarbeidsorganenes arbeidsområde, hjelp til programopplegg for internskoleing, forståelse av avtalen og representasjon i BU.

Bedriftsinterne kurs

I løpet av 1987 har seks bedrifter søkt om økonomisk refusjon i forbindelse med internatkurs/konferanser etter foreliggende retningslinjer. En bedrift har fått avslag. Det er i alt bevilget kr. 222 756,--.

Med midler fra Samarbeidsrådets budsjett er det bevilget midler til seks produktivitetskonferanser i organisasjonenes felles regi.

Bedriftslære

Etterspørselen etter «Bedriftslære» har stagnert noe, men fremdeles sendes det ut eksemplarer til skoler, bedrifter og forbundsområder.

Regnskapslære

Ved utgangen av 1987 er «Regnskapslære» solgt i 221 eksemplarer.

Konsekvensanalyse

I 1987 er det solgt 3 186 eksemplarer.

Besøk av studenter

Sekretariatet har i 1987 hatt besøk av 12 studenter som skulle skrive diplomoppgaver om bedriftsdemokratiet. I tillegg kom forespørsler fra inn- og utland om studiemateriell vedr. samarbeid og demokrati.

Samarbeidsrådet DKT-LO

Etter henstilling fra fellesmøte mellom Opplysnings- og Utviklingsfondet og Samarbeidsrådet DKT-LO i protokoll av 1/77, har partene også for 1987 oppnevnt de samme personer til de to organer. Opplysnings- og Utviklingsfondets styre og Samarbeidsrådet DKT-LO har i perioden hatt følgende sammensetning:

Fra Landsorganisasjonen i Norge:

Yngve Hågensen, Landsorganisasjonen i Norge, Sidsel Bauck, Handel og Kontor i Norge, Bjørn Engebretsen, Handel og Kontor i Norge.

Vararepresentanter:

Rolf Frøysland, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Erling Oen, Hotell og Restaurantarbeiderforbundet, Harald Øveraas, Norsk Arbeidsmandsforbund. Harry O. Hansen, Landsorganisasjonen i Norge, var fram til sin død den 21/8-87 personlig varamann for Yngve Hågensen.

Fra Den Kooperative Tarifforening:

Lorang Berg, Den Kooperative Tarifforening, Thor A. Johansen, Den Kooperative Tarifforening, Kjetil Bull, Den Kooperative Tarifforening.

Vararepresentanter:

Trond Lunde, Den Kooperative Tarifforening, Hans Hodt, Den Kooperative Tarifforening. Trygve Mathisen ble fra og med 22.5.-87 avløst av Joar Eikås, begge Den Kooperative Tarifforening.

Yngve Hågensen har vært formann i perioden.

Det har vært avholdt to møter og ti saker er behandlet.

Av de viktigste sakene kan nevnes:

- Sekretariatets funksjon og arbeidsdeling mellom råd, utvalg og sekretariat.
- Kontorlokaler for sekretariatet.
- Regnskap og beretning.
- Planleggingskonferansen.

Hovedorganisasjonene avholdt 17/8-87 et eget møte om Samarbeidsrådet DKT-LO. Det ble her nedsatt en arbeidsgruppe med følgende mandat:

- Foreslå rammen for sekretariatets aktiviteter i forhold til Samarbeidsrådet (herunder Faglig Utvalg).

- Fremme forslag om sekretariatets ansvars- og arbeidsområder.
- Foreslå sekretariatets fullmakter, praktiske administrative rutiner, utarbeide instruks for sekretariatsleder og fastsette kompetansekrav for stillingen.

Arbeidsgruppen la fram sin innstilling den 2.des.-87 på Samarbeidsrådets planleggingskonferanse. Sluttbehandlingen vil finne sted i S-rådets møte i begynnelsen av 1988.

Arbeidsgruppen besto av:

- Joar Eikås, Den Kooperative Tarifforening
- Thor A. Johansen, Den Kooperative Tarifforening
- Gunnar Jan Hansen, Landsorganisasjonen i Norge
- Yngve Halvorsen, Handel og Kontor i Norge.

Opplysnings- og Utviklingsfondet DKT-LO

Det er ialt innbetalt medlemskontingent for 1987 med kr. 4 433 786,- til Opplysnings- og Utviklingsfondet DKT-LO.

Av dette er kr. 1 665 179,- brukt til fellesaktiviteter og S-rådets administrasjon.

Revisjon

er utført av Revisjonsfirmaet Noraudit Oslo A/s.

Faglig Utvalg DKT-LO

Samarbeidsrådet oppnevner medlemmene til Faglig Utvalg. Utvalget er et rådgivende og innstillende organ for S-rådet og OU-fondets styre.

Faglig Utvalg har i perioden bestått av:

Fra Den Kooperative Tarifforening:

Trond Lunde og John Bråthen, Den Kooperative Tarifforening.

Fra Landsorganisasjonen i Norge:

Yngve Halvorsen, Handel og Kontor i Norge, og Helge Egeland, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund

Trond Lunde har vært formann i perioden. Utvalget har hatt fem møter og behandlet 44 saker.

Av de viktigste sakene kan nevnes:

- Søknader om økonomisk støtte for lokale tiltak.
- Revidering av retningslinjene og søknadsskjemaene for økonomisk støtte til lokale tiltak.

- Ramme for samarbeidsprosjekter, økonomisk og faglig engasjement.
- Arbeidsplan.
- Materiell til bruk for lokale tiltak.
- Rapporter for tiltak.
- Kursprogram og gruppeoppgaver for Lov- og avtalekursene.

Samarbeidsrådets Arbeidsutvalg

består av formann og nestformann samt at sekretariatet møter på utvalgets møter.

Utvalget har i perioden bestått av:

Yngve Hågensen, formann, Lorang Berg, nestformann, og Grete Kjellstrøm, sekretariatet.

Fra og med 1.9.-85 og fram til Rådets drøfting og konklusjon hva angår framtidig struktur og arbeidsform, er arbeidsutvalget ansvarlig for administrasjonen av sekretariatet. Arbeidsutvalget har hatt 7 møter i 1987.

Sekretariatet

Ansatt i perioden har vært: Grete Kjellstrøm.

Sekretæren har hatt 40 reisedager som fordeler seg på deltakelse på kurs i S-rådets regi, lokale tiltak, prosjektene og som deltaker på kurs i «Oppplæringsadministrasjon».

Fra og med 1. juni 1987 var sekretariatet uten kontorlokaler og sekretæren ble permittert i 2 måneder.

Diskusjonen om sekretariatets struktur og arbeidsområde er ikke avsluttet, men vil bli endelig behandlet i begynnelsen av 1988.

Fra og med 1. september var sekretæren i arbeid igjen og 1. november flyttet vi inn i nye kontorer i Filipstadveien 15. Postadressen er uforandret, Postboks 1173, sentrum 0107 Oslo 1.

Samarbeidsrådets planleggingskonferanse

Det var tidligere vedtatt å avholde planleggingskonferanser for å få et bredere grunnlag for diskusjonen om S-rådets aktiviteter.

Årets konferanse fikk i tillegg forslaget om sekretariatets struktur og organisasjon til uttalelse før den endelige behandling i S-rådet. Årets konferanse fikk bare neste års arbeidsprogram til behandling.

Hensikten med planleggingskonferansene skal være å gi S-rådets medlemmer en mulighet for direkte diskusjon med representanter fra de kooperative bedrifter for å:

- Diskutere arbeidsplanene, rullerende for tre år ad gangen.
- Diskutere Samarbeidsrådets forskjellige aktiviteter.

Til årets konferanse var invitert:

6 representanter uttatt av LO, tillitsvalgt fra koop. bedrifter.

6 representanter uttatt av DKT, ledere i kooperative bedrifter.

Samarbeidsrådets medlemmer og varamedlemmer.

Faglig Utvalg.

Arbeidsgruppen.

Sekretariatet.

Arbeidsutvalget sammen med sekretariatet var ansvarlig for konferansen.

Økonomisk støtte til lokale tiltak

En av Samarbeidsrådets arbeidsoppgaver slik det framgår av Hovedavtalens § 44 er:

- Å bidra til at det enkelte bedriftsutvalg/samarbeidsutvalg arbeider best mulig. Det skal oppmuntre til opplæringstiltak som vil fremme samarbeidet, og til å drøfte spørsmål om demokrati på arbeidsplassen.

Det er vedtatt retningslinjer for økonomisk støtte til lokale samarbeidstiltak.

Hensikten med tiltak som gis økonomisk støtte skal være å:

- Gi de ansattes tillitsvalgte og bedriftsledelsen opplæring og utviklingsmuligheter med sikte på å skape samarbeidsformer til beste for alle i bedriften.
- Utvikle samarbeidet i bedriften, eller deler av denne.
- Drive forsøk med samarbeidsformer.

Av temaer som har vært til behandling kan nevnes:

- De ansattes rettigheter og plikter.
- Bedriftens utvikling de nærmeste år framover.
- Kommunikasjon og samarbeid.
- Lagets drift og framtid – ny giv.
- Strategiplanarbeid i egen bedrift, rammer og retningslinjer. Hva vil vi og hvordan skal vi komme dit?
- Hovedavtalens og overenskomstenes bestemmelser.
- Regnskaps- og budsjettforståelse.
- Bedriftens sterke og svake sider.
- Bedriftsintern opplæringsplanlegging
- Svinn kontroll og kundebehandling.
- Samarbeidsforhold innen ulike grupper i bedriften – motivasjon.
- Arbeidsreglement og rutiner.
- Kan informasjon og økt samarbeid gjøre inntjeningen for bedriften bedre – for derigjennom å oppnå en bedre lønnsevne.

- Hvordan kan bedriften opprettholde konkurranseevnen og styrke inntjeningsevnen i en tid med kortere arbeidstid og lengre åpningstider.
- Bonuslønn/alternative lønssystemer.
- Arbeidsmiljøspørsmål.

Det er gjennomført bedriftsinterne samarbeidstiltak med støtte fra Opplysnings- og Utviklingsfondet i en rekke bedrifter:

Det er også bevilget støtte til:

- NKL's strategiplanarbeid, informasjon og tilrettelegging for lokalt strategiarbeid.
- TRONDOS, til støtte for personalplanleggingsprogrammet i forbindelse med åpningen av OBS Heimdal.

Samarbeidsprosjekter

Hensikten med samarbeidsprosjektene skal være å gi økonomisk og faglig hjelp til bedrifter som over tid vil planlegge og drive systematisk arbeid med å:

- finne fram til arbeidsformer som utvikler og legger til rette slik at alle ansatte, gjennom medinnflytelse og samarbeid bidrar med sine erfaringer og sin innsikt til å skape de økonomiske forutsetningene for bedriftens fortsatte utvikling og for trygge og gode arbeidsforhold til beste for såvel bedriften som arbeidstakerne.

I 1987 har vi hatt samarbeid med:

- Bergen og Oml. S-lag
- S-laget Økonom, Stavanger.

Begge bedriftene beregner å avslutte prosjektene innen utgangen av 1988.

Kurs Lov- og Avtalebestemmelser

Kursene i «Lov- og avtalebestemmelser» er grunnsteinen i alle Samarbeidsrådets aktiviteter.

Målet for kursene er:

- Å gi en generell orientering om de Lov og avtalebestemmelser som berører forholdet mellom ledere og de ansattes tillitsvalgte.
- Å legge til rette for diskusjon mellom deltakerne om samarbeid og samarbeidsforhold.
- Å utveksle erfaringer om praktiske løsninger på problemer og oppgaver innen områder som reguleres av lover og avtaler.

Målgruppen for kursene er: Bedriftens daglige leder, ledere med personalansvar og de ansattes tillitsvalgte.

Kurs bedriftsutvikling – ny teknologi

Med utgangspunkt i Hovedavtalens tilleggsavtale 3 –, «Rammeavtale om teknologisk utvikling og datamaskinbaserte systemer», og NKL-kongressens vedtak i strategiplanen om bl.a. satsing på ny teknologi i varehandelen, var det 1986 nedsatt en arbeidsgruppe. Gruppen utarbeidet et prøve-program for kurs med ovennevnte som ramme.

Det var vedtatt gjennomført 4 prøvekurs, hvorav 3 ble avviklet i 1987.

Kursprogrammet er bygd opp for å gi informasjon og legge til rette for bedriftsinternt samarbeid for:

- Informasjon, samarbeid om medvirkning i henhold til Lov- og avtalebestemmelsene.
- Organisering av samarbeidet for bedriftsutvikling.
- Konsekvensanalyser, et hjelpemiddel for planlegging.
- Ny teknologi i varehandelen, hva er det?
- Arbeidsmiljøet og arbeidsorganisasjonen.

Målgruppen er:

- ledere med personalansvar og
- de ansattes tillitsvalgte.

Opplæringsrådet for handelen

Opplæringsrådet for handelen er et fellesorgan for varehandelen for tilrettelegging av opplæringsmaterieil i henhold til Arbeidsmiljøloven.

Studiematerialet «Vår jobb», er et 8 timers innledningsprogram med et 32 timers oppfølgingsprogram fra kursmaterialet «Bedre arbeidsmiljø».

Det har ved flere anledninger vært reist ønske om revidering av dette materialet, men partene har ikke kommet fram til enighet om prinsippene for revisjon i forhold til opplærings lengde og omfang.

I løpet av 1987 har en gruppe gjennomgått studiematerialets første 8 timer og oppjustert en del av bilde- og tekst-stoffet i forhold til dagens situasjon.

Dette materialet vil bli stilt til disposisjon for S-lagene for utlån fra NKL's lagre, i løpet av 1988.

Opplæringsrådet for handelen

har hatt følgende sammensetning i perioden:

Lorang Berg, Den Kooperative Tarifforening, Kjell Næsje, Handelens Arbeidsgiverforening, Sidsel Bauck, Handel og Kontor i Norge, Yngve Hågensen, Landsorganisasjonen i Norge, Grete Rønneberg, Statens Arbeidstilsyn, Direktoratet.

Samarbeidsrådet er sekretariat for Opplæringsrådet.

Lorang Berg har vært formann i perioden.

Det er ikke avholdt møter i 1987.

Opplæringsrådet har til disposisjon for utvikling og revidering av opplæringsmateriell om Arbeidsmiljøloven pr. 1/1-88. kr. 115 470,22.

Bransjerådene

Fra Industridepartementet mottok LO brev av 4. februar 1987 med melding om at samtlige bransjeråd er nedlagt ved Kgl. resolusjon av 16. januar 1987, med virkning fra 1. januar 1987.

3. Sosialpolitikk

Inntektsregulering for pensjonistene

Norsk Pensjonistforbund og Landsorganisasjonen i Norge la frem sine krav til pensjonsreguleringen i brev av 11. mars 1987. Organisasjonenes krav ble presentert for Sosialministeren i møte 16. mars 1987.

I møte 7. mai 1987 ble partene enige om:

1. Grunnbeløpet økes med kr. 1 900,— fra kr. 28 000,— til kr. 29 900,— pr. 1.5.87.
2. Når de avtalte forhandlingene i statssektoren er gjennomførte (jfr. protokollen fra forhandlingsmøtene 22.–24. april 1987 i statssektoren) opptas forhandlinger/drøftinger om eventuell regulering av pensjonsytelser.

En eventuell regulering gjøres gjeldende fra 1. januar 1988. Forhandlingene/drøftingene skal være sluttført i løpet av 1988.

Norsk Pensjonistforbund og Landsorganisasjonen i Norge fremmet følgende krav:

Stortingets reguleringsbestemmelser må følges

Organisasjonene krever at trygdeoppgjøret 1987 gjennomføres i samsvar med «Bestemmelse om regulering av grunnbeløpet i folketrygden», fastsatt av Stortinget 17. juni 1966 med hjemmel i Lov om folketrygd § 6–2, endret av Stortinget ved vedtak av 3. februar 1981.

Organisasjonene krever at det settes i gang et arbeid for å fastsette mål på det som i reguleringsbestemmelsenes § 1b omtales som pensjonistenes «andel av den alminnelige velstandsøkning».

Det tekniske beregningsgrunnlaget

I samsvar med sluttprotokollen fra gjenopptagelsen av trygdeoppgjøret 1985, og i samsvar med St.prp. nr. 93 (1985–86) må det legges til grunn for trygdeoppgjøret 1987 at den ekstraordinære reguleringen 1.1.1986 var et etterskudd på den ordinære reguleringen 1.5.1985.

Det tekniske beregningsgrunnlaget må som følge av dette baseres på en økning i gjennomsnittlig grunnbeløp fra 1985 til 1986 på 7,2 %.

KRAV

A. Priskompensasjon 1986

Organisasjonene krever at det gis kompensasjon for prisstigningen i 1986 i samsvar med reguleringsbestemmelsenes § 4.

På dette grunnlaget krever organisasjonene at prisstigningen i 1986 kompenseres med en økning på kr. 2 000,— i grunnbeløpet fra 1. mai 1987.

B. Velstandskompensasjon 1986

Organisasjonene krever at det gis kompensasjon for velstandsutviklingen i 1986 i samsvar med reguleringsbestemmelsenes § 1b.

Organisasjonene legger til grunn at det tekniske beregningsutvalget foreløpig har anslått den gjennomsnittlige lønnsveksten fra 1985 til 1986 til 9,5 %.

Beregnet etter samme modell som i trygdeoppgjøret i 1986 gir dette grunnlag for at organisasjonene krever at velstandsutviklingen i 1986 kompenseres med en økning på kr. 1 000,— i grunnbeløpet fra 1. mai 1987.

Organisasjonenes samlede krav til reguleringen av Folketrygdens grunnbeløp fra 1. mai 1987 er kr. 3 000,—. Fra 1. mai 1987 må grunnbeløpet heves til kr. 31 000,—.

C. Opptapping av minstepensjonene

Organisasjonene krever at minstepensjonistene i tillegg får en sterkere inntektsutvikling. Ut fra dette krever vi at særtilleggssatsene for enslige økes med fire prosentenheter og for ektepar med to prosentenheter fra 1. mai 1987. Organisasjonene vil her vise til at disponibel realinntekt for minstepensjonister (enslige) i årene 1983, 1984 og 1985 hadde en svakere utvikling enn disponibel realinntekt for industriarbeidere (enslige). Dette til tross for at både regjering og Storting i disse årene garanterte at minstepensjonister skulle ha en inntektsutvikling minst på linje med yrkesaktive.

D. Økt forsørgertillegg for minstepensjonist som forsørger ektefelle

Organisasjonene krever at minstepensjonister som forsørger ektefelle uten annen inntekt, får et forsørgertillegg som gjør at ekteparets samlede pensjon tilsvarer minstepensjon for ektepar.

E. Unge uføres tilleggspensjon

Organisasjonene krever at tilleggspensjonsgrunnlaget for unge uføre heves fra 2,5 til 3 pensjonspoeng (sluttpoeng) med virkning fra 1. januar 1988.

F. Lovfestet skattefrihet for minstepensjonister

Organisasjonene krever at det innføres lovbestemmelse i folketrygdloven og/eller skatteloven som sikrer skattefrihet for alle pensjoner fra Folketrygden som tilsvarer minstepensjon.

G. Utredning av trygdespørsmål

Organisasjonene krever at følgende trygdespørsmål utredes:

- Levekår i barnefamilier der hovedforsørger er minstepensjonist
- Opptrapping av minstepensjonene
- Uføretrygdedes inntektsgrunnlag
- Levekårene for trygdede med lave inntekter
- Sterkere lovvern for reguleringsbestemmelsene.

Sykelønnsordningen mellom LO og N.A.F.

I de siste årene før sykelønnsordningen mellom LO og N.A.F. ble avvirket pr. 1. juli 1978, gikk ordningen med til dels betydelig overskudd. Medregnet renteinntekter, utgjorde fondet pr. 31. desember 1985 vel 500 mill. kroner.

Ved tariffoppgjøret i 1980 ble det forutsatt at hovedorganisasjonene skulle innlede drøftinger med sikte på å utarbeide vedtekter for hvordan Sykelønnsordningens fond skulle disponeres. I januar 1982 nedsatte Sekretariatet et utvalg for å vurdere ulike måter å disponere Sykelønnsordningens fond på og avklare det tariffrettslige grunnlaget for eventuelle forhandlinger med N.A.F. Utvalget fikk følgende sammensetning:

Leif Haraldseth, leder, Svein-Erik Oxholm, Liv Buck, Roar Helgesen, Finn Nilsen, Odd Isaksen, Lars Skytøen, Steinar Halvorsen og Kjell Samuelsen. Øistein Gulbrandsen er sekretær for utvalget.

På grunnlag av utvalgets innstilling, vedtok Sekretariatet i april 1983 at fondets midler skulle benyttes til et formål som var nær beslektet med sykelønnsfondet, at forsikringsordninger skulle prioriteres, og at LO skulle ha avgjørende innflytelse på disponeringen av hele fondet.

Etter vedtak i LOs representantskap, ble spørsmålet på dette grunnlag tatt opp ved tariffrevisjonen i 1984. Under forhandlingene ble det ikke oppnådd enighet om en felles disponering av midlene. Forhandlingene medførte at partene vil disponere hver sin halvdel, og fortrinnsvis til forsikring. På dette grunnlag har LO i 1987 arbeidet videre med sikte på etablering av en forsikring i fritid for LOs medlemmer i privat sektor.

Arbeidslivets komité mot alkoholisme og narkomani (AKAN)

AKANs formål er gjennom opplysning og rådgivning å bidra til å forebygge alkohol- og narkotikamisbruk på arbeidsplassene og hjelpe rusmiddelskadede til et normalt liv.

AKAN-komiteén hadde i 1987 følgende sammensetning:

Fra Norsk Arbeidsgiverforening:	Direktør Odd Moseby sosialsjef Annie Bertel
Varamedlemmer:	Direktør Svenn Lie overlege Harald Siem
Fra Landsorganisasjonen i Norge:	Sosialesekretær Kjell Samuelsen sekretær Kåre Myhre
Varamedlemmer:	1. sekretær Liv Buck sekretær Tore Holm
Fra Statens Edruskapsdirektorat:	Direktør Stein Berg
Varamedlem:	Overlege Olaf G. Aasland
Daglig leder:	Tor Rønning

I 1987 har direktør Odd Moseby vært formann og sosialesekretær Kjell Samuelsen nestformann.

Komiteén har hatt fire møter. Medlemmene av utvalget har dessuten deltatt i ukekurs og konferanser.

AKAN-komiteens virksomhet finansieres gjennom tilskudd fra hovedorganisasjonene og Staten, samt inntekter fra kursavgifter. Tilskuddene fordelte seg slik:

Landsorganisasjonen i Norge	kr. 400 000,-
Norsk Arbeidsgiverforening	kr. 400 000,-
Sosialdepartementet	kr. 1 565 000,-
Kommunal- og arbeidsdepartementet	kr. 400 000,-
Kursavgifter	kr. 930 000,-
	<u>kr. 3 695 000,-</u>

I tillegg krever virksomheten lokal finansiering av kursavgifter, reiseutgifter og tapt arbeidsfortjeneste ved deltakelse i kurs, konferanser og informasjonsmøter. Ved enkelte bedrifter er det opprettet stillinger for personer som driver AKAN-arbeid på hel- eller deltid. Bedriftene betaler også utgiftene for AKAN-kontakter, bl.a. tapt arbeidsfortjeneste. Det foreligger ingen samlet oversikt over de midler bedriftene bruker til AKAN-arbeid, men det dreier seg om hundretusener.

Uten den lokale finansieringen ville det ikke være mulig å drive AKAN-arbeid. Interessen for AKAN-arbeid gir en pekepinn om at bedriften får kompensert en del av utgiftene, bl.a. redusert fravær og økt produksjon.

Konferanser og kurs

Det er også i 1987 holdt en rekke områdekongresser. AKAN-komiteens formann eller viseformann har åpnet konferanser og redegjort for hovedorganisasjonenes medvirkning i AKAN-arbeidet. Det er i perioden holdt ukekurs, oppfølgingskurs og grunnkurs. For ledere, AKAN-kontakter og bedriftshelsepersonell ved mindre og mellomstore virksomheter har bedriftene funnet det hensiktsmessig med 1–2 dagers kurs. På disse kursene har en tatt opp AKAN-arbeidet i praksis. Det ble også i 1987 arrangert dagskongresser med temaet «Kvinner og rusmidler» i samarbeid med LOs utvalg for familiepolitikk og likestilling. Kongressene ble arrangert i Drammen, Stavanger, Bodø, Tromsø og Kirkenes. Deltakerne vil nå få invitasjon til AKANs grunnkurs og oppfølgingskurs.

Forelesningsrekkene går over 3–5 kvelder og tar opp emner med tilknytning til praktisk AKAN-arbeid. De fleste av disse blir arrangert i samarbeid med lokale AOF-foreninger/avdelingskontorer. Bedriftsbesøkene har vært rettet mot ledere, tillitsvalgte og bedriftshelsepersonell. I tillegg har bedrifter i Oslo-området vært invitert til «Frokostmøter» i sekretariatet. På møtene har AKAN-arbeid i praksis vært drøftet.

Bedriftene bruker i økende grad sekretariatet når det gjelder råd og veiledning i enkeltsaker. Omfanget av denne virksomhet er betydelig. Sekretariatet blir også kontaktet av fagforbund og andre hovedorganisasjoner som får henvendelse fra sine medlemmer om rusmiddelproblemer i arbeidsmiljøet.

AKAN-forum

Regionalt har flere bedrifter organisert seg i fellestiltaket AKAN-forum. AKAN har også i 1987 stilt sine sosialkonsulenter til disposisjon som forelesere til ulike kurs som organisasjoner, bedrifter, skoler osv. arrangerer.

Opplysningsmaterieil

AKAN søker i sitt arbeid å legge forholdene til rette for et saklig og nøkternt opplysningsarbeid. Organisasjonen har et meget godt opplysningsmaterieil til bruk ved kurs, konferanser og bedriftsinternt informasjonsarbeid.

En rekke bedrifter/etater har benyttet seg av AKANs tilbud om utlån av filmer/video.

Også i 1987 har AKAN brukt opplysningsmateriell fra Statens Edruskapsdirektorat. Dette er et godt supplement til AKANs øvrige informasjonsmateriell.

AKAN-kontakten

Informasjonsbladet «AKAN-kontakten» ble produsert i tre nummer i 1987.

Arbeidslivets komité mot AIDS

Statssekretærutvalget for bekjempelse av HIV-epidemien har anmodet Helsedirektoratet og partene i arbeidslivet, representert ved Landsorganisasjonen og Norsk Arbeidsgiverforening, om å utarbeide en handlingsplan for arbeidslivet om AIDS og HIV-epidemien.

I et møte fredag 26. juni 1987 vedtok representanter for Helsedirektoratet, Landsorganisasjonen og Arbeidsgiverforeningen å nedsette et fellesutvalg organisert etter mønster av AKAN, Arbeidslivets komité mot AIDS, bestående av spesiallege Svein-Erik Ekeid, Helsedirektoratet, overlege Arve Lystad, Statens institutt for folkehelse, yrkeshygieniker Bjørn Erikson, LO, sosialsekretær Kjell Samuelsen, LO, overlege Harald Siem, N.A.F. og advokat Tor Aavatsmark Gjone, N.A.F. Konsulent Inger T. Risberg, Helsedirektoratet, fungerer som utvalgets sekretær.

Arbeidslivets komité mot AIDS skal ha ansvar for utforming og utsending av generell informasjon om AIDS og mulig smittefare for HIV i arbeidslivet. Det vil bli lagt særlig vekt på å informere om de samfunnsmessige konsekvensene av HIV-epidemien og å demme opp for diskriminerende holdninger som f.eks. kan svekke HIV-smittedes oppsigelsesvern.

Høsten 1987 ble det arrangert seks regionale møter rundt om i landet for bedriftsledere, tillitsvalgte og bedriftshelsetjenestepersonell.

Det vil bli utarbeidet materiell og kursopplegg tilpasset arbeidslivets behov. Det forventes også at Arbeidslivets komité mot AIDS etter hvert vil kunne fungere som et dokumentasjons- og opplysningscenter for HIV og arbeidslivet.

4. Undervisnings- og opplysningsvirksomhet

Opplysningsarbeidet i fagbevegelsen

AOF er fagbevegelsens koordinerende og utøvende organ når det gjelder studie- og opplysningsvirksomhet og kulturarbeid sentralt, regionalt og lokalt.

I AOF ledes dette arbeidet av Faglig Utvalg, som rapporterer til AOFs forretningsutvalg.

LOs fondsstyre tar avgjørelsen når det gjelder disponeringen av midlene i Opplysnings- og Utviklingsfondet etter innstilling fra AOFs forretningsutvalg.

LOs fondsstyre

hadde ved årets utgang følgende sammensetting: Svein-Erik Oxholm, formann, Leif Haraldseth, LO, John Stene, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Odd Isaksen, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, Nils Totland, Statstjenestemannskartetlet, Alf Frotjold, AOF.

Vararepresentanter: Rolf Hauge, Norsk Papirindustriarbeiderforbund, Ove J. Ragnar, Norsk Tele Tjeneste Forbund, Roar Helgesen, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer.

Sekretær Aage Søgård, AOF.

AOFs forretningsutvalg

hadde ved årets utgang følgende sammensetting: Ole Knapp, Landsorganisasjonen, formann, Thorbjørn Jagland, Det norske Arbeiderparti, Yngve Hågensen, Landsorganisasjonen, Brit Renngård, Norsk Tjenestemannslag, Einar Sig. Birkeland, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Britt Schultz, DNAs Kvinnesekretariat, Einar Hysvær, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Karl Johan Schjønberg, Norsk Jernbaneforbund, Alf Frotjold, AOF, Grethe Haklien, AOF, ansattes representant.

Vararepresentanter: Ståle Dokken, Arbeidernes Ungdomsfylking, Oddvar Irvoll, Handel og Kontor i Norge, Martin Kolberg, Det norske Arbeiderparti, Roar Wilhelmsen, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Ingeborg Sætre, Den Norske Postorganisasjon, Esther Kostøl, Landsorganisasjonen i Norge, Anton Solheim, Norsk Treindustriar-

beiderforbund, Finn Bærland, Norsk Kommuneforbund, Willy Halvorsen, AOF, ansattes vararepresentant.

Jan Aaboen, AOF, protokollsekretær.

Jakob Grava, LO-skolen Sørmarka, Aage Søgård, AOF, og Jan Andersen, AOF, har deltatt på møtene.

AOFs faglige utvalg

hadde ved årets utgang følgende sammensetting: Yngve Hågensen, Landsorganisasjonen, formann, Aage Søgård, AOF, sekretær, Per Ø. Andersen, Statstjenestemannskartetlet, Kristian Haldorsen, Norsk Sjømannsforbund, Birger Bendiksen, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund. Terje Kristiansen, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Bjørn Aas, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, Kjell Solberg, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, Sture Arntzen, Handel og Kontor i Norge, Gunnvor Reidarson, Norsk Kommuneforbund, Rolf Finstad, Norsk Arbeidsmandsforbund.

Vararepresentanter: Helge Egeland, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Hildegunn Brune, Norsk Treindustriarbeiderforbund, Viktor Folvik, Norsk Transportarbeiderforbund, Heidi Kvernevik, Norsk Tele Tjeneste Forbund, Svein Fjæstad, Hotell og Restaurantarbeiderforbundet.

Som observatører møter: Jakob Grava, LO-skolen Sørmarka, DNAs faglige sekretær, LOs informasjonssekretær, AUFs faglige sekretær.

Protokollsekretær Tore E. Hansen.

Ukekursvirksomheten

Ukeskursene har blitt gjennomført etter de planer og opplegg som er trukket opp av fagbevegelsen. Antall kurs som er gjennomført ligger på samme nivå som forrige år, mens deltakertallet er noe variert. Tendensen er at flere ukeskurs har mindre deltakere, mens andre kurs sprenger grensene for deltakelse. Markedsføringen av de ulike kurs via våre egne og medlemsorganisasjonenes kanaler må bedres for å få opp deltakertallet.

Vi har i 1987 gjennomført mange dagskoler ute i distriktene. Resultatene så langt viser at dette har vært en riktig satsing. Kursene blir gjennomført og deltakertallet er høyt. Dagskolene er kommet for å bli, og vil i 1988 bli utvidet. De nye kurstilbudene som ble et resultat av prosjektgruppene mellom AOF/LO har slått til som ventet, bortsett fra kursene for medlemmer av styrer og bedriftsforsamlinger.

Det ble i 1987 gjennomført 158 kurs. Kursene har vært arrangert som internatkurs, kombinerte dagskoler/internat og som rene dagskoler. Vi har lagt kursene til våre regionale studiesentra i Stavanger, Sulitjelma og

til studiesentra som AOF-foreningene har. LO skolen Sørmarka har hatt de fleste kursene. Nye kurssteder har vi også benyttet i 1987. Dovrefjell hotell, som eies av Folkeferie Holding A/s, har også vært mottager av mange kurs. Reiseavtalen med NSB som gjelder for AOF og medlemsorganisasjonene, og som gir 50% moderasjon på ordinære priser, har betydd mye. NSB reisebyrå i Fauske har stått for all transport av kursdeltakere til Sulitjelma. Reisebyråtjenesten som NSB har bygget opp for LO og forbundene og som AOF benytter, fungerer meget tilfredstillende. Avtalene gir oss rabatter og samordninger som gir besparelser i reiseutgiftene.

Heller ikke i 1987 ble det av Stortinget bevilget støtte til skolering av tillitsvalgte i fagbevegelsen. Denne sak jobbes det med for å få støtten tilbake igjen på statsbudsjettet. Oppsøkende virksomhet har studiesentrene engasjert seg mere i. Det har betydd at rekrutteringen til de kurs som er planlagt ved sentra har blitt gjennomført. Midler til oppsøkende virksomhet har blitt opprettholdt, og det er innført et nytt regelverk. Den systematiske kurslederskoleringen har gitt resultater, samtidig som vi har utviklet mediaskolen og nye opplegg innen det pedagogiske området. Samarbeidet med medlemsorganisasjonene er blitt forsterket. Det gjelder både sentralt og lokalt. Vi har i dag samarbeidsavtaler med Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Norsk Transportarbeiderforbund og med det nye Fellesforbundet om kurssamarbeid sentralt, regionalt og lokalt. Spesielt samarbeidet med Fellesforbundet vil bli interessant fremover. I tillegg til nevnte forbund, har vi samarbeidsavtaler med Statstjenestemannsskaret, LOs Ungdomsutvalg, Framfylkingen, AUF og med Samvirke Forsikring. Mye tyder på at samarbeidsavtalene sikrer en mye større grad av fellesskolering og gir AOF en bedre plattform i skoleringsarbeidet.

Lokalt faglig studiearbeid

På lokalplanet har det vært satset spesielt på Basiskurset, Faglig grunnkurs I og II både som dagskoler og studieringer. Timestipendstøtten til deltakelse i de nevnte kurs, har gitt som resultat en mer omfattende skolering lokalt. Ordningen gir muligheter til å få faglig skolering lagt til dagtid tilpasset lokale forhold. Det har i 1987 vært satset spesielt på skolering av studieledere og studietillitsvalgte samt ringleidere til grunnkursene. Satsningen har vært riktig, fordi skolering er viktig for at de skal kunne fungere skikkelig i sine verv. Sterke organisasjonsledd lokalt sikrer også et sterkt AOF lokalt.

Skolering av tillitsvalgte i Hovedavtalen og dagskonferanser om Brubakkenkomiteens innstilling har vært gjennomført. Skolering av kursledere/forelesere til arbeidsmiljø har blitt gjennomført på flere steder. Den faglige skoleringen er inne i et godt spor. Nye kurshefter og opplegg er utarbeidet til studieledere og studietillitsvalgte.

Rekrutteringen til F.G.K. trinn 5 er ikke tilfredsstillende, og kan, hvis det ikke satses mer på dette, slå ut på søkermassen til LO-skolen.

Utviklingen på dette området er bekymringsfull med tanke på fellesskapsidéen i fagbevegelsen. AOF ser fram til den prioriterings- og arbeidsfordelingsdebatt det er lagt opp til.

«Fra strategi til handling»

Hovedidéen bak dette kurset er å gi deltakerne en praktisk og teoretisk forståelse av hvordan klubben/fagforeningen kan være pådrivere i utviklingen av bedrift og lokalsamfunn.

Å stimulere til et konstruktivt samarbeid mellom de enkelte tillitsvalgte i klubb/fagforening, og mellom klubb/fagforening og bedrift og lokalsamfunn, er et viktig motiv for etablering og gjennomføring av slike kurs.

I 1987 har AOF utprøvd et slikt prosjekt i Trysil kommune, med grupper fra to arbeidsplasser og en gruppe fra samorganisasjonen.

Erfaringene og evalueringen er positiv, og tilsvarende opplegg vil tilbys i 1988.

Lokalsamfunnsutvikling

I året som gikk har arbeidet med lokalsamfunnsutviklingsprosjekter blitt videreført to steder. Stedene er Malm (Verran kommune) Nord-Trøndelag, og Folldal kommune, Hedmark.

Begge steder har hovedinteressepartene vært gruvearbeiderforeningene (NaF) på stedet.

I Malm har prosjektet i år hatt sin hovedtyngde ved at AOF sammen med foreningen har gjennomført kurs i strategisk planlegging, kommunikasjon- og samarbeidstrening og arbeidsbokmetoden på stedet.

Prosjektet har hele tiden involvert ca 20 personer, men i gjennomføringen av arbeidsboka ved bedriften Fosdalen Bergverk har ca 80 personer deltatt. Prosjektet har hatt betydelig støtte fra bedriftsledelsen og hatt økonomisk tilskott fra HABUT.

I Folldal har prosjektet hatt en mer begrenset karakter i 1987. Hovedtyngden av AOFs arbeid på dette feltet har vært medvirkning i utvikling av handlingsplan for året ved et kurs i mai. Resten av vårt engasjement har i hovedsak bestått av telefonisk veiledning. Prosjektet har ellers stort sett fungert selvstendig.

En hovederfaring med begge prosjektene er at utvikling av nye arbeidsplasser tar lang tid. Det er derfor gledelig at begge de igangværende prosjekter er kommet igang så tidlig at en fremdeles har tid til disposisjon. Dette kan bety at fagforeningenes/klubbenes erkjennelse av behovet for planlagt omstilling er økende.

Bedriftsdemokratikursene

AOF sentralt gjennomførte i 1987 6 ukekurs under temaet bedriftsdemokrati.

4 av kursene var Kurs for ansattes representanter–

2 av kursene var Økonomisk styring og planlegging.

Etter at kursene i en lengre periode har vært ute av kurstilbudet, er de nå tatt inn igjen i noe revidert utgave. Hovedvekten i kursene er nå lagt på begrepet lokal handling, for at deltakerne skal få forutsetninger for å ta initiativ som styre/bf-representanter.

Et hovedkjennetegn ved avvikling av årets kurs har vært sviktende deltakelse.

Flere kurs har hatt så få deltakere at de under vanlige forhold ellers ville vært avlyst. En har imidlertid valgt å gjennomføre bl.a. for å skaffe seg erfaring med den reviderte kursutgaven. Det er kjent at noen store fagforbund også tilbyr sine medlemmer denne kurstype, og at også disse fra tid til annen har problemer med rekrutteringen.

Det ville være ønskelig om det var mulig å finne fram til en arbeidsdeling på dette feltet.

ARBEIDSMILJØ

Grunnopplæring

Ifølge Arbeidsmiljøloven skal alle som har verv og ansvar i virksomhetenes verneorganisasjoner gis tilbud om tilpasset opplæring.

I Arbeidernes Opplysningsforbund er det lagt til rette for slik opplæring gjennom de lokale AOF-foreninger som forestår slik kursvirksomhet i distriktene. I den senere tid er denne skoleringen alt mer blitt lagt opp og gjennomført bransjetilpasset i samråd med de ulike fagforbund. For mindre bedrifter og arbeidsplasser blir skoleringstilbud fortsatt gitt som generell arbeidsmiljøopplæring eller samlekurs. Tilbud utarbeides og går ut når klubb, forening, samorg. sammen med AOF-foreningene finner behov for slik opplæring.

Videregående opplæring

Videregående opplæring i arbeidsmiljø betinger at deltakerne har gjennomgått grunnopplæringen. Det er siste år avholdt fire landsomfattende «Kurs for hovedverneombud og tillitsvalgte». Det er videre i distriktene blitt avviklet temakurs på «§12 – Planlegging av arbeid», «Klima og ventilasjon», «Helsefarlige kjemiske stoffer».

Det har også i denne perioden vært avholdt kurs i «Ergonomi og utføring» som AOF har samarbeidet med Norsk Folkehjelp om.

Bedriftshelsetjeneste

I året som gikk er det blitt utviklet to ukekurs på temaet bedriftshelsetjeneste. Det ene var lagt til Nord-Norge for å dekke de nordlige landsdeler. Det er også blitt lagt opp til en bred informasjonsrunde over hele landet om bedriftshelsetjenesten, hvor utbygging etter Arbeidsmiljøloven og fagbevegelsens prinsippprogram var lagt til grunn.

Tillitsmannsopplæring i oljesektoren

Det er fortsatt behov for spesielle skoleringstilbud til ansatte i oljevirk-somheten. Det er etter hvert utviklet flere kurstilbud på dette området.

AOFs rådgivende utvalg for oljevirk-somheten vil i nært samarbeid med LOs Oljekartell til enhver tid utvikle de kurstilbud og det materiell som måtte være nødvendig.

I løpet av året har AOF endret det administrative opplegget når det gjelder disse kursene. Det administrative ansvar ligger nå på AOFs regionale kurssenter i Stavanger. Dette har også ansvaret for markedsføring og gjennomføring av de til enhver tid vedtatte tiltak.

Teknologisektoren i AOF

Innenfor teknologi har det vært et spennende år for AOF.

AOF fikk som kjent i oppdrag av LO-sekretariatets vedtak gjennom UNITE-prosjektet, å jobbe med innføring av EDB i fagbevegelsen. AOFs hovedoppgave lå i å løse materiell-behovet og opplæringsbehovet innen UNITE-prosjektets rammer.

(UNITE;-innføring og bruk av PC i fagforeninger og klubber).

UNITE-prosjektet

For å nevne kort hva som har skjedd innen UNITE dette året.

ENABLE ble valgt som hovedprogrammet. Det skulle dekke fagforeningenes behov for administrative rutiner. Ut fra ENABLE har vi nå snekret sammen en komplett pakke som inneholder det meste for bruk i en fagforening.

Programpakken ENABLE er en såkalt kombinert pakke. I det ligger at en kan drive med tekstbehandling, beregning i et såkalt regneark, man kan ha sine egne databaser, og legge inn de behov som er mer lokalt fra forening til forening. I tillegg kan disse operasjonene flettes sammen slik at en f.eks. kan lage en årsberetning. I pakken ligger det også ferdig en kommunikasjonsdel som åpner muligheter for kommunikasjon med andre PC'er, PC-nettmiljøer eller mini-/stormaskiner, i fremtida ved hjelp av en modem.

AOF har også jobbet videre med spesielle tilleggsmuligheter for å lære seg å bruke pakken ENABLE. Her kan nevnes «Protokollen» som er laget med bakgrunn i boka «Sekretæren i arbeid», «Arkivet» som bygger videre på medlemsdatabasen i ENABLE, og en regnskapsmodul som skal følge opp årets budsjett mot årets regnskap med tanke på kasserere i foreninger/klubber. «Årsberetning» vil også være noe vi skal se på i fremtida, som vil legge stor vekt på fletting mellom de ulike modulene.

AOF har i tillegg valgt et ekstra regnskapsprogram levert av programvarehuset Hogia. Dette er et regnskap som gir et høyt perspektiv. Det er et enkelt regnskap som er bygd opp på en slik måte at man ikke trenger å kjøpe mer enn det en har behov for til enhver tid. I prisen ligger det i tillegg en del som gjør det mulig å kommunisere ved å kjøre regnskapet direkte inn i ENABLEs regneark, der man da kan drive analyse og budsjettering.

Ut fra det vi har forhandlet oss frem til i løpet av inneværende år, er det vårt håp og vår tro at norsk fagbevegelse samler seg om dette programtilbudet, etter de vedtak som har skjedd i sekretariatet og AOFs opplærings-tilbud. Dette vil styrke vår posisjon overfor leverandører, og vi vil sikre fremtiden for våre kamerater som velges inn i styrer og verv mot 1990-årene.

Når det ellers gjelder AOFs forhold til UNITE-rapporten, har planene kommet så langt at vi 1. sept. kunne åpne våre første kurssenter, ett i Oslo og ett i Stavanger. Vi har i den forbindelse utdannet 24 instruktører fordelt på landets fylker.

Vi har nå kommet så langt at vi kan kjøre kurs på alle steder i Norge bare fagbevegelsen på stedet samler nok deltakere, minimum 6 personer. Gjennom det vil vi kunne tilføre hvert enkelt sted og hver enkelt AOF-forening, maskiner, programvare, læremateriell og instruktør, slik at kurs kan gjennomføres.

Samarbeidet mellom datasenteret NHHK – DataPower – AOF

Fra 1. sept. begynte offisielt samarbeidet mellom Datasenteret NHHK i Bergen, DataPower a.s. i Steinkjer og AOF.

Dette samarbeidet har hatt en rask oppstart, med mange spennende faktorer, og har og vil gi AOF som en voksenopplæringsorganisasjon mange spennende oppgaver.

Det er spesielt på to felt at vi gjennom samarbeidet kan si at vi er blitt veldig sterke overfor våre konkurrenter. Det gjelder først og fremst kurs på høyere plan. Vi får gjennom NHHK mulighet til å tilby hele det norske folk den kompetanse som NHHK har innen økonomi, statistikk, personalforvaltning og tilliggende oppgaver. Samarbeidsavtalen slår fast at NHHKs ressurser på disse områder skal være tilgjengelig for alle AOFs foreningsledd som skal kjøre kurs innen disse områder.

NHHK har kompetanse, ikke bare i Bergen, men over hele landet, som AOF her har mulighet til å benytte seg av. På det åpne markedet vil vi også tilby gjennom dette samarbeidet mulighetene for å koordinere kreftene, slik at vi er sterke nok til å ta på oss konsulentoppdrag innen saksområder NHHK i dag er spesialister på, også på områder der DataPower har kommet veldig langt. Her kan nevnes markedsføring og management.

DataPower gir tilbud om ferdiglæremateriell på mange andre felter enn tidligere nevnt – bl.a. regnskapslære med og uten bruk av EDB, som er utarbeidet på profesjonell måte. Videre analyse-verktøy, markedsføring, desktop-publishing, management, personalforvaltning osv. Alt dette gir oss en rik mulighet til å få aksept på markedet, for å være en seriøs kursorganisasjon med bl.a. en rekke kurs på høyere niva. DataPowers hovedoppgave i dette samarbeidet er å stille læremateriell til disposisjon godkjent av NHHK. Alt kursmateriell de leverer er på norsk.

Samarbeidet styres av en komite av tre personer: Jan Ramstad, daglig leder av Datasenteret NHHK, Jan Helge Lillebo, dir. DataPower, og Knut Weum, teknisk sekretær AOF, som også fungerer som daglig leder av samarbeidet.

Kommende prosjekter:

Gjennom dette samarbeidet har flere prosjekter kommet sterkt inn i bildet som positive aktiviteter. Her kan nevnes:

- Sulitjelma
- Salsbruket
- Skorrovatn
- Kvinesdal

Disse fire steder ønsker å bruke oss i EDB-opplæring og videreutvikling av sine ansatte med den kapasitet AOF har mulighet til å gi dem.

Farge-foils:

Vi har hatt tilgang til en mengde firmaer med ulike interesse-områder. I den forbindelse kom vi i kontakt med Intellect, som er produsent for farge-foils. Gjennom dem fikk vi sendt Lone Sundt på kurs og anskaffet utstyr til produksjon av foils her hos oss.

Vi har luftet interessen ute i fagbevegelsen og fått god respons tilbake. På lang sikt ser vi dette som en god forretning. Vi kan produsere farge-foils til langt under den pris man ellers kan finne på markedet i dag.

Ut fra den strategi vi har valgt, har vi et så godt grunnlag at fagbevegelsen fremover til dels kan være med på å styre utviklingen innen maskin-, program- og supportware.

Dette stiller et krav til oss; vi må velge felles strategi og stå sammen, for derved å bli sterke.

Politisk studiearbeid

Endringer i AOFs stab for det politiske studiearbeidet ble gjort i løpet av 1986. Mangeårig leder av det politiske studiarbeidet, Rolf Kristian Larsen, ble etter eget ønske avløst av ny medarbeider. Lars Erik Flatø overtok som ansvarlig sekretær for området. Rolf Kristian Larsen tar seg av, i samarbeide med Flatø, kampanjer og kommunalpolitiske opplæringer, og står ellers til disposisjon for AOF.

Utredning om det fremtidige politiske studiearbeidet

Det er i løpet av året blitt utarbeidet en innstilling om det politiske studiearbeidet i tida framover. Innstillingen er delvis ferdigbehandlet og vil komme til å danne utgangspunktet for arbeidet i framtida.

A-skolen

Den tradisjonelle studievirksomheten har også i år vært knyttet til A-skolen. I løpet av perioden er det utarbeidet kurs for kasserere, i tillegg til det øvrige materialet. Det er videre gjort forberedelser til en ny revisjon av A-skolen, som beregnes være ferdig etter valget i 1989.

Ukekurs og kortkurs

I perioden er det arrangert fire politiske ukekurs, hvorav ett spesielt for DNAs kvinneutvalg. Hvert av kursene hadde 25 deltakere, og var i det alt vesentlige kurs omkring organisatoriske oppgaver. Videre har det, ved siden av spesielle kurs i ulike fylker, vært arrangert studielederkurs i hvert fylke for partiets lokale studieledere.

Det er videre lagt opp til seks politiske ukekurs for 1988.

«Frihetskampanjen»

I samarbeidet med DNA har AOF utgitt og omsatt de tre første heftene i «Frihetsdebatten»:

1. Velferd sammen.
2. Tid for hverandre.
3. Skole for framtida.

I forbindelse med kommunevalget ble det utgitt et hefte som ble brukt på valgkampkurs støttet av AOF, et hefte med tittelen «Frihet og Velferd». I 1988 kommer de tre siste heftene i «Frihetsdebatten».

I forlengelsen av Frihetsdebatten utga vi, etter oppdrag fra Partiet, et studie- og debathefte med tittelen «Åpent parti». Kampanjen fordette ble innledet 8. oktober med et startmøte i Folkets Hus i Oslo. Heftet er samtidig med en diskusjon om organisatoriske og politiske spørsmål i de lokale politiske organisasjoner også opptakten til programdiskusjonen fra høsten 1988 med tanke på Landsmøtet og stortingsvalget 1989.

Skolering av folkevalgte

Norske Kommuners Sentralforbund har overfor kommunene oppfordret til å arrangere tverrpolitiske kurs i kommunal virksomhet basert på materiell utgitt av Kommunalforlaget. I kursene oppfordrer man til å legge inn spesielle sekvenser for partigruppen i selve kursene. Vi har, i forståelse med DNA, gått ut og oppfordret til å delta i disse på linje med andre. I kommuner hvor kommunen ikke arrangerer kurs, har vi oppfordret våre lokale AOF-foreninger om å tilby våre tjenester ved å stå som kursarrangører etter samme malen. I forlengelsen av dette opplegget har vi utarbeidet og utgitt et partipolitisk hefte med tittelen «Ny og spennende kommuneforvaltning». Dette kursheftet kan brukes i kombinerte kurs eller selvstendig i våre egne studieringer lokalt.

Opplæring av kommunalt ansatte

Som et resultat av opplæringskampanjen for folkevalgte, har AOF sett på spørsmålet hvorvidt vi kan tilby våre tjenester for kurs for de offentlige ansatte. Det er derfor igangsatt et arbeide med dette for øyet.

DNAs kvinneutvalg

AOF har et nært samarbeide med kvinneutvalget, som har et eget studieråd. I samarbeid ble det arrangert et ukekurs med 25 deltakere. Videre er utarbeidet to studiehefter med tittelen «Kvinner kan» og «Jenter og utdanning», som brukes i studieringer og på andre typer kurs.

Politisk studievirksomhet i AUF og Framfylkingen

AUFs skoleringsvirksomhet består hovedsaklig av internatkurs. AUF sentralt holdt ni ukekurs i 1987, finansiert gjennom AOF. Fylkeslagene avholdt relativt hyppige helgekurs.

Det er minimal lokal studieaktivitet i AUF. AUF vil gjennom en offen-

siv, der representanter fra deres sentrale studieutvalg besøker samtlige fylkeslag og diverse lokallag, stimulere til økt lokal studieaktivitet.

Det er viktig at AOF, både sentralt og lokalt støtter opp om AUFs studieaktivitet.

Når det gjelder Framfylkingen har vi hatt hyppige konferanser med dem om ønsker og mål for studiearbeidet. De planer som legges for opplæringen settes det store forhåpninger til.

Kulturarbeid

Industriarbeidermuseet på Vemork

Fra 1985 ble museet med på alle offentlige tilskuddsordninger til administrasjon. Det har i perioden vært hektisk møtevirksomhet for å få til økonomiske tilskudd mellom Kultur/vitenskapsdepartementet, Olje/Energidepartementet, Industristridedepartementet og LO/AOF til videre utbygging av museet. Tilsammen er bevilget 8 millioner kroner. Det er ansatt fire på heltid og sju engasjementsstillinger i forbindelse med oppbyggingen av utstillingen.

Perioden har vært sterkt preget av bygningsarbeide med første byggetrinn, for åpning sommeren 1988. Jern og Metall er blitt medlemmer i stiftelsen på lik linje med LO, Elektriker og Kraft, Kjemisk, Statkraft, Tinn Kommune, Norges Vassdrags- og Energiverk og AOF. Fra de ansattes side er det utført et stort og krevende arbeide.

DNA's 100-års jubileum

DNA's 100-års jubileum ble avviklet med flere ulike kulturaktiviteter, hvor AOF ble engasjert til opplegg og gjennomføring innenfor områdene sangtekstkonkurranse, billedkunstkonkurranse, nyutskrevet potpurri for kor og orkester over arbeidersanger, arbeidet med video/film om arbeiderbevegelsens historie, og som avslutning stor festaften med full teateroppsetning i «Det norske Teater».

Vinnere av sangtekstkonkurransen:

1. premie: Tove Karoline Knudsen med «Gje meg handa di»
kr. 10 000,-
2. premie: Egil Johansson med «Vi setter kursen»
kr. 6 000,-
3. premie: Stig Nilsson med «Morragry»
kr. 4 000,-.

Vinnere av billedkunstkonkurransen:

1. premie: Leif Eigil Reitan med «Frihetsfesten»
kr. 20 000,-.

2. premie: Katrine Skavland med «Torturerte Hester»
kr. 15 000,—.
3. premie: Jan Erik Halseide med «Study for a South-African sightseeing»
kr. 10 000,—.

Oppgavene var store og mange, som ble løst på en tilfredsstillende måte.

Programtjenesten

Kongresser, landsmøter, jubileer. AOFs virksomhet innenfor ovennevnte områder utviklet seg i riktig retning. Våre forbindelser med profesjonelle kunstnere på ulike områder fungerer meget godt, likeså vår tolketjeneste. Følgende oppsetninger er avviklet i perioden:

Grafisk Forbund, Arbeidsmandsforbundet, Treindustriarbeiderforbundet og DNAs 100-års jubileum, samt ABFs nordiske konferanse.

Oppsetningene framføres som musikkspill med dialoger. Spillenes innhold er basert på forbundenes virke og aktuelle faglige/politiske hendinger. En av våre store oppgaver var DNAs jubileumsoppsetning med 50 medvirkende. Et spill med et blikk på fortid og nåtid. Ellers har programtjenesten medvirket til kulturkveldene på Sørmarka og på Mongstad med gode skuespillere, musikere og dansere.

Amatørteaterarbeide

Amatørteaterarbeidet har vanskelige arbeidsforhold, som også preger vår utvikling for å få til aktive grupper. Interessen er til stede, men ledere mangler. Gruppene som er aktive har til enhver tid oppgaver i lokalmiljøet, samt til større kulturarrangementer som landsmøter, jubileer m.v. Alle våre tiltak som blir registrert viser en sterk framgang. Vi vet imidlertid at vi ikke får rapport om all virksomhet i lokalmiljøet som igjen slår ut i mindre økonomisk støtte til gode for amatørteaterarbeidet.

Opplæringsvirksomheten

Innenfor ulike teaterdisipliner er det arrangert to ukekurs, lokale helgekurs for organisering av amatørteater og for teatergrupper. Som tidligere har Norsk Amatørteaterråd sendt sine tilbud om kurs for inn- og utland. AOF deltok på nordisk Arbeiderteaterforbunds møte i Hellefors, Sverige. AOF sluttet seg til nordiske arbeideramatørteater som fullt medlem.

Kulturarbeid på store anlegg/industristeder

Arbeidet i 1987 har vært knyttet til anleggsstedene: Mongstad, Dokka, Vats/Ramsvika, Dale Kraftverk og Saltfjellet/Svartisen.

Det er i tillegg arbeidet med å få økte økonomiske rammebetingelser til konsesjonsbetingede anlegg generelt. Dette ble diskutert i møte med Kulturdepartementet, som videre har avholdt møter med KUD og OED.

Utfallet av disse møtene var ikke tilfredsstillende, og saken har siden vært til behandling i LOs kulturutvalg, og senest i Samarbeidskomiteen LO/DNA. Det foreligger ved utgangen av 1987 ennå ingen avklaring.

Det ble ført et politisk innspill i forbindelse med Stortingsbehandlingen av Saltfjellet/Svartisen-utbyggingen. Hensikten var å fremkalle en politisk beslutning som ville endre og øke de økonomiske rammene i forhold til innstillingen i St.pr.nr.3.

Arbeidet i forhold til anleggssiden har vært av varierende karakter, alt etter hvilke forutsetninger det enkelte anleggsmiljøet selv har.

Det er gjennomført informasjonskvelder/møter, både med og uten kulturellt innslag og oppsøkende virksomhet, for å øke AOFs engasjement, kulturkonferanser og avvikling av fire faglige kurs.

Arbeidet har totalt sett gitt vellykkede resultater der vi har vært engasjert, og vi håper at LO/AOFs engasjement på dette feltet skal bli enda bredere og mere variert i inneværende år.

ARBEIDET I AOFs ØVRIGE MEDLEMSORGANISASJONER OG SAMARBEIDENDE ORGANISASJONER

Aktiviteter for LO-organiserte pensjonister

I samarbeid med LOs sosialpolitiske utvalg har AOF gjennomført sentrale konferanser for LO-organiserte pensjonister på LO-skolen Sørmarka, med pensjonister fra de fleste forbundsområder.

Hovedtema har vært forhandlingsordningen med staten, krav ved forhandlingene og den sosialpolitiske situasjonen. Det er meget høy deltakelse ved disse kursene. Det er også under arbeid en aktivitetsmappe til bruk i pensjonistforeninger.

Norges Handikapforbund (N.H.F)

Det er gjennomført flere aktiviteter for å styrke organisasjonens eget studieapparat.

Utbygging av studiekontakter i hvert enkelt lokallag gjennom styrking av fylkeslagenes administrasjon og motivering av fylkesstudiekontaktene har vært viet stor oppmerksomhet.

Forsøksprosjekter med støtte fra AOF er i gang i tre fylkeslag. Det foregår en kontinuerlig debatt i organisasjonen om studiearbeidets plass i organisasjonsvirksomheten. Studiearbeidet som arbeidsform for å løse

konkrete arbeidsoppgaver skjer ved å ta i bruk nye studieformer etter prosjekt- og arbeidsbokmetoden.

I 1987 ble N.H.F. tildelt kr. 1 000 000,- i støtte i henhold til paragraf 24 i Lov om voksenopplæring.

Tunghørtes Landsforbund

Tunghørtes Landsforbund er i gang med oppbygging av organisasjonens studieapparat. Kurs i organisasjonsarbeid ble gjennomført på LO-skolen Sørmarka. Det er også avholdt kurs i lokalmiljøet. En del AOF-foreninger har ved hjelp av tilskott i henhold til paragraf 24 i Lov om voksenopplæring gjennomført lokale kurs.

Foreningen Norges Døvblinde (N.F.D.B.)

Foreningen Norges Døvblinde gjennomfører trenings- og tilpasningskurs ved Eikholt Sentret. Studiebehovet kan bare dekkes gjennom spesielle tiltak. Støtte fra paragraf 24 i Lov om voksenopplæring formidles til N.F.D.B.

«En historie verd å kjenne», studieopplegg om arbeiderbevegelsens historie, er gitt ut på lydkassett.

Tiltak for Tunghørte og Døve

Flere av AOF-foreningene har gjennomført egne kurs med støtte fra paragraf 24 i Lov om voksenopplæring. Det gis støtte til tolketjeneste ved kurs. Tekniske hjelpemidler for tunghørte er tatt mer og mer i bruk ved kurs og konferanser.

Samarbeidsavtale med Norsk Psoriasis Forbund

Som et ledd i samarbeidsavtalen er det gjennomført sentrale og lokale kurs basert på materiell som er utarbeidet av AOF.

Psykisk utviklingshemmede

Mange AOF-foreninger har ved hjelp av tilskott i henhold til paragraf 24 i Lov om voksenopplæring gjennomført lokale kurs og treningsopplegg for psykisk utviklingshemmede.

Flyktninger og innvandrere

Flere AOF-foreninger har kurs for innvandrere og flyktninger. Spesielt

for kvinnene. AOF-foreningene arrangerer kursene for kvinner på dagtid, med mulighet for barnepass.

*Storwartz Leirskole, Røros, og AOFs sommeraktiviteter
Storwartz Leirskole*

Leirskolen hadde besøk av 31 skoleklasser med til sammen 560 elever. I tillegg kommer deltakerne på skolens øvrige aktiviteter. Sommeraktiviteten ved leirskolen har nå blitt veletablert og betyr mye for driften av skolen.

Alene-foreldre-ferie

3 x 1 uke med til sammen 31 voksne og 59 barn ble gjennomført. Rekruttering via sosialkontorene og alene-foreldreforeninger. Turer, omvisninger og spesielle familieaktiviteter.

Seminar og leirskole for tamilske innvandrere og flyktninger

AOF-foreningen for Trondheim i samarbeid med AOF gjennomførte i tiden 2. – 8. august et seminar og leirskoleopplegg på Storwartz leirskole for familier fra Sri Lanka. Det deltok totalt 45 personer, 38 voksne og 7 barn.

I løpet av uken ble det avholdt seminarer med ulike temaer, som bl.a. norsk kultur og norsk historie, flyktningers rettigheter og plikter, informasjon om norsk organisasjonsliv, kulturaktiviteter og aktiviteter for barn. Det ble arrangert turer, omvisninger og diverse aktiviteter på leirskolen og utstillinger.

Seminar og leirskole for latin-amerikanske innvandrere og flyktninger

I tiden 9. – 15. august ble det avholdt seminar og leirskole for latin-amerikanske innvandrere og flyktninger. Totalt deltok 65 personer, 40 voksne og 25 barn.

Manchesterskolen 1987

Den Nordiske Folkehøgskolen på Holly Royde College, University of Manchester, ble avviklet i tiden 21. april – 11. juli 1987 med følgende norske deltakere:

Inger-Lise Tangen
Inge Myrvoll
Leif Svein Lysvik

Norsk Jernbaneforbund
Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund
Norsk Kommuneforbund

Jon J. Åse
Harald Tufthaug
Finn Lie
Per Ove Løkvik
Odd Gustav Eriksen
Gjertrud Skarholt
Ellisiv Hege Rognlien

Norsk Kommuneforbund
Norsk Papirindustriarbeiderforbund
Norsk Tjenestemannslag
Norsk Tele Tjeneste Forbund
Skolenes Landsforbund
Norsk Postforbund
Norsk Tele Tjeneste Forbund

Geneveskolen 1987

Den nordiske Folkehøgskolen i Genève ble avviklet i perioden 24. mai – 4. juli 1987 på Ringsaker Folkehøgskole, Genève og Bierville. Norske deltagere på skolen var:

Hans H. Hansen
Kikki Tindberg Jacobsen
Ann-Rigmor Lauritsen
Flemming B. Thygesen
Fredd Wara
Kari Rolstad
Ivar Henriksen
Lise Bringsværd
Kari Vallestrand
Per Danielsen

Det norske Arbeiderparti
Norsk Arbeidsmandsforbund
Norsk Kommuneforbund
Norsk Transportarbeiderforbund
Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund
Norsk Tjenestemannslag
Norges Fiskarlag
Norsk Lærerlag
Norsk Lærerlag
Norges Kooperative Landsforening

Kurs i Skottland

Landsorganisasjonen i Norge og Arbeidernes Opplysningsforbund har utvekslingsavtaler med Scottish Trade Union Congress om deltakelse på sommerkurs i Stirling.

Trond Rostad, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, ble tatt ut som norsk representant til årets kurs, som var fastsatt til 20. – 26. juni 1987, men som dessverre ble avlyst.

Kurs i Norden

Den nordiske AOF-skolen 1987

Den nordiske AOF-skolen er et to-ukers kurs som arrangeres hvert år og som tar opp nordiske spørsmål. Kurset ble startet av ABF i Norden, som er et samarbeidsorgan mellom AOF i Danmark, TSL i Finland, MFA på Island, ABF i Sverige, UV på Færøyene og AOF i Norge.

Kurset ble avholdt i tiden 2. – 15. august 1987 på Bommersvik i Sverige. Årets tema: «Miljøstudier i folkeopplysningen».

Norske deltakere på AOF-skolen 1987 var:

Margit Saupstad	Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet
Turid Tellenes	Den norske Teleorganisasjon
Synnøve Johansen	Arendal AOF-forening
Solveig Thornæss	Norsk Tjenestemannslag
Tor Øyvind Ljosland	Norsk Arbeidsmandsforbund
Tanja Sveen	AUF Hedmark

Sommerkurs i Finland

ABF/TSL Nordiske Sommerkurs ble avholdt på TSLs kursgård Ranta-Toivala i Kuopio i tiden 7. – 13. juni 1987.

Tema for årets sommerkurs var «*Det Nordiske Fellesskapet*».

Følgende norske deltakere var med på kurset:

Håvard Enberg	Arbeidernes Edruskapsforbund
Lise Roth Eriksen	Handel og Kontor i Norge
Liv Undheim	Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund
Liv Strømberg Hansen	Nedre Romerike AOF
Åge Seppola	Norsk Arbeidsmandsforbund

AOF I NORDEN

AOF i Nordens forbundskonferanse ble holdt på «Energisentret» – SID's kursgård i Danmark.

Norske deltakere var: Ole Knapp, Alf Frotjold, Aage Søgård, Jan Andersen, Anton Solheim, Martin Kolberg, Britt Renngård, Helga Finden Jomisko, Rolf Lasse Lund og Lothar Littmann.

Temaet for forbundskonferansen var «Fredsstudier i et bredt perspektiv».

Aage Søgård er AOFs representant i AOF i Nordens arbeidsutvalg.

Den nordiske AOF-skolens 14 dagers kurs ble holdt på Bommersvik i Sverige 3. – 15. august.

Arbeidet i 1987 har vært konsentrert om den nordiske fellesaksjonen «Vær med menneske» og om nordisk plan for kulturarbeid. I den forbindelse er det avviklet en nordisk kulturkonferanse på Sørmarka.

Internasjonal fagforeningsskole

Skolen har siden 1983 vært drevet av AOF på vegne av LO, og har vært basert på midler fra rammeavtalen mellom LO og NORAD. Skolens

hovedoppgave er å planlegge, tilrettelegge og gjennomføre opplæringstiltak for tillitsvalgte fra fagbevegelsen i den tredje verden.

I motsetning til aktivitetene tidligere år, har hovedtanken fra og med 1987 vært å følge opp deltakerne i større grad. Dette innebar en tredeling av prosjektene: Oppstartingsseminar i regionen, videreføring i Norge og oppfølging/evaluering i regionen. Dette ga oss større mulighet til å bygge programmene opp omkring deltakernes behov, basere innholdet mer på utveksling av deltakernes erfaringer og større mulighet til å følge opp og bistå den enkelte deltaker/organisasjon.

Følgende prosjekter ble gjennomført i 1987:

- Opplæring av kvinnelige studieledere fra Jamaica og Grenada. Første del ble gjennomført bilateralt, i samarbeid med The Joint Trade Union Research Development Centre (JTURDC) i Kingston, Jamaica 23. – 27. mars 1987, og samlet deltakere fra de fire samarbeidende fagorganisasjonene på Jamaica.

Oppfølgingen ble gjennomført i samarbeid med Commonwealth Trade Union Council (CTUC) på LO-skolen Sørmarka og på Engelsk LOs utdanningscenter i London i tiden 20. september – 8. oktober. I denne oppfølgingen deltok også deltakere fra norske fagforbund og en deltaker fra Grenada.

Oppfølging/evaluering av prosjektet er planlagt i 1988.

- Opplæring av studieledere fra fagbevegelsen i Botswana, Lesotho, Swaziland, Tanzania, Zambia og Zimbabwe.

Første del av prosjektet ble gjennomført i samarbeid med FFI (Frie Faglige Internasjonale) i Harare, Zimbabwe, 5. – 10. mars, og dannet grunnlaget for programmet som ble gjennomført på LO-skolen Sørmarka i tiden 9. – 22. juni.

Tredje del var planlagt i Swaziland høsten -87, men ble avlyst etter at myndighetene nedla forbud mot gjennomføring.

- I samarbeid med Bygningsarbeiderinternasjonalen (IFBWW), ble det gjennomført et seminar i Harare i tiden 16. – 21. mars for studieledere fra Malawi, Lesotho, Botswana, Sør-Afrika, Swaziland, Zambia, Zimbabwe og Tanzania.
- I samarbeid med IUF ble det i tiden 30. august – 9. september gjennomført et faglig/politisk seminar i Pattaya, Thailand. Her var det deltakere fra fagbevegelsen i følgende land:

Bangladesh, India, Indonesia, Malaysia, Pakistan, Filippinene og Thailand.

For øvrig har skolen deltatt i planlegging og gjennomføring av flere studieopphold og opplæringstiltak for enkeltpersoner og grupper.

Totalt omfattet skolens virksomhet i 1987 91 deltakere, hvorav 51 kvinner og 40 menn.

U-landsinformasjon

AOF mottok i 1987 kr. 719 000.- fra Departementet for utviklingshjelp for å drive informasjon innenfor Arbeiderpartiet om u-land.

Virksomheten har i stor grad vært knyttet til det sørlige Afrika og Nicaragua. Det har blitt lagt stor vekt på å stimulere delokalgruppene som er i gang med studier, informasjon og innsamling av midler til prosjekter i disse to områdene. Det var i 1987 slik virksomhet i gang i fem fylker, mens aktiviteten i to fylker ble avsluttet fordi man hadde nådd de målene som var satt ved starten i 1984. Dette arbeidet har pågått i nært samarbeid med Norsk Folkehjelp og Arbeiderpartiets fylkesorganisasjoner. Som et ledd i dette arbeidet ble det arrangert en reise til Zimbabwe over 14 dager i juli med 23 deltakere, som nesten alle hadde vært aktive i disse gruppene. Utgiftene ble i hovedsak dekket av deltakerne. Reisen ga et betydelig utbytte i form av økt engasjement og artikler til forskjellige organer innenfor arbeiderbevegelsen.

Forberedelsene til den nordiske kampanjen «Vær med menneske» har pågått hele året. Presentasjonsmateriell om kampanjen ble utarbeidet, herunder et bildespill, som bl.a. ble vist på Arbeiderpartiets landsmøte. Manuskript til studieboka, som utgjør ryggraden i kampanjen, ble sendt til setting før jul, men boka forelå ikke ferdigtrykt ved årsskiftet. Det ble holdt en rekke foredrag om kampanjen. Kampanje-temaet er Brandt-, Palme-, Brundtland-kommisjonen.

Det ble laget et hefte om det sørlige Afrika. To bildespill ble innkjøpt sammen med LO og Norsk Folkehjelp: ett om Sør-Afrika og ett om Nicaragua. De ble også overført til video.

Det har arbeidet to sekretærer på heltid med disse spørsmålene – en lønnet over tilskottet fra Departementet, den andre over AOFs ordinære budsjett.

Fra høsten gikk også u-landssekretæren inn i arbeidet med informasjon om innvandrere og flyktninger, bl.a. gjennom utarbeidelse av et studiehefte og en video. Dette var ikke ferdig ved årsskiftet.

AOF PERSONAL- OG LEDERSENTRET

I 1987 har senteret arrangert ulike EDB kurs for ca 250 deltakere. Ca 175 har deltatt på andre typer kurs.

I tillegg har sentret vært utleid i 175 kursdager og til 26 møter og 8 helgekonferanser.

Sentret har også hatt ansvaret for en del kurs og konferanser utover i landet. Spesielt gjelder dette markedsføring, planlegging og EDB.

Høsten 1987 ble det gjennom sentret ansatt 13 nye kontorfunksjonærer til LO, fagforbundene og AOF. Disse har i prøvetiden fått 17 ukers opplæring ved sentret. Kombinasjon av praktisk opplæring på arbeidsplassen

og teoretisk opplæring på sentret har vist seg å være en vellykket kursform, som har bidratt til at de nytilsatte raskt har funnet seg til rette på arbeidsplassen.

Fem deltakere har gjennomført Bedriftslederskolens tre semestre, og har avlagt eksamen som driftsøkonom ved Statens Teknologiske Institutt.

Språkundervisningen er utvidet i 1987, og omfatter nå norsk, engelsk og spansk.

I løpet av 1987 er EDB-opplæringen betydelig utvidet. Norsk Data-utstyret er oppdatert, og det er innstallert 12 PC maskiner. Det er foretatt en viss ombygging av sentret slik at EDB-opplæringen nå foregår i egne tidsmessige lokaler. I tillegg er det innredet to nye saler og grupperom til annen undervisning.

EDB-kursene har gått nesten kontinuerlig i 1987, og siden sentret har egen lærer som underviser i EDB, har inntektene på denne virksomheten steget betraktelig.

Sentret har også arrangert EDB-kurs flere andre steder i landet.

I og med at sentret har fått større romkapasitet etter ombyggingen, har også utleien økt. Det samme er tilfelle med kursvirksomheten. Den samlede virksomheten ved sentret er derfor betydelig økt i forhold til foregående år.

Opplysnings- og utviklingsfondet LO/N.A.F.

Som medlem av LO/N.A.F.s fondstyre har i 1987 fungert: Fra LO Tor Halvorsen (fram til sin bortgang, 4/11-87), Ole Knapp og Tor Andersen.

Fra N.A.F.: Odd Moseby, Dagfinn Løvland og Kjell I. Grue.

Tor Halvorsen har vært fondsstyrets formann.

Fondstyret har i årets løp behandlet en rekke søknader.

Det er for 1987 bevilget følgende:

Samarbeidsrådet	kr. 3 166 000,-
AKAN	kr. 800 000,-
Hovedavtalen – tilleggsavtale I	kr. 5 000 000,-
Einar Thorsruds minnefond	kr. 200 000,-

Landsorganisasjonens skole Sørmarka

Styret

I løpet av året er det holdt fire styremøter, derav ett møte med det nye interimstyret.

Styret har hatt følgende sammensetning: Svein-Erik Oxholm, LO, formann, Alf Frotjold, AOF, Jakob Grava, LO-skolen Sørmarka, Sven Pet-

tersen, Norsk Arbeidsmandsforbund, John Stene, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Olav Støylen, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Kjell Solberg, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, Jan Werner Hansen, Norsk Tjenestemannslag, Einar L. Johansen, de ansattes representant.

Personlige vararepresentanter:

Aage Søgård, faglig leder AOF, for Alf Frotjold, Ragnhild Brunstad, nestleder LO-skolen Sørmarka, for Jakob Grava, Siri Anne-Marie Åslund, for de ansattes representant.

Øvrige vararepresentanter:

Knut Endreson, LO.

Personalet

Skolen har i dag 36 ansatte, derav 6 på deltid.

Bygg og anlegg

Utomhusanlegget ble ferdigstilt i høst. Modernisering og ombygging av rensestasjonen vil bli ferdigstilt like etter årsskiftet. Offisiell overtakelse av skolen ble holdt 15. desember etter om/utbyggingen, samtidig som arbeidet med utvidelse av administrasjonsbygget er påbegynt. I løpet av høsten ble det installert 11 PC'er for undervisning i EDB.

Rådgivende utvalg for LO-skolen Sørmarka

Utvalget har bestått av: Jan Balstad, LO, formann, Jakob Grava, LO-skolen Sørmarka, sekretær, Aage Søgård, AOF, Arne Kokkvoll, Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek, Einar Sigurd Birkeland, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Viktor Folvik, Norsk Transportarbeiderforbund, Nils Totland, Statstjenestemannskartellet.

Biblioteket

Samlet utlån av bøker m.v. fra skolens bibliotek:

Skjønnlitteratur: 505

Faglitteratur : 1 198

Tallene gjelder kun registrerte utlån. I tillegg kommer bøker og tidsskrifter/aviser lest i biblioteket.

Fra og med 1987 har alle lokalavisene skolen får tilsendt vært å finne i biblioteket. Vi har også nå videokassetter til utlån fra biblioteket. Dette dreier seg om faglige programmer til bruk i undervisningen.

1987 er første året med tilnærmet normal drift etter ombyggingen. Utlånstallene er på vei oppover, men det tar nok litt tid før de når samme nivå som før ombyggingen.

Etter å ha ligget forholdsvis lavt m.h. t. bokinnkjøp under byggeperioden, har vi nå en del huller å tette i bokstammen. Noe tap har vi også hatt gjennom vannskade under denne perioden.

I løpet av 1987 har vi satset spesielt på nyinnkjøp av skjønnlitteratur, samt på for oss «nye» emner som studioarbeid, bruk av video m.m. U-landslitteraturen har fortsatt stor oppmerksomhet. Satsingen på skjønnlitteraturen vises igjen i utlånsstatistikken ved at skjønnlitteratur nå utgjør en større del av totalutlånet enn tidligere.

LO-skolen/elever

	Trinn I
Norsk Arbeidsmandsforbund	8
Bekledningsarbeiderforbundet	1
Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund	7
Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund	2
Norsk Fengselstjenestemannsforbund	1
Norsk Grafisk Forbund	3
Handel og Kontor i Norge	1
Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet	3
Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund	6
Norsk Jernbaneforbund	3
Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund	7
Norsk Kommuneforbund	15
Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund	6
Norsk Olje- og Petrokjemisk Fagforbund	1
Norsk Papirindustriarbeiderforbund	3
Norsk Postforbund	3
Den norske Postorganisasjon	1
Norsk Sjømannsforbund	2
Norsk Skog- og Landarbeiderforbund	1
Skolenes Landsforbund	1
Norsk Tele Tjeneste Forbund	4
Norsk Tjenestemannslag	5
Norsk Transportarbeiderforbund	6
Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer	1

91

Sømarka barnehage

Barnehagen har i 1987 hatt besøk av 21 kursbarn som samlet har vært her i 24 kursuker.

Barnehagen har også i år vært drevet uten stats- og kommunal støtte.

	1983	1984	1985	1986	1987
Antall personer som har besøkt skolen	9 286	8 150	6 113	6 506	7 984
Dagsbesøk	2 301	2 958	1 928	1 198	1 549
Gjestedøgn	25 334	23 976	21 151	20 327	27 828
Gjennomsnittsbetlegg 43 uker à 7 døgn	84 p 65%	80 p 63%	70 p 57%	68 p 68%	91 p 73%
Belegget har fordelt seg slik:					
Dagsbesøk	58	60	45	45	55
Korte kurs (1-4 dager)	105	110	105	137	212
Lange kurs (5 dager eller mer)	112	122	93	111	115
Avlyste kurs					
Tap av persondøgn	3 780	2 598	3 005	2 341	4 508
Tap av persondøgn etter leieavtalen	1 881	1 974	1 683	1 969	1 919

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole, Ringsaker

Arbeiderbevegelsens folkehøgskole, Ringsaker, har i skoleåret 1987-88 disse hovedgruppene:

Teater og Musikk for de som lærer å spille teater, drive instruksjonsvirksomhet og lede kulturarbeid lokalt.

Sosialt arbeid/fritids- og ungdomsarbeid for de som vil jobbe med de sosiale problemer som enkeltmennesker og grupper står overfor. Emnene spenner fra barns oppvekstvilkår til eldreomsorg. Gruppen gir grunnlag for videre utdanning innen helse- og sosialsektoren.

Journalistikk/media/samfunn for de som ønsker innføring i journalistisk uttrykksform og arbeidsmåte. Trening i avisarbeid. Foto og mørkeromsarbeid, radio/TV. Praktisperioder legges opp i nært samarbeid med de profesjonelle pressemiljøer.

- *Media/Samfunn I* for de som har liten eller ingen forkunnskap.

- *Media/Samfunn II* for elever med noe bakgrunn på dette området.

Dessuten har skolen en egen gruppe for *fremmedspråklige utdanningssøkende*, som skolen gir opplæring i norsk språk og samfunnsforhold som grunnlag for videre utdanning i Norge.

De seinere åra har folkehøgskolen hatt en økende pågang om plass fra disse elevene, og denne gruppa har i år 13 elever.

De kommer fra India, Sri Lanka, Pakistan, Vietnam, Gambia og Egypt.

Det er avsatt 20 – 24 timer pr uke til arbeidet i hovedgruppene. Tre uker disponeres fullt ut til arbeidet i disse gruppene. Tida nyttes til spesielle prosjekter, studieturer og arbeidsliv/yrkespraksis. Den videregående gruppa i mediakunnskap har over 30 timer undervisning i mediafagene og har dessuten 6 uker praksis i dagspresse eller fagpresse. Vi samarbeider også med NRK og nærradiostasjoner.

LO har i tilknytning til LO-Aktuelt opprettet en stipendiatstilling av ett års varighet for kvalifiserte elever fra skolens Media II-gruppe. Det arbeides med å utvide antall stipendiatstillinger i tilknytning til bevegelsens pressevirksomheter.

Skolen har god kontakt med lokalsamfunnet gjennom bedrifter, institusjoner, lag og organisasjoner. Skolens øvingsradio – Radio Ringsaker – som kom i gang i desember 1984, har vært med og styrket denne kontakten.

Radioen drives av mediagruppene. Mediagruppene lager også i år lyd-avis for blinde og svaksynte i kommunen. Sosialgruppa har kontakt med flere institusjoner på helse- og sosialsektoren.

Skolen fortsetter sitt internasjonale engasjement i samarbeid med Norsk Folkehjelp. Ved skoleårets avslutning i mai 1987 ble det overrakt kr 35 000,- til Norsk Folkehjelps fiskeriprosjekter i Nicaragua.

Skolen har 68 elever. Bare noen få har sluttet i skoleåret. Gjennomsnittsalderen er 20 år. Skolen har 25 ansatte i full stilling eller deltidsstilling. Knut Aagesen er skolens rektor.

Skolens styre består av: Svein-Erik Oxholm formann, Aage Søgård, nestformann, Gunnar Pettersen, Jan Løkken, Grete Fosslie, Knut Aagesen, Eirin Faldet (repr. fra det offentlige), Børge Ekrem, (ansattes repre.), Jostein Rugsveen (møtende vararepresentant fra de ansatte), Henrik Steen, (elevenes representant).

Skole og utdanning

Målet for LOs skolepolitikk har vært å utvikle og engasjere seg aktivt i arbeidsformer som gir de største ringvirkninger og det bredeste langsiktige gjennomslag for fagbevegelsens synspunkter på det utdanningspolitiske området.

Det er derfor lagt stor vekt på tiltak rettet mot politiske myndigheter og organer, sakkyndige råd m.v.

Kontakten og samarbeidet med myndigheter, fagmiljøer og sentrale personer på det utdanningspolitiske området er derfor utvidet og intensivert. Det er holdt god kontakt med den politiske ledelsen i Kirke- og undervisningsdepartementet.

LO og N.A.F. har fortsatt sine felles bestrebelser på å øke den innflytelse partene i arbeidslivet har på skole- og utdanningspolitiske spørsmål – spesielt når det gjelder fagutdanningen i arbeidslivet og i skolen.

De to hovedorganisasjonene har sammen og hver for seg arbeidet for å sikre fagopplæringen i arbeidslivet tilfredsstillende vilkår gjennom å sikre de faglige organene på området, og spesielt yrkesopplæringsområdene i fylkene, administrativ og økonomisk selvstendighet og handlefrihet.

Samarbeidet med fagforbundene har som tidligere variert med arten og tallet på de sakene som har foreligget til behandling. Med enkelte forbund har det vært et omfattende og nært samarbeid. Med andre har kontakten vært mer sporadisk.

Skolesekretær

Kay Olav Winther er innvilget permisjon i 4 år fra stillingen som skolesekretær for å fungere som direktør i Rådet for fagopplæring i arbeidslivet. Han fratrådte sin stilling i LO 30. september 1987.

Stillingen som skolesekretær var ubetjent til 1. desember 87 da Jan Løkken – som er ansatt som skolesekretær i permisjonstiden – tiltrådte.

Administrativ tilhørighet

Skole- og utdanningsspørsmål har etter Kongressen 1985 hørt inn under Ole Knapps ansvarsområde, og skolesekretæren har administrativt vært underlagt ham.

Etter Kongressen har det ikke vært oppnevnt noe rådgivende organ for skole- og utdanningspolitiske spørsmål.

Skolesekretæren har i 1987 hatt kontorfellesskap med informasjonsavdelingen.

Fagutdanning

Også i 1987 har saker som angår fagutdanning økt i antall og omfang. Antall fag under loven er økt vesentlig og antall nye lærlinger har også i 1987 oversteget 10 000.

Den samlede fagbevegelsens arbeid med fagopplæring og fagutdanning

har økt betydelig etter at Lov om fagopplæring i arbeidslivet trådte i kraft 1. januar 1981, og etter hvert som de organene som er opprettet med medhold i loven, er blitt bygd ut og er kommet igang med sitt arbeid. Dette har krevd økt samarbeid med fagforbundene, økt grad av koordinering, og en lang rekke nye arbeidsoppgaver for skolesekretæren.

Behovet for samordning og for utviklingen av enhetlige holdninger og synspunkter som LO kan stå ansvarlig for øker etterhvert som antall fag øker, og etter hvert som det utvikles fag som går på tvers av forbundenes organisasjonsområder og den tradisjonelle faginnndelingen og arbeidsdelingen i arbeidslivet. Det er brukt mye tid på å drøfte nye fag, grenser mellom fagene og forbundenes rettigheter og ansvar i forhold til de enkelte fag, med de berørte fagforbund. Bl.a. har det vært arbeidet med å bringe på det rene hvem som er rettmessige tariffparter på de ulike områder.

LO har også behandlet og gitt svar på et stort antall saker fra Kirke- og undervisningsdepartementet, Kommunal- og arbeidsdepartementet og Rådet for videregående opplæring.

Før LO avgir svar, blir sakene forelagt de berørte fagforbund til uttalelse. Denne høringsordningen fungerer stort sett tilfredsstillende, men enkelte forbund er ikke istand til å avgi de ønskede uttalelser. Når den faglige vurdering ikke foreligger, sakner LO grunnlag for å uttale seg. Enkelte saker som gjelder et fags innhold eller struktur kan derfor bli avgjort uten at fagbevegelsen har gitt uttrykk for sitt syn.

Rådet for fagopplæring i arbeidslivet og organene under dette rådet, er partssammensatt. LO og de enkelte fagforbund utpeker arbeidstakerrepresentantene. Kontakten mellom fagbevegelsen og RFA-systemet er derfor meget god.

Også i 1987 er det oppnevnt en rekke opplæringsråd for ulike fag. En har tolket loven slik at det er tariffpartene på området som skal foreslå medlemmene, og i de fleste tilfelle er det ikke noe problem å bli enig om hvilket, eller hvilke, fagforbund som skal være representert.

NFATF har imidlertid reist spørsmålet om hvordan arbeidsledergruppe skal kunne komme med i den faglige utviklingsprosessen og i definisjonen av fagenes innhold og grenser, da disse spørsmålene bl.a. berører arbeidsdelingen i arbeidslivet.

Både dette spørsmålet – og spørsmål som angår utviklingen av nye fag som grenser inn på, eller delvis overlapper, andre fag – forutsetter organisasjonsmessige avklaringer. Arbeidet med dette har pågått også i 1987, men problemet er ikke løst. Det er derfor fortsatt uenighet om hvilke forbund som skal representere LO i en del opplæringsråd.

Forbundene på det offentlige området har økt sitt engasjement i fagopplæringsspørsmål, men manglende interesse på arbeidsgiversiden har gjort det vanskelig å bli enige om et målrettet arbeid for å utvikle fag innenfor det offentlige området – spesielt innenfor kommunal sektor.

Også i 1987 er det gjort forsøk på å svekke Lov om fagopplæring i arbeidslivet. LO har sterkt tatt avstand fra slike tiltak som vil svekke fagopplæringen og redusere partenes innflytelse.

LO har henvendt seg både til DNA og til Regjeringen. Det er poengtert at LO ønsker å opprettholde Lov om fagopplæring i arbeidslivet. Videre er det pekt på at yrkesopplæringsnemndene i fylkene fortsatt må være parts-sammensatte og gis en selvstendig stilling innenfor den fylkeskommunale administrasjon.

LO har dessuten gitt uttrykk for sitt syn på yrkesopplæringsnemndenes status og arbeidsvilkår overfor fylker som har behandlet nemndas innplassering i fylkesadministrasjonen.

I brev av 20. august 1987 til LO har Statsministeren bekreftet at Lov om fagopplæring i arbeidslivet ikke vil bli opphevet. I brevet vises det også til Ot.prp. nr 39 (1986-87) der Regjeringen ga uttrykk for at yrkesopplæringsnemndenes spesielle oppgaver tilsier at de behandles annerledes enn de mer tradisjonelle politiske nemndene og at Regjeringen gikk inn for å opprettholde kravet til interesserepresentasjon.

Arbeidet med å sikre fagenes representanter større innflytelse på fagutdanningen i skolen, har fortsatt. Det er oppnådd enighet om at opplæringsrådene under RFA, som er partssammensatte, skal være representert i de fagplangruppene RVO oppnevner. Arbeidslivet og partene der er imidlertid fortsatt ikke tilfredsstillende representert i de organene som utformer fagopplæringen i skolen.

Det er dessuten oppnådd enighet om at det for yrker som ikke er underlagt Lov om fagopplæring i arbeidslivet, kan opprettes utvalg som, på samme måte som opplæringsråd, kan fungere som partssammensatte faglige organer for faglig diskusjon og utvikling. Slike utvalg er opprettet for handelsfagene.

LO og enkelte fagforbund har fortsatt drøftingen med KUD og RVO om undervisningstimetallet, og om hvilke konsekvenser eventuell reduksjon av timetallet skal få for den samlede læretiden i faget. Spesielt innenfor elektrofagene har reduksjonen og mangelen på fagplaner som er tilpasset det reduserte uketimetallet, forårsaket problemer.

KUD har etter initiativ fra radio- og TV-bransjen samt enkeltpersoner innenfor elektronikk- og automasjonsområdet, fremmet forslag om å ta elektronikk- og automasjonsfagene ut av henholdsvis opplæringsrådet for elektrofag og opplæringsrådet for metallfagene, for å opprette et eget opplæringsråd for elektronikk.

Såvel LO og N.A.F. som RFA har motsatt seg dette med bl.a. den begrunnelse at elektronikkspørsmålet må behandles i den faglige sammenheng hvor de hører hjemme og ikke som et fag for seg. KUD har likevel vedtatt å opprette et slikt opplæringsråd. For å hindre at dette vedtaket settes ut i livet, har LO tatt saken opp med DNA og Regjeringen i Samarbeidskomiteen.

teen og har hatt møter med representanter for Kirke- og undervisningsdepartementet. Saken er fortsatt uavklart.

Mesterbrevordningen

LO engasjerte seg sterkt i utformingen av mesterbrevordningen som skal erstatte Håndverksloven, og medvirket bl.a. til at det ble nedsatt en sentral mesterbrevnemnd hvor LO er representert sammen med bl.a. Norges Håndverkerforbund og Rådet for fagopplæring i arbeidslivet. LO har engasjert seg sterkt i arbeidet i nemnda, bl.a. med det formålet å heve det faglige nivå på det håndverksarbeidet og de tjenestene som utføres, og legge grunnlag for en økonomisk og praktisk ledelse som kan gi trygge og sikre arbeidsplasser. Skolesekretæren representerer LO i Mesterbrevnemnda.

Fagbevegelsen og skolen

Siktemålet for arbeidet har vært å øke fagbevegelsens engasjement i og innflytelse på utdanningspolitiske spørsmål, og å utvide og bedre undervisningen om arbeidslivet og fagbevegelsen på alle nivåer i skoleverket.

Dette er bl.a. gjort ved å etablere samarbeid mellom fagbevegelsen, skolen og skolens myndigheter.

I samsvar med retningslinjene for skolens arbeid er det lagt vekt på at undervisningen skal ta utgangspunkt i nærmiljøet og i lokale forhold. Det er derfor arbeidet med sikte på etablering av en forpliktende kontakt mellom fagbevegelsens organer og skolen i det lokale miljø og lagt opp til utvikling av samarbeidsformer og undervisningsopplegg ut fra forholdene på det enkelte sted.

I likhet med tidligere er det arbeidet aktivt for å redusere de regionale og lokale organisasjonsledds forventninger om sentrale arbeidsopplegg, undervisningspakker m.v. og legge grunnlag for lokal egeninnsats. Det er fremmet forslag til samarbeidsrutiner mellom fagbevegelsen og skoleverket, og tatt initiativ til samarbeid med andre interesserte parter som f.eks. lærerorganisasjoner, arbeidsgivere, arbeidsmarkedsetaten m.v.

Målet har vært å utvikle samarbeidsformer og materiell som sikrer at undervisning om arbeidslivet og fagbevegelsen inngår som en naturlig integrert del i skolens arbeid og at innhold og progresjon tilpasses elevenes modenhet og utvikling.

I flere fylker er det etablert regelmessig kontakt mellom LO og en eller flere av de aktuelle samarbeidsparter. Det er arrangert møte og konferanser for å øke de tillitsvalgte og lærernes kunnskaper om emnet, og i en del fylker er det utarbeidet rammeplaner som forutsetter lokal oppfølging og tilpasning. Det er dessuten utarbeidet lokale og regionale undervisningsopplegg.

I fylkene er det nå personer som har deltatt i kursvirksomhet og i materialutvikling, og som dessuten har opparbeidet erfaring med praktiske skolekontaktvirksomhet. Forholdene ligger derfor vel til rette for en videreutvikling i fylkene og samorganisasjonsdistriktene med utgangspunkt i lokale ressurspersoner.

Mulighetene for å få til et praktisk samarbeid mellom fagbevegelsen og skolen, avhenger av de informasjonene lærerne har fått og de holdningene de har. Det er derfor arbeidet med å gi lærerne opplysning om fagbevegelsen, og om forholdet mellom arbeidsliv og skole. Bl.a. er det arrangert ukekurs for lærere. Kurset «Lærere møter fagbevegelsen» har tatt sikte på å gi lærerne kunnskap om det arbeidet som fagbevegelsen gjør på de ulike områder i arbeidslivet og i samfunnet ellers. Kurset er avholdt for andre året på rad, og synes å ha gitt deltakerne stort utbytte.

Se for øvrig eget avsnitt om fagbevegelsen og lærerutdanningen.

Etter hvert som kontakten med skolen blir bedre, øker tallet på henvendelser til LO om materiell om fagbevegelsen til bruk i undervisningen. Behovet er følbart, men det har ikke vært mulig å få oppdatert eksisterende materiell eller utarbeidet nytt. Mangelen på passende materiell er en hindring for et bedre og mer effektivt skolekontaktarbeid.

Etterspørselen etter skolesekretæren når det gjelder foredrag, forelesning m.v. har vokst voldsomt. Henvendelser av regional og lokal karakter er forsøkt henvist til distriktkontorene som sammen med samorganisasjoner, skolekontakter m.v. har foretatt en rekke skolebesøk samt redegjort for skole – arbeidslivsspørsmål og orientering om fagbevegelsen i ulike fora.

Skolesekretæren har likevel måttet delta i en rekke møter og orientere om forholdet mellom fagbevegelsen og skolen såvel i arrangementer i distriktkontorenes og forbundenes regi som i møter o.l. som andre organisasjoner, skolemyndigheter m.v. har stått som arrangør av.

Fagbevegelsen og lærerutdanningen

Etter felles forslag fra LO og N.A.F. har Lærerutdanningsrådet nedsatt et utvalg som skal lage planer for arbeidslivskunnskap som obligatorisk del av lærerutdanningen. Skolesekretæren har representert LO i utvalget som har lagt fram en omfattende innstilling om arbeidslivskunnskap i lærerutdanningen. Utvalget har også bedt om at Lærerutdanningsrådet oppretter et samarbeidsutvalg hvor bl.a. LO er med.

Flere lærerhøgskoler gir tilbud om 1/2 og 1/1 årige videreutdanningskurs i arbeidslivskunnskap. Da det har vist seg vanskelig å få forbundsstipend til slike studier, er det ikke tatt initiativ til deltakelse fra fagbevegelsen på disse kursene i 1987.

LO og Norsk Lærerlag

På grunnlag av samarbeidsavtalen er det i en del fylker inngått samarbeid om utvikling av planer for arbeidslivskunnskap og undervisning om fagbevegelsen. Flere steder er også andre samarbeidsparter trukket inn.

Skolesekretæren og flere av distriktssekretærene er invitert til å holde foredrag på, eller delta i, arrangement som Norsk Lærerlag eller dets organisasjonsledd har stått som arrangør av.

LO og N.A.F.

Kontakten med N.A.F. om saker av utdanningspolitisk karakter har vært omattende og har angått såvel generelle utdanningspolitiske spørsmål som arbeidslivskunnskap, fagutdanning og fagopplæring i arbeidslivet. Partene har i en rekke saker fremmet felles forslag overfor myndigheter, rådgivende utvalg, som f.eks. RVO og Lærerutdanningsrådet m.fl.

N.A.F. er trukket aktivt med i flere av de skole- arbeidslivstiltakene som LO har satt i gang i fylkene.

Det er oppnådd enighet mellom hovedorganisasjonene om retningslinjer for godtgjøring til utplasserte elever, men avtalen er ennå ikke undertegnet på grunn av intern uenighet på arbeidsgiversiden.

LO og De Utdanningssøkendes Kontaktutvalg (DUK)

Det er ikke holdt møter i kontaktutvalget mellom LO og DUK i 1987, men kontakten med enkeltorganisasjoner i DUK er opprettholdt.

Internasjonalt

Det er holdt kontakt med fagbevegelsen i Sverige (LO og TCO) og Danmark (LO og AOF) om skolekontaktvirksomheten.

På grunn av manglende kapasitet og prioritering av andre gjøremål, har skolesekretæren ikke deltatt i TUACs møter eller i DEFSs utdanningsutvalg i 1987.

UNESCO

Skolesekretæren har vært medlem av Den norske nasjonalkommisjonen for UNESCO samt kommisjonens utvalg for utdanning og av arbeidsgruppen for Associated Schools Project (ASPRO) som tar sikte på å utvide skolens engasjement i fredsspørsmål og andre internasjonale spørsmål.

Voksenopplæring

Det har vært nær kontakt og samarbeid mellom skolesekretæren og AOF både når det gjelder VO-politikk og kursdrift.

Skolesekretæren er bl.a. trukket aktivt med i Samnemnda for studiearbeid, Norsk Voksenpedagogisk Institutt og Norsk Fjernundervisning.

Representasjon

Knut Aagesen: Rådet for videregående opplæring

Erik Andre Lorentzen: Rådet for fagopplæring i arbeidslivet

Tore E. Hansen: Rådet for norsk fjernundervisning

Nils H. Johannessen: Rådet for fagopplæring i arbeidslivet

Magnor Johansen: Rådet for fagopplæring i arbeidslivet

Kirsten Rogstad: Rådet for fagopplæring i arbeidslivet

Kay Olav Winther: Rådet for norsk fjernundervisning, Rådet for arbeidslivsstudier og Komiteen for studie- og utdanningsspørsmål ved Universitetet i Oslo, Utvalg som skal utrede samordning av yrkesutdanningen, Den norske UNESCO-kommisjonen, Samnemnda for studiearbeid, Norsk Voksenpedagogisk institutt (vara), Ingeniørutdanningsrådet og rådets arbeidsutvalg, Mesterbrevnemnda, Lærerutdanningsrådets utvalg for arbeidslivskunnskap i lærerutdanningen.

LO har dessuten vært representert i de fleste av utvalgene under RVO og i opplæringsrådene under RFA. Begge steder er representantene hentet fra det eller de fagforbund som organiserer arbeidstakerne innenfor fagområdet.

Skolesekretæren har vært medlem av følgende utvalg i LO, AOF og Det norske arbeiderparti:

- Kontaktutvalget mellom Norsk Lærerlag og Landsorganisasjonen.
- Styret for Arbeiderbevegelsens folkehøgskole.
- AOFs rådgivende utvalg for yrkesrettet opplæring (formann.)
- DNAs utdanningsutvalg.

Høringsuttalelser 1987

Emne:	Adressat:
Fagopplæring i arbeidslivet. Reglement for tilsynsvalgte	RVO
Forslag til fagplan for 320-timerskurs for personell i betongelement- og betongvarefabrikker	KUD
Forslag til endring i oppl.plan med prøveforskrifter for serviselektroniker og produksjonselektroniker	RFA
Parykkmakerfaget - opphør som lærefag	RFA
Oppheving av optikerfaget som lærefag	RFA
Livslang læring NOU 1986:23	KUD
Studieretning for husholdningsfag, nytt navn på grunnkurs	RVO
Reglement for opplæringsråd	RFA
Forslag til fagplan i matematikk for studieretning for handels- og kontorlag	RVO
Utvidelse av læretid - tømmerfaget	RFA

Forslag til oppl.plan m.v. for fiskeindustrien	RFA
Mesterbrevordningen og bedriftslederskolen	RVO
Forslag til opplæringsplan for plastformere	
Midlertidig opplæringsråd for plastformere	N.A.F.
Forslag til fagplan for videregående kurs I, klesform.-giving	RVO
Utdanningsfin. – inntektsavhengig tilbakebetaling	KVD
Forslag til fagplan for kjøretøyelekt. videregående kurs II	RVO
Forslag til fagplan for felles grunnkurs hovedbyggefag	RVO
Laboratoriearbeid som nytt lærefag	RFA
Forslag til opplæringsplan for feierfaget	RFA
Forslag om å utvide læretiden i kobber- og blikkenslagerfaget	RFA
Motorsykkel som nytt fag under loven	RFA
Togelekt. som nytt fag under loven	RFA
Reservedelsfaget som nytt lærefag	RFA
Mesterbrev i industrifag	Mester- brev- nemnda
Forslag til fagplan for videregående kurs I konfeksjonsfag	RVO
Forslag til opplæringsplan for flybakkeutstyr – mekanikerfa- get	RFA
Forslag om å oppheve faget bil- og kjøretøy – reparatør som lærefag	RFA
Forslag til opplæringsplan for akvakulturfaget	RFA
Innstilling fra RFAs utvalg for vurdering og evt. revisjon av fradragregler, læretidsbestemmelser m.v.	RFA
Oppdatering av teknisk undervisningsutstyr	Oslo skole- styre RVO
Reform for videregående skolematematikk	RFA
Forslag til opplæringsplan for driftspersonell ved kraftsta- sjoner og driftssentraler med energiteknikere som fagbenev- nelse	RFA
Snekkerfaget, trebåtfaget overføring av fagområder	RFA

Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek

Året 1987 var arkivets 78. driftsår.

Innkjøp og gaver

Utenom den løpende tilveksten fra organisasjoner og andre forbindelser har arkivet i år mottatt 96 (77) overføringer av trykt og utrykt stoff fra

organisasjoner og enkeltpersoner. Tilveksten av arkivmateriale har vært på 170 hyllemeter. Av større arkivsamlinger vi har mottatt, kan nevnes Folkets Hus Landsforbunds arkiv.

Arkivet har i budsjettåret investert i eget kamera til mikrofilming av arkivmateriale. Arkivet etter Sozialistische Arbeiterpartei Deutschlands (SAP) 1933–37 er filmet, og mikrofilmer av arkivet overlevert Friedrich-Ebert-Stiftung i Bonn og Institut für Marxismus-Leninismus i Øst-Berlin.

Det er i år kjøpt inn 858 (761) bøker og skrifter. Av disse var 17 (45) utrykte hovedoppgaver.

Serviceytelser

I 1987 ble drøye 2 500 (2 300) betjent på lesesalen. Det er lånt ut 1 291 (1 145) bøker og skrifter, 1 713 (550) fotos og 48 (20) faner. En stor mengde litteratur som blir brukt på lesesalen, er da ikke med i statistikken. Henvendelser pr. brev og telefon har vært svært mange. Brukerne spenner fra forskere som benytter mikrofilm, arkivstoff, tidsskrifter og bøker til bevegelsens egne folk som arbeider med historie eller aktuelle samfunns-spørsmål. Arkivet driver en utstrakt rådgivende virksomhet i arbeid med historie som foregår i bevegelsens regi. Henvendelser og ulike aktiviteter i tilknytning til Arbeiderpartiets 100 års jubileum har satt et sterkt preg på arbeidet i beretningsåret.

Internt arbeid

Ordning og registrering av innkommet materiale pågår som vanlig. Det samme gjør registrering av kjøpte og mottatte bøker. Arbeidet med å oppsøke arkivstoff hos veteraner og institusjoner er fulgt opp. Arkivet har også gjennomført en vellykket fotoinnsamling, hvor de beste bildene ble premiert. Ajourføring av arkivkatalogen skjer kontinuerlig. Plakatsamlingen er ordnet, og arbeidet med å lage et godt gjenfinningssystem fortsetter. Portrettsamlingen i Sølve Harms bildearkiv er ordnet.

Arkivet har i beretningsåret arbeidet med å klarlegge behov og bruksmuligheter for edb-utstyr.

Forbindelser og konferanser

Flere av arkivets personale har holdt en rekke forelesninger på seminarer og kurs i arbeiderbevegelsens regi, og også i andre historiefaglige sammenheng.

Stig-Audun Hansen deltok med studie- og reisestipend fra AOF på kurs i fotokonservering arrangert av Det kgl. danske Kunstakademi, Konserveratorskolen, København. Einhart Lorenz har deltatt på seminar om tysk

eksil i 1930-åra arrangert av Centro Studi Piero Gobetti, Torino. Arnfinn Malmé representerte arkivet på IALHI-konferansen, som i beretningsåret fant sted ved Friedrich-Ebert-Stiftung i Bonn, og Einar A. Terjesen var til stede på den årlige Linz-konferansen i Østerrike. Terjesen deltok også på en ekskursjon Landslaget for Lokal- og Privatakiver arrangerte til Folkerørelsesarkivene i Karlstad og Örebro, Sverige. Arne Kokkvoll har i beretningsåret besøkt Friedrich-Ebert-Stiftung i Bonn og Institut für Marxismus-Leninismus i Øst-Berlin.

Arkivet har i beretningsåret også deltatt på Landskonferanse om lokalhistoriske samlinger i Førde, og på årsmøte for Landslaget for Lokal- og Privatakiver i Sogndal.

Informasjon og utstillinger

Arkivet har i 1987 laget utstillingen «Solidaritet uten grenser», om arbeiderbevegelsens internasjonale engasjement. Den ble åpnet ved DNAs landsmøte i mars og brukt ved markeringen av Arbeiderpartiets 100 års jubileum i Arendal 20. august. Utstillingen har seinere vært vist i Tromsø, Harstad og Kirkenes.

I beretningsåret har arkivet arrangert to seminarer. Det første, om tyske politiske flyktninger i Norge i mellomkrigstida, var støttet av Norges Allmennvitenskapelige Forskningsråd, og hadde internasjonal deltakelse. Det andre seminaret hadde faglig-politisk samarbeid som tema, og ble arrangert i forbindelse med Arbeiderpartiets 100 års jubileum.

Arkivets årbok, «Arbeiderhistorie», kom for første gang ut i 1987 – en fortsettelse av Tidsskrift for arbeiderbevegelsens historie, som gikk inn i 1986. Årboka hadde støtte fra NAVF. Arne Kokkvoll er blant redaktørene for verket Arbeiderbevegelsens historie i Norge, og han arbeider også med det siste av de 6 bindene. Lill-Ann Jensen har ansvaret for bilderedaksjonen av verket. Arkivet deltok i beretningsåret i bokkomitéer for Folkets Hus Landsforbund, Norsk Papirindustriarbeiderforbunds og Norsk Jern og Metallarbeiderforbunds historie.

Arkivet har jevnlig besøk av grupper som blir vist omkring og orientert om arkivets virksomhet. Den årlige boklista «Aktuelle bøker og skrifter fra Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek» er sendt ut. Melding over tilveksten av utenlandsk litteratur samt norske og utenlandske tidsskrifter er sendt Universitetsbibliotekets samkatalog.

Arkivet har vært representert i LOs kulturutvalg, og i styret for Eilert Sundts forskningsfond.

Styret

Arkivets styre har bestått av: Jan Aaboen, leder, Kåre Myrvold, nestleder, Ingeborg Botnen, Knut Endreson, Herlof Gjerde, Lill-Ann Jensen og

Knut Johannessen. Styret har i beretningsåret holdt 3 møter, og behandlet bl.a. årsmelding og arbeidsplan, tilsettinger og budsjett.

Budsjett og personale

Arkivets budsjett var i 1987 4 955 000 kr. Av dette utgjorde statstilskuddet kr. 1 565 000, kr. 1 600 000 kom fra Opplysnings- og Utviklingsfondet, mens kr. 1 615 000 var en direkte bevilgning fra LO. Kr. 175 000 var overføringer fra 1986 og egeninntekt i beretningsåret.

Arkivleder Arne Kokkvoll har hatt permisjon i 1/2 stilling for å skrive siste bind av Arbeiderbevegelsens historie i Norge.

Arkivets personale har hatt følgende sammensetning: Arkivleder Arne Kokkvoll, arkivar og nestleder Arnfinn Malme, bibliotekarene Kari Lund Bråthen, Elin Tidemann (til 1.07.87) og Torun Jahrnes (fra 6.07.87), arkivsekretærene Kåre Auale, Stig-Audun Hansen, Vivi Melkersen (permisjon fra 23.09.87) bibliotekassistent Pål Solvang (vikar fra 27/7-87), kontorsekretær Aud Lundemo Aas, konsulent Lill-Ann Jensen, arkivarene Einar A. Terjesen, Einhart Lorenz (permisjon fra 1.10.87) og Solveig Halvorsen (vikar). Ebba Skallstad og Gro Langaker (til 1.09.87) har hospitert på 1/2 tid. Ellers har arkivet også dette året benyttet en del timebetalt ekstra-hjelp.

FAFO, Fagbevegelsens Senter for Forskning, Utredning og Dokumentasjon

FAFO's målsetting er å drive samfunnsvitenskapelig forskningsutrednings- og dokumentasjonsvirksomhet for å utvikle handlingsrelevant kunnskap for sentrale beslutningsfattere i det norske samfunn, med en særlig vekt på fagbevegelsens samfunnsmessige rolle.

1987 har vært et aktivt år for FAFO:

- Omsetningen var på ca. 11,8 millioner kroner
- Prosjektporteføljen var på i alt 25 forskjellige oppdrag
- Prosjektinntektene var på 5,4 millioner kroner
- 25 % av prosjektinntektene kom fra offentlige myndigheter
- 50 % fra fagbevegelsen og LO
- 25 % fra andre (bedrifter, organisasjoner og forskningsråd)
- FAFO fikk 2,5 millioner kroner i grunnbevilgning fra LO
- FAFO fikk 2 millioner kroner i grunnbevilgning fra KVD
- FAFO-prisene for beste samfunnsvitenskapelige arbeid og hovedoppgave med spesiell interesse for fagbevegelsen ble tildelt hhv. Bjørn Hvinden for boka «Kolleger i mellom – Arbeidskulturen i Servicebe-

driften» og John Willy Bakke for oppgaven «Teknologi – arbeidsorganisasjon – bedriftsdemokrati. Sosio-teknisk forskning i England og Norge».

– FAFO flyttet inn i nye lokaler i Fossveien 19 – Grunerløkka.

FAFO's virksomhet og oppgaver

FAFO hadde i 1987 en fast stab bestående av ledelse på tre personer, servicepersonale med ansvar for kontortjenester, økonomi, publisasjon, data, bibliotek m.v., og 10 faste forskere, i tillegg til et noe varierende antall tidsengasjerte forskere, eksterne konsulenter, student-assistenter og sivilarbeidere. Gjennomsnittlig sysselsatte instituttet, i hel og halv stilling, ca. 30 personer, hvorav omlag en tredjedel var kvinner.

Ved siden av den fortløpende prosjektvirksomheten har FAFO's forskere deltatt i eksternt formidlings- og foredragsvirksomhet, i tillegg til at det er avholdt en rekke seminarer og gjesteforelesninger ved instituttet.

FAFO gjennomfører i dag prosjekter innen et vidt felt, med tyngdepunkt i arbeidslivs- og velferdsstatsforskning. Oppdragsgiverne spenner over et bredt spekter: offentlig forvaltning, forskningsråd, interesseorganisasjoner, private bedrifter og fagbevegelsen.

Et overordnet perspektiv for FAFO's prosjekter er at de skal ha et handlingsorientert siktemål. Dette innebærer en sterk prioritering av formidling til offentligheten i en tilgjengelig form, med sikte på å levere innspill på strategiske områder i samfunnsdebatten. Dette skjer både gjennom et tett samarbeid med involverte aktører i prosjektene og gjennom satsing på egen publisasjonsvirksomhet.

Prosjektvirksomheten

FAFO hadde i 1987 en prosjektportefølje bestående av i alt 25 forskjellige oppdrag. En stor del av disse fortsetter i innværende år, resten ble avsluttet. Dette gjelder bl.a. prosjekter som:

- * Organisasjons- og jobbutvikling ved Aker Stord
- * Konsekvenser av innføring av ny teknologi i NKL
- * Opplæring for fornyelse i kommunesektoren (KO)
- * Endringer i organisering av forskningssektoren
- * Helseplanlegging i flyktningeleire i sydlige Afrika
- * Helse og Media
- * Ønsker og bruk av ulike barnetilsynsordninger
- * Arbeidsmarked og sosiale forhold i Østfold
- * Sysselsettingssituasjonen for dimitterte soldater
- * Organisasjonsutvikling som endringsredskap i bedrifter
- * Samarbeid mellom forbund i servicesektoren

Videre ble det arbeidet med løpende prosjekter innen følgende områder:

- * Endringer i fagbevegelsens rekruttering og organisering
- * Velferdstaten og arbeidsmarkedet
- * Sosialpolitisk dokumentasjon
- * Private tjenstepensjoner
- * Forhandlinger og lønnsoppgjør (LOS)
- * Årsaker og virkninger av mer fleksible ordninger for arbeidsorganisering i arbeidslivet
- * Privatisering og ordninger i offentlig sektors interessegrunnlag
- * Fritidsbruk, levekår og fysisk aktivitet
- * Leiefirmaer
- * Stortingets interne struktur og eksterne relasjoner

Etterspørselen etter FAFO's tjenester er økende. Med utgangspunkt i forbedring av rutiner, EDB-tjenester, arbeidsforhold og en omorganisering av prosjektarbeidet, vil organisasjonens oppdragskapasitet utvides i forhold til 1987.

5. Internasjonalt faglig arbeid – Utenrikspolitikk – Solidaritetsarbeid

LOs internasjonale arbeid har fortsatt i samme retning og på samme hovedfelter: Utenriksøkonomi, faglig internasjonalt samarbeid, sikkerhet og nedrustning/øst-vestkontakt, faglig utviklingssamarbeid og solidaritetsvirksomhet. I utviklingsarbeidet er å merke seg at LO har undertegnet en ny rammeavtale med NORAD (5 år). I solidaritetsarbeidet har det vært særlig virksomhet på Mellom-Amerika (El Salvador) og Sør-Afrika. Det pågår diskusjon om forbindelsen LO/Norsk Folkehjelp om solidaritetsarbeidet. DEFS og FFI har trappet opp sin virksomhet på nedrustning, bl.a med besøk i Moskva hos Gorbatsjov. DEFS preges av utviklingen i Europa (Det indre marked). DEFS og FFI forbereder kongresser.

Samtlige internasjonale faglige organisasjoner bedømmer den internasjonale økonomiske situasjon som negativ og farlig. Gjeldsproblemet, børskrakkene, dollarfallet, oljeprisfallet, handelskrigen USA/Japan/Europa, vekstsvikten, mangelen på koordinert økonomisk vekstpolitikk og svikt i overføringer til u-land, varsler om fortsatt ledighet i industriland og manglende vekst i utviklingsland. Det er få tegn til endringer i den økonomiske politikken. På den annen side har endringen i Sovjetunionen, undertegningen av INF-avtalen og forhandlingene om andre kjernevåpen skapt håp om utvikling i nedrustning og for fagbevegelsens arbeid på dette felt. Faglige rettigheter er stadig utsatt for angrep, med noe framgang i Latin-Amerika, økte vansker i Sør-Afrika og uklarhet for den faglige organisasjon i Afrika generelt.

Frie Faglige Internasjonale (FFI)

Styremøter: 13.–15. mai og 16.–18. desember. De nordiske organisasjoner møter alle i styret, selv om Stig Malm, LO-S, og Perrti Vinnanen, SAK, har vært styrerepresentanter for Norden. Vinnanen har trukket seg og Finn Thorgrimsson fra LO-D er nytt styremedlem. Leif Haraldseth er trådt inn i stedet for Tor Halvorsen som første suppleant etter Stig Malm. Bjørn Rosengren, TCO-Sverige, er første suppleant etter Finn Thorgrimsson. I kvinnekomitéen er Esther Kostøl en av to nordiske representanter. I styremøtene deltar Kaare Sandegren. I FFIs økonomiske komité deltar en representant fra svensk LO. Spørsmålet om bredere nordisk deltakelse er tatt opp. I FFIs engere finanskomité deltar Stig Malm. Det er opprettet en prosjektkomité (utviklingssamarbeid), hvor norsk LO deltar.

Styremøtene i FFI er halvårsforsamlinger med bred deltakelse. Hovedsaker er vanligvis den faglige situasjon i de enkelte verdensdeler. Dette fører til at viktige saker som den økonomiske situasjon og sysselsettingssituasjonen, forhandlinger og FFIs finanser får lavere prioritet.

FFI preges av det forberedende arbeid til *kongressen* (Melbourne mars 1988). Hovedsak på kongressen blir «The Challenge of Change: Utfordringene i forandringene». Hovedtitler i kongressrapporten: En verdensøkonomi i endring, arbeids- og livsforhold, faglige strategier i 80-åra og videre, organisering av internasjonal solidaritet.

Medlemsbevegelsen: Sammenslutning i den private sektor i Japan til «Rengo» betyr øking av medlemsskapet i FFI. Ajourført medlemsliste for FFIs medlemsorganisasjoner er vedlagt beretningen. FFI har nå 145 medlemsorganisasjoner i 97 land med totalt 85 millioner fagorganiserte.

Om arbeidet i Kvinnekomitéen og Ungdomsgruppa, se egne avsnitt.

Den internasjonale økonomiske situasjon:

FFI og den faglige rådgivende komité ved OECD (TUAC) mener begge at utsiktene framover er dårlige og at situasjonen (gjeld, striden USA/Japan/Europa, valutaulikhetene, vekstsvikten, nedgangen i overføringer til utviklingslandene o.s.v.) kan føre til en krisesituasjon. FFI har tatt sakene opp overfor Verdensbanken, Pengefondet, ILO, den amerikanske kongress og president, samt overfor OECD og formannen for sjumakts-toppmøtet i Venedig. Fra nordisk side er framført kritikk for at disse saker plasseres lavt på dagsordenen og over at Sekretariatet ikke tar særskilte initiativ i saken. Sekretariatet i FFI viser til at en rekke fagorganisasjoner i industrilandene har svekket innflytelse for tida. Vurdering i styret i mai: En sammenhengende rekke internasjonale økonomiske problemer kommer nå samtidig. Med mindre regjeringene i hovedlandene enes om koordinert aksjon kommer en omfattende nedgang. Uten snarlige endringer i politikken vil verdensøkonomien i beste fall stagnere. I verste fall vil handelsrestriksjoner, renteøkningen, gjeldskrisene og mangelen på stabilitet i finansmarkedene hurtig kunne rive opp verdensøkonomien med påfølgende større ledighet og fattigdom både i industrialiserte- og utviklingsland. Den årlige faglige uttalelse til OECD og Toppmøtet summerte forslag som den frie internasjonale fagbevegelsen i årevis har hevdet. Det er tegn på at budskapet begynner å trenge gjennom, men regjeringene i de tre store industrilandene har fremdeles til gode å akseptere at deres egen indre politikk må endres. Presset må holdes oppe.

FFI deltok på UNCTAD VII. Hoveduttalelse fra fagbevegelsen. Hovedtitler: Økte ressurser til utvikling; først folket – så gjelda; den private sektors rolle; stabilisering av verdens valutavekslingssystem: behovet for økt bistandsflyt; fremming av landbruksutviklingen; ekspansjonstiltak for

vareproduksjon; nytt fundament for handelsvekst; verdensprioritet: hjelp til de minst utviklede land.

Frie Faglige Internasjonale har støttet Brundtland-kommisjonens rapport om bærekraftig utvikling og miljøsikring. Kommissjonslederen har besøkt FFI, generalsekretæren i FFI har gitt støtteerklæringer og medlemsorganisasjonene har forpliktet seg til oppfølging.

FFI har økt sin virksomhet overfor og støtte til De forente nasjoner. Generalsekretær De Cuellar sikter på bredere kontakt med internasjonal fagbevegelse.

En arbeidsgruppe for *nedrustning* har i 1988, på grunnlag av Oslo-Kongressens program for nedrustning, hatt samtaler med Lord Carrington i NATO, representanter for FN, generalsekretær Gorbatsjov og ved årsskiftet med president Reagen og utenriksminister Schultz. Krav om snarlig ratifisering av INF-avtalen, nedbygging av strategiske våpen, eliminering av kjemiske og biologiske våpen og nedbygging av konvensjonelle våpen er framsatt. En totalvurdering av nedrustningssituasjonen er forutsatt gjort på neste kongress. Sekretariatet har nedlagt betydelig arbeid i nedrustningssaken.

FFI har i perioden sendt et antall delegasjoner til ulike problemsteder: Chile, Brazil, Sentralamerika, Korea, Fiji, Surinam, Haiti, Tyrkia, Namibia, Tunis, Det sørlige Afrika, Mosambik bl.a.

Vedtak og henvendelser om situasjonen i en serie land hvor den faglige situasjon er vanskelig og *faglige rettigheter* er under angrep er gjort. Både informasjon som hentes inn ved delegasjonsreisene, nærværet, vedtak og henvendelser, samt felleskampanjene ved forfølgelser, brudd på rettigheter og forsvinninger er en viktig og vesentlig del av FFIs og medlemsorganisasjonenes arbeid. Nærmere stoff om dette er tilgjengelig for interesserte. FFI gir årsoversikt over brudd på faglige rettigheter. Siste rapport 1986/87.

Som eksempel på vurderingene gjengis et utdrag av et vedtak om Tyrkia:

«Tyrkia har fortsatt en grunnlov og en arbeidslovgivning som inneholder en rekke ekstremt restriktive forordninger, og regjeringen har til nå motsatt seg endringer av disse, nemlig en hard straffelov, prosedyrer for masserettssaker og omfattende brudd på menneskerettigheter.

Til tross for regjeringens gjentatte forsikringer om at den har slått inn på en vei som innebærer «en ordnet tilbakevending til demokratiet» styres Tyrkia fortsatt av et antidemokratisk regimesom står i spissen for et utbyttingssystem, og som er ute av stand til å løse den underliggende sosiale og økonomiske krisen i det tyrkiske samfunn, et system med omfattende brudd på menneskerettighetene, et system som ganske enkelt forbyr eller setter strenge restriksjoner på de mest elementære

faglige rettigheter og praktisk talt alle arbeiderklassens politiske aktiviteter.»

I Libanon og på Kypros spiller nå fagorganisasjonen en samlende rolle med støtte fra FFI. Det noteres framgang for demokratisk fagbevegelse i Latin-Amerika og for demokratiet. Situasjonen i Chile, Bolivia og Columbia (bl.a.) er vanskeligere. Oversikter over situasjonen i forskjellige verdensdeler er tilgjengelig. FFIs Latin-Amerikakomitee forbereder og koordinerer vedtak. Neste møte i Chile. En koordineringskomitee for Sør-Afrika sikrer samarbeid om bistand og press der.

Når det gjelder *utviklingssamarbeid*, har et utvalg arbeidet fram retningslinjer for FFI-organisasjonenes bistandsvirksomhet. Hovedpunkter er hjelp til selvhjelp og støtte til å opparbeide selvstendighet. Norsk LO (bl.a.) nytter FFI som kanal for prosjektarbeidet. Den nydannede prosjektkomiteen kommer inn her. Krav om styrking av Sekretariatet i FFI for prosjekthandtering er framført. Solidariet, Polen, er tatt opp som medlem av FFI og den kristne verdensinternasjonalen WCL.

I NFS, DEFS og FFI er det holdt minnestunder for Tor Halvorsen. Landsorganisasjonen og AIS gjennomførte i 1986-87 en kampanje for Sør-Afrika. Betydelige mengder informasjon er spredt, innsamlinger er gjort både til Sør-Afrika generelt og til gruvearbeiderstreiken og betydelige midler innkommet og sendt. Se avsnittet om Arbeiderbevegelsens Internasjonale Støttekomitee. ANC's leder, Oliver Tambo, besøkte AIS og Landsorganisasjonen i første halvdel av 1987. LO/AIS har overført betydelige midler til faglig arbeid til COSATU direkte og til NACTU og andre organisasjoner via FFI. De nordiske organisasjoner og FNV-Nederland samarbeider med og støtter COSATU direkte, mens samarbeidet med NACTU foregår gjennom FFIs koordineringskomitee for Sør-Afrika. COSATUs ledelse besøkte Oslo i mars for møte med giverorganisasjonene og for drøftinger om situasjonen i Sør-Afrika. Nytt møte i januar 1988.

Det er hyppig kontakt med COSATUs ledelse pr. telefon og telex, foruten at LO og COSATU møttes i Geneve i juni. COSATU gir inntrykk av å være en genuin fagorganisasjon. Nå ca. 900 000 betalende medlemmer. Sammenslåinger av forbund foregår. Kongress ble avholdt sommeren 1987, LO var innbudt, men visum ble ikke innvilget. Kongressen vedtok etter diskusjon støtte til ANC's Freedom Charter. En serie streikeaksjoner er gjennomført, jfr. NUMs gruvearbeiderstreik og CCUWUSAs streik i handelssektoren (SATS). Samtidig er en rekke avtaler og forhandlinger gjennomført.

Botha-regimet planlegger ny arbeidslovgivning som vil begrense COSATU og NACTU (300 000 medlemmer) og de frittstående forbunds

virksomhet betydelig. Botha-regimets siktepunkt er å nøytralisere fagbevegelsen, som er den eneste organiserte, kraftige og åpent arbeidende anti-apartheidorganisasjon i Sør-Afrika. Når loven vedtas i mai 1988, må COSATU nødvendigvis gå til aksjon mot loven. Det blir konflikt. Generalstreiker vil trolig måtte gjennomføres, og solidaritetsarbeidet fra internasjonal fagbevegelse blir enda viktigere.

Botha-regimet har gjennomført nær mørklegging av nyhetsformidling ut av Sør-Afrika, bl.a. gjennom forbud mot fjernsynsreportasjer. Det betyr at opinionsholdningene i de demokratiske industrilandene svekkes og press på politikerne for sanksjoner svinner. Både COSATU, NACTU og FFI jobber med å få nyhetskanaler åpnet. I FFI settes det nå opp en egen gruppe (task force) som skal drive med Sør-Afrikas spørsmålet spesielt.

I FFIs koordineringskomite for Sør-Afrika samordnes bistandsarbeidet. Vurderinger og opplysninger om situasjonen tilflytes medlemsorganisasjonene gjennom denne komitéen. Komitéen har også tatt opp spørsmålet om bistand til fagorganisasjonen i Namibia.

Her følger sammendrag av FFIs styrevedtak om Sør-Afrika av desember 1987: Kampanje for løslatelse av Moses Mayekiso (Metall); kampanje for benådning av de seks dødsdømte fra Sharpeville, særlig Theresa Ramaskamola (første dødsdømte kvinne): fremme av informasjon om situasjonen i Sør-Afrika for å motvirke Bothas mørklegging; instruks til sekretariatet om å opprette telefaxsystem, et informasjonssystem, en særskilt service om sanksjoner og en spesiell gruppe (task force) som får i oppdrag å kjøre FFIs arbeid i Sør-Afrika-saken; ikke-innblanding i faglig organisering og organisasjon (bl.a. ikke-standpunkt til ANC (Freedom Charter) og PAC): særlig støtte til å organisere, spesielt i jordbrukssektoren; sjekking av juristsalærene i faglige rettsaker. *Videre vedtak:* Oppfølging av preskampanjen overfor flernasjonale selskaper, særlig press mot selskaper som den svarte fagbevegelsen peker ut; økt press mot BTR og støtte til oppsagte i SARNCOC (ICEF); støtte til Kjemiiinternasjonalens ICEFs kampanje (ikke boikott) mot Shell, særlig vedrørende lavtlønn og arbeidsforhold (vurdering på neste koordineringsmøte); støtte til Kjemiforbundet (ICEF) i tvister med SASOL i forhold til ICI, Hoechst, Thier, Shell, Aerhguade o.a. *Videre:* Krav til medlemsorganisasjonene om å trappe opp presset på regjeringene for økte sanksjoner; henvendelse til EFs Ministerråd; kampanje sammen med Gruvearbeiderinternasjonalen for en kullem-bargo; kampanje mot overnasjonale selskaper som er engasjert i Mossel Bay (olje/gass) og videre prosjekter som vil gi Sør-Afrika egne energikilder, vurdering av effektene av sanksjoner, sammenlikning av lovgivning. I en uttalelse pekes Storbritannia og Vest-Tyskland ut som de verste land når det gjelder sanksjoner.

Den Europeiske Faglige Samorganisasjon (DEFS)

Styremøter: 12.–13. februar, 23.–24. april, 10.–11. juni, 9.–10. oktober, 10.–11. desember. Fra LO møter Leif Haraldseth og Kaare Sandegren. Evy Buverud Pedersen er leder for kvinnekomiteen. I arbeidsgrupper møter Øystein Gulbrandsen (økonomi), Tor Andersen (teknologi), Bjørn Eriksen (miljø), Kai Aagaard (medbestemmelse/demokrati/flernasjonale selskaper). Leif Haraldseth er en av nestformennene i DEFS og medlem av arbeidsutvalget.

Formann i DEFS er tyskeren Ernst Breit (DGB), generalsekretær er Mathias Hinterscheid. Begge står på gjenvalg. Visegeneralsekretæren Bjørn Petterson er gått (av personlige grunner). Norden stiller finnen Marku Jaskalainen som kandidat.

Det er behov for å styrke DEFS' sekretariat. Kontingentproblemer forhindrer dette, bl.a. motstand fra britisk LO (TUC).

Arbeidet i DEFS er preget av utviklingen i Det europeiske fellesskap. m.h.t. det indre marked, teknologisamarbeid, vekst og sysselsettingsprogrammet foreslått av Kommisjonen, valutasamarbeidet, og av nødvendigheten av økt faglig innflytelse i Europa. Det pågår forberedelse til kongress i Stockholm i mai 1988.

DEFS har arbeidet med et felles samfunnspolitisk program, «Den sosiale dimensjon», for fagbevegelsen i forbindelse med utviklingen av det indre marked, forutsetning for støtte fra fagbevegelsen til utviklingen av et indre marked. Programmet behandles i begynnelsen av 1988, men det har fordret betydelig innsats fra nordisk side når det gjelder innhold og tekst. Bakgrunn for dette arbeid er bl.a. at de faglige tradisjoner er noe ulike (nordeuropeisk/søreuropeisk), ord har forskjellig innhold, samtidig som nyutviklingene i Det europeiske fellesskap gjør arbeidet i DEFS viktigere.

Tilsvarende gjelder de fem hovedrapporter og resolusjonsforslagene til DEFS' kongress. Hovedtitler: «Innledning og målsetting: Full sysselsetting – I. En økonomisk politikk for full sysselsetting – II. Investering i sysselsetting, opplæring og bedre livs- og arbeidsforhold – III. Sosial rettferd og sosialforsikring – IV. Økonomisk og sosialt demokrati gjennom utvidede arbeidstakerrettigheter – V. Europas utvikling og verden».

Det pågår drøftinger mellom arbeidstakersiden og arbeidsgiverorganisasjonen på europeisk nivå (DEFS og UNICE). Initiativ er delvis kommet fra EF-kommisjonen. Delegasjoner fra DEFS *forhandler* i disse drøftinger om fellesuttalelser, for eksempel om EF-kommisjonens vekst og sysselsettingsprogram og EFs ministerråds (manglende) oppfølging av programmet. Styret i DEFS har forbeholdt seg retten til å godkjenne eller forkaste forhandlingsresultatet. Samtidig krever generalsekretæren (Hinterscheid) fullmakter og bredere representasjon fra medlemsorganisasjo-

nene. Norsk LO har deltatt i drøftinger fra EFTA-siden. LO-S har nå krevd å få delta og representasjonen fra EFTA-siden utvides nå.

I forbindelse med de nye initiativ i EF har EF-kommisjonens formann besøkt DEFS' styre, og hatt nærkontakter med arbeidsutvalget.

En industrikonferanse ble avholdt i London i mars. Referat og program om europeisk industriutvikling og industripolitikk ble utarbeidet på konferansen og er godkjent av styret.

DEFS har tatt standpunkt for øking av midlene til EFs sosial- og omstrukturings- og distriktfonds, for endring av landbrukspolitikken og omdirigering av midlene til distriktene/mindre som landsbruksstøtte.

DEFS har lagt betydelig arbeid og ressurser i kampen mot halvdiktaturet i Tyrkia. Det gis støtte (rettshjelp og humanitær hjelp) til faglig anklagede. Spørsmålet er tatt opp i Europarådets parlamentariske forsamlings juridiske komite. Advokat Karl Nandrup Dahl er stilt til rådighet for assistanse i saken. Han har utarbeidet en bred rapport og forberedt mulig sak/klage fra DISK til Europarådet. DISKs 20-årsdag ble markert også av DEFS (februar i Istanbul).

Vedrørende arbeidet i kvinneutvalget og ungdomsgruppa, se egne avsnitt.

Et program mot yrkeskreft er vedtatt.

Et forbrukerprogram til støtte for pensjonister er under utarbeiding.

En Euro-gruppe av grafiske forbund er godkjent som deltaker i DEFS.

Det er opprettet en kontaktgruppe mellom forskningsinstitusjonene i Europa og fagbevegelsen, etter EF-kommisjonens initiativ. Svensk LO får den nordiske plass. En konferanse ble avholdt i juni.

En arbeidsgruppe i DEFS følger teknologiprogrammene i EF og EUREKA-programmet. Det er kontakt mellom EUREKA-sekretariatet og DEFS.

Et distriktspolitisk program for Middelhavsområdet i Europa er vedtatt. DEFS får nå direktivforslag i forbindelse med utvikling av det indre marked til uttalelse. Det arbeides nå bl.a. med holdninger til direktiv, forslaget om standardisering av maskiner og om helse og sikkerhet på arbeidsplassen.

Det er kontaktmøter mellom fagorganisasjonene i EF og i AKS (Afrika, Karibia, Stillehavet) forut for drøftingene mellom EF og disse landene om utviklingssamarbeid (Lome-avtalen).

DEFS utarbeidet i februar et nedrustningsprogram og program for øst-vestkontakt. Viktigst er kravet om og orienteringen for bred kontakt mellom Vest- og Øst-Europa også mellom folkegruppene. Det er nå almen Euro-LO-politikk. Det er også policy at tillitsskapende tiltak må gå utover de militære (dvs. kontakt mellom folkegrupper), at det må komme økonomisk samarbeid inklusive om teknologi (særlig mellom EF og de østeuropeiske stater), og om varslingssamarbeid mot kjernekraftulykker.

Vedtaket går inn for utdyping og nærmere undersøkelser om kontakten mellom fagorganisasjonene i Vest- og Øst-Europa. I tillegg minnes det om at østeuropeisk fagorganisasjon på felleskonferansen i Geneve i 1981 lovet å legge press på regjeringene i øst for resultater i nedrustningforhandlingene (på samme måte som Euro-LOs medlemsorganisasjoner har påtatt seg å presse vestlige regjeringer).

Dette betyr aksept i vesteuropeisk fagorganisasjon av de bilaterale øst-vestkontaktene og nærmest anerkjennelse av tanken om felleskonferanser øst/vest. Forøvrig forpliktet medlemsorganisasjonene seg til fortsatt arbeid for nedbygging av kjernevåpen, særlig når det gjaldt mellomdistanseraketene i Øst- og Vest-Europa, totalt alle kjernevåpen plassert i eller rettet mot Europa, og av konvensjonelle våpen. Det ligger krav om full prøvestans i vedtaket, og en uttalelse mot SDI-programmet ved at dette føres opp som hovedårsak til at Reykjavik-møtet mellom den amerikanske presidenten og den sovjetiske generalsekretæren ikke lyktes. Det kreves at de to gjennomfører et nytt toppmøte med resultat i forhandlingene om nedbygging av kjernevåpen. Det kreves at de europeiske regjeringer søker å påvirke USA og Sovjet med henblikk på resultat i forhandlingene. Det kreves også at kjernevåpenstatene ikke moderniserer sine kjernevåpen. Det refereres spesielt til Storbritannia og Frankrike.

Vedtaket gir mer balanse i den faglige østvest-situasjonen etter vedtaket om medlemsskap for Solidaritet (Polen) i FFI uten seriøs drøfting. Det gir Sekretariatet i DEFS anledning til kontakt østover. Det forplikter til press på EF-kommisjonen og Ministerrådet om økonomisk kontakt (o.a) østover. Det åpner for arbeid for en øst-vest-faglig felleskonferanse.

DEFS' kvinnekomite

Det har i 1987 vært to møter i kvinnekomiteen, og to møter i arbeidsutvalget.

Evy Boverud Pedersen er komiteens leder og Patricia Turner – TUC-nestleder. De har også representert komiteen som valgte representanter til DEF's styre.

Av nye saker det har vært arbeidet med kan nevnes hjemmearbeid og likelønn.

Kvinnekomiteen har i 1987 deltatt i forberedelsertil DEFS-kongressen. Representanter fra komiteen har deltatt i møtene i forberedelsesutvalget, og dermed også i arbeidet med forslaget til resolusjonstekster. Eget forslag til resolusjon om kvinner i fagbevegelsen er fremmet. En uttalelse om kvinner og ny teknologi ble forelagt for og vedtatt av DEFS styre.

Komiteen har fortsatt sitt arbeid med oppfølging av tidligere vedtak. Det gjelder arbeide for økt kvinnerepresentasjon i alle fagbevegelsens organer, inkludert DEFS, arbeide med likestillingsavtalen, sysselsetting

for kvinner, oppfølging av handlingsprogrammet og ny teknologi. Spørsmål om praktisering av stemmerettsreglene for komiteens representanter i DEFS styre er tatt opp og er fortsatt under behandling.

Komiteen fortsatte sitt samarbeid med ETUI også i 1987. Bl.a. er det foretatt revisjon av INFO-heftet om kvinners rolle i fagbevegelsen. INFO-heftet er gjort om til en større rapport. Det arbeides med høring på handlingsprogrammet og likestillingsavtalen.

I løpet av året har det vært avholdt møter med EF-kommisjonen og administrasjonsledelsen for EF's økonomiske og sosiale komite, samt med arbeidsministre fra EF-land. Kvinnekomiteen har vært representert ved arrangementer i medlemsorganisasjonene.

Kvinnekomiteen er representert med fast observatør i EF-kommisjonens rådgivende komite for likestillingsspørsmål. Videre er komiteen fast representert i DEFS komite for arbeidsmiljø og arbeidsvilkår, komiteen for utdanningspørsmål og komiteen for økonomiske spørsmål.

Det Europeiske Faglige Institutt (DEFI)

Representasjon i styret: Leif Haraldseth (DEFS' styre er også styre i DEFI).

I ekspertkomiteen: Terje Rød Larsen, FAFO.

Utredningsområder i 1987: Kollektivforhandlingene i Europa 1986 og 1987; praktiske forhandlingsstrategier og fleksibilitet; fortjenesterelaterte lønssystemer; streikeretten og solidaritetsaksjoner; industripolitikk i Vest-Europa og i Det europeiske fellesskap; gjennomføring av det indre marked og «Den sosiale dimensjon»; privatisering av deler av den offentlige sektor og de offentlige tjenester i et antall vesteuropeiske land; offentlig ansattes rolle; kapital- og pensjonsfonds rolle for jobbskaping; ytre miljø og sysselsetting; fagorganisasjonene i Portugal, Sveits, Tyrkia, Irland, Nederland, Danmark; strukturen i de europeiske bransjekomiteer (forbundscommitéer); kvinnerepresentasjon i fagorganisasjonen; evaluering av DEFS' likestillingsprogram; organisering av krav fra pensjonister; framtidig finansiering av sosialforsikringssystemene; faglig tillitsmannsopplæring og nyteknologi.

I tillegg er arbeid gjort om DEFS' rolle i Europa; forberedelse av DEFS' kongressrapporter; om minimumslønn for yngre arbeidstakere; om rettslige og praktiske følger av sanksjoner mot apartheid (Sør-Afrika); og om situasjonen i Tyrkia.

De aller fleste av disse studier har resultert i rapporter. Det vises spesielt til rapporter om lønnsforhandlingene i 1986 og 1987, kvinner og fagorganisasjonene i Vest-Europa; industripolitikkens rolle i Vest-Europa.

Videre om fagorganisasjonene i Belgia, Norge, Frankrike, Danmark (Portugal og Tyrkia under trykking).

Det ble holdt seminarer om forholdet mellom arbeidslivets parter (praksis og system i ulike land) i oktober 1987. Instituttet har virket som rådgiver for spansk og portugisisk fagbevegelse; hatt stort antall besøkende (faglige grupper, journalister, politikere, universitetsfolk); bidratt til opprettelse av et faglig institutt for Andean-landene i Lima. DEFI gir ut en informasjonsbulletin; driver dokumentsenter; utvikler en database og setter nå opp et mikrofilmregister (i samarbeid med Dokumentationszentrum Europäische Gewerkschaftspresse i Bremen).

Virksomheten finansieres dels gjennom DEFS, dels av EF. EFTA har bidratt noe.

Virksomheten følges av ekspertkomitéen.

Direktøren for Instituttet i 1987: Günther Köpke.

Den norske utreder i DEFI, Harald Løvaas, sluttet i 1987. En finsk utreder har trått inn.

Europa/Det Europeiske Fellesskap

Landsorganisasjonens arbeid i Den Europeiske Faglige Samorganisasjon og med hensyn til Det Europeiske Fellesskap er økt i 1987. Det henger sammen med forslagene i EF om et indre marked, teknologisamarbeid og EF-kommisjonens forslag om et vekst- og sysselsettingsprogram for Vest-Europa. Det henger videre sammen med dialogen mellom arbeidstakersiden (DEFS) og arbeidsgiverorganisasjonen (UNICE) i europeisk sammenheng, og med forberedelsene til Europakongressen, som finner sted i Stockholm i mai 1988. Samtlige nordiske organisasjoner foruten NFS har drevet opp sitt arbeid på europeiske saker og anvender betydelige ressurser og oppmerksomhet på dem. De direktivforslag som kommer fra EF-kommisjonen innover i EF-systemet (til Ministerråd, Parlament, medlemsregjeringer og til arbeidsgivere/arbeidstakerorganisasjoner) kommer inn i DEFS til høring og standpunkttaken. De kommer også til EFTA-landenes myndigheter, d.v.s. også til norske myndigheter, til orientering og forberedelse til tilpassing. Det er også økt arbeid i EFTA og med forholdet EF/EFTA. Gjennomgåelser og standpunkttaken er nødvendig. Europa og EF-spørsmålet er aktualisert. Det vises til avsnittene om NFS og DEFS.

Landsorganisasjonen deltar i Utenriksdepartementets EF-utvalg, og i det engere arbeidsutvalget, hvorigjennom opplysninger og tekster tilflytes andre statsinstitusjoner og organisasjoner og hvor Regjeringens arbeid i forhold til EF drøftes.

Landsorganisasjonen har opprettet et internt utvalg som forbereder en utredning om «Utviklingen i Det Europeiske Fellesskap» og Norges for-

hold til den betydning utviklingen har for norske arbeidstakere. Arbeidsgruppen legger fram sitt materiale og sine forslag i de første måneder av 1988.

Nordens Faglige Samorganisasjon (NFS)

Styremøter: 24.–25. mars, 26.–27. august, 24.–25. november. Hovedsaker: Samråd om inntektsforhandlinger, heldagskonferanse om inntektspolitikk/lønnspolitikk (august), utredningsarbeid med hensyn til Det europeiske fellesskaps indre marked (handelspolitisk arbeidsgruppe), koordinering av arbeidet i DEFS og FFI, arbeid med konsernfaglige rettigheter.

Ny leder i 1987: Martin Rømer fra FTF-Danmark (etter Tor Halvorsen). Perri Vinnanen SAK-F nestleder. Sune Ahlen er valgt som generalsekretær for tre nye år. Norsk saksbehandler er tilsatt (Gunnar Myrvang).

Fra norsk LO er Leif Haraldseth og Svein-Erik Oxholm representanter. Kaare Sandegren møter som rådgiver.

Arbeidsgrupper i NFS: Lønns/inntektspolitisk gruppe (Yngve Hågenesen, Juul Bjerke), handelspolitisk gruppe (Øistein Gulbrandsen), industripolitisk gruppe (Jan Balstad). En nordisk kvinnepolitisk gruppe møter. Det er også samarbeid om miljøpolitikk.

Til styremøtet i mars var generalsekretær John Vanderveken innbudt. Bakgrunnen var delvis utilfredshet i NFS med at FFI ikke prioriterer faglige saker, dvs. økonomisk politikk, inntektsforhold, sysselsetting, men kjører «politiske saker» først. Stig Malm representerer Norden i FFIs styre og finansutvalg.

NFS har gjort en førsteutredning om EFs indre marked og hatt saken på to styremøter. De nordiske fagorganisasjoner følger saken. De nordiske land bør søke tilknytning (tilpassing). Fagbevegelsen i Norden samarbeider i Europa gjennom Den Europeiske Faglige Samorganisasjon (DEFS) om arbeidet i EF, herunder det indre marked. NFS' sekretariat styrkes for saksbehandling i EF-saker særlig på det indre marked. Det handelspolitiske utvalg i NFS styrkes med henblikk på arbeidet med det indre marked. Styremøter våren 1988 vies arbeidet i DEFS og Det europeiske fellesskap.

Kravene fra NFS når det gjelder konsernfaglig arbeid har i Det nordiske Ministerråds' arbeidsgruppe møtt motstand fra arbeidsgiversiden, særlig SAF. Gjennomslag er kommet etter politisk inngripen fra Ministerrådet (Åbo høsten 1987). NFS' holdninger:

- 1) Etableringslovgivningen i de nordiske land kan etter NFS' oppfatning ikke avreguleres om ikke de faglige organisasjonenes rettmessige krav

om konsernfaglig samarbeid tilgodeses. Felles nordiske retningslinjer og kriterier som hevder samfunnets og de ansattes interesser ved nordiske foretakssammenslutninger må/bør etterstrebes.

- 2) NFS mener at en eventuell harmonisering av aksjeselskapslovgivning på nordisk plan må skje på høyest mulig nivå sett fra samfunnets og de ansattes synsvinkel.
- 3) NFS kommer i Stiftelsen for Industriutvikling i Norden til å følge spørsmålet om den felles nordiske selskapslovgivning.
- 4) NFS utarbeider en oversikt over de faglige krav hva angår aksjeselskapslovgivningen i de nordiske land.

En arbeidsgruppe koordinerer forberedelsene til FFIs kongress i Melbourne (mars 1988) og DEFS' kongress i Stockholm (mai 1988). Det forberedende arbeid går dels på bearbeiding av utkast fra sekretariatene til rapporter til kongressene, dels på forslag til resolusjoner. NFS har gjort utspill om bl.a. nedrustning til FFIs kongress. DEFS' kongress i Stockholm vil dreie seg om utviklingen i Det europeiske fellesskap (indre marked, samfunnspolitiske mål med det indre marked, teknologisamarbeidet, vekstprogram o.l.). Norden koordinerer forslag på kandidater til kongressene i FFI og DEFS.

Øst-vestforholdet er til drøfting i NFS. Bl.a. har Stig Malm deltatt i FFIs delegasjonsbesøk hos Gorbatsjov, og en engere gruppe av nordiske organisasjoner har halvårlig møtevirksomhet med sovjetisk, østtysk og ungarsk organisasjonsledelse. Emner: teknologisering og omstruktureringsprosessen i de respektive samfunn.

Kontaktene med AFL-CIO (USA) er minsket i forbindelse med Lane Kirklands sykdom.

Det er besluttet at de nordiske organisasjoner skal utveksle informasjoner og om mulig koordinere prosjektarbeidet i utviklingsland. Arbeidet er påbegynt, med møter mellom avdelingene/saksbehandlere i København i 1987 og i Oslo ved årsskiftet.

De nordiske organisasjoner samarbeider i ILO og i forberedelser til ILO-møtene. Styret tar del i rapporter. Stedfortredende direktør i ILO, Bertil Bohlin, deltok på styremøtet i august for samtale om ILO.

De nordiske organisasjoner samarbeider nært i DEFS' utvalg og styrer. Norden stiller kandidat til visegeneralsekretærstillingen i DEFS etter at Bjørn Petterson er gått av: Marku Jaskalainen fra SAK-F.

Nedrustning og sikkerhet

Det vises til avsnittet om nedrustning i Beretningens deler om Frie Faglige Internasjonale og Den Europeiske Faglige Samorganisasjon.

Begge organisasjoner har vist betydelig aktivitet i nedrustning i 1987. Den Europeiske Faglige Samorganisasjon har særlig tatt opp det europeiske aspekt av nedrustningsarbeidet, med hovedstandpunkt at kjernevåpen plassert i og rettet mot Europa må fjernes og elimineres, med krav om videre nedbygging av konvensjonelle styrker og omdirigering av ressurser til fredelige formål, om faglige rettigheter og med oppfordring til bredere kontakt også mellom folkegruppene i Øst- og Vest-Europa. Både DEFS' programvedtak, FFIs nedrustningsprogram og møtet med Gorbatsjov har ført til at formannen i den sovjetiske landsorganisasjonen, Stefan Sjaljalev, på VZSPS' kongress og generalsekretær Gorbatsjov har erklært seg langt på vei enige med holdningene i DEFS og FFI. FFIs besøk med delegasjon i Moskva er historisk, i den forstand at tyngden i FFIs styre tidligere har vært meget skeptiske til slik kontakt.

Ledelsen i amerikansk LO deltok ikke i besøket i Moskva. DEFS har også gjennomført besøk i forhandlingsdelegasjonene i Geneve. Landsorganisasjonen deltok i den faglige forbundskonferansen for nedrustning i 1987.

Landsorganisasjonen har kontakt med Regjeringen om nedrustnings- og sikkerhetsspørsmål. LO deltar nå i det faglig-politiske utvalg for svarssaker. LO deltar i Folk og Forsvars arbeid. Landorganisasjonens støtte til et effektivt forsvar og til medlemsskapet i NATO er klar, men det er fra LO uttrykt bekymring over at konfrontasjon med kjernevåpenbærere til sjøs i nord kan øke etter at INF-avtale er undertegnet. Den norske regjerings holdning til kjernevåpennedrustning i nord, og til endring av kjernevåpenstrategien, blir av stadig større betydning for fagbevegelsen. En passiv holdning til disse saker vil ikke kunne aksepteres, som det er framholdt i direkte kontakter med Regjeringen. Det er varslet at disse spørsmål vil bli tatt opp i bredere form.

Faglig samarbeid med organisasjoner i utviklingsland

DEN ØKONOMISKE RAMMEN

Finansieringen av prosjektene er basert på rammeavtalen med NORAD for perioden 1986/87.

Tilskuddet fra NORAD var 18 millioner for 1987. LOs/forbundenes bidrag var på 2,5 mill. kroner, og 8,9 mill. ble bevilget fra samarbeidsorganisasjonene i utviklingslandene. I tillegg til disse summene, og overføringen på åtte millioner fra 1986 samt en million i renteinntekter, ble den totale økonomiske rammen for samarbeidsprosjektene i 1987 på hele 38 millioner kroner. Dette innebar nesten en økonomisk firedobling av virk-

somheten i forhold til året før. Utenom NORAD-rammen kom i tillegg 3 millioner til et prosjekt i Sørlege Afrika for vandrearbeidere.

Fem prosent av driftsmidlene går til hjemmeadministrasjon, mens de ekstrakostnader reisevirksomheten medfører i forbindelse med prosjektoppfølging, inngår i det enkelte prosjektets budsjett. LO og samarbeidende organisasjoner har totalt ytt en egenandel på nærmere 35 %, noe som ligger godt over de 20 % i egenandel som er NORADs betingelse for prosjektstøtte.

PROSJEKTSTØTTE

Tre prosjektsekretærer har arbeidet i full stilling med prosjektene, en fast ansatt, en i engasjement og en som vikar. To heltidsansatte i AOF arbeidet med prosjektene knyttet til den internasjonale fagforeningsskolen. Den kontortekniske delen av arbeidet ble utført av internasjonal avdeling, det samme gjelder oversettertjenester.

Det har vært nødvendig å knytte konsulenter utenfra til en del av prosjektene. Det gjaldt Norconsult, Computas og enkeltpersoner i forbindelse med arbeidsmiljø, materiellutvikling og seminarledelse.

For å få til en smidig arbeidsfordeling og for å unngå dobbeltarbeid, har avdelingen vurdert de interne arbeidsoppgavene og forsøkt å utarbeide en strategisk plan for prosjektarbeidet der prosjektmedarbeiderne har blitt tildelt visse ansvarsområder og en fordeling av de ulike oppgavene.

MÅLSETTING/INNHold

Målsettingen for utviklingsarbeidet er å bidra til og medvirke i oppbygging og styrking av fagbevegelsen i utviklingsland.

Grunnlaget for dette samarbeidet er utvidet solidaritet, som igjen vil styrke fagbevegelsen i de industrialiserte landene.

Gjennom det totale samarbeidet har LO utvekslet erfaringer og kunnskaper på bred basis, og på lengre sikt vil en opparbeide varige verdier både for Landsorganisasjonen, de norske forbundene og fagorganisasjonen i den tredje verden.

Målsettingen er at et prosjekttetterhvert skal kunne bli en naturlig del av samarbeidsorganisasjonenes arbeid som de selv kan være ansvarlige for. For enhver fagorganisasjon vil det være avgjørende å være uavhengig av økonomisk støtte.

Landsorganisasjonen har i første rekke samarbeidet om prosjekter som kan styrke organisasjonene og dermed bedre medlemmenes økonomi og arbeidsforhold, slik at de får en bedre mulighet til aktiv deltaking i samfunnslivet. Prosjektenes innhold har derfor først og fremst vært opplæring i fagforeningskunnskap, utvikling av læremidler, innsamling og

bearbeiding av økonomiske data og bevisstgjøring omkring arbeidsmiljøproblemer.

Dette er oppnådd gjennom kursvirksomhet, studiesirkelvirksomhet, opplæring av veiledere når det gjelder læremetoder, men også produksjon av læremidler. For å produsere læremidler har det vært aktuelt å støtte innkjøp av utstyr.

Større investeringer, som innkjøp av hus, opprusting av organisasjonslokaler og liknende, noe Landsorganisasjonen bare unntaksvis engasjerer seg i, har skjedd på bakgrunn av samarbeidsorganisasjonenes økonomiske forhold.

Størrelsen på prosjektene har vært vurdert ut fra samarbeidsorganisasjonenes situasjon, både hva omfang og økonomi angår.

En del av prosjektene har hatt en tydelig kvinneprofil, da det har vært satset på integrert opplæring med rimelige krav til kvinnedeltakelse.

ARBEIDSFORMEN

Prosjektsekretærene har i 1987 foretatt mange reiser. Formålet har vært såvel å følge igangsatte prosjekter på nært hold som å knytte kontakter. En gjennomgang av samarbeidsorganisasjonens egne behov har vært grunnlaget for prosjektforslagene. Like viktig har vært å følge opp målsettingen i prosjektene gjennom året. Dette har gitt positive resultater. Personlig kontakt er tillitsskapende, og tillit er en forutsetning for godt samarbeide. Dette gjelder også våre multilaterale prosjekter.

KONTAKTEN UTE OG HJEMME

Vi har hatt nær personlig kontakt med de prosjektansvarlige både i FFI og mange av yrkesinternasjonalene: blant annet ITF, IUF, IFPAAW, MIF og IFBWW. Videre har vi hatt kontakt med CTUC og Friedrich Ebert Stifting; dette for å unngå dobbeltarbeid. Vi har flere samarbeidsprosjekter med FNV-Nederland. Det har vært møte mellom prosjektansvarlige innenfor NFS med sikte på å få til en koordinering av prosjektvirksomheten.

Samarbeidet med yrkesinternasjonalene dannet igjen grunnlaget for en annen viktig prioritering, nemlig nærmere kontakt med LOs egne medlemsforbund. Samarbeidet med forbund i bl.a. bygningssektoren, NKIF, SL, NTL og Arbeidsmandsforbundet ble styrket. Det er fortsatt mye ugjørt innenfor dette området.

DEN INTERNASJONALE FAGFORENINGSSKOLEN – IFS

IFS har vært i virksomhet fra 1983/84 og organisert kurs for fagorganiserte fra en rekke utviklingsland. Denne virksomheten har foregått uav-

hengig av det øvrige prosjektsamarbeidet til Landsorganisasjonen. Dette ble forsøkt koordinert i 1987.

Skolen ble evaluert i 1985 både av et departementsoppnevnt utvalg, og av AOF/Landsorganisasjonen. Innstillingen til det offentlig oppnevnte utvalget stilte en del spørsmål ved driften av skolen. Blant annet ble det anbefalt å vurdere om det er vel anvendte midler å hente faglige tillitsvalgte til Norge, de store reisekostnadene tatt i betraktning, eller om en kunne oppnå mer ved å bruke midlene gjennom faglig skolering i hjemlandet.

Dette, sammen med våre egne erfaringer, har ført til at Landsorganisasjonen i løpet av høsten 1986 og første halvår 1987 drøftet virksomhetens form og organisering med utgangspunkt i de målsettingene vi har satt for utviklingssamarbeidet med fagorganisasjoner i den tredje verden.

De pedagogiske metodene ved IFS har variert fra rene forelesninger til gruppearbeid og studiesirkler. Samarbeidsorganisasjoner har vært: FFI, yrkesinternasjonalene og nasjonale fagorganisasjoner. Norske forbund har i liten grad vært involvert.

Materiellet som ble brukt var for en stor del generelt opplæringsmaterie-ll som er utviklet av henholdsvis yrkesinternasjonalene og FFI. Slikt materiell er utarbeidet på engelsk og spansk. Dels har vi i tillegg oversatt norsk materiell til de to hovedspråkene.

Svakheten ved dette materialet er at det ikke alltid gir mulighet for identifikasjon av problemer og forhold for arbeidstakere på det aktuelle brukerstedet.

Høsten 1987 ble det vedtatt å legge ned IFS i sin nåværende form for å integrere denne virksomheten i LOs øvrige prosjektsamarbeid.

NY RAMMEAVTALE

I og med at rammeavtalen med NORAD løp ut i 1987, har det vært mange møter med NORAD i forbindelse med ny avtale. Departementet for Utviklingshjelp ønsket å utvide neste rammeavtale til å omfatte fem år. For avdelingen innebar dette at det måtte tenkes atskillig lengre framover enn tidligere. Samtidig bebudet Departementet at den nye rammeavtalen ville bli mer fleksibel og gi bedre muligheter til å omdisponere midler, godkjenne mindre prosjekter og ta raske avgjørelser i mindre saker uten å innhente godkjennelse på forhånd. Det vil derimot bli lagt større vekt på rapporteringen.

Dette tvang i sin tur fram en gjennomtenking av det prosjektsamarbeidet vi har vært engasjert i hittil, og hvordan vi egentlig mener arbeidet skal skje i framtida, hva slags prosjekter vi vil prioritere, og hvordan vi skal arbeide.

I løpet av året ble det arbeidet med et målsettingsnotat for Landsorgani-

sasjonens prosjektarbeid. Dette ble ferdig i oktober. Som en oppfølging av målsettingspolitikken valgte en konsekvent å ta ut alle uttrykk som «bistand», «hjelp» og «støtte», og erstatte disse med ordet *samarbeid*, utfra grunntanken at det mellom fagorganisasjoner bør være snakk om likeverdig samarbeid. Selv om Landsorganisasjonen står materielt sterkere enn de organisasjoner vi samarbeider med i utviklingsland, arbeider vi på samme grunnlag og med samme mål for øye. Når det gjelder iderikdom og entusiasme, kan vi på vår side ha mye å hente, samtidig som solidaritetsarbeid utvilsomt vil ha en appell til yngre og framtidige medlemmer.

Forslag til ny rammeavtale ble vedtatt av LO i slutten av oktober. Rammen det ble søkt om, var ca. 20 mill. pr. år fra NORAD. Med egenandeler fra samarbeidsorganisasjonene blir totalbeløpet på ca. 30 millioner kroner. Erfaringene fra arbeidet i 1987 har vært positive, og ligget på et nivå LO mener er passe på det nåværende tidspunkt med tanke på kvalitet og kapasitet for 1988. Målsettingsvedtaket vil være rettesnor for arbeidet i 1988.

VIRKSOMHETEN

Virksomheten i 1987 omfattet i alt 62 samarbeidsprosjekter med fagbevegelsen i den tredje verden. Ni prosjekter var forstudier til prosjekter som skal starte opp i 1988.

Geografisk ble hovedvekten lagt på de områdene vi tidligere har prioritert: Sørlege Afrika (SADCC-landene), India og Sørøst-Asia, Mellom-Amerika og Karibia. Ett av prosjektene var forstudier i noen søramerikanske land med tanke på mulig framtidig samarbeid med fagbevegelsen der. Samarbeidet med fagbevegelsen i Egypt og Portugal fortsatte i 1987.

Prosjektene er resultat av samarbeide med andre fagorganisasjoner. Dels har vi hatt direkte samarbeid med nasjonale landsorganisasjoner, men det har også vært multilaterale samarbeidsprosjekter, der såvel FFI som yrkesinternasjonalene har vært engasjert. 42 av prosjektene startet i 1987, resten var prosjekter som hadde startet tidligere. 21 prosjekter var multilaterale, 15 gjennom FFI, resten gjennom ITSene og ILO. Vi har i 1987 hatt samarbeidsprosjekter med følgende yrkesinternasjonaler: ITF, IFPAAW, MIF, IBFWW, IUF og SL. 2 prosjekter var ILO-prosjekter i samarbeide med NAF.

Geografisk fordeling:	Asia	– 17 prosjekter
	Afrika	– 17 prosjekter
	Karibien	– 12 prosjekter
	Mellom Amerika	– 12 prosjekter
	Egypt	– 3 prosjekter
	Portugal	– 1 prosjekt

Innholdet i prosjektene har variert, men hovedvekten har vært lagt på opplæringsvirksomhet og utvikling av læremidler. I de tilfellene det har vært gitt organisasjonsstøtte, har det dreid seg om istandsetting/erhverving av lokaler til fagorganisasjonen (Jamaica, El Salvador, Egypt og Tanzania), eller det har vært finansiering av nødvendig kontorutstyr. Det har vært flere opplæringsprogram for kvinner og det har også vært noen økonomiske undersøkelser. Prosjektene har samlet sett hatt som målsetting å styrke den enkelte samarbeidsorganisasjonen.

Samarbeidet har vært bra og i forståelse med organisasjonene vi har hatt kontakt med. Det har vært god kontakt med FFI og yrkesinternasjonale når det gjelder det konkrete prosjektarbeidet, det samme gjelder for det bilaterale samarbeidet. Noen prosjekter er blitt evaluert i perioden og noen revidert. For ett av de større prosjektene oppstod det imidlertid problemer i 1987 som fortjener egen omtale. Det gjelder samarbeidet med SATUCC.

LO har støttet driften i SATUCC, samarbeidsorganisasjonen for fagorganisasjoner i Sørlige Afrika siden 1984. For å styrke samarbeidet ble det i 1986 tilsatt en norsk økonom i organisasjonen for å bistå med det økonomiske utredningsarbeidet. Etter at eksekutivsekretæren ble utvist fra Botswana våren 1986, har organisasjonen ikke hatt et permanent sekretariat.

På grunn av manglende regnskapsrapporter i 1986, ble de regelmessige utbetalinger stoppet fra og med januar 1987. Etter flere møter med representanter fra SATUCC i løpet av første halvår, fikk SATUCC til slutt en frist til august 1987 med å avlegge regnskaper. SATUCCs egen revisors kommentar til det regnskapet som ble framlagt var at det manglet flere bilag og at det derfor ikke kunne revideres. Dermed ble LO tvunget til å si opp avtalen og tilbakekalle den engasjerte økonomien.

Arbeidet har imidlertid gitt en del resultater: Et kontaktsystem er skapt gjennom styremøter og konferanser, det har vært foretatt en del utredningsarbeid, og organisasjonen har vært representert i internasjonale møter og konferanser.

Arbeiderbevegelsens Internasjonale Støttekomité (AIS)

Innledning

AIS' hovedmålsetning er å støtte sosialt, faglig og nasjonalt frigjøringsarbeid til fremme for demokrati og menneskerettigheter.

I 1987 har AIS' arbeid særlig vært konsentrert om Mellom-Amerika og det sørlige Afrika. Her er behovet stort, støtten blir godt utnyttet og AIS har gode muligheter for oppfølging.

I Mellom-Amerika, især i El Salvador, har AIS fått bistand av LOs prosjektsekretær på internasjonal avdeling. AIS har også hatt besøk av lederen for det sosialdemokratiske partiet i El Salvador, Guillermo Ungo.

Virksomheten i 1987 økte i forhold til det foregående år. Aksjon «Frihet for Sør-Afrika», som ble gjennomført i 1985 og 1986, medførte en fokusering på Sør-Afrika som ble trappet opp også i 1987. Kontakten mellom AIS, Landsorganisasjonen i Norge og fagbevegelsen i Sør-Afrika var i 1987 meget god, blant annet hadde AIS og LO besøk av en delegasjon fra COSATU.

Også frigjøringsbevegelsen i Sør-Afrika mottok støtte fra AIS, og Oliver Tambo, presidenten i ANC, besøkte AIS og LO i 1987.

AIS har i 1987 fulgt opp prinsippet om å konsentrere innsatsen mest mulig om å få størst mulig effekt av begrensede midler. For de som mottar støtte har dette ført til et mer planmessig arbeid og større muligheter til å klare seg gjennom vanskelige perioder.

For AIS har konsekvensen i støttearbeidet bidratt til å skape en politisk profil. Støtten gis i samsvar med arbeiderbevegelsens generelle politikk, og bidrar til å fremme utviklingen av demokrati og menneskerettigheter.

Imidlertid har det også vist seg at engangsbevilgninger og støtte i mindre beløp kan ha stor virkning. F.eks. gjelder dette støtte til eksilorganisasjoner. Økonomisk og politisk hjelp av denne type bør videreføres, men vurderes nøye i hvert enkelt tilfelle.

Få bedringer er registrert i situasjonen for de grupper AIS arbeider i forhold til. Faglige og menneskelige rettigheter undertrykkes, og lands og befolkningers selvbestemmelsesrett neglisjeres.

Det vil være et mål for AIS' virksomhet å bidra til å bedre denne situasjonen.

Organisasjon

Organiseringen av AIS har i 1987 vært noe vanskelig, dels på grunn av arbeidssituasjonen i LO og dels fordi det i løpet av året har funnet sted skifte av AIS-sekretær to ganger.

For AIS som helhet resulterte dette i problemer med kontinuitet og planlegging av virksomheten.

Det vil være et mål framover å trappe opp organisasjonsarbeidet, noe som også vil markere AIS som et politisk organ innen arbeiderbevegelsen.

Debatten om hvordan bistands- og solidaritetsarbeidet innen arbeiderbevegelsen best kan organiseres, som ble innledet i 1986, ble av ulike årsaker ikke fulgt opp i 1987, men vil bli tatt opp igjen i 1988.

Arbeidsutvalget

Arbeidsutvalget har i 1987 bestått av Tor Halvorsen som formann fram til februar 1987, etter den tid har Leif Haraldseth vært formann.

Videre Kaare Sandegren, nestformann, og Thorbjørn Jagland (DNAs representant) fram til juni 1987, deretter overtok Siri Bjerke.

Erling Rimestad satt som sekretær fram til 1. februar 1987, deretter overtok Vidar Bjørnstad, som ble etterfulgt av Grethe Fossli fra 1. september 1987.

Det er blitt avholdt ni arbeidsutvalgsmøter i 1987.

Styret

I henhold til AIS' vedtekter skal følgende medlemsorganisasjoner oppnevne representanter til AIS' styre for to år av gangen: LO/forbundene – 3, DNA – 2, AUF – 1, Norsk Folkehjelp – 1 og AOF – 1 representant. Samtlige med vararepresentanter.

Vararepresentantene møter i styremøtene.

Styret har hatt to møter i 1987.

I 1987 har følgende sittet i styret:

<i>Representant:</i>	<i>Oppnevnt av: Vararepresentant:</i>	
Tor Halvorsen, formann		
Leif Haraldseth, formann		
Kaare Sandegren, nestform.	Samarbeidskomitéen	
Erling Rimestad, sekretær		
Vidar Bjørnstad, sekretær		
Grethe Fossli, sekretær		
Walter Kolstad	LO	Margot Kvalvik Sæter/ Arne Grøttum
Arthur Svensson	LO	Dagfinn Habberstad
Lars Skytøen	LO	Evy Buverud Pedersen
Siri Bjerke	DNA	
Thorbjørn Jagland	DNA	Martin Kolberg
Jens Stoltenberg	AUF	Bjarne Christiansen/ Erling Rimestad
Odd Wivegh	Norsk Folkehjelp	Laila Nikolaisen
Arne Semmerud	AOF	Bente Gyp Wilhelmsen

Rådet

AIS' råd består av en representant med personlig vararepresentant oppnevnt av hver av medlemsorganisasjonene.

Rådet har ikke hatt møter i 1987.

Sekretariatet

Erling Rimestad har fram til 1. februar 1987 vært AIS-sekretær. Han ble etterfulgt av Vidar Bjørnstad, som sluttet 1. august 1987. Grethe Fossli ble så ansatt fra 1. september 1987.

De tre som har vært AIS-sekretærer i 1987 har alle fått ansettelse som vikarer, da Leonard Larsen har permisjon fra stillingen.

INFORMASJONSARBEIDET

AIS-bulletinen

AIS-bulletinen kom i 1987 ut med tre nummer. Utgivelsen skjer i samarbeid med LOs informasjonsavdeling.

Annet informasjonsarbeid

AIS-sekretæren(e) har i perioden drevet informasjonsarbeid i form av foredragsvirksomhet. Særlig dreier dette seg om oppdrag på LO-skolen trinn 1 og 2. AIS' arbeid har også vært tema på kurs i regi av lokale fagforeninger, selv om det er altfor lite av det.

FINANSIERING

AIS-fond og underfonds bygges opp ved hjelp av medlemskontingent fra forbundene/medlemsorganisasjonene (medlemskontingent er minimum kr. 1,- pr. individuelt medlem pr. år) og bidrag fra medlemsorganisasjoner, fagforeninger og andre lokalledd i arbeiderbevegelsen. Midler er også bevilget fra privatpersoner og offentlige myndigheter.

Underfondene er øremerket spesielle prosjekter, land, områder eller formål. Bidragsytere kan selv bestemme hvilket formål de ønsker midlene skal gå til ved å angi dette på innbetalingen. Medlemskontingenten settes imidlertid inn på AIS-fond.

AKSJONER

Innsamling til COSATU

Congress of South African Trade Unions er den klart største fagorganisasjonen i Sør-Afrika med 25 tilsluttede forbund og over 700.000 medlemmer. COSATU spiller en framtrедende rolle i arbeidet for lønnstakernes interesser og i kampen mot apartheid-styret i Sør-Afrika.

COSATU er avhengig av internasjonal støtte, og de har spesielt uttrykt ønske om bistand fra nordisk fagbevegelse.

I mars 1987 besøkte en delegasjon fra COSATU Norge, og i den forbindelse ble det avholdt et fellesmøte med representanter fra fagbevegelsen i de nordiske land og Nederland.

Konklusjonen på dette møtet var at disse organisasjonene ville påta seg å dekke opp budsjettet for COSATUs virksomhet i 1987. LO/AIS påtok seg å bidra med 1,5 millioner kroner.

På bakgrunn av dette ble det sendt ut en henvendelse til AIS' medlemsorganisasjoner i mai 1987 om økonomisk støtte.

Totalt kom det inn kr. 232.000,- fra forbundene i forbindelse med denne henvendelsen.

Det resterende ble dekket opp av bevilgning fra Utenriksdepartementet og midler som var kommet inn i forbindelse med kampanjen «Frihet for Sør-Afrika» som ble gjennomført høsten 1985 og våren 1986.

Innsamling til streikende gruvestreikere i Sør-Afrika og Namibia

I juli og august 1987 oppsto det en konflikt mellom fagorganisasjonene i gruvesektoren National Union of Mineworkers (NUM) i Sør-Afrika og arbeidsgiversiden (Chamber of Mines).

I Sør-Afrika streiket ca. 300.000 gruvestreikere fra 28 gullgruver og 18 kullgruver. Bakgrunnen for streiken var krav om bedre lønn, betalt ferie og sikkerhetstillegg.

I Namibia var ca. 4.000 gruvestreikere i streik fra kobber-, bly- og sinkgruvene som er kontrollert av Gold Fields of South Africa. Kravene der var høyere lønn, bedre arbeidsforhold og lønnet ferie.

Streiken ble avsluttet i månedsskiftet august/september, men resultatene for mange fagorganiserte var katastrofale. Mange var arrestert, ca. 50.000 hadde mistet arbeidet og boligen, og politiet hadde brukt vold mot mange.

Behovet for støtte, både økonomisk og moralsk var stort. AIS og LO framførte protesttelegrammer til myndighetene og til bedriftene i Sør-Afrika og Namibia, og støtteuttalelser til NUM, MUN og COSATU.

AIS bevilget kr. 150.000,- til de streikende gruvestreikerne, og 24. august ble det sendt et brev til AIS' medlemsorganisasjoner med oppfordring om å støtte økonomisk, og å be sine lokalorganisasjoner om også å støtte streiken. Responsen fra forbund, fagforeninger, partilag, andre organisasjoner og privatpersoner var stor.

Pr. 31. desember 1987 var det kommet inn kr. 409.147,50. I tillegg kommer bevilgningen fra AIS på kr. 150.000,- og fra Norsk Arbeidsmandsforbund på kr. 90.000,-. Pengene ble sendt til Gruvestreikerinternasjonalen, som har overført dem videre.

AIS – AKTIVITETER I FORM AV BEVILGNINGER OG PROSJEKTER Mellom-Amerika

Engasjementet i Mellom-Amerika ble videreført i 1987, særlig har virk-

somheten vært konsentrert om El Salvador og Nicaragua. Her har det også vært et samarbeide mellom AIS og Landsorganisasjonen i Norge.

– El Salvador

Fenastras

Familiestøtteprogrammet i samarbeide med fagorganisasjonen FENASTRAS fortsatte i 1987. Til sammen kr. 643.700,– er overført til støtte for familiene til forsvunne, drepte og fengslede fagorganiserte. Det står fremdeles noe igjen som ikke er overført.

Av disse midlene er kr. 640.000,– støtte fra Utenriksdepartementet.

Confenastras

Kr. 20.000,– er overført fra kvinnebevegelsens fond i AIS til et prosjekt som er et LO/NORAD prosjekt.

CONFENASTRAS er kvinneutvalget i FENASTRAS.

Mødrekomiteén (COMADRES)

DNA's kvinnebevegelse har fortsatt sitt samarbeide med og sin støtte til Mødrekomiteén. Mødrekomiteéns lokaler ble bombet i 1987, og det ble avsatt kr. 250.000,– til kjøp av nytt kontor. Av disse er kr. 100.000,– bevilget fra AIS – Kvinnebevegelsens fond, kr. 50.000,– fra AIS-fond og kr. 100.000,– fra Utenriksdepartementet. Beløpet vil bli overført når de har funnet lokaler til kontor.

Den Uavhengige Menneskerettighetskommisjon (CDHES)

Kr. 350.000,– er overført i 1987, pengene ble bevilget av Utenriksdepartementet og fra AIS-fond.

MNR – Det sosialistiske partiet

AIS bevilget kr. 75.000,– til MNRs kongress i 1987.

Lederen av MNR, Guillermo Ungo, besøkte Norge i oktober 1987 etter invitasjon fra bl.a. AIS. AIS betalte hans oppholdsutgifter.

Ungo lever i eksil i Panama, og i november 1987 reiste han til El Salvador for første gang siden 1981. Sammen med en internasjonal delegasjon, hvor bl.a. Reiulf Steen deltok, reiste han inn. Leonard Larsen var i El Salvador og forberedte det praktiske ved oppholdet.

AIS bevilget kr. 105.000,– til dette.

– Nicaragua

Sagbruksprosjektet i San Nicolas

Til sammen 2,2 millioner kroner er avsatt til innkjøp av utstyr til et mobilt sagbruk. Av dette utgjør 1,7 millioner kroner støtte fra NORAD til prosjektet. Prosjektet er i samarbeid med det statlige nicaraguanske skogbrukselskapet IRENA. Innkjøp av utstyr startet høsten 1987, og mye av det vil bli kjøpt inn i Norden.

Landarbeiderorganisasjonen ATC

AIS har bevilget kr. 150.000,– til delvis dekning av egenandelen ved et prosjekt som omhandler anskaffelse av kjøretøyer med reservedeler, kontorutstyr og materiell til den sentrale organisasjonen og til 7 lokale avdelinger.

NORAD har bevilget 1 million kroner til prosjektet.

IFM-SEI/Framfylkingen

– leirsted for barn fra krigsrammede områder i Nicaragua

AIS har bevilget kr. 55.000,– til ferdigstilling av leirprosjekt i Nicaragua.

AUFs jubileumsleir – gjester fra Ungsandinistene

AIS har bevilget kr. 10.000,– til AUF som skal dekke utgiftene i forbindelse med at en representant fra Ungsandinistene i Nicaragua gjestet leiren.

Karibia

– Jamaica

Støtte til PNP – Jamaica

AIS bevilget kr. 100.000,– i støtte til det sosialdemokratiske partiet PNP på Jamaica.

Latin-Amerika

– Chile

Seminar om norsk fagbevegelse i Chile

AIS bevilget kr. 3.000,– til et seminar i Chile om norsk fagbevegelse og arbeiderbevegelse.

Reportasjereise til Chile

AIS bevilget kr. 20.000,- til reportasjereise for journalist fra Arbeiderbladet til Chile.

Støtte til avisen Fortin Mapocho

AIS har bevilget kr. 25.000,- til opposisjonsavisen Fortin Mapocho i Chile. Utenriksdepartementet har bidratt med kr. 275.000,-.

Valgkampprosjekt i Chile, CNT

AIS har bevilget kr. 50.000,- til støtte for et valgkampprosjekt som skal gjennomføres av CNT. Målet er å aktivisere velgerne i en kampanje mot Pinochet.

Instituttet for det nye Chile

AIS har bevilget kr. 50.000,- til Instituttet for det nye Chile til deres sommerskole i januar 1988 i Argentina.

Sosialistinternasjonalens Chile-komité

AIS har bevilget kr. 63.812,- til møte i Sosialistinternasjonalens Chile-komité i november 1987.

– Bolivia

Støtte til fagforeningsføderasjonen COB

AIS har bevilget inntil kr. 100.000,- til COB for å skaffe dem nye lokaler. Prosjektet er et samarbeide med Norsk Folkehjelp.

Støtte til MIR

AIS bevilget kr. 105.000,- til det sosialdemokratiske partiet MIR i Bolivia. Beløpet gjaldt støtte til kommunevalgkampen.

Europa

– Tyrkia

Konferanse om menneskerettigheter og demokrati i Tyrkia

AIS har bevilget kr. 10.000,- til en konferanse i Norge arrangert av Solidaritetskomitéen i Tyrkisk Kultur- og Solidaritetsforening.

- Polen

Solidaritet, Polen

Tjenestemannsforeningen Rådhuset – Oslo, søkte AIS om støtte til sommeropphold i Norge for medlemmer av Solidaritet i Polen. AIS bevilget kr. 30.000,–.

Polenutvalget i Førde og Naustdal

Polenutvalget i Førde og Naustdal i Sogn og Fjordane var medarrangør ved opplæring av polske jordbrukskandidater. Opplæringen fant sted i Norge. AIS bevilget 25.000,–.

- Tsjekkoslovakia

«LISTY» – Tsjekkoslovakia

AIS bevilget kr. 65.000,– til «Listy» i Tsjekkoslovakia.

Asia

- Afghanistan

Afghanistankomiteén

Afghanistankomiteén driver et prosjekt i Afghanistan med vaksinasjon av barn og oppsetting av vannpumper. Norsk Kommuneforbund bevilget kr. 100.000,– til dette prosjektet. Pengene ble kanalisert gjennom AIS.

Afrika

- Zimbabwe

Støtte til gruvearbeiderforbundet AMWZ i Zimbabwe

AIS har bevilget kr. 50.000,– til AMWZ. Pengene skulle brukes til delfinansiering av AMWZs utgifter knyttet til høyesterettsbehandling av saken om forbundets representativitet.

- Tunis

IFM-SEI/Framfylkingen – konferanse om barns rettigheter

AIS bevilget kr. 20.000,– til konferansen, som ble arrangert i Tunis.

- Sør-Afrika

Congress of South African Trade Unions (COSATU)

AIS/LO har i samarbeide med fagbevegelsen i Norden og Nederland påtatt seg å dekke deler av driftsbudsjettet til COSATU.

I 1987 er det overført kr. 1.752.000,- til dette formål. Av dette beløpet er kr. 50.000,- bevilget av AIS, kr. 300.000,- er midler fra aksjon «Frihet for Sør-Afrika», kr. 232.000,- bevilgninger fra forbund og kr. 1.170.000,- er bevilget fra Utenriksdepartementet.

I tillegg fikk COSATU kr. 500.000,- fra Utenriksdepartementet i forbindelse med gruvearbeiderstreiken. Midlene skulle brukes til informasjon og organisering.

Forfatterforeningen i Norge bevilget kr. 20.000,- til en forfatterpris i Sør-Afrika. Midlene er sendt til COSATU via AIS.

AIS hadde i tiden 8.-11. mars 1987 besøk av en delegasjon fra COSATU. Utgiftene, kr. 40.000,-, ble dekket av AIS.

FFI-prosjekter i Sør-Afrika

AIS/Landsorganisasjonen i Norge har gjennom deltakelse i FFIs koordineringskomité for Sør-Afrika, forpliktet seg til å bidra med økonomisk støtte til prosjekter og organisasjoner i Sør-Afrika. Det ble gitt støtte til 10 forbund, Fagforeningsbiblioteket i Cape Town og til juridisk og sosial hjelp.

I 1987 ble det oversendt kr. 1.320.000,- til disse formål.

Labour Research Service

Labour Research Service er et kontor som er opprettet for å gi fagbevegelsen hjelp i forbindelse med lønnsforhandlinger og annen faglig bistand. Kontoret ligger i Cape Town.

Det ble oversendt kr. 660.000,- til dette kontoret i 1987.

Commercial Catering and Allied Workers Union of South Africa (CCA-WUSA)

Organisasjonens medlemmer, som var ansatt i bedriften OK Bazar, streiket ved årsskiftet 1986/87. Noen av AIS' medlemsorganisasjoner bevilget penger til de streikende, og kr. 74.000,- ble kanalisert gjennom Funksjonærinternasjonalen (FIET).

South African Railway and Harbour Workers Union

Organisasjonens medlemmer var i streik sommeren/høsten 1987. Norsk Lokomotivmannsforbund bevilget kr. 18.000,- til de streikende. Pengene ble kanalisert gjennom AIS.

African National Congress (ANC)

I 1987 deltok AIS i et arrangement i forbindelse med ANCs 75-års jubileum i samarbeide med Fellesrådet for det Sørlige Africa. AIS bevilget kr. 7.500,- til dette arrangementet.

Presidenten i ANC, Oliver Tambo, besøkte AIS og LO i tiden 26.-28. april 1987. Utgiftene i forbindelse med dette besøket ble dekket av AIS med noe bevilgning fra Utenriksdepartementet.

Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund bevilget i 1987 kr. 250.000,- til ANC. DNAs kvinnebevegelse bevilget kr. 50.000,- til ANCs kvinnebevegelse i 1987. Pengene ble kanalisert gjennom AIS.

Mor og barn senteret i Lusaka – ANC

Framfylkingen vil i 1988 sette igang en innsamlingsaksjon til ANCs mor og barn senter i Lusaka.

AIS bevilget kr. 5.000,- til forprosjektering.

– Norske organisasjoner

Støttekomitéen for Charta -77

AIS bevilget kr. 7.500,- til Støttekomitéen for Charta -77. Midlene ble brukt til arrangement i forbindelse med Charta -77s 10-årsjubileum.

Amnesty International – norsk avdeling

AIS bevilget kr. 50.000,- til Amnesty International, norsk avdeling, for driften i 1987.

Internasjonalt faglig ungdomsarbeid

Nordens faglige samorganisasjon

Jan Lajord og Wenche Paulsrud deltok på møte med de nordiske ungdomssekretærene i Finnland, 17.-18. mars.

På møte mellom de nordiske ungdomssekretærene i 1986 ble det gjort vedtak om at det skulle avholdes et møte med FNSU. Med bakgrunn i dette ble det avholdt møte mellom de nordiske ungdomssekretærene og FNSU på LO-skolen, Sørmarka, i tiden 21.-22. mars. Jan Lajord deltok på dette møtet fra norsk LO.

Den Europeiske Faglige Samorganisasjon

Sissel Karlsen og Siw Haugnes, henholdsvis Transportarbeiderforbundet og Handel og Kontor, deltok på et ungdomsseminar i Strasbourg i tiden 18.–24. januar. Dette ungdomsseminaret tok for seg bedriftsdemokrati.

Mette Helmersen, medlem i LOs ungdomsutvalg i Hedmark, deltok på et opplæringsseminar om internasjonalt ungdomsarbeid i Strasbourg i tiden 6.–17. september.

Magne Svendsen og Leif Iversen, henholdsvis Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund og Handel og Kontor, deltok på et ungdomsseminar i Amsterdam i tiden 18.–25. oktober. Seminaret tok for seg utdanning og yrkesopplæring i arbeidslivet.

Dag Arne Syverinsen, medlem av LOs ungdomsutvalg sentralt og faglig leder i AUF, deltok på et ungdomsseminar i Strasbourg i tiden 29. november – 6. desember. Seminaret tok for seg fagbevegelsens rolle i forbindelse med den politiske beslutningsprosessen.

DEFS avholdt møte for de ungdomsansvarlige i sine medlemsorganisasjoner i tiden 9.–10. november i Luxembourg. Grethe Fossli deltok fra LO-Norge.

Delegasjonsbesøk

I tiden 20.–27. september hadde LOs ungdomsutvalg en ungdomsdelegasjon fra Histadrut (Israel) på besøk. De fikk en omvisning på LO-skolen – Sørmarka, Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole, Ringsaker, og Storwartz Leirskole på Røros m.fl.

Delegasjonen var også på besøk i Jern- og Metallarbeiderforbundet, Statstjenestemannskartetlet og Stortinget.

De hadde møte med ledelsen i LO og møte med AOF, DNA og AUF.

I tillegg deltok de i et møte vedrørende ungdomsarbeid i Porsgrunn.

ILO – Arbeidskonferansen 1987

Den 73. internasjonale arbeidskonferanse ble holdt i Geneve i tidsrommet 3.–23. juni 1987.

De nordiske lands forberedelser til Arbeidskonferansen

Deltakerne på Arbeidskonferansen fra den danske, norske, svenske og finske landsorganisasjonen holdt kontaktmøter høsten 1986 og våren 1987 i forbindelse med forberedelser til arbeidskonferansen i 1987.

Oppslutning om konferansen:

På konferansen møtte i alt omlag 1 800 delegerte og rådgivere fra 138 land av ILOs 151 medlemsland. Som president for konferansen ble valgt Jordans arbeidsmarkedsminister Khaled Haj-Hassan. De innbudte stats-overhoder var i år den argentiske president Alfonsin og president Soares fra Portugal.

I generaldebatten deltok statsråder fra over 100 land. Statsråd Wilhelm Engseth holdt det norske hovedinnlegget i generaldebatten. Statsråd Vesla Vetlesen holdt det norske hovedinnlegget i konferansens bistands-komite.

Konferansens dagsorden og fordeling av de norske arbeidstakerrepresentanene på de forskjellige komiteer:

Det ble satt opp følgende dagsorden for konferansen:

1. Generaldirektørens rapport
2. Finans- og budsjettspørsmål
3. Gjennomføring av konvensjoner og rekommandasjoner
4. Fremme av sysselsetting og trygd
(førstegangsbehandling)
5. Sikkerhet og helse i bygg og anlegg
(førstegangsbehandling)
6. ILOs rolle i bistandsvirksomheten (generell diskusjon)
7. Apartheid-spørsmål

I tillegg til komiteen for sakene 2–7 ble det også nedsatt en egen komite for resolusjonsforslag om saker utenfor konferansens dagsorden. Drøfting av sak nr. 1 fant sted i konferansens plenum.

De norske arbeidstakerrepresentanter fordelte seg på de forskjellige komiteer således:

Evy Buverud Pedersen: Resolusjonskomiteen

Karl Nandrup Dahl: Komiteen for gjennomføring av rekommandasjoner og konvensjoner (kontrollkomiteen)

Karl Nandrup Dahl: Apartheid-komiteen

Per Brannsten: Komiteen for sysselsetting og trygd

Magne Brekstad: Komiteen for sikkerhet og helse i bygg og anlegg

De enkelte saker som ble behandlet på konferansen:

Det ble truffet følgende vedtak om nye ILO-instrumenter: Konklusjoner om fremme av sysselsetting og trygd (grunnlag for å vedta en konvensjon og rekommandasjon på konferansen 1988).

Konklusjoner om sikkerhet og helse i bygg og anlegg (grunnlag for å vedta en konvensjon og rekommendasjon på konferansen 1988).

Følgende resolusjoner ble vedtatt på konferansen:

FNs internasjonale år for hjemløse og ILOs rolle.

40-års markering av vedtakelsen av konvensjon nr. 87 om foreningsfrihet og vern om organisasjonsretten av 1948.

Tiltak mot misbruk av narkotika og alkohol i arbeidslivet.

Generaldirektørens rapport:

Generaldebatten.

Dette år behandlet generaldirektørens rapport særlig spørsmål som var knyttet til følgende emner:

Framtiden for multilateralt samarbeid i et ILO-perspektiv.

Valg til ILOs styre for perioden 1987–90:

På grunnlag av den vesteuropeiske valgordning ble i år Sverige valgt inn på en varaplass for perioden 1987–90. John Svenningsen fra dansk LO ble gjenvalgt som arbeidstakerrepresentant.

Fullmaktsspørsmål:

Arbeidskonferansens fullmaktskomite har tre medlemmer. Den er treparts-sammensatt:

Komiteen hadde disse medlemmer:

Reantragoon, regjeringsdelegert fra Thailand, leder Erik Hoff (Norge) fra arbeidsgiverne, John Svenningsen (Danmark) fra arbeidstakerne.

Komiteen fastslo at det i år bare var et lands delegasjon som utelukkende besto av regjeringsdelegater. Det gjaldt Guatemala. Cap Verde og Sierra Leone møtte med en delegasjon uten representanter fra arbeidsgiversiden.

Komiteen mottok klager fremsatt overfor

- de arbeidstakerdelegerte fra Lesoto og Pakistan
- overfor hele arbeidstakerdelegasjonen fra Chile, Hellas, India, Polen og Sri Lanka,
- hele arbeidsgiverdelegasjonen fra Iran,
- to av arbeidsgiverrådgiverne fra El Salvador, og endelig
- arbeidsgiverdelegatene og frie arbeidsgiverrådgivere fra Nicaragua.

Komiteen fremmet heller ikke i år noe forslag om å underkjenne oppnevningen av delegater og rådgivere.

Komiteen hevdet imidlertid at «Solidaritet» i Polen burde vært repre-

sentert i den polske arbeidstakerdelegasjonen på konferansen. Komiteen understreket at den polske regjering i framtiden måtte bestrebe seg på å utnevne en fullstendig representativ arbeidstakerdelegasjon til konferansen ved å rådslå, ikke bare med de fagforeninger som var opprettet i samband med den nye fagforeningslovgivningen, men også med «Solidaritet».

Da komiteen var enstemmig om å godkjenne fullmaktene for samtlige delegerte og rådgivere måtte konferansen i hht. ILOs konstitusjon begrense seg til å ta konklusjonen til etterretning uten ytterligere diskusjon.

Landsorganisasjonens klage mot Den norske regjering for brudd på ILO-konvensjon nr. 111 om forbud mot diskriminering i sysselsetting og yrke av 1958 – arbeidsmiljølovens § 55 A

Landsorganisasjonens arbeidstakerrepresentant foreslo for arbeidstakergruppen i Arbeidskonferansens komite for gjennomføring av konvensjoner og rekommandasjoner at Landsorganisasjonens klagesak ble satt på komiteens dagsorden. Bakgrunnen var at ILOs ekspertkomite, som avgir rapporter om medlemslandenes gjennomføring av konvensjoner og rekommandasjoner, etterlyste en redegjørelse fra Den norske regjering om forholdet mellom arbeidsmiljølovens § 55 A og ILO-konvensjon nr. 111 om forbud mot diskriminering i sysselsetting og yrke, samt konvensjoner på området i Europa-rådet og i FN. Da Regjeringen i brev av 06.06.87 til ILO opplyste at en redegjørelse i saken ville foreligge i nær framtid, ble klagesaken etter forslag fra Landsorganisasjonens arbeidstakerrepresentant strøket på arbeidstakergruppens dagsorden for konferansen 1987.

Rapportene fra arbeidstakerrepresentantene i de enkelte komiteer er bevart i egne saksmapper i LOs hovedarkiv.

6. Forsikringsspørsmål

Kollektiv hjemforsikring

Den kollektive hjemforsikringen omfattet ved årskiftet 1987–1988 31 fagforbund med et samlet antall på ca. 753 000 medlemmer.

Norsk Vernepleierforbund innførte Kollektiv hjemforsikring 1. januar 1987.

Det var ved årskiftet tre forbund som ikke hadde Kollektiv hjemforsikring. Av disse har Norsk Musikerforbund vedtatt å innføre ordningen fra 1. juli 1988.

Reservasjonsprosenten er i underkant av 10% av det totale medlemstall i de 31 tilsluttede forbund. I 1987 ble det ialt utbetalt 133 millioner kroner i erstatning, fordelt på ca. 17 000 skadetilfeller.

Fra ordningen ble innført i 1967 og fram til utgangen av 1987 er det til sammen utbetalt 826 millioner kroner.

Premien for Kollektiv hjemforsikring ble ikke forhøyet i 1987. Det vil si at premien på kr 260,- har vært fast siden 1. juli 1986.

Grunnforsikringen

Grunnforsikringen omfatter 20 tilmeldte fagforbund med et samlet medlemstall på ca. 470 000. Ved årsskiftet 1987 – 1988 har 18 av de 20 forbundene de forhøyede beløp, mens to forbund fortsatt har de lave satsene.

Uførhet ved ulykke:

Grunnforsikringen inneholder også en ulykkesforsikring. Forsikringssummen er for enslige medlemmer 60 000 kroner, og for øvrige 20 000 kroner ved 100% uførhet etter ulykke.

I 1987 ble det fra Grunnforsikringen utbetalt ca. 45 millioner kroner i erstatninger til medlemmer og deres etterlatte i ca. 8 500 erstatningstilfeller. Fra Grunnforsikringen ble innført i 1971 og til utgangen av 1987 er det utbetalt ca. 506 millioner kroner i erstatning.

Grunnforsikringen er obligatorisk for alle medlemmene av de 20 fagforbund som har forsikringen, og premien er innkalkulert i fagforeningskontingenten. Årspremien for Grunnforsikringen er 129 kroner pr. medlem.

LOs Samleforsikring

Alle LO-forbundene er dekket gjennom Samleforsikringen. Forsikringen omfatter også LO sentralt, LOs distriktskontorer, Samorganisasjoner og LO-skolene. Forsikringen dekker løsøre og kontorinnredning, garanti-forsikring, reiseforsikring osv. for alle organisasjonsledd, valgte tillitsmenn og ansatte, samt medlemmer som er på faglig oppdrag i normal faglig virksomhet. Samleforsikringen omfatter også en fullstendig EDB-forsikring.

Premien er innregulert i den kontigenten som forbundene betaler til LO.

Informasjons- og opplysningsvirksomheten i forsikring

Samarbeidet mellom AOF og Samvirke om skolering av tillitsvalgte og informasjon i forsikringsspørsmål, har fortsatt i 1987. Det er avvirket et betydelig antall korte, week-endkurs og brevkurs.

Informasjons- og opplysningsvirksomhet med sikte på desentralisering av forsikring blir det fortsatt lagt betydelig vekt på.

I 1987 er det avvirket to ukekurs med til sammen ca. 50 deltakere. Dette er et tilbud til medlemmene av de lokale skadeutvalgene som muliggjør den desentraliserte skadebehandlingen av Kollektiv hjemforsikring.

Ved årsskiftet var det ca. 100 aktive lokale skadeutvalg som tar hånd om den desentraliserte skadebehandlingen. Skadeutvalgene finnes nå i samorganisasjoner, fagforeninger og bedriftsklubber som til sammen representerer ca. 300 000 fagorganiserte.

Fagorganisasjonens Stønadcasses fond

FSKs fond er opprettet for å innfri de forpliktelser som lå i de tidligere FSKs vedtekter om forskudd etter 30 års medlemsskap og fylte 60 år. Grunnforsikringen har fra 1. januar 1971 overtatt de øvrige ytelsene som var i FSK.

Utbetalingene fra fondet er fortsatt betydelige, da det enda er store medlemsgrupperinger som fyller betingelsene for forskudd etter de tidligere vedtektene. Det er dog færre medlemmer enn tidligere som oppfyller kravene. Fondet tar også regress i Grunnforsikringen, slik at Samvirke hvert år betaler ut betydelige beløp til fondet.

I 1987 er det fra fondet utbetalt 1 073 580 kroner i forskudd til medlemmer som har fylt 60 år og har 30 års medlemsskap. Refusjonene fra Grunnforsikringen som er tilført fondet, utgjør for 1987 ca. 6.5 millioner kroner.

Fondet ledes av et styre valgt for kongressperioden. Fondets styre er underlagt Fellesutvalget for kollektive forsikringer.

Den norske Fagorganisasjons pensjonskasse

Styret for Den norske Fagorganisasjons pensjonskasse består av Sekretariatet og to representanter for funksjonærene: Synnøve Andersen og Inger Sofie Rasmussen pluss en representant fra Funksjonærgruppas pensjonistgruppe, Martha Hermansen.

Samlede betalende medlemmer pr. 31. desember 1987 var 108.

Totalt utbetalt i 1987 var kr. 31 864 031.

Den daglige administrasjonen av Pensjonskassen ivaretas av Samvirke Forsikring AS.

Fellesutvalget for kollektive forsikringer

Fellesutvalget for kollektive forsikringer er et rådgivende organ for LO og forbundene i forsikringsspørsmål. Fellesutvalget består av en representant fra hvert forbund som er tilsluttet Kollektiv hjemforsikring og Grunnforsikringen, samt representanter fra Samvirke. Fellesutvalget ledes av et styre valgt for kongressperioden med LOs hovedkasserer som formann. Fellesutvalget har to permanente underkomiteer:

Skadeforsikringskomitèen behandler spørsmål vedrørende skadeforsikring, og i særdeleshet vilkår, bestemmelser og premier vedrørende kollektiv hjemforsikring.

Personforsikringskomitèen behandler spørsmål vedrørende personforsikring. Bl.a. behandler komitèen spørsmål som gjelder Grunnforsikringen.

7. Administrasjon og organisasjon

LOs administrasjon

Ved utgangen av 1987 hadde LO disse tillitsvalgte:

Konstituert leder: Leif Haraldseth

Nestleder: ikke konstituert

Hovedkasserer: Svein-Erik Oxholm

1. sekretær: Liv Buck

Sekretærene: Ole Knapp, Yngve Hågensen, Jan Kr. Balstad, Esther Kostøl og Evy Buverud Pedersen.

Leif Haraldseth ble på Sekretariatets møte mandag 23. november konstituert som leder etter Tor Halvorsen, som døde 4. november 1987.

LOs administrasjon hadde disse avdelinger og avdelingsledere:

Administrasjonen: Kontorsjef Kåre Myrvold, Personalsjef Knut Nilsen.

Administrasjonsavdelingen: Leder Knut Endreson.

Arbeidslivsavdelingen: Børre Pettersen.

Informasjonsavdelingen: Magne Nedregård

Juridisk avdeling: Bjørn Kolby.

Økonomisk Avdeling: Juul Bjerke.

Internasjonal avdeling: Kaare Sandegren.

Utgangssekretærer: Oljesekretær Jan B.M. Strømme, Familie- og likestillingssekretær Jorun Christensen, Sosialsekretær Kjell Samuelsen, Skolesekretær Jan Løkken, Ungdomssekretær Jan O. Lajord.

Revisjonskontoret: Thorstein. Pedersen (konst. fra 1. mai 1986)

Sekretariatet

Av tillitsvalgte: Leif Haraldseth, Svein-Erik Oxholm, Liv Buck og Ole Knapp. Varamedlemmer for disse: Yngve Hågensen, Jan Kr. Balstad, Esther Kostøl og Evy Buverud Pedersen.

Øvrige medlemmer:

1. Harald Øveraas, Norsk Arbeidsmandsforbund
2. Finn Nilsen, Bekledningsarbeiderforbundet
3. Odd Isaksen, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund
4. Sidsel Bauck, Handel og Kontor i Norge
5. John Stene, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund
6. Arthur Svensson, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund
7. Liv Nilsson, Norsk Kommuneforbund

8. Einar Hysvær, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund
9. Henrik Aasarød, Norsk Sjømannsforbund
10. Dagfinn Habberstad, Norsk Tjenestemannslag
11. Walter Kolstad, Norsk Transportarbeiderforbund

Varamedlemmer:

1. Roar Helgesen, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer
2. Tore Lundberg, Telefolkenes Fellesforbund
3. Erling Oen, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet
4. Leif Thue, Norsk Jernbaneforbund
5. Kjell Christoffersen, Norsk Grafisk Forbund
6. Rolf Hauge, Norsk Papirindustriarbeiderforbund
7. Gunnar Grimnes, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund
8. Arthur Bauge, Postfolkenes Fellesforbund
9. Lars A. Myhre, Norsk Olje- og Petrokjemisk Fagforbund

Samtlige ni varamedlemmer deltar i Sekretariatets møter med tale- og forslagsrett. Utover disse valgte møter den daglige leder av Statstjenestemannskartet, Nils Totland, i Sekretariatet med tale- og forslagsrett. Det samme gjelder leder i Fagorganisasjonens Funksjonærgruppe, Anne-Ragni A. Midtmoen (LO).

Suppleringsvalg til Sekretariatet:

Lars A. Myhre ble valgt til 9. varamedlem på Representantskapets møte 22. juni 1987, etter Svein Morgenlien, Norsk Skog- og Landarbeiderforbund, som gikk av med pensjon i mai 1987. Gunnar Grimnes og Arthur Bauge rykket opp til henholdsvis 7. og 8. varamedlemsplass.

John Stene ble i Sekretariatets møte 1. oktober konstituert som representant nr 7 etter Lars M. Skytøen, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund. Tore Lundberg ble i Sekretariatets møte 7. desember konstituert som varamedlem nr 2 etter Ove J. Ragnar, Telefolkenes Fellesforbund. John Stene og Tore Lundberg møtte med tale- og forslagsrett.

Representantskapet

Det ble holdt to møter i Representantskapet i 1987. Det *ekstraordinære representantskapsmøtet 24. februar* behandlet følgende saker.

1. Sykelønnsordningens fond
2. Omlegging av LOs diettordning
Revisjonsutvalgets og Sekretariatets godtgjøring
3. Fullmakter til Sekretariatet, vedtektenes § 9 pkt. 7–8
4. Ansettelse
5. Tariffoppgjøret 1987

Etter en innledning av LOs hovedkasserer, *Svein-Erik Oxholm*, om *Sykelønnsordningens fond*, ble følgende forslag fra Sekretariatet til vedtak *enstemmig godkjent*:

«Vedtektene for disponering av Sykelønnsordningens fond godkjennes. Det arbeides videre med sikte på etablering av en forsikringsordning, som sikrer yrkesaktive LO-medlemmer som ville vært omfattet av sykelønnsordningen om denne fortsatt hadde bestått, ulykkesdekning ved død og uførhet i frtid.»

Representantskapet vedtok også enstemmig Sekretariatets forslag om en omlegging av LOs diettordning slik at man fra 1. mars 1987 praktiserer statens satser.

Når det gjaldt saklistas punkt om *Fullmakter til Sekretariatet i henhold til Vedtektenes § 9, punkt 7 og 8*, sa *Svein-Erik Oxholm*:

«Formelt sett er Representantskapet arbeidsgiver bl.a. for våre revisorer og for distriktssekretærene, mens Sekretariatet i henhold til vedtektene er arbeidsgiver for gruppen «øvrige tilsatte» i Landsorganisasjonen. Herunder saksbehandlere og avdelingsledere.

– Som følge av justerings- og normeringsforhandlingene som på høsten og førjulsvinteren ble ført mellom staten og hovedsammenslutningene, skjedde det en god del endringer i lønsplasseringene pr. 1.10.86 og 1.1.87, som våre egne ansatte naturlig vil sammenligne seg med.

– LOs administrasjon har vært, og er, i drøftinger med ovennevnte grupper om eventuelle lønnsreguleringer som følge av det som skjedde i staten. For at vi skal få muligheter til å se helheten i dette, innbys representantskapet til å fatte følgende vedtak:

«Representantskapet gir Sekretariatet fullmakt til å foreta eventuelle lønnsjusteringer pr. 1/1-87 for de grupper som omfattes av vedtektenes § 9, 7 og 8.»

Svein-Erik Oxholm anbefalte Sekretariatets innstilling til vedtak, som ble *enstemmig godkjent*.

Representantskapet ansatte *Øyvind Nes* som registrert revisor og *Hans Vestby* som revisor i LO.

Etter innledning av *Yngve Hågensen* om Tariffoppgjøret 1987, debatterte Representantskapet følgende forslag fra Sekretariatet til uttalelse om tariffoppgjøret 1986–88, 2. avtaleår:

«Tariffoppgjøret i 1986 ble gjennomført forbundsvist. Alle avtalene er to-årige. Både i offentlig og privat virksomhet ble det avtalt reguleringsbestemmelser som gir rett til sentrale forhandlinger for annet avtaleår:

LO/N.A.F.

Før utløpet av første avtaleår skal det opptas forhandlinger mellom LO/N.A.F. om eventuelle lønnsreguleringer for annet avtaleår. Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den alminnelige økonomiske situasjon på forhandlingstidspunktet og utsiktene for annet avtaleår, samt pris- og lønnsutviklingen i første avtaleår.

Staten og kommunene

Før 1. mai 1987 skal det opptas forhandlinger mellom staten og hovedsammenslutningene og Norsk Lærerlag om eventuelle lønnsreguleringer for 2. avtaleår med virkning fra 1. mai 1987. Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den alminnelige økonomiske situasjon på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår samt pris- og lønnsutviklingen i 1. avtaleår. De statstilsatte og lærernes nominelle lønnsutvikling skal vurderes i forhold til lønnsutviklingen i arbeidslivet for øvrig.

Tilsvarende reguleringsbestemmelser gjelder for kommunene.

Lønnsforhandlinger våren 1987

Representantskapet har vurdert hvorvidt det skal kreves tillegg ved sentrale lønnsforhandlinger ut fra den økonomiske utvikling. Etter en totalvurdering har en kommet til at en ikke overfor noen arbeidsgiversammenslutning reiser krav om sentrale lønnstillegg våren 1987. Etablerte bestemmelser og forutsetninger i tariffavtalene ellers videreføres for 2. avtaleår.

I samsvar med reguleringsbestemmelsene for offentlige ansatte for 2. avtaleår forutsettes det imidlertid at lønnsutviklingen for offentlige ansatte blir vurdert særskilt i forhold til arbeidslivet for øvrig.

Med dette opplegget videreføres den moderasjonslinje som LO-organisasjonene har vist ved å la være å fremme kompensasjonskrav etter devalueringen.

I 1986 ble store arbeidstakergrupper kastet ut i streik eller lock-out av sine arbeidsgivermotparter. Derfor må Representantskapet på det sterkeste advare mot at Regjeringen eller Stortinget forsøker å oppheve eller begrense sentrale bestemmelser i etablerte tariffavtaler mellom hovedpartene i arbeidslivet.

Andre grupper og inntekter

Forutsetningen for Representantskapets vedtak er at LO-medlemmenes moderasjon også får gjennomslag overfor andre grupper. Dette er et ansvar for arbeidsgiverne både i privat og offentlig sektor.

Andre inntekter må også undergis den samme stramme behandling. Det må heller ikke gis inntektstillegg i jordbruk og fiske. Prisloven og/eller andre reguleringsmuligheter må utnyttes, slik at den stramme linjen også gjøres gjeldende for de frie yrkesgrupper.

Det må forutsettes at LOs stramme linje følges opp av næringslivet. Bedriftenes fortjeneste må gi grunnlag for produktive investeringer som styrker bedriftene, arbeidsplassene og konkurranseevnen – ikke fortjenesteøkning for eierne. Det forutsettes at myndighetenes politikk understøtter en slik linje.»

I løpet av debatten ble det framlagt sju endringsforslag. Etter votering over disse ble *Sekretariatets forslag til uttalelse vedtatt mot åtte stemmer.*

Følgende innstilling fra Sekretariatet til uttalelse om den økonomiske situasjonen ble vedtatt mot én stemme:

«Norsk økonomi står overfor betydelige utfordringer. Utenriksøkonomien er sterkt svekket. Som nasjon forbruker vi mer enn vi produserer. Pris- og kostnadsstigningen er vesentlig sterkere enn hos våre handelspartnere.

Disse utfordringene må vi som nasjon møte både ved å øke produksjonen og ved å innskrenke forbruket.

LO går til vårens inntektsoppgjør med klare ønsker om å sikre et moderat oppgjør. Skal en lykkes i dette er det imidlertid nødvendig at alle grupper og inntektstyper blir omfattet av en slik linje. Det vil også være en hovedforutsetning at Regjeringen gjennom sin kreditt- og finanspolitikk kan skape tillit til at en virkelig sikter mot større vekst og større rettferdighet. LO forventer derfor at Regjeringen nå tar et oppgjør med spekulasjonsøkonomien og presenterer et opplegg for den økonomiske politikken som gir håndfast styring. Tiden er nå inne til en fast og konsekvent politikk snarere enn bleke kompromiss.

På denne bakgrunn stiller LO følgende krav til den økonomiske politikken:

1. Produksjonsveksten må skje gjennom bevisst styring av våre produktive ressurser mot næringer og bransjer som kan gi vekst. I denne sammenheng er det nødvendig å gjøre omfattende endringer i overføringer og næringsstøtte. Det må blir mer lønnsomt å investere i produktiv virksomhet og tilsvarende vanskeligere å tjene på rene finansielle plasseringer.

Rentenivået og beskatningen av gevinster, utbytte og aksjeomsetning er sentrale virkemidler i denne sammenheng. Innsatsen for økt vekst må også bygge på sterke stimulanser av forskning og utvikling i vårt næringsliv. Regjeringen må her følge opp de dristige planer som er lagt i våre programmer på disse områdene.

2. Økonomiske innstramninger må ikke drives så langt at det setter den fulle sysselsettingen i fare. Innstrammingspolitikken må settes inn på de områder der vi bruker for mye, og ikke der vi bruker for lite. Viktige formål som helse- og sosialstell, utdanning, forskning, produktutvikling og en effektiv distriktspolitikk må ikke rammes av innstramningene.

Det er også viktig å satse på en effektiv og sterk offentlig sektor som kan møte økende behov i befolkningen, næringslivet og det øvrige samfunnet.

3. Det høye rentenivået skaper i dag problemer både for husholdningenes økonomi og næringslivets investeringer. Særlig unge i etableringsfasen rammes sterkt av høye boligrenter. I næringslivet skrinlegges nå investeringsplaner på grunn av det høye rentenivået. LO krever derfor at det nå legges opp en plan som sikter mot å bringe det norske rentenivået betydelig ned. I første omgang må renten bringes ned på det nivået vi hadde før november 1986. For boligrenta er det behov for ytterligere senking. Det vil være nødvendig å bruke direkte renteregulering for å oppnå et varig lavt og stabilt rentenivå.
4. For å få bedre styring av økonomien er det dessuten nødvendig å få bedre kontroll med utlånsutviklingen både fra banker og andre kredittinstitusjoner. Hvis dette ikke er mulig under den liberaliserte kredittpolitikken som nå følges, krever LO at Regjeringen tar i bruk de former for lånereguleringer som eksisterer innenfor vårt system. Er ikke dette tilstrekkelig, må nye former for direkte kontroll og reguleringer utvikles.
5. Regjeringen må satse på å få en lavere prisstigning i 1987 enn det er lagt opp til i nasjonalbudsjettet. Urovekkende tegn tyder på at økte avanser i dag utgjør en sterk prisdrivende kraft. LO krever at Regjeringen setter i verk skjerpet kontroll og reguleringstiltak. Det er også nødvendig å vurdere avgifter og andre utslag av offentlige budsjetter i kampen mot prisstigningen.
6. Det er helt avgjørende at vi nå får et mer rettferdig og effektivt skattesystem. LO krever at vi fortsatt får en overgang i retning av progressiv bruttobeskatning. De sosialt skjeve fradragsmulighetene må begrenses og fordelene ved fradrag må gjøres mer like for alle inntektsgrupper.
7. Reformen i personbeskatningen må følges opp av en omlegging av

bedrifts- og næringslivsbeskatningen som sikrer en mer effektiv bruk av realkapital og arbeidskraft, og som stimulerer realinvesteringer og produksjon. LO krever sterkere beskatning av gevinster, utbytte og andre former for verdistigning. Det må snarest mulig settes fortgang i arbeidet med å få til en deling av inntekt i en persondel og en bedriftsdel for selvstendig næringsdrivende.»

Ordinært representantskapsmøte ble holdt 22. juni. Saklisten for møtet var:

1. Beretning for 1986.
2. Regnskap for 1986.
3. Forberedelse og gjennomføring av LO-kongressen.
4. «Norge som industrinasjon».
5. Suppleringsvalg til Sekretariatet.

LOs beretning og LOs regnskaper for 1986 ble enstemmig innstilt til godkjenning overfor Kongressen.

I forbindelse med saklistas punkt om *Forberedelse og gjennomføring av LO-kongressen*, orienterte *Leif Haraldseth* om følgende vedtak som ble fattet på LO-kongressen i 1985:

«LO-kongressen 1985 pålegger Sekretariatet å utrede spørsmålet om valgregler til LO-kongressen, innsendelse av forslag og andre spørsmål som gjelder forberedelsene og gjennomføringen av LO-kongressen. Representantskapet gis fullmakt til å gjøre vedtak om eventuelle endringer slik at nye regler kan praktiseres ved kongresen 1989.»

Under den korte debatten som fulgte etter *Leif Haraldseths* innledning ble det fremmet to forslag. Det ene gjaldt valgreglene for forbundene, mens det andre forslaget innebar avvisning av Sekretariatets innstilling. Ved voteringen ble *Sekretariatets forslag om valgregler for forbundene vedtatt mot ni stemmer*, mens *forslaget om avvisning av Sekretariatets innstilling falt mot sju stemmer*. De øvrige punktene i Sekretariatets forslag ble vedtatt mot én stemme.

Jan Kr. Balstad holdt innledningen under saklistas punkt om «Norge som industrinasjon». Representantskapet tok innledningen, den etterfølgende debatt og oppsummeringen til etterretning.

I anledning av at det var 20 år siden Kollektiv hjemforsikring ble innført, ble det holdt fire innlegg, av *Svein-Erik Oxholm*, *Arthur Svensson*, *Thor Andreassen* og *Leif Haraldseth*.

Når det gjaldt punktet på saklista om *Suppleringsvalg til Sekretariatet*,

henviste *Leif Haraldseth* til vedtaket som ble fattet på LO-kongressen i 1981 om endring av vedtektene, slik at dersom det oppstår ledighet i Sekretariatet i kongressperioden, har Representantskapet anledning til å velge nye representanter inn i Sekretariatet ut over det aktuelle forbund hvor forandringen i utgangspunktet foregår. I den anledning forelå følgende enstemmige innstilling fra Sekretariatet:

«Lars A. Myhre velges som 9. varamedlem.
Gunnar Grimnes og Arthur Bauge rykker opp som henholdsvis 7. og 8. varamedlem.»

Sekretariatets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Landsmøter i forbundene

Arbeiderpartiets Presseforbund

30. – 31. mars, Hotel City, Fredrikstad. Jan Kr. Balstad.

Bekledningsarbeiderforbundet

10. – 11. april, Park Hotell, Sandefjord. (ekstraord. Landsmøte) Evy Buverud Pedersen.

Norsk Skog- og Landarbeiderforbund

24. – 25. april, Oslo. (ekstraord. landsmøte) Evy Buverud Pedersen.

Norsk Musikerforbund

7. – 8. mai, Folkets Hus, Oslo. Liv Buck.

Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund

10. – 16. mai, Folkets Hus, Oslo. Ole Knapp og Jan Kr. Balstad.

Norsk Lokomotivmannsforbund

21. – 24. mai, Victoria Hotell, Stavanger. Esther Kostøl.

Norsk Grafisk Forbund

30. mai – 3. juni, Samfunnssalen, Oslo. Yngve Hågensen.

Den norske Teleorganisasjon

1. – 6. juni, Hotell Maritim, Haugesund. Jan Kr. Balstad.

Norsk Treindustriarbeiderforbund

20. –23. september, Olrud Hotell, Hamar. Yngve Hågensen.

Norsk Arbeidsmandsforbund

20. – 25. september, Folkets Hus, Oslo. Leif Haraldseth og Ole Knapp.

Norsk Tele Tjeneste Forbund

26. – 30. oktober, Hotel Maritim, Haugesund. Jan Kr. Balstad.

Norsk Barnevernpedagogforbund

2. – 4. november, Folkets Hus, Oslo. Esther Kostøl.

Hovedbesøk til og fra utlandet

(Styremøter i Den Europeiske Faglige Samorganisasjon, Frie Faglige Internasjonale og Nordens faglige Samorganisasjon er notert under disse avsnitt, ikke i besøkslisten).

DELEGASJONSBESØK TIL LO

Manuel Bustos/Victor Hugo Gac – Commando Nacional de Trabajadores CNT – Chile – besøkte LO-N 19.–20 mai.

COSATU – Congress of South African Trade Union – øverste ledelse med generalsekretær Jay Naidoo. Dette var et givermøte Nordisk/og FNV – i Oslo 8–11 mars.

HISTADRUTs leder Israel Kessar var i LO 9–14 oktober, ledsaget av Daniel Ophir – HISTADRUTs Brussel-representant.

Ledelsen av samarbeidsrådet for japanske arbeidstakerorganisasjoner, medlemmer av FFI – besøkte LO 25/9.

Fellesseminar LO-N – VZSPS (LO-SOVJET) om arbeidsmiljø, – Sundvolden Hotell 7–11 april.

Faglig/politisk delegasjon fra Namibia – SWAPO, ved leder Sam Nojuma og Barnabos som er leder for Namibia Metallarbeiderforbund.

DELEGASJONSBESØK TIL UTLANDET

JAMAICA – Fellesutstilling 23/9 Svein-Erik Oxholm.

JAMAICA – Leif Haraldseth – Åpning av JTURDC-Senter 17.–18. desember. (Fagbevegelses-senteret på Jamaica).

Møte Nordisk/Sovjetisk/Øst-Tysk fagbevegelse i Helsinki 27.–28. august. Deltakere: Leif Haraldseth og Kaare Sandegren.

ILOs arbeidskonferanse, Geneve, 3. – 24. juni: Evy Boverud Pedersen, LO, delegert, Karl Nandrup Dahl, LO, stedsfortredende delegert og rådgiv-

ver, Magne Brekstad, NBIF, rådgiver, Else Marie Osmundsen, LO, rådgiver, og Øivind T. Hansen, LO.

ILO – 4. europeiske regional konferanse, Geneve, 15. – 22. september: Kaare Sandegren, LO.

ILO-symposium om kollektive forhandlinger i de industrialiserte land med markedsøkonomi, Geneve, 2.–6. november: Yngve Hågensen, LO, og Per Brannsten, LO.

Fellesbesøk LO/Norges Industriforbund, EF (Brussel), 14. – 16. januar: Tor Halvorsen, LO, Ole Knapp, LO, Jan Balstad, LO, Lars Skytøen, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Arthur Svensson, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Gunnar Grimnes, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, Juul Bjerke, LO, og Kaare Sandegren, LO.

KONGRESSER

FGTB, Belgia mars: Evy Buverud Pedersen, LO.

Østerrikes LO (ØGB), Wien 5. – 9. oktober: Yngve Hågensen.

LO-Danmark 31. ordinære kongress, København, 2. – 6. november: Leif Haraldseth, LO, Liv Buck, LO, John Bjarne Hjelmeland, LOs distriktskontor Sogn og Fjordane.

FNV-Nederland: Jan Balstad 28. –30. november.

Diverse offentlige styrer og utvalg

Ankenemnda for sykepenger i arbeidsgiverperioden (Sosialdepartementet): Medlem Thor-Erik Johansen, varamedlem Marianne Gran Juriks.

Arbeidsdirektoratets styre (Kommunal- og arbeidsdepartementet): Medlem Yngve Hågensen og Per Brannsten, varamedlem Esther Kostøl og Marianne Gran Juriks.

Arbeidsforskningsinstituttene (Kommunal- og arbeidsdepartementet): Medlem Børre Pettersen, varamedlem Arnold Johannessen.

Arbeidstidsleieutvalget (Kommunal- og arbeidsdepartementet): Medlem Gunnar Halvorsen, varamedlem Per Brannsten.

Arbeidslivets komite mot alkoholisme og narkomani: Medlem Kjell Samuelsen, varamedlem Liv Buck.

Arbeidsrettsrådet: Medlem Bjørn Kolby

Arbeidstilsynet (Kommunal- og arbeidsdepartementet): Medlem Jan Kr. Balstad, Børre Pettersen, varamedlem Gry Milde.

Bedriftsdemokratinemnda: Medlem Karl Nandrup Dahl, varamedlem Ingeborg Moen Borgerud, Harriet Andreassen.

Datatilsynet (Justisdepartementet): Medlem Tor Andersen, varamedlem Yngve Hågensen.

Det tekniske beregningsutvalg: Medlem Juul Bjerke, rådgiver Øistein Gulbrandsen.

Direktoratet for utviklingshjelp (NORAD): Medlem Leif Haraldseth, varamedlem Liv Buck.

Distriktenes utbyggingsfond: Styret: medlem Liv Buck, varamedlem Jan Kr. Balstad. Rådet: medlem Per Brannsten, varamedlem Esther Kosteøl.

Fellesutvalget for forberedelse til pensjonsalderen: Medlem Kjell Samuelsen, varamedlem Liv Buck.

FN-sambandet – hovedstyret: Medlem Eidar Trulsen.

Forbrukerrådet: Medlem Richard Trælnes.

Forurensningsrådet (Miljøverndepartementet): Medlem Bjørn Erikson, varamedlem Liv Undheim.

Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK): Styret: medlem Liv Buck, varamedlem Jan Kr. Balstad. Rådet: medlem Øistein Gulbrandsen, varamedlem Arnulf Leirpoll.

ILO-komite, Den Norske (Kommunal- og arbeidspartementet): Medlem Evy Buverud Pedersen, varamedlem Karl Nandrup Dahl.

Industrifondet: Medlem Tor Aspengren, varamedlem Liv Buck.

Industriøkonomisk Institutt (IØI) (Industridepartementet): Medlem Juul Bjerke, varamedlem Økonomidir. Knut Larsen.

Internkontrollutvalget (Kommunal- og arbeidsdepartementet): Medlem Børre Pettersen, Bjørn Willadsen.

INKOs styre (Industridepartementet): Medlem Jorun Christensen.

Klagenemnda for likestilling: Medlem Ingeborg Moen Borgerud, varamedlem Esther Kostøl.

Kontaktutvalg for flernasjonale foretak (Handelsdepartementet): Medlem Kai Aagaard.

Kontaktutvalg for internasjonale kvinnepolitiske spørsmål (Utenriksdepartementet): Medlem Evy Boverud Pedersen, varamedlem Esther Kostøl.

Likestillingsrådet: Medlem Aase Morin, varamedlem Yngve Hågensen.

Lotterilovutvalget (Justisdepartementet): Medlem Jorun Christensen.

Norges Bank – hovedstyret: Medlem Juul Bjerke.

Norges Eksportråd: Medlemmer: Øistein Gulbrandsen, Arthur Svensson, Grethe Wahl Christoffersen, varamedlemmer: Per Brannsten, Ruth Kolstad, Rolf Hauge.

Norges råd for anvendt samfunnsforskning (NORAS) (Kultur- og vitenskapsdepartementet): Medlem Juul Bjerke.

Norges Teknisk-Naturvitenskaplig Forskningsråd: Styret: Medlem: Jan Kr. Balstad. Rådet: Medlem: Tor Andersen.

Norsk Forening for Sosialt arbeid: Medlem Kjell Samuelson, varamedlem Liv Buck.

Norsk luftfartskartell: Medlem Jan Kr. Balstad (formann), varamedlem Ole Knapp.

Norsk rikskringkastings styre: Medlem Anne-Marie Grüner, varamedlem Richard Trælves.

Norsk samband for de forente nasjoner: Medlem Eidar Trulsen (hovedstyret).

Offentlig utredningsutvalg vedr. bioteknologi (Miljøverndepartementet): Medlem Bjørn Erikson, varamedlem Liv Undheim.

Oljedirektoratet: Medlem Ole Knapp (styret), varamedlem Jan B.M. Strømme.

Prisrådet: Medlem Per Brannsten.

Produktkontrollrådet (Miljøverndepartementet): Medlem Bjørn Erikson, varamedlem Børre Pettersen.

Produktregisteret (Kommunal- og arbeidsdepartementet): Medlem Bjørn Erikson.

Referansegruppe i tilknytning til arbeidet med frikommuner: Medlem Ole Knapp, varamedlem Arne Grøttum.

Rikslønnsnemda (Kommunal- og arbeidsdepartementet): Lønnsnemnda for arbeidstvistsaker: Medlem Leif Haraldseth, varamedlemmer: Liv Buck, Ole Knapp, Jan Kr. Balstad, Esther Kostøl, Evy Boverud Pedersen.

Rikstrygdeverket: Styret: Medlem Liv Buck, varamedlem Kjell Samuelson.

Rådet for kultursamarbeid (Utenriksdepartementet): Medlem Liv Buck, varamedlem Magne Nedregård.

Rådet for videregående opplæring: Medlem Kay Olav Winther, varamedlem Knut Aagesen.

Rådgivende utvalg for handelspolitiske spørsmål (Handelsdepartementet): Medlem Arnulf Leirpoll.

Skiftarbeiderutvalget (Kommunal- og arbeiderdepartementet): Medlem Yngve Hågensen.

Statens Edruskapsdirektoratet: Medlem Liv Buck, varamedlem Kjell Samuelson.

Statens eldreråd: Medlem Kjell Samuelson, varamedlem Liv Buck.

Statens feriefond: Medlem Leif Haraldseth, varamedlem Esther Kostøl.

Statens forskningssenter for arbeidsmedisin og yrkeshygiene (Kommunal- og arbeidsdepartementet): Medlem Bjørn Erikson, varamedlem Bjørn Willadsen.

Statens forurensningsråd: Medlem Bjørn Erikson.

Statens Teknologiske Institutt: Styret: Medlemmer: Tor Andersen, Helga Trulsrud, varamedlemmer: Anthony Kallevig, Esther Kostøl.

Trygdefinansieringsutvalget: Medlem Arnulf Leirpoll, varamedlem Kjell Samuelsen.

Utenriksdepartementets menneskerettighetsutvalg: Medlem Eidar Trulsen, varamedlem Åslaug Undheim.

Utredning om inntektsdannelsen: Medlem Yngve Hågensen, varamedlem Juul Bjerke.

Utvalg for å vurdere penge- og kredittpolitikken: Finansdepartementet: Medlem Juul Bjerke, varamedlem Esther Kostøl.

Samarbeidskomitéen LO – DNA

Samarbeidskomiteen mellom LO og Det norske Arbeiderparti har som regel holdt møte en gang i uken, unntatt i sommertiden, i alt 25. Foruten den løpende gjensidige informasjon om det faglige og politiske arbeid, har komiteen behandlet følgende saker:

Industri- og arbeidslivssaker: Ferrolegeringsindustrien – el-avgiften, fagopplæring i arbeidslivet, Statoil, Norsk Koksverk, ASEA-Brown Boveri/EB, NEBB, Per Kure – konsesjonssøknad.

Politiske saker: Utdanningsfinansiering, Regjeringens økonomiske politikk, inntektsoppgjøret, lov om norsk skipsfartsregister, kredittpolitikken, samarbeid DNA-LO-SV, revidert nasjonalbudsjett, beregningsutvalget, folketrygdens økonomi og pensjonssystem, proposisjon om ny ferielov, skattemeldingen, pressestøtten, valgkampen, Postsparebanken, statsbudsjettet, statlige tilskott til kulturarbeid ved større anlegg, Feriefondet.

Organisasjonssaker: Forskningssektorens innmelding i N.A.F., omgjøring av NRK til stiftelse, langtidsprogrammet, Einar Gerhardsen stipend, framtidig faglig/politisk samarbeid, Johan Nygårdsvolls minneheim – salg. Tiden Norsk Forlag, nordisk samarbeidskonferanse.

Samarbeidskomiteen har hatt slik sammensetning: Fra DNA: Gro Harlem Brundtland, Einar Førde, Thorbjørn Jagland, Gunnar Berge. Fra LO: Tor Halvorsen til 4/11, Leif Haraldseth fra 2/3, Svein-Erik Oxholm og Lars Skytøen. Dessuten har formannen i faglig/politisk utvalg, Ole Knapp, møtt fast.

Samarbeid med Norsk Lærerlag

Samarbeidsavtalen mellom Norsk Lærerlag og Landsorganisasjonen i Norge er også i 1987 blitt videreført.

Det fylkesvise samarbeid er ytterligere styrket. Her kan blant annet nevnes Lærerlagets deltakelse i ungdomsutvalgets sommerpatrulje i de forskjellige fylker.

I enkelte fylker har det også i 1987 blitt holdt konferanser mellom samorganisasjonene og Lærerlagets tillitsvalgte på fylkes- og kommuneplan.

Norsk Lærerlag blir invitert til fylkeskonferanser i LOs samarbeidsorganer i fylkene.

Disse tiltak er i tråd med den sentrale samarbeidsavtale.

Kontaktutvalget besto ved årets utgang av følgende representanter fra LOs side:

Evy Buverud Pedersen, LO

Kaare Sandegren, LO

Jan Løkken, LO

Hans Øverby, Statstjenestemannskartellet

Finn Bærland, Norsk Kommuneforbund

Kjell Torgeir Skjetne, Skolenes Landsforbund

Arne Furubråten, LO.

Samarbeid med Norsk Skuespillerforbund og Norsk Ballettforbund

Samarbeidsavtalen mellom Norsk Skuespillerforbund/Norsk Ballettforbund og Landsorganisasjonen i Norge er videreført i 1987. Forbundsleder Ragnhild Nygård i NSF og Inger Lise Eid i NBF har ved flere anledninger konsultert tillitsvalgte i LO. Dette har i første rekke vært i spørsmål av tariff/inntektspolitisk karakter.

Det har ikke vært avholdt møter i kontaktutvalget, men med bakgrunn i foran nevnte har samarbeidet fungert bra.

Ved årets utgang besto kontaktutvalget av følgende representanter fra LOs side:

Evy Buverud Pedersen	– LO
Tore Nordvik	– Norsk Musikerforbund
Gunnar Bertelsen	– Norsk Kommuneforbund
Hans Øverby	– Statstjenestemannskartellet
Arne Furubråten, sekretær	– LO

Samarbeid med Norsk Sykepleierforbund

Samarbeidsavtalen mellom Norsk Sykepleierforbund og Landsorganisasjonen i Norge ble videreført fram til NSF's landsmøte i 1987.

Avtalen, som ble inngått i 1985, ble opprettet som en prøveordning i 2 år.

Norsk Sykepleierforbund søkte høsten 1986 om medlemskap i AF, og om fornyelse av samarbeidsavtalen med LO.

LO avslo fortsatt samarbeidsavtale etter utløp av avtaleperioden, men tilbød istedet medlemskap.

Norsk Sykepleierforbund vedtok på sitt landsmøte i 1987 at de ikke skulle søke medlemskap i LO, men at de for øvrig skulle utrede spørsmålet om tilknytning til hovedorganisasjon for et ekstraordinært landsmøte høsten 1987. Samarbeidsavtalen opphørte dermed f.o.m. det ordinære landsmøte i juni.

I de to år som avtalen fungerte, ble det knyttet mange kontakter mellom organisasjonene både sentralt, regionalt og lokalt.

Kontaktutvalget, som hadde flere møter fram til NSF's landsmøte, har bestått av følgende representanter fra LOs side:

Evy Buverud Pedersen, LO, Thorbjørn Muan, Statstjenestemannskartellet, Tore Holm, Norsk Kommuneforbund, Kjell Samuelsen, LO, Arne Furubråten, LO.

Administrasjonsavdelingen

Administrasjonsavdelingen har som tidligere år hatt stor aktivitet i alle sine sektorer.

Dette omfatter:

Regnskap/bokholderi/kasse/innkjøp/materiell/vedlikehold/kantine og rengjøring.

Som en ser, er dette arbeidsområder som i hovedsak går på service overfor de andre avdelingene i LO.

Avdelingen har i 1987 hatt 19 medarbeidere på disse områder.

For sektoren regnskap/bokholderi/kasse har 1987 vært meget arbeidskrevende på grunn av omlegging av reise- og diettsystemet.

Under administrasjonsavdelingens ansvarsområde for øvrig er også:

- Tele-Interessentskapet med fire ansatte, som har ansvaret for vårt felles sentralbord med til sammen 900 linjer.
- Lavlønnsfondet med to ansatte, som behandler alle krav og refusjoner i ordningen.

Begge disse områder har eget styre.

Arbeidslivsavdelingen

Arbeidslivsavdelingen har i 1987 hatt ti saksbehandlere og seks kontor-medarbeidere.

Ved årets utgang hadde avdelingen følgende bemanning: Børre Pettersen, avdelingsleder, Tor Andersen, nestleder, Arnold Johannessen, sekretær, Gunnar Jan Hansen, sekretær, Anthony Kallevig, sekretær, Bjørn Willadssen, sekretær, Carl Sandstad, bedriftsøkonom, Bjørn Erikson, yrkeshygieniker. Sekretær Harry O. Hansen døde i 1987.

Avdelingen har i 1987 behandlet 844 saker og hatt 203 forelesningsopdrag.

Avdelingen arbeider etter strategisk planlegging, og den operative delen av den evalueres hvert år.

På den måte får avdelingen en bedre ressursutnyttelse, sterkere målstyring, og dermed bedre resultater.

Organisasjonsutvikling og kompetanseoppbygging i avdelingen er viktige elementer i dette arbeidet. Gunnar Jan Hansen har gjennomført og avlagt eksamen ved BI i faget Personaladministrasjon- og organisasjonsutvikling.

VIRKSOMHETSBERETNING

En gjennomgang av avdelingens arbeid med LOs Handlingsprogram for perioden 1986/89 viser at mange saker allerede er løst, eller at prosesser er igangsatt.

Et faglig regnskap for aktiviteten er derfor en naturlig del av beretningen. En systematisk oversikt over status er avgjørende for den videre aktivitet og prioritering i avdelingen.

HANDLINGSPROGRAMMETS AVSNITT:

DEMOKRATI. MEDBESTEMMELSE OG ANSVAR

Hovedmål – formell representasjonsrett

- Sikre de ansattes representasjon i de styrende organer i alle bedrifter med 30 ansatte eller mer.
- Styrke bedriftsforsamlingens stilling der de ansatte ønsker bedriftsforsamlingen som styringsorgan.
- Fjerne begrensningene for deltidsansattes deltakelse i bedriftens organer.

RESULTATBESKRIVELSE

Det foreligger forslag til proposisjon fra KAD. Denne er sendt på høring. Behandles av Stortinget i perioden 1987/88.

Videre er det utviklet kurstilbud for de ansattes representanter i bedriftens styrende organer. Dette administreres av AOF.

Hovedmål – reell daglig innflytelse

- De ansatte trekkes direkte inn i de daglige styrings- og planleggingsfunksjoner på alle plan i bedriften.
- Øke de ansattes innsikt og medbestemmelse ved salg, nedleggelse og andre større endringer i bedriften.
- Klubber/fagforeninger bruker frittstående ekspertise ved omorganisering av virksomheten.

RESULTATBESKRIVELSE

Det er igangsatt arbeid som tar sikte på å øke aktivitetene i forbundene på disse områder. Både Hovedavtalen og Arbeidsmiljøloven har bestemmelser om dette.

Hovedmål – nye fremstøt

- Sikre de ansattes interesser i akkord og bostyrer.
- Sikre de ansatte innflytelse i holdingselskaper.
- Sikre innflytelse i flernasjonale selskaper.

RESULTATBESKRIVELSE

De ansattes interesser i akkord og bostyrer er sikret. Dette har skjedd gjennom den nye konkursloven. De øvrige punktene er under arbeid.

Bedriftens personalarkiver ved konkurs og opphør er tatt opp med Justisdepartementet, som vil ta dette opp til vurdering ved revidering av Lov om personalregistre.

- arbeide for å sikre de ansattes representanter i styre og bedriftsforsamlinger og bedre skoleringsmuligheter, betalt av bedriftene.

RESULTATBESKRIVELSE

Arbeidslivsavdelingen har i samarbeid med AOF utarbeidet kurs for de ansattes representanter i styrer og bedriftsforsamlinger. Gjennom Samarbeidsrådet LO-N.A.F. drives også en viss skolering. Det siste betales av Opplysnings- og Utviklingsfondet. For at punktet skal innfris må spørsmålet reises ved neste Hovedavtaleforhandlinger.

- at bedriftsdemokratiet utnyttes aktivt i et bevisst arbeid for å bedre bedriftsorganisasjonen og styrke samarbeids- og ledelsesfunksjonene i bedriften.

RESULTATBESKRIVELSE

Gjennom kurs, konferanser og HABUT-tiltak pekes det aktivt på samarbeids- og ledelsesfunksjonene i bedriften. Noe større aktivitet fra forbundene kunne være ønskelig.

- bruke avtaleverket til å sikre økt medbestemmelse i arbeidslivet.

RESULTATBESKRIVELSE

I denne forbindelse er det utarbeidet veiledende materiell. *Den aktive bruk av eksisterende avtaleverk er først og fremst forbundenes ansvar.*

- bruke avtaleverket for å virkeliggjøre viktige mål for fagbevegelsen knyttet til arbeidstid, arbeidsforhold, teknologisk utvikling, likestilling osv.

RESULTATBESKRIVELSE

Den aktive bruk av avtaleverket er først og fremst et ansvar for forbund, fagforeninger og klubber. Arbeidslivsavdelingen øver påvirkning for å få dette til.

Hovedmål – offentlig virksomhet

- Sikre de ansatte i statlige og kommunale virksomheter den samme utvikling av bedriftsdemokratiet som i privat sektor.

RESULTATBESKRIVELSE

Både Statstjenestemannskartellet og Kommuneforbundet arbeider med denne saken. Vår oppgave er å trekke dem med i aktiviteter hvor dette er naturlig. Utviklingen av Brubakkensenteret er et eksempel på dette.

Noe utvidet har medvirkningen av ansatte i kommunale og statlige virksomheter blitt siden Kongressen i 1985. Denne medvirkningen går i kommunal sektor på effektene av avtale om produktivitet og opplæring, spesielt i forholdet til omstruktureringer.

Den rene organisasjonsutviklingsmedvirkning er vanskelig å få helt til, noe som vistnok i vesentlig grad skyldes den politiske sammensetningen i NKS.

På statlig sektor har det muligens skjedd mindre. Det er innført noen prøveavtaler om produktivitetsarbeide i enkelte etater. Dette har imidlertid ikke ført til en reell medbestemmelsesutvikling for de ansatte.

Hovedavtalen for statstilsatte kom i revidert utgave i juli 1987.

Avtaleforhandlinger har ikke ført til noe større medvirkningsmuligheter. Forhandlingspartene har primært jobbet med å gjøre avtalen mer entydig og oversiktlig.

Kartellet – FAD er imidlertid igang med å utarbeide en avtale som bygger på Tilleggsavtale I i LO/N.A.F. – Hovedavtalen.

Problemet med ansattes medbestemmelse og medvirkning i saker av organisasjonsmessige betydninger vil være avhengig av Stortingets rammebetingelser for hvordan forvaltningen skal bemannes og organiseres. Saker av politisk karakter har de ansatte ikke forhandlingsrett på.

KONKLUSJON

Konklusjonen må bli at de ansatte i offentlig og kommunal virksomhet fremdeles har en sterkt begrenset medbestemmelsesinnvirkning på utviklingen av egne driftsorganisasjoner, og at dette primært skyldes de rammebetingelser de folkevalgte har lagt til grunn for offentlig forvaltning.

Arbeidsmiljø – viktig for hvordan vi har det

Landsorganisasjonen vil:

- Motarbeide misbruk av persondata

RESULTATBESKRIVELSE

Det er vedtatt nye konsesjoner i bestemmelser for bruk av personopplysninger i forbindelse med bedriftshelsetjenesten som sikrer arbeidstakernes rettigheter og personvern.

Personvern blir fortløpende ivaretatt gjennom avtaleverket og Datatilsynet. Det er tatt kontakt med Justisdepartementet for å sikre de ansattes personvern i forbindelse med konkurser og bedriftsnedleggelser.

Landsorganisasjonen vil:

- arbeide for å styrke Arbeidstilsynet slik at det kan utøve sin virksomhet i henhold til Arbeidsmiljølovens hensikt.

RESULTATBESKRIVELSE

Med utgangspunkt i den alminnelige svekkelse Arbeidstilsynet har vært utsatt for siden begynnelsen av 1980-åra, har arbeidslivsavdelingen

arbeidet kontinuerlig med å styrke Arbeidstilsynet. Dette har skjedd gjennom Arbeidstilsynets styre, møter med Kommunalministeren og med Stortingets Kommunalkomite. Ved siden av dette har man deltatt aktivt med å omorganisere Arbeidstilsynet og deres tilsynsstrategi. Dette arbeidet vil fortsette.

- arbeide for at de deler av arbeidslivet som er unntatt Arbeidsmiljøloven blir omfattet av loven eller får tilsvarende gode bestemmelser.

RESULTATBESKRIVELSE

I perioden er landbruket kommet inn under Arbeidsmiljølovens bestemmelser. Det samme gjelder luftfart. Kontraktører i bygg og anlegg omfattes nå av egen forskrift.

- arbeide for å oppnå full sosial likestilling for ansatte til sjøs uansett rase og nasjonalitet.

RESULTATBESKRIVELSE

Arbeidslivsavdelingen har forutsett at denne delen i hovedsak er Sjømannsforbundets ansvar. For øvrig vises til opprettelsen av NIS, som ikke kan sies å være noe egnet middel for å oppfylle Handlingsprogrammets mål.

- at bedriftshelsetjenesten bygges ut og at dette fagområdet utvikles som spesialitet med særlig vekt på å forebygge yrkesskader og yrkessykdommer. Arbeidsgivers plikt til å ha bedriftshelsetjeneste for alle ansatte lovfestes.

RESULTATBESKRIVELSE

Bedriftshelsetjenesten omfatter i dag ca. 530 000 arbeidstakere, hvorav 266 000 arbeidstakere har bedriftshelsetjeneste gjennom en fellesordning. I de senere årene er det innenfor fellesordningene at veksten har skjedd, med en tilnærmet fordobling i antall arbeidstakere med slik bedriftshelsetjeneste i perioden oktober -84 til oktober -87.

Det er i dag etablert eller under etablering 184 bedriftseide fellesordninger, og i flere fylker er den geografiske dekningen når det gjelder fellesordninger 100%.

Dette innebærer at det er tilbud om å være i en felles bedriftshelsetjeneste i alle deler av en rekke fylker.

Etableringen av bedriftshelsetjeneste har gjennom de siste årene hovedsaklig skjedd etter de forutsetninger sekretariatet har fastlagt i «Fagbevegelsens prinsippprogram for utbygging av bedriftshelsetjeneste». Fagbevegelsens krav til ordningene har m.a.o. hatt stor gjennomslagskraft når det gjelder det praktiske arbeidet med bedriftshelsetjenesten.

Det har vært stor uenighet om rekkevidden av Arbeidsmiljølovens § 30.

Denne bestemmelsen fastsetter hva som må til for at en bedrift har plikt til å ha bedriftshelsetjeneste. Denne uenigheten kan bli avklart når Arbeidstilsynet fastsetter den nye forskriften til § 30 om «bedrifters plikt til å ha bedriftshelsetjeneste». Denne forskriften kommer som et resultat bl.a. av vårt engasjement ovenfor myndighetene, og vil når den blir fastsatt lede opp til en ratifikasjon av ILO-konvensjonen for bedriftshelsetjeneste.

ILO-konvensjonen om bedriftshelsetjeneste iastlegger at det enkelte land forplikter seg til å treffe tiltak for å få bedriftshelsetjeneste i alle bedrifter. Norge har ennå ikke ratifisert denne konvensjonen, og dette er fra myndighetenes side begrunnet i lovtekniske forhold. ILO-konvensjonens formål er i samsvar med våre målsettinger.

Ratifisering av ILO-konvensjonen vil skje parallelt med en endring av lovens § 30, slik at loven uttrykker plikt for alle arbeidsgivere til å ha bedriftshelsetjeneste som en konsekvens av den forpliktelse Norge som nasjon slutter seg til ved å ratifisere konvensjonen.

Konvensjonen vil ventelig bli ratifisert i 1988. Avdelingen har i den forbindelse bidratt til et vedtak på Arbeiderpartiets landsmøte i 1987 som forplikter Regjeringen i denne sammenheng.

Parallelt med arbeidet for en forskrift som vil avklare spørsmål som har vært reist rundt Arbeidsmiljølovens § 30 og arbeidet for ratifisering av ILO-konvensjonen, drøftes muligheten for en avtale mellom LO og N.A.F. Drøftingene har pågått siden sommeren 1987 og vil ventelig munne ut i formelle forhandlinger og en avtale rundt årsskiftet 87/88.

Utviklingen av det faglige innholdet i bedriftshelsetjenesten er nært knyttet til den generelle utbyggingen som det er redegjort for over.

Utdanningskapasiteten på grunnkurs for bedriftshelsepersonell er betydelig økt i 1987, og det er betydelige kurs/konferansetilbud for bedriftshelsepersonell for øvrig.

I alle fylker av landet er det nå etablert samarbeidsfora for bedriftshelsepersonell for utveksling av erfaringer mellom bedriftshelsetjenestene. Vi har gitt bidrag i slike sammenhenger, men her ligger det store muligheter for videreutvikling av våre engasjement.

Videreutdanning for bedriftssykepleiere har blitt gjennomført to ganger tidligere i form av åtte ukers-kurs over to semestre. Det siste året har samarbeidet mellom Norsk Sykepleierforbund og Norsk Bedriftssykepleierforening (avdeling under NFATF) strandet for godt, og dette har ført til at det i dag ikke er videreutdanningstilbud for bedriftssykepleiere. NBF (avdeling av NFATF) arbeider systematisk for å rette på dette.

– fremme samarbeid mellom bedriftshelsetjeneste, arbeidsmiljøutvalgene og bedriftsidretten for å motivere til fysisk aktivitet som grunnlag for bedre helse og trivsel i arbeidsmiljøet.

RESULTATBESKRIVELSE

Fra avdelingens side har dette ikke vært prioritert. Derimot er dette et område for lokale aktiviteter og vi har brakt i erfaring at slikt samarbeid er etablert ved flere virksomheter.

- arbeide for endringer i lov og avtaleverk for å redusere belastningene i arbeidsmiljøet.

RESULTATBESKRIVELSE

Arbeidet med å endre Arbeidsmiljøloven har ikke kommet igang, men ligger som oppgave i 1988.

- motarbeide bruken av overtid og ubekvem arbeidstid og arbeide for at Arbeidsmiljølovens forutsetning for bruk av overtid blir respektert.

RESULTATBESKRIVELSE

Dette er et område som først og fremst forplikter fagforeninger og klubber. Arbeidslivsavdelingen har prioritert det holdningsskapende arbeid.

- øke innsatsen for informasjons- og kunnskapsutvikling om arbeidsmiljø overfor almenheten og i egen organisasjon.

RESULTATBESKRIVELSE

Det er igangsatt arbeid med nytt informasjonsmaterieil om følgende:

- Arbeidsmiljølovens § 12
 - arbeidsmiljø – produktivitet – økonomi
 - mobbing i arbeidslivet
 - kartlegging og handlingsprogram
- Sistnevnte publikasjon vil bli trykt i inneværende år.

Det er tatt initiativ for å styrke opplæringen i arbeidsmiljøspørsmål innen egne rekke, først og fremst ved:

- planer om etablering av en arbeidsmiljøskole på Sørmarka
- drøfting med N.A.F. om en ny avtale om arbeidsmiljøopplæring.

Avtalen vil ventelig foreligge i begynnelsen av -88 og bl.a. gi grunnlag for et nytt materiale til grunnopplæring i arbeidsmiljø.

Arbeidsmiljøskolen kan etableres våren 1988.

Utover dette gjennomføres et stort antall kurs/konferanser hvert år innenfor arbeidsmiljøområdet hvor vi innleder om emner.

Hovedmål – yrkesmedisin

- Styrke og bygge ut det yrkesmedisinske fagområdet i Norge.

RESULTATBESKRIVELSE

På Statsbudsjettet for 1987 er det yrkesmedisinske fagområdet styrket. I denne sammenheng er Tromsø prioritert. Det forventes en ytterligere styrking på budsjettet for 1988.

- ta initiativ til forskning for å kartlegge eventuelle helsefarer ved arbeid ved skjermterminal.

RESULTATBESKRIVELSE

Vi har langt på vei fått inn våre krav i rapporten fra «Skjermterminalkomiteen», som daværende kommunalminister, Arne Rettedal, tok initiativ til. Saken har vært fulgt opp overfor Kommunaldepartementet.

Vi får også fulgt opp saken i en annen komite under Kommunaldepartementet som behandler stråling som arbeidsmiljøproblem og forholdet til Arbeidstilsynet og Statens institutt for strålehygiene.

- gå inn for regler og andre tiltak for å begrense bruken av kjemiske stoffer på arbeidsplassene.

RESULTATBESKRIVELSE

Saken er tatt opp i flere sammenheng. Det arbeides for å få videreutbygget Produktregisteret, og det er sannsynlig at annet deklarasjonstrinn (tilmelding til Produktregisteret med opplysninger om sammensetning m.m.) blir vedtatt i inneværende år. Det vil omfatte de merkepliktige produkter som ikke var med i første deklarasjonstrinn.

Arbeidstilsynet har nå vedtatt forskrift om tilsetning av jernsulfat til sement for å forebygge kromeksem slik vi har arbeidet for. Vi fortsetter å jobbe overfor Arbeidstilsynet for å få forskrift om syntetiske mineralfibre (steinull, glassull m.m.)

Vi fortsetter å jobbe overfor Arbeidstilsynet for å få forskrifter som gir kontroll med salg av de farligste produkter.

Revisjonen av administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære forventes fullført i 87.

- arbeide for å styrke det yrkesmedisinske fagområdet i Norge gjennom bl.a. økte forskningsmidler og ved å bygge ut yrkesmedisin.

RESULTATBESKRIVELSE

Det er fulgt opp i forhold til planen, og Stortinget har bevilget 2 millioner kroner for 1987 til igangsetting av yrkesmedisin i Tromsø. Regjeringen har foreslått en bevilgning for Tromsø også for 1988. Planen for nasjonal utbygging av yrkesmedisin er presentert i fellesskap med Den norske lægeforening for Stortingets sosialkomite og Sosialdepartementet, men

det foreligger ingen forpliktende tilsagn fra politiske myndigheter om nasjonal utbygging.

- arbeide for at forskrifter for støy blir gjort gjeldende for hele arbeidslivet.

RESULTAT

Vil bli tatt opp i 1988. Det er ikke gjort noe med saken i 1987.

Hovedmål – Bedriftshelsetjenesten

- Videre utbygging av bedriftshelsetjenesten.
- Arbeidsgivers plikt til å ha bedriftshelsetjeneste lovfestes.
- Arbeidsmiljøskolering av bedriftshelsetjenesten.

RESULTATBESKRIVELSE

Ratifisering av ILO-Konvensjonen vil ventelig skje i perioden 1987/88. Avdelingen påvirket et vedtak på Arbeiderpartiets landsmøte i 1987 som forplikter Regjeringen i denne sammenheng. I denne forbindelse vil Arbeidsmiljøloven endres, slik at arbeidsgiversplikter blir klarere. Antall nye bedriftshelsetjenester har økt betydelig og fortsatt utbygging er ventet.

I løpet av høsten 1987 vil det foreligge nye forskrifter om bedriftshelsetjeneste som vil lette Arbeidstilsynets forvaltning av dette området. Forbundene er, med få unntak, merkelig passive på dette området. Utdanning av personell i bedriftshelsetjenesten er godt igang, både gjennom AFI og yrkesorganisasjonene.

Hovedmål – Arbeidsmiljøskolering

- Sikre at alle verneombud og medlemmer av arbeidsmiljøutvalg får grunnopplæring som fastsatt i forskriftene.
- Skape et utdanningstilbud for tillitsvalgte på høyt faglig nivå.

RESULTATBESKRIVELSE

Forhandlinger om ny utdanningsavtale med N.A.F. er igangsatt. I denne forbindelse utarbeides nytt kursmateriell.

Planen for en egen arbeidsmiljøskole på Sørmarka er ferdig. Denne er vedtatt igangsatt 1. januar 1988.

Hovedmål – Bedriftsøkonomi

- Støtte til tillitsvalgte ved omstruktureringen av bedriften.
- Utvikle markedsstrategier – Internasjonalisering.

- Utvikle kostnads- og regnskapsverktøy til bruk for tillitsvalgte.
- Videreutvikle bedriftsøkonomiopplæringen innen fagbevegelsen.

RESULTATBESKRIVELSE

Håndbok for ansattes styrerepresentanter foreligger i manusform.

Hovedmål – Teknologi – Lønnssystemer og Arbeidstidsspørsmål

- Utvikle forbundenes kompetanse på teknologispørsmål.
- Forberede LOs deltakelse i Teknologiåret 1988.

RESULTATBESKRIVELSE

Konferansen med forbundene ble avholdt før jul 1986 og oppfølging av denne skjer gjennom teknologiforum.

Skolering av forbundstillitsvalgte er under arbeid.

Videregående kurs for datatillitsvalgte er igangsatt i samarbeid med AOF.

Hovedmål – Konsekvensanalyser

- Forbundene tar ansvar på dette området.

RESULTATBESKRIVELSE

Håndbok i konsekvensanalyser er gjort kjent for forbundene gjennom konferansen høsten 1986. Det foreligger planer for oppfølging. Det har også blitt lagt vekt på bruken av håndboken i egen organisasjon.

Hovedmål – Lønnssystemer – Produktivitet

- Utvikle prøvekurset på lønn og produktivitet i tråd med de signaler vi får fra forbund og deltakere, samt videreføre dette.
- Utarbeide Fagbevegelsens prinsippprogram for produktivitetsarbeid i virksomhetene gjøres kjent eksternt – internt.
- Holde produktivitsdebatten i live innad i bevegelsen.
- Holde forbundene ajour med utviklingen av nye former for belønning, måling og vurdering.

RESULTATBESKRIVELSE

Det er igangsatt nytt omarbeidet kurstilbud om lønns- og produktivitetsspørsmål i samarbeid med AOF. Kursmateriell er utarbeidet og tilpasset de nye rammer for dette arbeidet.

Forslag til prinsippprogram er utarbeidet. Et debattheft er under arbeid. Produktivitsstoff er blitt produsert og trykt i fagpressen. Forbundenes ønsker og behov på dette området er kartlagt.

Hovedmål – Forskning og Utvikling

FORSKNING GIR MULIGHETER

- Arbeide mer systematisk for å spre kunnskap om forskningsresultater. Statens Teknologiske Institutt (STI) arbeid med å formidle forskningsresultater til små og mellomstore bedrifter er viktig i denne sammenheng.

RESULTATBESKRIVELSE

Det er opprettet en samarbeidsavtale mellom Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Forskningsråd og STI som sikrer er raskere og bedre overføring av forskningsresultater. Det er opprettet et eget program for teknologioverføring til småbedrifter (SMT-programmet) som videreføres gjennom STI-NTNF. En sammenslåing av STI-INKO, som er under utvikling, vil også kunne føre til bedre resultater.

- Gå inn for en sterk utvidelse av det offentlige engasjement i forskning.

RESULTATBESKRIVELSE

Gjennom det nasjonale informasjonsteknologiprogrammet er det gitt økte bevilgninger for forskning og produktutvikling til en del bransjeforskningsinstitutter fra det offentliges side.

Avdelingen er engasjert i arbeidet med å sikre denne økningen også i framtiden, samt anvendelsen av midlene.

- Være best mulig representert i forskningsmiljøer av interesse for fagbevegelsen.

RESULTATBESKRIVELSE

Avdelingen har i dag et oppdatert register over forskningsutvalg og fagbevegelsens representasjon. Dette ajourføres årlig og brukes effektivt for å styrke representasjonen i ulike fora.

- Arbeide for økt bransjeforskning og produktutvikling.

RESULTATBESKRIVELSE

Gjennom deltakelse i ulike forskningspolitiske utvalg er innsatsen økt i forhold til tidligere med bakgrunn i de nasjonale forskningspolitiske handlingsplaner.

- Arbeide for å styrke arbeidsforskningen.

RESULTATBESKRIVELSE

IFIM har fått støtte gjennom kontakt med Kommunal- og arbeidsdepartementet for økte grunnbevilgninger.

Hovedmål – En Aktiv Næringspolitikk

- At det foretas en betydelig styrking av innsatsen innenfor forskning og utvikling. Det må utvikles et forskningssystem som også er i stand til å betjene små og mellomstore bedrifter.

RESULTATBESKRIVELSE

Det er i året 1987 bevilget en betydelig økning i økonomiske midler til teknisk-naturvitenskapelig forskning. Avdelingen er representert i utvalget som fordeler disse midlene og som i større grad har overført bevilgninger til små og mellomstore bedrifter.

- At innsatsen på utdanning og opplæring på alle nivåer økes. Innsatsen rettes særlig mot de områder der det skal satses særskilt på nyskaping.

RESULTATBESKRIVELSE

Det er i 1987 gitt økte bevilgninger til høyere utdanning innenfor området informasjonsteknologi. Avdelingens innsats har vært rettet mot N.T.H. og NTNf. Innsatsen har ført til styrking av N.T.H.s utdanningskapasitet. Utdanning av saksbehandlere i forbund er under planlegging i avdelingen og i samarbeid med Teknologiforum.

- At det satses sterkt på økt markedskontakt og tilgang til teknologi, bl.a. gjennom internasjonalisering når dette er til støtte for norske arbeidsplasser.

RESULTATBESKRIVELSE

Norge har i 1987 gått inn i det europeiske «Eureka» samarbeid og LOs engasjement skjer i styringsgruppen for Eureka som har til hensikt å bringe norske forskningsprosjekter og industribedrifter inn i internasjonalt samarbeid. Avdelingen samarbeider her med internasjonal avdeling.

- At offentlige innkjøps- og utviklingskontrakter benyttes i utvikling av norsk industri.

RESULTATBESKRIVELSE

Gjennom økte bevilgninger til forskning og utvikling er det igang forsøk med å få opprettet utviklingskontrakter mellom helsevesen, offentlige etater, kommuner og norsk industri.

- At innsatsen på utdanning og opplæring på alle nivåer økes. Innsatsen rettes særlig mot de områder der det skal satses særskilt på nyskaping.

RESULTATBESKRIVELSE

Dette opplæringsbehovet er flerdelt, f.eks. ingeniør- og annen høyere teknisk utdanning.

- fagarbeiderutdanning
- etterutdanning
- bedriftsintern opplæring

Området bør avklares med skolesekretær og avdelingens egne ønsker og behov på dette området.

- Gå inn for at Statens Teknologiske Institutt (STI) og INKO-tjenesten (Industrikonsulentbistand) får større midler til rådighet, særlig med tanke på små og mellomstore bedrifter.

RESULTATBESKRIVELSE

Gjennom et nasjonalt program for informasjonsteknologi er bevilningene til teknisk forskning økt sterkt i 1987. I dette programmet er det satt av mer midler til miljø/teknologiprojekter.

For å fremme en bedre systematisk kunnskapsspredning av forskningsresultater er det et arbeid igang med å omorganisere veiledningstjenesten til STI, VINN og INKO. Avdelingen arbeider aktivt med å få dette best mulig organisert.

- Påskynde utbyggingen av et nasjonalt telematikknett i Televerkets regi.

RESULTATBESKRIVELSE

Televerket i Norge har det siste året vært gjennom en omfattende organisasjonsendring. Fra 1/1-88 vil den nye organiseringen av televirksomheten i Norge tre i kraft. Det største stridsspørsmålet har vært grensedragningen mellom Televerkets ansvar for utbygging av telematikknettet og hva som skal være gjenstand for fri konkurranse.

Stortinget har nå bestemt at Televerket skal ha ansvaret for telematikknettet fram til abonnentens grunnmur. Dette er i tråd med de synspunkter LO har gitt uttrykk for, dvs. at det nå er klarlagt at videre utbygging av telematikknettet vil skje i Televerkets regi. Veien fram til et fullt utbygd nasjonalt telematikknett er fortsatt lang, men strukturen er lagt.

HØRINGSUTTALELSER 1987

Norges Statsautoriserte Revisors Servicekontor

Forslag til anbefaling til god revisjonsskikk for latente forpliktelser. Forslag til anbefaling til god revisjonsskikk vedrørende forhold inntruffet etter regnskapsårets utgang.

Forslag til god revisjonskikk i virksomheten hvor betalingsinnstilling trues.

Handelsdepartementet

Forslag om endring av Revisorlovens § 11.

Samferdselsdepartementet

Teleteknisk brukerutstyr for

- Datamodem for oppringte samband med analog tilknytning til det offentlige telefonnett.
- Forskrift om autorisasjon av innførsel, salg, utleie etc., innstallasjon og service av teleteknisk brukerutstyr og -nett egnet for tilknytning til de offentlige telenett.

Forskrift om bedriftsinterne og husstandsinterne teletekniske linjenett som skal tilknyttes de offentlige telenett.

Forskrift om typegodkjenning av teleteknisk brukerutstyr

- Gruppe for analog tilknytning til det offentlige telefonnett
- Telefonapparat med analog tilknytning til det offentlige telefonnett
- Tilkopling av teleteknisk brukerutstyr på en abonnenttilknytning.
- Forskrift om typegodkjenning av teleteknisk brukerutstyr – gruppe for tilknytning til det offentlige teleksnettet.
- Forskrift for etablering, utbygging og teknisk drift av kabelnett for formidling av kringkasting (kabelnettforskriften).

Av andre uttalelser fra avdelingen nevnes:

- Utkast til forskrifter om beholdere. Rørsystemer og prosessutstyr for klor. Svoveldioksyd og ammoniakk.
- Forskrift om forbud mot omsetning av fosfatholdige tøyvaskemidler i Mjøsas nedbørsfelt.
- Forskrift om gebyr for SFT's kontroll med kjemisk stoffer og produkter.
- Forskrifter om cyanider.
- Masseundersøkelse for brystkreft – kreft i livmorhalsen.
- EF's nye metode for forskrifts- og harmoniseringsarbeidet.
- Forskrift om barnesikker emballasje for enkelte husholdningskjemikalier m.m.
- Undervisning og forskning i sikkerhet på universitetes-/høgskolenivå.
- Sveising med rørtråd, revisjon av forskrifter om luftforurensning ved buesveising.
- Produktregister – utvidelse av deklarasjonsplikt.
- Forslag til nye yrkeshygieniske grenseverdier – EFTA.

LO-Aktuelt – Fri Fagbevegelse

LO-AKTUELT Fri Fagbevegelse kom ut med 15 nummer i 1987. 14 nr. med et sidetall på 40 og 1 nr. med et sidetall på 48 – i magasinformat.

Det redaksjonelle innholdet i LO-AKTUELT var preget av virksomheten i Landsorganisasjonen i Norge.

Utenlandsreportasjer

17. jan. – 24. jan.	Sovjet–Moskva (Sovjetisk LO)	Sverre Fredheim
23. feb. – 28. feb.	Sovjet–Moskva (Kongressen)	Jon Nilsen
24. apr. – 3. mai	USA–New York (Stipend)	Knut Hongrø

Knut Hongrø var deltaker på Den norske Atlanterhavskomités sikkerhetspolitiske konferanse 2.–6. februar på Leangkollen.

Artur Bruflat var deltaker på LOFF seminar i Danmark 30. august.–2. sept.

LO-AKTUELT har i 1987 hatt følgende ansatte:

Ansvarlig redaktør: Jon Nilsen til 1. mai og

Svein Tore Sigvaldsen fra 1. mai d.å.

Redaksjonssekretær: Artur Bruflat.

Journalister: Knut Hongrø, Sverre Fredheim, Oddvar Saltnes, Tonje Houg (halv stilling 1. aug. – 31. des.), Sylvia K. Brustad, Erland Flaten.

LO-AKTUELT har hatt følgende elever fra Arbeiderbevegelsens folkehøgskole, Ringsaker, som hospitanter:

Tonje Houg	1. jan.– 1. aug.	1 årig hospitantstilling
Sylvia K. Brustad	1. aug.–15. okt.	1 årig hospitantstilling
Erland Flaten	16. mars–10. apr.	korttidshospitant
Erland Flaten	1. okt.–31. des.	1 årig hospitantstilling

Informasjonsavdelingen

I 1987 ble det sendt ut 114 pressemeldinger. I tillegg kommer artikler/intervjuer som er gått til fagbladene og massemedia. Det er holdt flere pressekonferanser/pressefrokoster i 1987. Avdelingen har lagt økt vekt på løpende kontakt med massemediene i 1987. Dette arbeidet vil bli forsterket i 1988. Intern informasjon er sendt ut med 24 nummer i et opplag på 130 i 1987.

Nytrykk, opptrykk og revidering av materiell har vært omfattende. Et debattopplegg om LOs handlingsprogram 1989–1993 er utarbeidet. LOs ansvar for A-pressens framtid ble tatt opp til debatt i 1987. En egen konferanse om A-pressens situasjon ble avholdt i november 1987. LOs forhold til A-pressen vil kreve økt engasjement i 1988.

Informasjonsavdelingen er sekretariat for LOs medieutvalg. Arbeidet med nye medier-spesielt nærradiosiden – ble betraktelig styrket i 1987. Avdelingen har produsert 7 kassetter med ulike temaer som er sendt nær-radioene lokalt. Videre er arbeidet overfor våre lokale organisasjonsledd blitt utvidet på dette feltet.

I 1986 tok LO og ni andre landsomfattende organisasjoner imot utfordringen fra NRK om å delta i et prøveprosjekt om organisasjonsfjernsyn. I perioden 4. september 86 til 31. mai 1987 avsatte NRK en time hver søndag formiddag til organisasjonene. LO/fagforbundene var på luften med flere programmer i -87. Prosjektet fra NRK ble ikke forlenget ut over forsøktiden.

LO har i 1987 hatt besøk av et stort antall skoleklasser. Temaer som står sentralt er:

- LOs oppbygging
- Sysselsetting/økonomisk politikk
- Faglig/politisk samarbeid
- Reformkrav
- Internasjonalt arbeid
- Tariffpolitikken

Avdelingens leder/saksbehandlere har deltatt på en rekke kurs/seminarer i 1987. Avdelingen har også representert LO i flere offentlige kampanjer i -87.

Avdelingsleder/saksbehandlere er videre representert i flere komiteer og utvalg. Dette gjelder blant annet:

- Styret i Tiden/Folkets Brevskole
- UD/NORAD
- ILOs informasjonsutvalg
- LOs medieutvalg
- A-pressen

Personellmessige endringer

Informasjonssekretær Terje I. Olsson sluttet i LO i januar 1987. Adelheid Gulbrandsen tiltrådte som informasjonssekretær etter Terje I. Olsson i februar 1987. Åslaug Undheim begynte som informasjonssekretær i august 1987 med ansvar for U-landsinformasjon. Denne stillingen sto ubesatt i store deler av 1987, grunnet interne omflyttinger på avdelingen.

LOs U-landsinformasjon

Ved LOs informasjonsavdeling er det ansatt en egen medarbeider som arbeider spesielt med informasjon om utviklingsland og utviklingsproblemer. På grunn av interne flyttinger sto stillingen ubesatt fra oktober 1986 til august 1987. Arbeidsoppgavene knyttet til stillingen ble imidlertid dekket opp på andre måter.

Arbeidsområdet omfatter informasjon om LOs faglige utviklingshjelp og virksomheten til Arbeiderbevegelsen Internasjonale Støttekomité (AIS). U-landsinformatøren arbeider også med generell u-landsinformasjon. Ordningen finansieres med støtte fra Departementet for Utviklingshjelp (DUH). I 1987 mottok LO 650 000 kroner i DUH-støtte, som dekker lønn og ulike informasjonstiltak.

Det arrangeres egne kurs og ytes støtte til kurs og seminarer i fagbevegelsen om u-landsspørsmål. Informasjonssekretæren formidler også foredragsholdere til møter og konferanser i og utenfor fagbevegelsen.

Det legges særlig vekt på formidling av stoff til LO-forbundenes fagblader.

Informasjonssekretæren er også redaktør for tidsskriftet «AIS-Bulletin», som utkom med tre nummer i 1987. Grunnet at stillingen sto ubesatt i store deler av 87 – ble «AIS-Bulletin» produsert på free-lance basis frem til desemberutgaven. Det er i 87 produsert diverse brosjyrer og hefter. Brosjyren «Solidaritet med El Salvador», ble trykket i et opplag på 2000 for spredning blant de organiserte i Mo Jern og Metallarbeiderforening. Et hefte er utarbeidet i samarbeid med Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund. Heftet skal belyse forbundets ulike u-landsengasjementer. Det er videre gitt tilskudd til reportasjereiser til India og Latin-Amerika/Karibia.

LOs internasjonale avdeling

Avdelingen består av leder, seks saksbehandlere og fem kontormedarbeidere. Tre av saksbehandlerne er prosjektsekretær, en er sekretær for Arbeiderbevegelsens Internasjonale Støttekomité (AIS), og en er oversetter. Det er fem kontormedarbeidere (hvorav en er kontorleder).

Avdelingens arbeidsoppgaver er det internasjonale faglige samarbeidet, forberedelser og representasjon i Nordens Faglige Samorganisasjon, Den Europeiske Faglige Samorganisasjon og Frie Faglige Internasjonale og det faglige bilaterale i øst/vestsamarbeidet. Avdelingen arbeider med nedrustnings- og sikkerhetssaker og medvirker i Landsorganisasjonens arbeid med utenriksøkonomisk politikk.

Avdelingen arbeider videre med menneskerettigheter og faglige rettighetsbrudd, kampanjer i forbindelse med forsvinninger og forfølgelser,

samt innvandrerspørsmål. Avdelingen er også sekretariat for Arbeiderbevegelsens Internasjonale Støttekomite (AIS).

Et omfattende prosjektarbeid drives i forbindelse med rammeavtalen med NORAD om faglig utviklingssamarbeid.

Avdelingen medvirker i LO-skolens kursvirksomhet om internasjonale saker.

Avdelingen utfører oversetterarbeid for LO og forbundene og driver service av forskjellig art, bl.a. i forbindelse med LOs representasjon i utlandet og faglige delegasjonsbesøk i Norge.

Avdelingen samarbeider med informasjonsavdelingen om opplysningsarbeid og spredning av informasjon om utviklingsbistand og utviklingssamarbeid, særlig hva angår LOs, forbundes og AIS' virksomhet.

Avdelingen har kontakt med Norsk Folkehjelps internasjonale avdeling (nødhjelp og alment utviklingsarbeid).

LOs juridiske avdeling

Advokat Steinar Halvorsen fratrådte som leder 1. juli for å tiltre stilling som dommer. Advokat Bjørn Kolby ble ansatt som ny leder og advokat Ingeborg Moen Borgerud som ny nestleder.

Avdelingen har 12 advokater og 12 kontorfunksjonærstillinger – men alle er ikke besatt, idet det ikke har lyktes å skaffe kvalifiserte medarbeidere.

I 1987 innkom det 1070 nye saker, hvorav 1005 fra forbundene. Hovedtypen av saker gjelder:

- oppsigelse og avskjed
- erstatning for yrkesskade/yrkessykdom
- tarifftvister
- inndrivelse av lønnskrav
- inkassosaker; spesielt LO/N.A.F.-ordningene
- generelle lovtolkningsspørsmål.

I de saker hvor rettslige skritt er innledet er 29 rettssaker vunnet, 17 tapt, 9 avgjort ved rettsforlik og 95 forlikt før hovedforhandling.

Antallet skriftlige henvendelser var omtrent som i foregående år. Det har funnet sted en markert økning i antall erstatningssaker. Disse sakene er svært arbeidskrevende. I forbindelse med slike saker har det lyktes å inngå prinsippavtaler med flere større bedrifter om full erstatning for de skadelidte og/eller pårørende.

Sekretariatet har i løpet av året behandlet en innstilling om juridisk avdelings framtidige virke. Kontoret vil bli opprettholdt som en avdeling i

LO, og med servicetilbud til forbundene i saker som gjelder medlemmenes arbeidsforhold. Det er videre forutsatt at avdelingen skal kunne yte forbundene bistand i forbindelse med tariffrevisjoner.

Avdelingen har i løpet av året innført en beredskapsordning som service for forbundene. Det er videre igangsatt visse endringer i administrative rutiner og avdelingen er nå tilknyttet Lovdata.

Kontorsjefens avdeling

Avdelingen omfatter: Kontorsjefens kontor, Ekspedisjonen, Posten og Arkivet. Leder for kontorsjefens avdeling er Kåre Myrvold. Ekspedisjonen, Posten og Arkivet har også sine ledere som er direkte underlagt kontorsjefen. Pr. 31. desember 1987 teller hele avdelingen 12 heltidsansatte og 3 deltidsansatte.

Avdelingen har som oppgave å yte service overfor de andre avdelingene innad i LO, som setter LO i stand til å være en dagsaktuell, besluttosom, tillitsvekkende og sterk organisasjon.

Kontorsjefens avdeling har ansvaret for fordeling og oppfølging av post og saker som LO mottar. I 1987 ble 2156 saker journalført i LOs arkiv.

Videre har avdelingen ansvar for den tekniske og praktiske gjennomføringen av administrasjonens møter (Administrasjonsutvalget, Postmøtet, Avdelingsledermøtet, Administrasjonsmøtet, Sekretariatsmøtet og Representantskapsmøtet) med hensyn til fordeling av saker, sakliste, protokoller og etterbehandling av saker. I 1987 hadde Administrasjonsutvalget 25 møter hvor 110 saker ble behandlet. Det ble holdt 40 Postmøter som behandlet 1061 saker og 51 Administrasjonsmøter som behandlet 952 saker. Sekretariatet hadde 26 møter og behandlet 693 saker.

Avdelingen fører oversikt over mandat for og medlemmer i LO-oppnevnte utvalg, medlemmene av Representantskapet, LO-representasjon i eksterne organer og LO-delegasjoner i inn- og utland.

Personalavdelingen

Ved årsskiftet 1987 var det til sammen 163 stillinger ved hovedkontoret. I dette tall er ikke regnet med Fag-data med 25 stillinger – Teleinteresseselskapet med 4 stillinger – Revisjonen med 8 stillinger, og Folkets Hus Landsforbund med 1 stilling.

Følgende stillinger er opprettet i 1987:

Ledelsen:	1 Stabsmedarbeider
	1 Næringsmedarbeider
Personalavdelingen:	1 Kontorfullmektig
Informasjonsavdelingen:	1 Organisasjonssekretær

Juridisk Avdeling:

1 Advokat

1 Førstekontorfullmektig

Fag-Data:

1 Elektriker

5 Konsulenter

2 Brukerstøtte

Vi har dessuten hatt ett engasjement v/Internasjonal Avdeling, ett engasjement som ungdoms/prosjektsekretær, samt én hospitant ved LO-Aktuelt.

Vi har hatt fem kontorelever i opplæring i samarbeid med AOFs Personal- og Ledersenter. Elevene er plassert i avdelinger i LO for praktisk opplæring, og blir innplassert i ledige stillinger.

På våre 18 distriktskontorer er det 70 medarbeidere. I dette tall er det regnet med offshorekontorene i Bergen og Stavanger, samt Mongstad-anlegget og Kårstø.

Med Hovedkontor og distriktskontorer har LO 233 arbeidstakere. Tar vi med Fag-Data – Teleinteressentselskapet – revisorene og Folkets Hus Landsforbund, blir tallet 271 arbeidstakere.

En av våre revisorer har sluttet på grunn av aldersgrensen.

Det er foretatt en administrativ endring når det gjelder vårt kantine- og rengjøringspersonale, som er overført fra Administrasjonsavdelingen til Personalavdelingen.

Opplæringsvirksomheten har vært viet stor interesse, både når det gjelder tekstbehandling – språkkurs – samt kontormedarbeiderkurs for våre elever.

Det er satt i gang interne introduksjonskurs for nyansatte, som er motatt positivt. Det er gjennomført et repetisjonskurs i norsk for alle som har skrivearbeid. Videre har det vært holdt interne kurs om strategisk planlegging for våre saksbehandlere.

Et prøveprosjekt for innføring av EDB ved distriktskontorene har pågått ved vårt distriktskontor i Gjøvik. Prosjektet har vist at innføring av EDB har svart til forventningene. Det vil derfor over tid bli innført bruk av EDB ved de distriktskontorer som har behov for dette.

Det er holdt tre møter i Arbeidsmiljøutvalget.

Det er holdt allmannamøte hvor det fra vår bedriftslege ble orientert om bedriftshelsetjenestens plass i bedriften.

Vi ble tilbudt vaksinasjon mot influensa, og mange av de ansatte ble vaksinert.

Gjennom AMU er det satt i gang en kampanje i den hensikt å motivere til diskusjon om røyking – arbeidsmiljø.

Videre er det utarbeidet en sykefraværstatistikk.

Det er også i år holdt en konferanse for alle kontormedarbeidere på distriktskontorene, samt en samling for de med økonomiansvar.

I og med nulloppgjøret har det vært et stille år når det gjelder lønnsforhandlinger.

Vi har fått en ny og bedre pensjonsforsikring. Forsikringen omfatter alders-/uføre-, ektefelle- og barnepensjon. Pensjonsalder er 65 år. Det kreves 30 års opptjeningsstid. Medlemsstid i annen godkjent pensjonsordning blir godskrevet. Fra 65–67 år gjelder 66 prosent av pensjonsgrunnlaget, tillagt 1/4 av Folketrygdens grunnbeløp (1/4 G). Fra 67 år er pensjonen differansen mellom 66 % av pensjonsgrunnlaget og en beregnet pensjon fra Folketrygden som utgjør 3/4 grunnbeløp tillagt tilleggspensjon beregnet etter Folketrygdens regler, men med pensjonsgrunnlaget som gjennomsnittlig pensjonsgivende inntekt.

Det er opprettet Velferdsutvalg med representanter fra Saksbehandlergruppa – HK-klubben og Administrasjonen.

Det har vært avsatt midler til velferdstiltak i avdelingene.

Personalsjefen, Knut Nilsen, er leder i AOFs Personal- og Ledersenter, leder i styret for Arbeiderbevegelsens Bedriftshelsetjeneste, og i Arbeidsmiljøutvalget for en 2-års periode.

Landsorganisasjonens Revisjonskontor

Revisjonsutvalget består av: Storm Lundberg (leder), Handel og Kontor i Norge, Rolf Kaldahl, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Margot Kvalvik Sæter, Norsk Kommuneforbund.

Margot Kvalvik Sæter ble sommeren 1987 utnevnt som statssekretær, og ba seg fritatt så lenge hun var det. Jan Werner Hansen, Norsk Tjenestemannslag, rykket da opp som fast medlem av utvalget, og Håkon Nielsen, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, ble fast møtende vararepresentant.

Utvalget hadde i 1987 14 møter, hvor det er behandlet en rekke saker vedrørende LOs økonomiske virksomhet og Revisjonskontorets drift.

Saker som Revisjonsutvalget har bemerket i løpet av året er tilfredsstillende besvart.

Utvalget har gjennomgått Sekretariatets protokoller fra nr. 1 til nr. 26 og saksnummerene fra nr. 1 til nr. 693/87.

Utvalget har engasjert seg meget i arbeidet med omorganisering og omlegging av Revisjonskontorets virksomhet.

På utvalgets initiativ er det blitt utarbeidet og godkjent Normalinstruks for kontrollkomiteer.

Revisjonskontorets oppdragsområde:

- LO med distriktsskontorene
- Samtlige av LOs forbund

- En rekke av fagbevegelsens fellesorganisasjoner
- Næringsdrift med tilknytning til fagbevegelsen
- Ulike selskaper som eies av fagbevegelsen
- Diverse andre virksomheter

Til sammen har kontoret ca. 75 oppdrag med fra ett til en rekke ulike regnskap.

Personalet:

Kontoret har 10 ansatte, hvorav 9 som utfører revisjon. Av disse er 3 registrerte revisorer, 4 revisorer og 2 revisjonsmedarbeidere.

Kontorets virksomhet:

Foruten den vanlige revisjonen legges det vekt på å yte oppdragsgiverne service innen økonomi og regnskap.

Det gis ut to publikasjoner: «REV.-ene orienterer», som mer uformelt tar opp informasjon en ønsker å bringe videre til oppdragsgiverne.

«Notat om INTERN KONTROLL» som sendes hovedkasserere/økonomiansvarlige.

I tillegg gir kontoret ut en mengde annet informasjonsmateriell.

Kontoret har arrangert 4 TEMA-møter for oppdragsgiverne med vekt på økonomi og regnskap. Det er også avholdt en rekke kurs og orienteringsmøter om trekk- og oppgaveplikt.

Kontoret har også i 1987 stilt med forelesere til forbundenes kasserere- og revisorkurs.

Det drives også med intern skolering på ulike områder for å dyktiggjøre kontorets medarbeidere.

Kontakten og samarbeidet med svensk LO-Revisjon har utviklet seg i 1987.

LOs økonomiske avdeling

I 1987 har det ved avdelingen vært ansatt fem økonomer. Juul Bjerke er leder for avdelingen.

Økonomisk avdeling utfører en rekke faste oppgaver. Hvert kvartal blir det utarbeidet oversikter over medlemstallet i Landsorganisasjonen, med fordeling på de tilsluttede forbund. Dessuten utarbeides det ulike typer oversikter over den økonomiske utvikling i samfunnet. Avdelingen samler og utarbeider oversikt over inngåtte tariffavtaler foran hvert lønnsoppgjør.

I LO-AKTUELT bidrar Økonomisk avdeling i hvert hefte med økonomisk stoff.

Avdelingen har utformet utkast til uttalelser fra LO i en rekke saker. Videre har en arbeidet med utredninger og beregninger som grunnlag for LOs standpunkter i en rekke spørsmål, først og fremst av økonomisk-politisk karakter. Avdelingen har også foretatt beregninger og andre utredninger etter henvendelser fra forbundene og andre institusjoner.

Avdelingens medarbeidere har representert LO ved ulike møter knyttet til internasjonalt samarbeid, i første rekke NFS, EURO-LO, TUAC og EFTA.

En har også i betydelig utstrekning representert LO i utvalg og råd av ulike slag, noe som er beskrevet i de etterfølgende avsnitt.

Juul Bjerke har vært medlem av DNAs økonomisk-politisk utvalg og har møtt i LOs Inntektspolitiske utvalg. Han har vært medlem av Auken-gruppen (samarbeidsgruppe om økonomisk politikk av nordiske LO og de sosialdemokratiske partier). Fra 1/8-86 har han vært medlem av Budsjett-nemnda for Jordbruket. Han har vært nestformann i styret for Industri-økonomisk Institutt, medlem av Hovedstyret i Norges Bank og medlem av Det Tekniske Beregningsutvalg. Han er sekretær for LOs Fiskeriutvalg.

Øistein Gulbrandsen har vært rådgiver i Det Tekniske Beregningsutvalg, medlem av styret i Eksportrådet og Antidumpingsutvalget. Han har vært medlem av DNAs Økonomisk-politiske utvalg, DNAs Skatteutvalg og medlem av LOs Skatteutvalg. I internasjonal sammenheng har han vært medlem av Auken-gruppen og bl.a. representert LO i NFS, DEFS og TUACs økonomiske arbeidsgrupper. Han er sekretær for LOs Inntektspolitiske utvalg.

Per Brannsten har vært medlem av Priserådet, Arbeidsdirektoratets styre, Lokaliseringsutvalget og Intertransutvalget. I internasjonal sammenheng har han vært medlem av EFTAs konsultative komite og DEFS' Collective Bargaining Committee. Han er sekretær for LOs utvalg for Arbeidsmarkedspolitikk – offentlig og privat tjenesteyting.

Erik Orskaug var vikar fram til mai 1987, deretter har han vært fast ansatt. Han har vært medlem av Handelsdepartementets referansegruppe for Norge-Sverige-avtalen, medlem av DEFS' energikomite og deltatt i prosjektsekretariatet for «Norge som industrinasjon». Han er sekretær for LOs utvalg for Industri, olje og energi.

Ellen Horneland ble ansatt i juni 1987. Hun er medlem av Soldatgodtgjøringsutvalget.

Uttalelser fra økonomisk avdeling i 1987

- Samlet plan for vassdrag – høringsopplegg for organisasjonene.
- Felles uttalelse LO/Norges Industriforbund om energimeldingen.
- INPACT – Samarbeid USA/Norge.
- Arbeidsgiverkontrollen (av skatter og avgifter).

- LO krever en aktiv næringspolitikk i distriktene.
- Uttalelse om det økonomiske opplegget og statsbudsjettet for 1988.
- Regjeringens tilleggsmelding til energimeldingen.
- NOU 1986:5 Konkurransen på finansmarkedet
- Forslag til endringer i Sparebankloven.
- NOU 1987: 5 Nytt økonomisk styringssystem
- NOU 1987: 19 Norsk havneplan
- NOU 1987: 3 Sjømannskontorenes fremtidige oppgaver og organisasjon
- NOU 1987: 14 Eiendomsmegling
- NOU 1987: 24 Lov om avtale om skadeforsikringer

LOs faste utvalg

SEKRETARIATETS RÅDGIVENDE FINANSKOMITE

Sekretariates rådgivende finanskomite har i 1987 bestått av:

Svein-Erik Oxholm, LO, leder

Evy Buverud Pedersen, LO

John Stene, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund til 16/8

Trygve Johnsen, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund fra 17/8

Storm Lundberg, Handel og Kontor i Norge til 16/8

Bente Halvorsen, Handel og Kontor i Norge fra 17/8

Roar Wilhelmsen, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund

Jan Werner Hansen, Norsk Tjenestemannslag

Håkon Nielsen, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund

Varamedlemmer:

Harald Sjom, Norsk Jernbaneforbund

Margot Kvalvik Sæther, Norsk Kommuneforbund til 16/8

Arne Grøttum, Norsk Kommuneforbund fra 17/8-2/11

Per Gunnar Olsen, Norsk Kommuneforbund fra 2/11

Knut Endreson, LO, sekretær.

Komitèen er opprettet med det formål å komme fram til en felles holdning i større finansielle spørsmål av betydning for LO og forbundene.

I 1987 har komitèen behandlet blant annet følgende saker:

Nytt kontingentsystem: Denne saken har vært behandlet på alle møtene i 1987, og det foreligger nå et forslag som er behandlet i Sekretariatet, og som skal opp på Representantskapsmøtet i 1988 for godkjenning.

Sykkelønsordningens fond: Lån til Helsfyrbygg ⁴/₅ og fondsplasseringer.

Folkets Hus, Oslo: Finansiering av nytt kongressenter.

Komitéen har i 1987 hatt fire møter samt én to-dagers konferanse vedrørende kontingenten.

LOs UTVALG FOR ARBEIDSMARKEDSPOLITIKK- OFFENTLIG OG PRIVAT TJENESTEYTING

LOs utvalg for arbeidsmarkedspolitikk, offentlig og privat tjenesteyting er oppnevnt av Sekretariatet med følgende sammensetning:

Yngve Hågensen, leder, LO, Grethe Wahl Christoffersen, Bekledningsindustriarbeiderforbundet, Sidsel Bauck, Handel og Kontor i Norge, Arne Grøttum, Norsk Kommuneforbund, Aud Watnebryn, Norsk Tjenestemannslag, Bjørn Sørensen, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, Odd Bach, Norsk Transportarbeiderforbund, Erling Oen, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet, Roald Aasen, Norsk TeleTjeneste forbund, Arild Øynes, Den Norske Postorganisasjon, Nils Totland, Statstjenestemannskartetlet, Leif Thue, Norsk Jernbaneforbund, Esther Kostøl, LO, Per Brannsten, sekretær, LO.

Utvalget har i løpet av 1987 hatt to møter. En har drøftet konkurransesituasjonen til Postgiro/Postsparebanken på grunnlag av en orientering fra Samferdselsminister Kjell Borgen om postmeldingen som departementet har fremmet. Utvalget har også drøftet fagbevegelsens holdning til private arbeidsutleiefirmaer på bakgrunn av søknader fra firmaet Manpower A/s om utleie av ufaglært arbeidskraft.

LOs UTVALG FOR ARBEIDSLIVSUTVIKLING

Utvalget er LOs rådgivende organ i spørsmål knyttet til arbeidsmiljø (herunder arbeidstidsspørsmål), teknologi, forskning og utdanning.

Utvalget skal på grunnlag av LOs Handlingsprogram, spesielt avsnittene om «Miljø og helse», «Fagbevegelsen og forskning» og «Utdanning og arbeid», uttale seg om hvordan arbeidet med disse vedtakene bør følges opp i kongressperioden.

Utvalgets sammensetning:

Jan Kr. Balstad, LO, formann, Børre Pettersen, LO, sekretær Harald Øveraas, Norsk Arbeidsmandsforbund, Kåre Hansen, Handel og Kontor i Norge, Karl Per Olsen, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Arne Grøttum, Norsk Kommuneforbund, Roar Helgesen, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer, Kjell Christoffersen, Norsk Grafisk Forbund, Grethe Wahl Christoffersen, Bekledningsarbeiderforbundet, Solfrid Johansen, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet.

LOs UTVALG FOR FAMILIEPOLITIKK OG LIKESTILLING

Utvalget har i 1987 hatt følgende sammensetning:

Esther Kostøl, LO, leder, Jorun Christensen, LO, sekretær, Aase Morin, LO, Stener Syvertsen, Norsk Grafisk Forbund, Sidsel Bauck, Handel og Kontor i Norge, Roar Vatnebryn, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Else Akselsen, Norsk Kommuneforbund, Helge Egeland, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Jan Dybvik, Den Norske Postorganisasjon, Hans Øverby, Statstjenestemannskartetlet, Heidi Kvernevik, Norsk Tele Tjenesteforbund, Kjell Ivar Iversen, Norsk Barnevernpedagogforbund.

I august ble Anders Skattkjær nytt medlem etter Stener Syvertsen, Grafisk Forbund, som sluttet pga. oppnådd aldersgrense.

Det har vært holdt ni utvalgsmøter i 1987 og 62 saker ble behandlet.

Utvalget har i løpet av året behandlet og avgitt uttalelser om forslag til endringer av:

Barneloven vedr.

- samværsrett og hvem barn skal bo hos (26.3.87)
- fastsettelse av underholdsbidrag til barn (1.7.87)
- samværsrett når foreldre ikke har levd sammen etter at barnet ble født m.v. (7.10.87)

Forskrifter om barn på sykehus (24.9.87)

For øvrig har det bl.a. vært arbeidet med følgende:

- Kvinnerepresentasjon, oppfølging av Kongressvedtak
- Kvinner og pensjon, som har vært til høring i utvalgene
- Økt barnehageutbygging, som har vært til høring i utvalgene
- Revisjon av NFS' familiepolitiske program
- Forberedelse til Nordisk Ministerråds kvinnekongress, Nordisk Forum, hvor LO er representert i arbeidsutvalget og i flere arbeidsgrupper
- En utvidelse av utvalg både sentralt og lokalt med representanter fra Framfylkingen

Utvalgets sekretariat har bl.a. deltatt i styringsgruppe for FAFOs arbeide med delundersøkelse om:

- ungdom og fagbevegelse
- kvinner og organisering
- de uorganiserte som rekrutteringspotensiale

I samarbeid med utvalget har AOF arrangert uke-kurs om likestilling i arbeids- og samfunnsliv.

Videre har sekretariatet hatt et godt samarbeid med DU og AFI om

viktige spørsmål som knytter seg til kvinners situasjon på arbeidsmarkedet.

Utvalgets sekretariat har forelest ved en rekke konferanser i og utenfor fagbevegelsen, og i likestillings- og familiekurs arrangert av utvalgene i fylkene.

Utvalgets sekretariat var representert med innledning og egen work shop ved Erling Thorsruds minneseminar under temaet: «Fagbevegelsens rolle i strategien for likestilling mellom kjønnene».

Likeledes har sekretariatet, i samarbeid med svensk og dansk LO, innledet til debatt ved Nordisk Ergonomiselskaps årskonferanse omkring temaet: «Kvindes likestilling på arbeidsmarkedet».

Samarbeidet med AKA har ført til konferanser i fem byer med emnet «Kvinner og rusmidler».

Utvalget deltok med tre representanter på nordisk studieuke for sosialdemokratiske kvinner i Finland, hvor temaet var «Kvinnens makt».

Det har vært arbeidet videre med opplysning om og oppfølging av de saker som vedrører området familiepolitikk og likestilling, vedtatt på Kongressen og nedfelt i LOs Handlingsprogram.

LOs FISKERIUTVALG

Utvalget ble opprettet i 1985 og har Hans Nordahl Jensen som leder. Utvalget består ellers av: Einar Hysvær, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Birger Blomkvist, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Per Ulriksen, Norsk Transportarbeiderforbund, Henrik Aasrød, Norsk Sjømannsforbund, Sture Arntzen, Handel og Kontor i Norge, Odd Pedersen, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer, Alf Bjørnø, Norsk Skog- og Landarbeiderforbund, og Gunn Farstad, Norsk Tjenestemannslag.

Juul Bjerke, Økonomisk avdeling i LO, har vært sekretær.

Utvalget har hatt ett møte i 1987 og ellers fordelt aktuell informasjon om fiskerispørsmål til utvalgets medlemmer.

LOs UTVALG FOR INDUSTRI, OLJE OG ENERGI

Utvalget har hatt følgende sammensetning: Tor Halvorsen, LO, leder, Ole Knapp, LO, Jan Balstad, LO, (Balstad har fungert som leder fra høsten 87) Trygve Johnsen, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Rolf Hauge, Norsk Papirindustriarbeiderforbund, Walter Kolstad, Norsk Transportarbeiderforbund, Gunnar Grimnes, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, Lars A. Myhre, Norsk Olje- og Petrokjemisk Fagforbund, Henrik Aasrød, Norsk Sjømannsforbund, Anders Bjarne Rodal, Norsk Arbeids-

mandsforbund, Olav Støylen, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Grethe Wahl Christoffersen, Bekledningsarbeiderforbundet.

Erik Orskaug, Økonomisk avdeling i LO, har vært utvalgets sekretær.

Utvalget har hatt 9 møter i 1987. Blant saker som har vært behandlet kan nevnes Energimeldingen, Tilleggsmeldingen til Energimeldingen og problemer i forbindelse med gasskraft, satsningsområdene for FOU-virksomheten, konsesjonsbehandlingen av EB-NEBB-ASEA PER KURE-saken, den statlige veiledningstjenesten og FOU-plan for Nord-Norge. Utvalget tok også initiativ til et valgkamputspill om en aktiv næringspolitikk i distriktene. Arbeidet i fellesprosjektet «Norge som industrinasjon» er løpende gjennomgått i utvalget. Utvalget har også i perioden hatt møter med Industrifondet og Norwegian Contractors.

INNTEKTSPOLITISK UTVALG

Inntektspolitisk utvalg er et rådgivende organ for Sekretariatet i inntekts- og tariffpolitiske spørsmål. På grunnlag av handlingsprogrammet og andre kongressvedtak skal det uttale seg om prinsipielle spørsmål og enkeltsaker.

I 1987, som i tidligere år, har utvalget i særlig grad arbeidet med forbedelsene til tariffforhandlingene. Det forberedte Sekretariatets innstilling til Representantskapet om retningslinjene for tariffforhandlingene i 1987 og dessuten de konkrete kravene.

Utvalget har følgende sammensetning: Leif Haraldseth, leder, Esther Kostøl, Yngve Hågensen, Ole Knapp, Odd Isaksen, Kåre Hansen, John Stene, Einar Hysvær, Dagfinn Habberstad, Liv Nilsson og Nils Totland. Dessuten deltar lederne for Juridisk og Økonomisk avdeling i LO. Øistein Gulbrandsen er sekretær for utvalget.

LOs INNVANDRERUTVALG

Innvandrerutvalgets mandat:

Landsorganisasjonens Innvandrerutvalg er et rådgivende organ overfor Landsorganisasjonen i spørsmål som gjelder innvandrerpolitikk og prinsipielle spørsmål knyttet til innvandrernes vilkår i Norge.

Utvalget er rådgivende organ for LO i spørsmål som gjelder LOs arbeid med innvandrerspørsmål, herunder informasjonsarbeid, kursvirksomhet o.s.v.

Saker som nevnt ovenfor skal etter vanlig praksis forelegges utvalget av Landsorganisasjonens administrasjon. Utvalget kan også på egen hånd reise saker en mener er av interesse innenfor mandatets ramme. Utvalget

oppnevner et arbeidsutvalg bestående av ti medlemmer til å forberede utvalgets plenums møter og behandle hastesaker.

Utvalgets protokoller sendes Landsorganisasjonens administrasjon til behandling. Utvalgets leder har ansvaret for at de enkelte saker som er behandlet i utvalget blir behandlet i Landsorganisasjonens administrasjon i samsvar med praksis for andre rådgivende utvalg.

Konkrete tvistesaker etc. henvises til vanlig organisasjonsmessig behandling via det enkelte forbund.

I Innvandrerrutvalget er det i 1987 holdt to møter.

I arbeidsutvalget er det holdt fem møter. Tre møter har blitt avlyst p.g.a. ingen inntømte saker, samt stor reisevirksomhet blant arbeidsutvalgets medlemmer.

I stor grad har utvalget fortsatt arbeidet med saker fra foregående periode. Karakteren i sakene som blir forelagt Innvandrerrutvalget til behandling er slik at de blir «gjengangere». Saker som fremmedhat, diskriminering, rasisme o.l. er ikke saker som løses én gang for alle, og fagbevegelsen må til enhver tid være oppmerksom på de strømninger som gjør seg gjeldende, og søke å være en solidaritetsorganisasjon også for innvandrerne, først og fremst faglig, men også generelt samfunnspolitisk.

I utvalgets arbeidsorganer ble det i 1987 behandlet 49 saker. Sakene har omfattet språkopplæring for innvandrere, asylsøkere, problemer på arbeidsplassen, samkvemet mellom norske og innvandrere, holdninger til annerledes tenkende og andre kulturoppfatninger og generelt saker som omfatter forholdet til asylsøkere/innvandrere.

Utvalget har fått seg oversendt uttalelser fra forskjellige deler av landet angående asylsøkernes/innvandrernes problemer, mange har også tatt opp den norske flyktningepolitikken og utkastet til ny utlendingslov. Det vitner om interesse for disse saker blant fagorganiserte, og krav om solidaritet med mennesker som av en eller annen grunn har vært nødt til å forlate sine hjemland.

Valgkampen i forbindelse med Kommune- og Fylkestingvalgene i 1987 bar med seg signaler om hvordan de forskjellige partier og velgergrupper så på asylsøkere og flyktninger. Uten å ta stilling til de forskjelliges politikk, må det tas i betraktning at fagbevegelsen har et stort behov for å komme ut med informasjon om asylsøkernes/innvandrernes problemer med å integrere seg både i det generelle norske samfunn og i arbeidslivet. Det er også avdekket en nødvendighet om nærmere kontakt mellom de forskjellige faglige nivåer, slik at både norske og innvandrere/asylsøkere får det riktige inntrykk av hverandre.

Det har vært mange som har henvendt seg til Landsorganisasjonen for å få hjelp med behandlingen av sine asylsøknader ved avslag om opphold i

Norge, og ved utvisning fra landet etter endt asylsøkerbehandling. Det har ikke vært mulig for Landsorganisasjonen å gå inn i de forskjellige saker. Imidlertid har Landsorganisasjonen reagert ved anledninger hvor avgjørelsene har vært åpenbart urettferdige. Når det har vært organisasjonsmessig grunnlag for det, har LO henvist sakene til viderebehandling i fagforening eller forbund.

Innvandrerutvalget har med interesse sett opprettelsen av et nytt Utlendingsdirektorat, som skal samordne flyktninge- og innvandrersakene, som tidligere har vært spredt på forskjellige institusjoner. Innvandrerutvalget beklaget valg av navn på direktoratet, da det etter utvalgets oppfatning hadde vært riktigere å kalle det Innvandrerdirektoratet.

Landsorganisasjonen har utgitt en brosjyre til bruk for innvandrere som søker opplysninger om fagbevegelsen «Velkommen til Fellesskapet». Nå utarbeides det en brosjyre til bruk for klubb- og fagforeningstillitsvalgte, med tips om integrering av innvandrere på arbeidsplassen.

Det har vært arbeidet mye med planlegging av et seminar på Sørmarka som tar opp saker angående innvandrere på arbeidsplassen. Seminaret er en naturlig følge av «Mossprosjektet» – en undersøkelse på en norsk arbeidsplass om integrasjon av innvandrere.

På hvert av Arbeidsutvalgets og Innvandrerutvalgets møter søker en å presentere et hovedtema med tilknytning til utvalgets arbeide. I 1987 har temaene vært:

- «Flyktning til Norge – vår flyktninge- og asylpolitikk» ved statssekretær *Tore Jarl Christensen*.
- «Avtale mellom Staten og NKS om flyktningemottak» ved kommunalråd i Oslo, *Gro Balas*.
- «Mossprosjektet – en undersøkelse på en norsk arbeidsplass om integrasjon av innvandrere» ved flyktningesekretærene *Geir Aune* og *Gjert Gjertsen*.
- «Det nye Utlendingsdirektoratet, opprettelse og organisasjon» ved direktør *Arild Kjerschow*.

Til ett av Arbeidsutvalgets møter har fagpressen vært invitert. En drøftet hvordan fagpressen kunne utnyttes som informatør om saker om asylsøkere/innvandrere.

Den store oppgaven i tiden fremover, som det også har vært arbeidet meget med i beretningsperioden, er informasjon til og kontakt med klubber, fagforeninger og arbeidsplasser om hvordan en innvandrer skal motas på arbeidsplassen, og den omstillingsprosess alle må gå gjennom i slike forbindelser.

Innvandrerutvalgets sammensetning:

Esther Kostøl, leder, LO – Eidar Trulsen, sekretær, LO – Ingeborg Moen Borgerud, LO – Knut Westgård, NaF – Solveig Johansson, NBIF (Samarbeidsrådet) – Per Klausen, HK-Norge – Bjørn Kjelstad, HRAF – Mikael Tesfagiorgis, HRAF – Helga Trulsrud, NJMF – Liv Undheim, NKIF – Miland Stefanac, NKIF – Torild Olufsen, NKF – Zion Sharabi, NKF – Guri Pahle Glad, Norsk Musikerforbund – Torbjørn Dahl, NNN – Juan Romero, NNN – Anna Aabø, NOPEF – Sverre Andresen, NPF – Raminder Singh, NPF – Steven Meglitsch, SL (Kontaktutvalget) – Emrullah Gürsel, SL – Morten Mjelve, NOSO – Hassan Yildirim, NOSO – Marit Nybakk, NTL – Mohammed Javid, NTL – Aslak Leesland, AOF – Rigmor Dahl NOFO (til 1. november 1987) – Arne Ørum, NOFO (fra 1. november 1987).

Arbeidsutvalget har bestått av Esther Kostøl, Eidar Trulsen (har vært Innvandrerutvalgets sekretær), Solveig Johansson, Mikael Tesfagiorgis, Liv Undheim, Juan Romero, Steven Meglitsch, Mohammed Javid, Aslak Leesland og Ingeborg Moen Borgerud.

LOs sekretariat har etter anmodning fra Innvandrerutvalget avgitt følgende uttalelse:

«Landsorganisasjonen i Norge konstaterer at det til nå har vært stor tverrpolitisk enighet om innvandrers- og flyktningepolitikken i vårt land. Av hensyn til innvandrere og asylsøkere er det viktig at vi i så stor grad som mulig klarer å beholde denne enigheten.

LO er tilfreds med at virkemidlene er basert på en bredest mulig tilslutning fra det politiske miljø. Enkelte tilløp til innvandrerskepsis kan, dersom den får fortsette, komme til å skape uløselige konflikter mennesker imellom.

Det er galt å ta den seinere tids begivenheter, enten det nå er valgresultatet eller starten av Folkeaksjonen mot innvandring, som bevis på at vårt land blir dominert av negative holdninger til fremmede folkegrupper. Foreløpig er det et lite mindretall som gir sin tilslutning til de kretser som inspirerer til slike holdninger. Denne kjennsgjerning får imidlertid mange til å stille seg likegyldige og passive til problemet. På lang sikt kan det føre til store skadevirkninger.

Landsorganisasjonen i Norge oppfordrer derfor med dette alle organisasjonsledd til å gå aktivt inn for å hindre at fremmedhat og innvandrerskepsis skal få bre seg i vårt land. Flyktninger som søker hjelp med bakgrunn i internasjonale konvensjoner som Norge har godkjent, og andre reelle politiske flyktninger, har krav på en rettferdig behandling.

Landsorganisasjonen støtter tiltak som effektiviserer mottaket av asylsøkere og som gir hurtigere behandling av søknadene uten at det går ut over kravet til alminnelig rettferd og elementære menneskerettigheter.

Arbeidet med å bringe asylsøkere og flyktninger inn i arbeidsliv og samfunn etter at søknadene er avgjort må også gis høyere prioritet. Her kan et

utbygd samarbeid med arbeidslivets organisasjoner være et viktig virkemiddel.

Videre vil LO be om at myndighetene setter i verk tiltak som gir bedre informasjon om bakgrunnen for at innvandrere og flyktninger søker til vårt land, og nødvendigheten av at vi fortsatt fører en menneskeverdig politikk på dette området.»

KRIMINALPOLITISK UTVALG

Kriminalpolitisk utvalg har i 1987 bestått av: Evy Buverud Pedersen (leder), Roar Øvrebø, Petter Pettersen, Ellinor Bjarkøy, Kjellaug Kristiansen Jota, Yvonne J. Julseth, Margit Glomm, Magne Johannessen, Hans Irmann-Jacobsen, Berit Furøy (til oktober 1987), og fra oktober erstattet Anne Marit Thorsrud sistnevnte. Sekretær for utvalget var Ragnhild M. Hagen.

Utvalget har i 1987 hatt fem møter. En arbeidsgruppe, oppnevnt for å fremme forslag til arbeidsprogram ut kongressperioden, har hatt to møter.

Utvalget har i perioden spesielt arbeidet med temaet «Integrering av straffedømte i arbeidslivet». Utover dette er det avholdt møter av informerende art med foredragsholdere fra respektive faginstanser om følgende temaer: Fengselslovutvalget, Arbeidsdirektoratets og Justisdepartementets spesielle tiltak rettet mot innsatte, og Samfunnstjenesten og dens muligheter.

LOs KULTURUTVALG

Utvalget har i 1987 hatt denne sammensetningen: Liv Buck, LO – leder. Finn Olsen, AOF-sekretær.

Oppnevnt av forbundene:

Norsk Arbeidsmandsforbund

– Sven Pettersen

Sven Pettersen har velferdspermisjon i tiden 20/11-87 til 1/5-88. Vikaren, Rolf Finstad, har møtt i hans sted.

Norsk Bygningsindustriarbeiderforb.

– Odd Harald Røst

Norsk Kommuneforbund

– Aud Ljødal

Norsk Musikerforbund

– Tore Nordvik

Norsk Olje- og Petrokjemisk Fagforb.

– Svein Kåre Kjennerud

Norsk Papirindustriarbeiderforbund

– Jens-Petter Jensen

Norsk Tjenestemannslag

– Leif Stavik

Handel og Kontor i Norge

– Leif B. Olsen

Statstjenestemannskartellet

- Per Ø. Andersen
Har deltatt på Statens forvaltningshøgskole i 1987, og har således måttet melde forfall til utvalgets møter.

Konsultative medlemmer:

Arbeidernes Opplysningsforbund
Folkets Hus Landsforbund
Tiden Norsk Forlag
Kunstklubben Aktuell Kunst
Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibl.
Arbeidernes Ungdomsfylking

- Helge Olsen
- Gunnar Andersen
- Trygve Johansen/Roger Jensen
- Widar Fossum
- Arne Kokkvold/Arnfinn Malme
- Bjarne Christiansen
f.o.m. 9/9-87 har Erling Rimestad møtt.
- Terje Havrøy
- Roy Bjørnstad
Som varamedlem for Roy Bjørnstad er f.o.m. 13/2-87 Ina Christel Johannessen, Norsk Ballettforbund, oppnevnt.

Framfylkingen
Norsk Skuespillerforbund

Utvalgets sekretariat:

I henhold til utvalgets mandat, er Arbeidernes Opplysningsforbund utvalgets sekretariat. I mandatet heter det også at Kulturutvalgets virksomhet i størst mulig grad bør koordineres med AOFs arbeid.

Utvalgets økonomiske ramme

I henhold til utvalgets mandat får Kulturutvalget årlig avsatt et visst beløp til sin virksomhet.

Utvalgets økonomiske ramme for 1987 ble av LOs sekretariat fastsatt til kr. 630 000,-. LOs kulturutvalg søkte om kr. 916 000,-.

Følgende tiltak er støttet av LOs kulturutvalg i 1987:

- a) Billedkunstkonsurransen med tema «Frihet» innenfor uttrykksmåtene grafikk, tegning og maleri kr. 45 000,-
- b) Film/video om arbeiderbevegelsens historie kr. 60 000,-
- c) Industriarbeidermuseet på Rjukan – andel renter 1987 i forbindelse med lån på 2 mill. kroner i Landsbanken kr. 100 000,-
- d) Oppfølgingsarbeid i forbindelse med faglig plan for kulturarbeid ved større anlegg (1/2 engasjementsstilling) kr. 89 843,14
Kulturarbeid/faglig treff vedr. Gullfaks C-prosjekt, Vats og Ramsvika i Tysvær kr. 16 000,-

- e) Ulike lokale kulturdager som Arbeiderdagene
i Troms og Oslo, SOS Rasisme/kulturelt arrangement,
Sulitjelma fagl. samorg. 80 årsjubileum
og 100-års-jubileet for gruvedriften kr. 60 000,-
- f) Arbeiderhistorie/dokumentasjon – Reidar Aulie-utstilling,
Prosjekt Verft 87, Sjøllingstad Uldvarefabrik m.v. kr. 36 000,-
- g) LOs egen kulturkonferanse Horten kr. 48 748,-
- h) Nordisk, faglig kulturkonferanse Hamar kr. 86 150,-
- i) Nasjonalmonument over Arbeiderkvinnen – premiering kr. 50 000,-
- j) Alf Prøysen-prosjekt kr. 5 000,-

Engasjementsstilling på kultursektoren

Helge Olsen er ansatt i den engasjementsstilling som LOs kulturutvalg og Arbeidernes Opplysningsforbund dekker utgiftene til i fellesskap. I 1987 har LOs kulturutvalg garantert for kr. 150 000,- til stillingen.

Engasjementet gjelder i tiden 1/10-87 til 1/10-88, og det arbeides med å finne fram til en fast finansieringsordning for stillingen.

Helge Olsen arbeider med kulturarbeid ved større anlegg.

Møtevirksomheten

I 1987 har LOs kulturutvalg holdt åtte møter. 96 saker har vært behandlet.

LOs årlige kulturkonferanse

ble avviklet i Horten og på Horten Verft i dagene 8–9/9-87. På konferansen stilte LOs kulturutvalg spørsmål om hvem som skal ta vare på arbeiderkulturen når en bedrift legges ned. Selve konferansen ble holdt på Horten Verft, der skipsbyggeriet ble nedlagt i 1986. Deltakerne på konferansen oppsøkte også kulturstyrene i flere byer i Vestfold fylke for å studere hva disse kommunale organene gjør for å ta vare på arbeiderminner. Det er viktig å ta vare på minnene fra skipsverftsindustrien. Det er en del av vår fortid og kultur, og det er nå man har muligheten til å bevare for ettertiden hvordan det var da det ble bygd skip i vårt land. Kulturutvalget har derfor støttet «Prosjekt Verft»-gruppen, som arbeider med innsamling og dokumentasjon av skipsverftsindustrien i Vestfold.

Den nordiske, faglige kulturkonferanse

I 1987 var det Norges tur til å arrangere den nordiske, faglige kulturkonferansen. Den ble avviklet på Hamar i dagene 21–26/9.

Konferansen satte søkelyset på «Kulturarbeidet i et rødt fylke». Innleder var Sverre Østhagen. Kultursjef Gunnar Gregersen tok for seg «Kultur

som regional utviklingsfaktor». Konferansen ble videre orientert om Hedmark teaterprosjekt v/prosjektleder Barbro Rønning.

Konferansedeltakerne hadde omvisninger til Klevfos Arbeidermuseum, Skogbruksmuseet, Glomdalsmuseet og Domkirkeodden. Hamar Arbeiderblad ble også avlagt et besøk, og redaktør Magne Bjørnerud orienterte om A-pressen og nye media.

I 1988 skal den nordiske, faglige kulturkonferanse holdes i Finland.

Opphavsrettens ABC

LOs kulturutvalg/Norsk Musikerforbund har i fellesskap bidratt til innkjøp av boken «Opphavsrettens ABC». Forfatter er Magnus Stray Vysje. Han har på en oversiktlig måte gitt en innføring i opphavsretten. Boken omhandler temaer som: Hva menes med et åndsverk – Når oppstår opphavsretten – Hvem er opphavsmann – Låne regler m.m.

Nasjonalmonument over Arbeiderkvinnen

Arbeiderbevegelsen i Hedmark har satt seg som mål å reise en bauta over arbeiderkvinnen og hennes oppofrende innsats gjennom generasjoner. Bautaen skal avdukes våren 1989 i tilknytning til og som en del av LOs 90-års-jubileum. LOs kulturutvalg stiller med kr. 50 000,- til premieringen. Kulturutvalget er representert i juryen ved Liv Buck.

Husmannsplassen «Stykkebakke» på Maihaugen, Lillehammer

Den 28. juni deltok Liv Buck, LO, og Alf Frotjold, AOF, i åpningsseremonien i forbindelse med at husmannsplassen ble åpnet for publikum. Det var de nærmere 80 000,- kroner som fagbevegelsen stilte til disposisjon i forbindelse med Husmannsdagene som gjorde det mulig for museet å fullfinansiere oppsettingen av en husmannsstue på Maihaugen.

100 år gikk det fra De Sandvigske Samlinger av bondekultur ble etablert til husmannsplassen ble innlemmet. Maihaugen hadde nok fortsatt vært uten dette miljøet hvis ikke arbeiderbevegelsen hadde presset på.

Uttalelser avgitt i løpet av året:

Parabolbarn og Monopolbarn – uttalelse sendt Kirke- og undervisningsdepartementet, NRK og Kirke- og undervisningskomiteen i Stortinget i anledning programserien «En himmel full av stjerner».

I uttalelsen heter det:

«Programserien «En himmel full av stjerner», som nylig har vært sendt i Fjernsynet, har satt søkelyset på både positive og negative sider ved barnas plass i mediasamfunnet. Serien peker på nødvendigheten av en offensiv kulturpolitikk for barn og ungdom i vårt samfunn.

På sitt mest skremmende, dokumenterte serien at det også dreier seg om grunnleggende verdier i vårt samfunn. Det er tilstrekkelig å vise til den forflatning og kommersialisering av barnekulturen som blir parabolbarna til del.

Det er derfor viktig at etersendende og andre medier nå og i framtiden setter hensynet til barn og unge i første rekke i de redaksjonelle prioriteringer, og at det fra myndighetenes side foretas en betydelig innskjerping av konsesjonstildelingen for videre formidling av fjernsynsprogrammer utenfor NRK. Fordelingen av sendetider i radio og fjernsyn og bevilgninger til produksjon av radio- og fjernsynsprogrammer må stå i forhold til barnas andel av befolkningen.

Også statlige og andre offentlige utredninger og initiativ som omfatter kulturpolitiske tiltak rettet mot barn og unge, må i markert sterkere grad enn hittil få en konkret oppfølging på det nasjonale, regionale og lokale plan. Dermed viser det norske samfunn at det har både evne og vilje til å ta opp de utfordringer det her er tale om.»

LOs MEDIEUTVALG

LOs medieutvalg har i 1987 hatt følgende sammensetning:

Magne Nedregård, LO (leder)

Kolbjørn Aune, Jern og Metall

Erik Olaussen, Grafisk Forbund

Tore Nordvik, Norsk Musikerforbund

Konrad Antonsen, Norsk Tjenestemannslag

Jens Olav Simensen, Arbeiderpartiets Presseforbund

Svein Tore Sigvaldsen, Kartellet

Ingrid Sagranden etterfulgte 1. november 1987 Jens Olav Simensen som APFs representant i utvalget.

Svein Yngve Madssen etterfulgte 1. mai 1987 Svein Tore Sigvaldsen som Kartellets representant i utvalget.

Øivind T. Hansen, LOs informasjonsavdeling, har vært utvalgets sekretær.

Det er i 1987 holdt tre møter, hvor utvalget har behandlet 12 saker.

Av større saker som er blitt behandlet kan nevnes:

Innstilling om tildeling av oppstartingsstilskudd til nærradio/TV-drift. Sekretariatet i LO vedtok i møte februar 1987 en bevilgningsramme på kr 150 000,- til dette formålet. Videre innstilling om produksjon av LO-kassettene til nærradioene. Det ble avsatt kr 75 000,- til denne produksjonen i 1987. Seks temakassetter er produsert. Arbeidet vil bli fulgt opp i 1988.

«NRK mot år 2000»-debatt om NRKs fremtidige situasjon.

I januar 1987 avholdt LO egen nærradiokonferanse for fagbevegelsens nærradioer. Konferansen ble positivt mottatt.

Andre saker

Vedtak fra landsmøtet i Arbeiderpartiets Presseforbund. A-pressens fremtidige situasjon. Det videre arbeidet på nærradioområdet. Organisasjons-TV (TV Ti), uttalelse om kabelutbygging – brukernes rettigheter i forhold til kabelselskapene.

LOs OLJEKARTELL

Oljekartellet består av:

- Norsk Olje- og Petrokjemisk Fagforbund (NOPEF)
- Norsk Arbeidsmandsforbund (NaF)
- Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer (NFATF)
- Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund (NBIF)
- Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund (NEKF)
- Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund (NJMF)
- Norsk Sjømannsforbund (NSF) assosiert medlem

Oljeseekretær i perioden har vært Jan B. M. Strømme

Sammensetningen i Oljekartellets styre har i beretningsperioden vært:

Ole Knapp (formann), LO
Jan B. M. Strømme (sekretær), LO
Bjørn Willadssen, LO
Bjørn Kolby, LO
Leif Sande, NOPEF
Anders Bjarne Rodal, NaF
Hans J. Eriksen, NFATF
Magne Brekstad, NBIF
Rolf Solberg Thoresen, NEKF, avløst av Ronald Rooth
Svein Muffetangen, NJMF
Edmund Gjennestad, NSF

Oljekartellets administrasjon

Samordningen av fellesaktivitetene innen Oljekartellet er underlagt til-litsvalgt Ole Knapp. Den daglige virksomhet er tillagt LOs oljeseekretær Jan B. M. Strømme. I tillegg er det tilsatt tre offshoresekretærer: Lasse Jahnsen i ambulerende stilling ved hovedkontoret i Oslo, Bjørn Lie ved LOs offshorekontor i Bergen og Arne Reidar Fløysvig-Larsen ved offsho-rekontoret i Stavanger.

Møter i Oljekartelletts styre

I beretningsperioden har det vært avholdt ni møter og behandlet 150 styresaker.

Tillitsmannskonferanse

Det har vært avholdt en stor tillitsmannskonferanse for tillitsvalgte offshore. Tillitsvalgte fra samtlige felt, både i produksjon og utbygging var til stede.

Konferansetema var petroleumsindustrien mot år 2000, basert på innledere fra forskningsmiljøer og oljeindustrien.

Representasjon/presentasjon av Oljekartellet

Oljekartellet har fortløpende kommunikasjon med departementer og direktorater i saker av forskjellig karakter. Både i disse saker og ved representasjon på seminarer, konferanser o.l. blir Oljekartellet markedsført som fellesorganisasjon for LOs engasjement, representert ved Oljekartellforbundene innen oljevirkksomheten. I markedsøyemed og som et ledd i opplysning og vervekampanje, ble det produsert en brosjyre hvor forbund og LO ble presentert i en totalsammenheng innen petroleumsindustrien.

LO og dets forbund har på denne måten fått en markert plass innen organisasjonsbildet på sokkelen og Oljekartellet er nå blitt godt innarbeidet som forbundenes fellesorgan. Oljekartellet er representert i styringskomité for offentlig forskning innen oljevirkksomheten. Dette gir forbundene deltakelse i behandling av søknader om forskningsmidler og påvirkning av satsningsområder for forskning. Oljekartellet representerer også forbundene og LO i Statens Dykkerskole. Situasjonen for Statens Dykkerskole har vært prekær i beretningsåret, idet Staten ikke har bevilget forutsatte midler til skole og drift. Noen avklaring foreligger ikke ved årets utløp.

Oljekartellutvalget i Nord-Norge

Oljekartellutvalget i Nord-Norge har avholdt ett styremøte i beretningsperioden.

Det er gjort noen mindre funn av gass i Barentshavet, som oppgraderer de totale gassreserver, men det har ikke endret mulighetene for markedsutnyttelse. Aktivitetene i nord-områdene har derfor fortsatt vært preget av usikkerhet, og dette gjenspeiler seg i Oljekartellutvalgets muligheter for engasjement.

Sentrale organisatoriske spørsmål

Arbeidet med å påvirke etablering av Felt-Arbeidsmiljøutvalg har pågått i hele perioden. Likeledes har arbeidet med gjennomgang av regel-

verket på sokkelen vært høyt prioritert, idet dette vil være av stor betydning for det fremtidige arbeidsmiljø og sysselsetning på norsk kontinentalsokkel. Regelverksarbeidet foregår i regi av Oljedirektoratet med deltakelse fra de impliserte organisasjoner, det offentlige og industrien. Oljekartellet arbeider for at det nedsettes et eget utvalg som skal gjennomgå utviklingen på sokkelen slik at man danner nytt beslutningsgrunnlag, ut fra dagens situasjon, for fremtidens regelverk. Et slikt utvalg er ikke besluttet nedsatt enda.

STATFJORD

Aktiviteten på feltet har vært meget stor, og ordningen med tre koordinerende tillitsvalgte har også i 1987 fungert tilfredsstillende. Man må kunne si at samarbeidsutvalg med koordinerende tillitsvalgte er blitt et samlende begrep, og blir oppfattet av medlemmene som et positivt hjelpemiddel.

GULLFAKS

Ordningen med tre koordinerende tillitsvalgte har fungert meget godt og har vært til meget stor nytte overfor medlemmer og miljøet på feltet. Gullfaks Ber ankommet feltet i 1987, noe som igjen har gitt de tillitsvalgte rikelig anledning til å vise hva samarbeidsutvalgene står for og representerer.

OSEBERG

Det ble på slutten av året inngått avtale med Norsk Hydro om tre koordinerende tillitsvalgte på Oseberg-feltet. Tillitsvalgtordningen ble etablert på feltet i slutten av november måned.

EKOFISK FELTET

Det har i perioden vært stor aktivitet i forbindelse med løfteprogrammet. Engasjementet fra medlemmer og tillitsvalgte har vært stort. Oljekartellet har en ordning med operatøren om tre tillitsvalgte på halv tid. Det pågår forhandlinger om en heltidsordning tilsvarende de andre store feltene.

VALHALL

Aktiviteten blant medlemmene er lav, noe som til dels skyldes at feltet er lite. Det er ingen ordning for tillitsvalgte i regi av Oljekartellet.

FRIGG/HEIMDAL

Aktiviteten blant medlemmene er middels. Ingen ordning for tillitsvalgte i regi av Oljekartellet.

ULA

Etter ferdigstillingsfasen har det ikke vært samarbeidsutvalg i drift pga. lav aktivitet og små konsentrasjoner fra de firmaer som er til stede.

Verneorganisasjon/bedriftshelsetjeneste

Feltarbeidsmiljøutvalg (koordinerende AMU) er etablert på alle felt unntatt Frigg/Heimdal, mens Osebergfeltets AMU er under etablering.

Dette sikrer representative organ for alle arbeidstakere på de faste installasjonene på sokkelen og er et resultat av mange års kontinuerlig arbeid fra LOs side.

Oljekartellet har startet arbeidet med å utvikle en modell for bedriftshelsetjeneste offshore. Et prinsipputkast er ferdig utarbeidet og utvikling av dette arbeides det med overfor myndighetene.

Studiearbeid for offshoreansatte

Studieaktiviteter overfor verneombud/tillitsvalgte offshore er intensivert og det avvikles seks ukekurs i året. To spesialkurs er utviklet på henholdsvis verne- og tillitsmannssiden for å ytterligere høyne nivået på opplæringen. Kursene har stor oppslutning og ca. 120 personer får nå opplæring pr. år.

ORGANISASJONSKOMITEEN

Organisasjonskomiteen hadde ved utgangen av 1987 følgende sammensetning:

Evy Buverud Pedersen, leder, LO, Magnus Midtbø, NFATF, Harald Øveraas, NaF, Anders Brevik, Bekledning, Odd Larsen, NBIF, Gunnar Andersen, NEKF, Kjell Christoffersen, NSF, Kåre Hansen, HK, Oddbjørn Møller, Jern og Metall, Birger Blomkvist, NKIF, Arne Grøttum, NKF, Rolf Frøysland, NNN, Arne Martinsen, NPF, Einar Engset, NSLF, Nils Totland, Statstjenestemannskartellet, Brit Renngård, NTL, Per Ulriksen, NTF, Anton Solheim, NTIF, Bjørn Kolby, LO, Arne Furubråten, LO, sekretær.

Organisasjonskomiteens arbeidsutvalg har bestått av følgende:

Evy Buverud Pedersen, leder, LO, Magnus Midtbø, NFATF, Kåre Hansen, HK, Oddbjørn Møller, NJMF, Arne Grøttum, NKF, Brit Renngård, NTL, Bjørn Kolby, LO, Arne Furubråten, LO, sekretær.

Organisasjonskomiteen har hatt seks møter i 1987 og behandlet 29 saker.

Organisasjonskomiteens arbeidsutvalg har hatt samme antall møter i 1987.

Organisasjonskomiteen har hatt mange store tvistesaker som har funnet sin løsning. I tillegg har det vært holdt flere partsmøter hvor det er oppnådd enighet mellom de berørte forbund.

Organisasjonskomiteens arbeidsutvalg har på sine møter diskutert vår organisasjon og en strategi i forhold til en ny organisasjonsstruktur i tråd med kongressvedtak i 1985.

I løpet av året har samarbeidsavtalen mellom Norsk Sykepleierforbund og Landsorganisasjonen i Norge blitt brutt av NSF.

SOSIALPOLITISK UTVALG

Utvalget har i 1987 hatt denne sammensetningen:

Liv Buck, LO, leder, Florin Olsen, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Gerd Reinsvollsveen, Norsk Sosionomforbund, Kari Fagernæs Pedersen, Norsk Tjenestemannslag, Tore Holm, Norsk Kommuneforbund, Ruth Kolstad, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Sverre Andresen, Norsk Papirindustriarbeiderforbund, Bjørn Christiansen, Norsk Barnevernpedagogforbund, Jarand Sødahl, Norsk Vernepleierforbund, Ottar Johansen, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer, Rigmor Dahl, Norsk Folkehjelp, Juel Edvardsen, Norsk Pensjonistforbund, Finn Grønseth, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon, Gunn Vigdis Olsen-Hagen, Stortingets Sosialkomité, Sigurd Birkelund, Arbeidernes Edruskapsforbund, Jorunn Lund, Arbeidernes Opplysningsforbund i Norge, og Kjell Samuelsen, LO, sekretær.

Rigmor Dahl, Norsk Folkehjelp, gikk av med pensjon høsten 1987. Fra samme tidspunkt møtte Karl Hogseth fra Norsk Folkehjelp. Ruth Kolstad har vært sykepermittert annet halvår 1987, og i hennes sted møter Johnny Hagen for NNN.

Det har vært holdt åtte møter i utvalget, samt en to-dagers samling.

Av de viktigste sakene som har vært behandlet i Sosialpolitisk utvalg kan nevnes:

- Trygdeoppgjøret 1987
- Helseopplysning
- Rapport, vernede bedrifter under helsevernet for psykisk utviklingshemmede (HVPO)
- Krav til statsbudsjettet 1988 fra pensjonistenes organisasjoner
- Høringsutkast til Ot.prp. om særlige tiltak mot HIV-infeksjonen

- Referansegruppe til arbeidet med nasjonal helseplan
- Retningslinjer for normering av den økonomiske sosialhjelp
- St.meld. nr. 67 Ansvar for tiltak og tjenester for psykisk utviklingshemmede
- Folketrygdfondet
- Strategisk planlegging
- Norsk Luftambulanse A/S
- Arbeidsledighetsstrygd fra Folketrygden ved førtidspensjoner
- Forlenget ferie over 60 år
- Dokumentasjonsprosjekt om sosial politikk 1987 – FAFO
- Statsbudsjettet 1988
- AIDS og arbeidslivet
- AKAN
- Fellesutvalget for forberedelse til pensjonsalderen
- Langtidssykmeldte
- Rikstrygdeverket
- Pensjonsordninger

Utredninger i 1987

- Forskrift om vederlag for opphold i institusjon
- Arbeidsledighetsstrygd fra Folketrygden og førtidspensjonsordninger
- Folketrygdens finansiering av tannhelsearbeid
- Særlige tiltak mot HIV-infeksjon
- Vernede verksteder under helsevernet for psykisk utviklingshemmede (HVPU) og arbeidsmarkedsetatens arbeidsmarkedstiltak – Behov for samordning
- Retningslinjer for prioriteringer innen norsk helsetjeneste
- Sykehustjenester i Norge

Sosialpolitisk utvalg har i 1987 holdt en konferanse for LO-organiserte pensjonister på Sørmarka. Konferansen ble holdt 19.–21. juni. Emner som ble behandlet var:

Den sosialpolitiske situasjon, LOs internasjonale engasjement, Krav og forventninger i forhandlingene med Staten, Organisering av pensjonistaktiviteter, Helseopplysning m.v.

For øvrig har lederen og sosialsekretæren deltatt i en rekke møter og konferanser og innledet om LOs sosialpolitikk.

Leder, sosialsekretær og økonom Erik Orskaug, har vært LOs forhandlere med Staten når det gjaldt trygdeoppgjøret.

LOs UNGDOMSUTVALG

LOs ungdomsutvalg sentralt har i 1987 hatt følgende medlemmer:

Leder: Evy Buerud Pedersen, LO, sekretær: Jan Lajord, LO, sekretær: Ingunn Olsen, LO, Dag Johnsen, LO, Gørild Sæland, NTL, Harry Jørgensen, NJMF, Grethe Fossli, HK, Bjørn Sandnes, NKF, Jan H. B. Andersen, NPF, Per Skau, NBIF, Bjørn Kjelstad, HRAF, Liv Undheim, NKIF, Martin Kolberg, DNA, Ståle Dokken, AUF, Sigve Brekke, AUF, Bente Gyp Wilhelmsen, AOF, Einar Mortensen, AOF, Arve Mannfjord, Framfylkingen, Knut Aagesen, Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker.

Ingunn Olsen, LO – Bjørn Sandnes, NKF – Per Skau, NBIF – Ståle Dokken, AUF – Bente Gyp Wilhelmsen, AOF – Einar Mortensen, AOF, og Martin Kolberg, DNA, gikk ut av ungdomsutvalget i løpet av 1987.

Geirmund Jor, NKF – Bjørn Aas, NBIF – Dag Arne Syverinsen, AUF – Lars Erik Flatø, AOF – Glenn Henriksen, AOF, og Torgunn A. Reggestad, DNA, gikk inn i deres sted.

Dag Johnsen er engasjert for å utrede elev- og student-medlemskap i fagbevegelsen, og møter fast i LOs ungdomsutvalg og arbeidsutvalget.

LOs ungdomsutvalg har i perioden holdt seks møter.

Arbeidsutvalget besto av:

Evy Buerud Pedersen, LO, Ingunn Olsen, LO, Jan Lajord, LO, Dag Johnsen, LO, Sigve Brekke, AUF, Gørild Sæland, NTL, Bjørn Sandnes, NKF, Harry Jørgensen, NJMF, Per Skau, NBIF.

Ingunn Olsen, LO – Bjørn Sandnes, NKF og Per Skau, NBIF, ble byttet ut med Grethe Fossli, HK – Geirmund Jor, NKF, og Bjørn Aas, NBIF.

I tillegg gikk faglig leder i AUF, Dag Arne Syverinsen, inn i arbeidsutvalget.

Arbeidsutvalget har i perioden holdt sju møter.

Elev- og studentmedlemskap

Dag Johnsen er midlertidig ansatt i LO for å se på LOs forhold til ungdom under utdanning. I dette ligger at vi vil vurdere både hvordan LOs organisasjoner bør stille seg i forhold til denne gruppa, og hvilke tilbud LO og andre deler av bevegelsen kan komme med ovenfor ungdom under utdanning for å knytte disse nærmere arbeiderbevegelsen.

Det ble i høst foretatt en kartlegging av hvilke tilbud de enkelte fagforbund har til ungdom under utdanning, og man er igang med en kartlegging av hvilke utdanninger de enkelte LO-forbund ønsker å rette sin virksomhet mot.

Arbeide overfor ungdom under utdanning har vært drøftet både i LOs ungdomsutvalg og i organisasjonskomiteen. Det har vært gjennomført en møterunde med mange av forbundene, og en av hovedsakene på disse møtene har vært arbeidet overfor elever og studenter.

Det arbeides med utforming av innholdet i et elev- og studentmedlemskap. Forhandlinger foregår bl.a. med Samvirke Forsikring og Landsbanken for å se på hvilke tilbud disse kan komme med til elev- og studentmedlemmer i LO. Det er også holdt møter med AOF for å vurdere kurstilbud.

SKOLERINGSVIRKSOMHETEN:

Faglig ungdomskurs

LOs ungdomsutvalg i fylkene har også i 1987 holdt Faglige ungdomskurs. Disse kursene har tatt sikte på en innføring i lokalt fagforeningsarbeid, praktisk organisasjonsarbeide samt en innføring i arbeiderbevegelsens historie.

Det har i perioden blitt arbeidet med et nytt basiskurs, målrettet mot unge medlemmer i fagbevegelsen. Det forventes at dette skal bli godkjent i forhold til grunnskoleringen til AOF i løpet av neste år.

Sentrale Faglige Ungdomskurs

Det har i 1987 blitt avviklet fire sentrale faglige ungdomskurs for ungdomskontaktene i fagforeninger/avdelinger og samorganisasjoner.

Disse kursene har tatt for seg følgende hovedtemaer:

- Gjennomgang av aktivitetsplanen for LOs ungdomsutvalg.
- Hva er ungdomskontaktens oppgaver?
- Hvordan tilrettelegge aktiviteter for unge fagorganiserte medlemmer?
- Fagforbundenes ungdomsvirksomhet.
- Faglig/politisk ungdomsarbeid.

Fagbevegelsens Sommerpatrulje

Fagbevegelsens Sommerpatrulje 1987 var delt opp i fire deler, henholdsvis:

- 1) Planleggingsarbeid
- 2) Gjennomføring av løpeseddelaksjon på alle landets ungdoms- og videregående skoler.
- 3) Gjennomføring av aksjonen Fagbevegelsens Sommerpatrulje i fylkene.
- 4) Oppfølgingsarbeidet, verve- og agitasjonsarbeid.

Fagbevegelsens Sommerpatrulje 1987 ble startet med en løpeseddelaksjon i mai/juni. Løpeseddelaksjonen var et samarbeid mellom LOs ungdomsutvalg, Skolenes Landsforbund, Norsk Lærerlag og AUF på alle

landets videregående skoler. Denne ble kalt «skolesluttaksjon», og hadde som formål å rette søkelyset på skoleelevene og feriejobbing.

Det ble utarbeidet en brosjyre som rettet seg direkte mot ungdoms rettigheter, samt en foredragsdisposisjon.

Fagbevegelsens Sommerpatrulje ble gjennomført i 13 fylker:

Fylke:	Dato for avvikling	Forbundsdelaktelse:
Rogaland	22. til 26. juni, Haugesund/Tysvær/ Karmøy/Bryne/ Egersund/Sandnes.	NOPEF, NaF, NJMF, HK, NBIF, NKF, NNN og Transport
Sør-Trøndelag:	22. til 27. juni, Selbu/Røros/Oppdal/ Orkanger/Melhus/ Trondheim	NKF, NNN, Transport, HK og HRAF.
Hordaland	25. juni til 1. juli, Bergen/ Nordhordaland/Voss/ Sotra/Øygarden/Askøy.	NBIF, NOPEF, HRAF, Transport, HK, NJMF og NKF
Møre og Romsdal:	28. juni til 3. juli, Kristiansund/Averøy/ Molde/Midsund/ Ålesund/Ulsteinvik.	NJMF, NBIF, NNN, Treind., NKF og HRAF
Vest-Agder:	28. juni til 4. juli, Hamresanden/ Kristiansand/Lyngdal/ Farsund/Mandal/ Kvinesdal/Flekkefjord/ Vennesla	NBIF, Transport, NSLF, HRAF, NNN og NKF
Østfold:	29. juni til 4. juli, Halden/Sarpsborg/ Fredrikstad/Moss/ Askim/Mysen/ Rakkestad/Ørje	NJMF, NNN, NKF, HRAF, Transport, NPF og HK
Akershus:	29. juni til 4. juli, Lillestrøm/Strømmen/ Lørenskog/Ski/ Kolbotn/Drøbak/Son Asker/Bærum	NKF, HK, NaF, NNN, HRAF og NJMF

Aust-Agder:	1. til 7. juli, Gjerstad/Risør/ Tvedestrand/Moland/ Arendal/Tromøy/Hisøy/ Øyestad/Grimstad/ Lillesand/ Campingplasser/ Grimstad/Birkenes/ Evje.	HRAF, NJMF, NKF og NBIF.
Oslo:	6. til 11. juli, Storo/Linderud/Tveita/ Torshov/Grünerløkka/ Sagene/Kaldbakken/ Røa/Bøler/Stovner/ Majorstua/Furuset/ Romsås/Grorud/ Lambertseter/Bogerud/ Lindeberg/Haugerud/ Holmlia/Manglerud/ Trosterud/Tøyen/ Økern/Aker Brygge.	NKF, HK, NNN, HRAF, NJMF og Transport.
Nord-Trøndelag:	6. til 11. juli, Rørvik/Kolvereid/ Leka/Grong/Namsos/ Steinkjer/Verdal/ Levanger/Stjørdal.	HK, HRAF, NaF, Trans- port, NKF, NNN og NBIF
Hedmark:	20. til 24. juli, Stange/Løten/Elverum/ Hamar/Brumunddal/ Moelv/Sjusjøen.	NNN, HK, NKF, HRAF og Transport
Nordland:	31. juli til 8. august, Bodø/Mosjøen/Mo/ Narvik/Sortland/ Svolvær/Fauske.	HRAF, HK, NBIF, NKF, NNN og NaF.
Troms:	3. til 8. august, Harstad/Andselv/ Finnsnes/Sørkjosen/ Storslett/Tromsø.	NKF, NJMF, Transport, HRAF, NaF og NNN.

Sekretariatet ble lagt til LO. I tillegg ble det opprettet regionale styringsgrupper i hvert av de medvirkende fylker.

Fagbevegelsens Sommerpatrulje hadde som målsetting å informere om rettigheter og plikter i arbeidslivet, – at ungdom ikke skal utnyttas i arbeidslivet såvel når det gjelder arbeidstid, ufullstendige arbeidskontrakter, rett til overtidbetaling, rett til feriepengar m.v. I tillegg informerte man om fordelene ved å være LO-organisert.

Det ble utarbeidet en felles åtte siders avis, klistremerker til utdeling, sendeplater til utdeling, samt diverse materiell til bussene. Tekstiler ble også benyttet – College-gensere og T-skjorter.

Fagbevegelsens Sommerpatrulje er en kampanjeform som bærer preg av «lyn-aksjon». For at kampanjen skal ha noen hensikt, er oppfølgingsarbeidet viktig. I ettertid kan vi konstatere at denne delen for senere års aksjoner må gjøres bedre.

Den informasjonsstrategi som ble fulgt i forhold til presse/mediadekningen var:

- a) Kinoreklame før sommerpatruljen startet.
- b) Løpeseddelaksjon i mai, begynnelsen av juni.
- c) 4 annonser i VG alle lørdager i juni.
- d) Gjennomføringen av aksjonsuka i fylkene: juni, juli og august.

Fagbevegelsens Sommerpatrulje er en kampanje som bygger på pressedekning. Pressedekningen var enorm i forhold til tidligere aksjoner. Ikke bare at vi var i media så og si konstant, men i 99% av tilfellene fikk fagbevegelsen en positiv omtale. Vi kan trygt si at vi har funnet et åpent marked for informasjon. I ettertid ser vi at media-begivenheter ikke slutter i august, men holder seg fram til desember måned.

Materiell

LOs ungdomsutvalg har i 1987 utarbeidet en rekke tips og arbeidshefter til bruk i fylkene. Det har i perioden ikke blitt trykt noen brosjyrer e.l. utover det materiell som ble utarbeidet til Fagbevegelsens Sommerpatrulje.

Samlinger i Fylkene for Ungdomskontaktene

LOs ungdomsutvalg har prioritert arbeidet med valg/oppnevning av ungdomskontakter i fagforeninger/avdelinger og samorganisasjoners styrever. Til hjelp i fylkene er det blitt utarbeidet et eget studieopplegg til samlingene for ungdomskontaktene i fylkene. Det har i perioden blitt gjennomført en slik samling over tre dager i hvert fylke.

Jubileumsleir på Utøya

I forbindelse med DNAs 100-års jubileum ble det avviklet en ungdomsleir på Utøya i tiden 22.–26. juni. Denne jubileumsleiren var et samarbeid mellom AUF, DNA og LOs ungdomsutvalg. Det deltok ca 750 unge mennesker fra hele landet. LOs ungdomsutvalg i noen fylker arrangerte felles-transport til Utøya. Programmet på leiren varierte med politiske foredrag og verksteder, amatørteatervirksomhet, bading, grilling, diskotek, kulturoppptredener og aktiviteter for barn – for å nevne noe. Jubileumsleiren ble et meget vellykket arrangement.

Faglige Aktivgrupper

I 1987 ble det startet en kampanje som ble kalt «100 grupper før 1989». Målsettingen med denne kampanjen var å starte 100 aktivgrupper i løpet av 1987–88. LOs ungdomsutvalg sentralt laget et tipshefte for oppstarting av aktivgruppene. I tillegg har LOs ungdomsutvalg sentralt vært med på å starte noen grupper lokalt. En faglig aktivgruppe er tenkt som en samling av unge arbeidstakere på en arbeidsplass. Aktivgruppene skal ha nær tilknytning til fagforenings/avdelingsstyret og til AUFs lokallag. Aktivgruppene arbeidsområde skal være å ta opp faglig/politiske spørsmål for ungdom på arbeidsplassen, samt drive studiearbeid og kunne være et sosialt samlingspunkt.

LOs ungdomsutvalg sentralt har ingen full oversikt over hvor mange grupper som ble startet i 1987, men 100 grupper innen 1989 er absolutt realistisk.

Utarbeidelse av Aktivitetsplan for 1988

Målsettingen med planleggingen av ungdomsaktivitetene i 1988 var å få fagforbundene mer med, samt samordne aktivitetene mellom LOs ungdomsutvalg og AUF og stimulere til et bedre planleggingsarbeid i fylkene. Med denne bakgrunnen ble det nedsatt en sentral planleggingsgruppe i mars 1987, bestående av representanter fra fagforbundene og AUF. I mai ble planleggingsgruppens forslag til aktivitetsplan for 1988 behandlet i LOs ungdomsutvalg sentralt og i AUF sentralt, for så å bli sendt ut til fylkene for debatt. I august/september ble debattutkastet behandlet på de faglige ungdomskonferansene i fylkene. Samtidig ble det også behandlet i AUFs fylkeslag og i LOs ungdomsutvalg i fylkene. Den endelige aktivitetsplan ble vedtatt på landskonferansen 9.–11. oktober.

Alle fylker har høsten 1987, på bakgrunn av den sentrale aktivitetsplanen, laget fellesplaner for AUF/LO i fylket.

Faglige Ungdomstreff i Fylkene

En del fylker gjennomførte faglige ungdomstreff som en del av valgkampen. Målet med disse ungdomstreffene var todelt. Det ene målet var å samle ungdom i arbeid for å drøfte ungdomsarbeid i fylket, utveksle erfaringer og planlegge aktivitetene i tiden framover. Det andre målet var at treffene skulle være en utadvendt markering i forbindelse med valgkampen. Det ble spesielt lagt vekt på å ta opp faglig/politiske saker.

LOs ungdomsutvalg sentralt laget et tipshefte for planlegging og gjennomføring av ungdomstreffene. I fylkene ble arbeidet gjort gjennom en styringsgruppe bestående av LOs ungdomsutvalg, AUF og en del fagforbund. En effekt av dette arbeidet var et bedre samarbeid mellom de som var med i styringsgruppene, noe som vil gi resultater også i det videre arbeidet.

Øvrige Organisasjonssaker

LOs ungdomsutvalg har i perioden engasjert seg sterkt i oppfølgingen av «Handlingsplan for et styrket barne- og ungdomsarbeid». Ett av områdene som ble prioritert var å finne løsninger for ansettelse av arbeiderbevegelsens ungdomssekretærer i fylkene. I slutten av perioden ble det nedsatt et sentralt ansettelsesråd og et økonomistyre. LOs ungdomsutvalgs leder og sekretær sitter i ansettelsesrådet. Alt skulle ligge til rette for ansettelse i løpet av første halvår 1988.

Et annet område LOs ungdomsutvalg har fulgt opp i handlingsplanen, er elev- og studentmedlemskap til fagbevegelsen. Fra juni har vi benyttet en av sekretærstillingene til utredningsarbeid i forbindelse med medlemskap til fagbevegelsen for ungdom under utdanning. Dette arbeidet fortsetter i 1988.

LOs ungdomsutvalg har i samarbeid med AOF og AUF tatt initiativet til å starte et eget rockekor i arbeiderbevegelsen. Koret besto av ca 30 medlemmer ved utgangen av året, og det har øving en helg i måneden.

Fagforbundene

Kontakten med fagforbundene har i perioden vært god. LOs ungdomsutvalg har deltatt på flere av fagforbundenes ungdomskonferanser og kurs sentralt. LOs ungdomsutvalg har også i perioden holdt tre informasjonsmøter med fagforbundenes ungdomsansvarlige, samt at de fortløpende får skriftlig informasjon.

LOs Ungdomsutvalgs Landskonferanse

LOs ungdomsutvalg holdt sin årlige landskonferanse på LO-skolen Sørmarka i tiden 9.-11. oktober. Det deltok representanter fra LOs ungdoms-

utvalg i fylkene og sentralt, fagforbundene, AUF og Framfylkingen. Jan Lajord åpnet konferansen og innledet om erfaringer fra aktivitetene i 1987. Evy Buverud Pedersen og Sigve Brekke innledet om aktivitetsplanen for 1988. Magne Nedregård innledet om nye og gamle medier.

Konferansen var lagt opp som en arbeidskonferanse med rikelig tid til gruppearbeid og påfølgende debatt. Det deltok 102 representanter på konferansen.

Samarbeid med AUF

Kontakten/samarbeidet med AUF har i perioden vært god. Gjennom LOs ungdomsutvalg i fylkene har samarbeidet utviklet seg positivt også på distriktsplan.

Samarbeid med Framfylkingen

Kontakten/samarbeidet med Framfylkingen har også vært god i perioden, både sentralt og i fylkene.

Statens Ungdområd (STUI)

LOs ungdomsutvalg har i perioden hatt et godt samarbeid med STUI. Utvalgets kontaktperson har vært Jan Lajord.

Landsrådet for Norske Ungdomsorganisasjoner (LNU)

Kontakten med LNU har også i denne perioden vært god. Utvalgets kontaktperson har vært Gørild Sæland.

I juni 1987 opprettet LNU Ungdomsreiser. Ungdomsreiser er organisert som en uavhengig stiftelse med et styre som øverste organ. Styret er foreløpig sammensatt av en representant fra Kultur- og Vitenskapsdepartementet, fire representanter oppnevnt av LNU og en fra de ansatte ved LNUs kontor. I tillegg til dette er det også oppnevnt et råd for organisasjonen. Dag Johnsen representerer LO i dette rådet.

Ungdomsreiser har følgende funksjon:

- Informere om utvekslingsmulighetene for både enkeltpersoner og grupper i inn- og utland.
- Styrke hele utvekslingssektoren i Norge og Norges kontakt med utlandet. I denne sammenheng er det spesielt aktuelt å ta opp barrierer for utveksling.
- Formidle kontakt mellom ungdomsgrupper og skoleklasser i Norge og tilsvarende i utlandet som ønsker kontakt med formål utveksling.

Folk og Forsvar

LOs ungdomsutvalg sentralt har deltatt på flere av Folk og Forsvars konferanser og på en studietur. I tillegg har LOs ungdomsutvalg vært representert på noen av konferansene «Ungdommen og Totalforsvaret» i fylkene.

Folkets Hus Landsforbund

Styret

Styret i Folkets Hus Landsforbund har i beretningsperioden hatt følgende sammensetning:

LO-oppnevnte:

Svein-Erik Oxholm (leder)
Liv Buck
Odd Isaksen
John Stene til 11.10.87
Olav Støylen fra 11.10.87

Varamedlemmer:

Ole Knapp
Leif Haraldseth til 11.10.87
Gunnar Grimnes
Walter Kolstad
Esther Kostøl fra 11.10.87

Landsmøtevalgte:

Egil Nilsen (nestleder)
Magne Mælumshagen
Jan Inge Åsmul

Varamedlemmer:

Marthon Helgevold
Arvid Lundquist
Johannes Henriksen til 11.10.87
Hjalmar Bakke fra 11.10.87

Som første varamedlem møtte Marthon Helgevold fast på forbundsstyrets møter.

I løpet av beretningsperioden har forbundsstyret hatt 6 møter og behandlet 90 saker, som er 2 flere enn i fjoråret.

Medlemsbevegelse

Følgende medlemsorganisasjoner har i 1987 meldt seg ut av Landsforbundet:

Hokksund Folkets Hus
Øksfjord Samfunnshus
Sandnes Kulturhus
Vestfossen Folkets Hus
Høybråten Arbeidersamfunn.

Utmeldingene har sammenheng med at husene enten er overtatt av eller bortleid til kommunen. Medlemstallet var pr. utgangen av året 283.

Landsforbundets virksomhet

Landsforbundets administrasjon har vært ledet av Folkets Hus-sekretær Gunnar Andersen, som også har vært forbundsstyrets sekretær og saksbehandler. Folkets Hus-sekretæren har i løpet av året hatt 64 reise- og møteoppdrag, som er 10 flere enn i 1986.

Landsforbundets virksomhet i beretningsperioden har vært preget av stor konferanseaktivitet med avvikling av følgende arrangement:

1. Skoleringsseminaret for de mellomstore forsamlingshus på Dovrefjell Hotell i dagene 23. til 25. januar. 15 medlemsorganisasjoner var representert på seminaret.
2. Skoleringsseminaret for de store forsamlingshus på Dovrefjell Hotell i dagene 22. til 24. mai. 27 medlemsorganisasjoner var representert på seminaret.
3. Det 13. ordinære landsmøte i Oslo Folkets Hus 10. og 11. oktober med 120 deltakere. I forbindelse med landsmøtet ble det holdt et seminar for å markere Landsforbundets 40 års jubileum, og hvor boka: «100 år med Folkets Hus» ble presentert.
4. Nordisk Folkets Hus-seminar i Helsingfors 15. til 17. november med ialt 70 deltakere fra de nordiske land.

Offentlig støtte

I 1987 har Landsforbundet mottatt melding om en rekke offentlige bevilgninger til sine medlemsorganisasjoner på ialt kr. 5 871 000,—. Dessuten er det gitt kommunale garantier på lån med kr. 3 625 000,—.

I statsbudsjettet for 1987 ble det for første gang i historien avsatt midler til foreningseide forsamlingshus. Beløpet som ble stilt til disposisjon var 42 mill. kr.

Den nye statlige tilskuddsordningen stiller som vilkår for støtte at forsamlingshuset står åpent for alle lovlige formål.

Tre av Landsforbundets medlemsorganisasjoner har mottatt tilskudd fra ordningen i 1987 med tilsammen kr. 832 000,—.

Folkets Hus Landsforbund har spilt en aktiv rolle i arbeidet med gjennomføring av den statlige tilskuddsordningen til foreningseide forsamlingshus.

Landsforbundet var representert i kulturbyggutvalget (1977–80) som la grunnen til ordningen, og har senere vært initiativtaker til en rekke møteopplegg både i kirke- og undervisningskomiteen og i Departementet, hvor tilskuddsordningen har vært drøftet.

Landsforbundet stiller store forventninger til den nye tilskuddsordningen, som markerer en milepel og åpner nye perspektiver for hele Folkets Hus-bevegelsen i vårt land.

Folkets Hus Fond

Fondets oppgave er gjennom lån å støtte byggeforetak som har til formål å skaffe forsamlings- og møtelokaler for den organiserte arbeiderbevegelse i Norge. Det er styret i Folkets Hus Landsforbund som forvalter fondets midler.

Forvaltningskapitalen har økt fra kr. 62 000,- ved stiftelsen av fondet i 1910 – til over 55 mill. kr. ved utgangen av 1987. I beretningsperioden er det innkommet og behandlet 16 søknader om lån, som er 3 søknader flere enn i 1986. Samtlige lånesøknader ble innvilget med omsøkt beløp.

Totalt ble det innvilget lån på kr. 17 280 000,- som er høyeste årlige beløp i fondets historie. Dette er kr. 3 785 000,- høyere utlånsbeløp enn i fjoråret. Av innvilget beløp kommer imidlertid 10 mill. kr. først til utbetaling i 1990, etter at det er foretatt årlige avsetninger i perioden 1988–90.

Foruten søknader om lån har forbundsstyret behandlet og innvilget:

2 søknader om avdragsutsettelse

5 søknader om rente- og avdragsutsettelse.

I forhold til tidligere år er dette en markert nedgang i antall søknader om rente- og avdragsutsettelse. Det betyr at medlemsorganisasjonene er blitt flinkere til å oppfylle sine låneforpliktelser. Det kan registreres som en positiv utvikling. Rentesatsen på lån i Folkets Hus Fond har i beretningsperioden vært 11 % p.a.

Fagdata

FAGDATA er et interessentskap bestående av Landsorganisasjonen i Norge og tilsluttede fagforbund og andre organisasjoner og institusjoner i arbeiderbevegelsen. Hovedformålet er å være et non-profit service- og kompetansesenter for interessentene innen områdene EDB og kontorautomasjon.

Innen ovenfor nevnte områder og innenfor rammen av tilgjengelige ressurser skal FAGDATA overfor interessentene:

- koordinere bruk av data- og tekstbehandling
- sørge for nødvendig datakraft
- yte bistand ved utredninger/prosjekt
- yte bistand ved anskaffelse, drift og vedlikehold av teknisk utstyr
- sørge for nødvendig systemutvikling med tilhørende vedlikehold
- bistå med opplysning og opplæring

Prioritert er oppgaver i forbindelse med rasjonell behandling av kartoteker, kontingentsystemer, adressering og bedriftsoversikter. FAGDATA løser også en rekke administrative oppgaver ved hjelp av datateknikken.

Dette gjelder elektronisk tekstbehandling, økonomisystemer med budsjett, regnskap og lønn, samt mer spesielle områder som lønnsstatistikk, teleks, regneark etc.

FAGDATA har ved utgangen av 1987 25 ansatte, hvorav 3 arbeider med masseregistrering (punching) og en rengjøringsassistent er ansatt på deltid. I forbindelse med økningen av staben og ansettelsen av ny daglig leder, er det foretatt en omorganisering av interessentskapet.

I 1987 har det vært arbeidet mye med overgang til «on-line» ajourhold av medlems- og bedriftskartotekene i flere forbund samtidig som vedlikeholdet og driften av eksisterende system krever stadig større ressurser.

I løpet av året er det koplet opp en rekke nye terminaler og skrivere til nettet. Den sentrale maskinkraften er betydelig utvidet og den er meget godt utnyttet.

FAGDATA er også ansvarlig for gjennomføringen av et pilotprosjekt mellom LO, AOF og DNA for innføring av EDB i distriktskontorsammenheng. Prosjektet (Gjøvikprosjektet) startet i 1986, og det er også i 1987 lagt ned betydelig arbeid i prosjektledelse, oppfølging av leverandør og uttesting av system. Maskin og system er nå i full drift og en evaluering med sluttrapport vil bli utført tidlig på nyåret.

Ved Hamarkontoret er det i løpet av -87 installert ny maskin og tilsvarende programvare som i Gjøvik er planlagt benyttet. LO og AOF benytter maskinen pr. utgangen av -87, det er forventet at DNA slutter seg til i løpet av 1988.

For Bergen vurderes en tilknytning og innleggelse av LO-programvaren fra Gjøvik på de maskiner som FEI-Bergen disponerer.

Som en følge av det avsluttede UNITE-prosjekt («Fagforeningsdatasystem») er det forhandlet frem rammeavtaler med tre forskjellige leverandører når det gjelder anskaffelse av EDB-utstyr og programvare innen PC-sektoren. I tillegg er under utarbeidelse en programpakke for medlemshåndtering, journal/arkiv og enkelt regnskap for bruk på lokalt nivå.

Brukere:

EDB-Interessentskapet har følgende medlemmer:

Landsorganisasjonen i Norge, Arbeidernes Opplysningsforbund, Det norske Arbeiderparti, Handel og Kontor i Norge, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet, Norsk Kommuneforbund, Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, Norsk Folkehjelp, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer, Norsk Grafisk Forbund, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Norsk Nærings- og Nyttelsesmiddelarbeiderforbund, Norsk Papirindustriar-

beiderforbund, Norsk Transportarbeiderforbund, Norsk Treindustriarbeiderforbund, Skolenes Landsforbund, alle forbund i A/S Statstilsattes Hus, og FAFO.

Styret:

Svein-Erik Oxholm, formann, LO, Bente N. Halvorsen, HK, Trygve Johnsen, NJMF, Håkon Nielsen, NBIF, Jan Werner Hansen, NTL, Knut Endreson, LO, Sverre Andresen, NPF, Jan Aaboen, AOF, Hans J. Eriksen, NFATF, Eigil L. Alfheim, FD, Helge Fottland, ansattes representant.

Observatør: Kjell Sørensen, Samvirke Forsikring.

Distriktskontorene

ØSTFOLD

Distriktssekretær: *Rolf-Thore Hildebrandt*

Organisasjonsoversikt:

I kontorets arbeidsområde var det pr. 1/1-86, åtte samorganisasjoner, 206 fagforeninger med et medlemstall på 47 513.

Pr. 1/1-87 var det åtte samorganisasjoner og 207 fagforeninger med et medlemstall på 47 474.

Endringer i foreningene

Ørje Tinnarbeiderforening har gått inn i Ørje Jern og Metallarbeiderforening.

Skiptvedt Bygningsarbeiderforening har gått sammen med Askim Bygningsarbeiderforening.

NTL avd. 104-28 har gått inn i NTL avd. 104-32.

Utgåtte foreninger

Askim Treindustriarbeiderforening har gått ut.

Nye foreninger

Hvaler kommunale arbeiderforening avd. 596, utgått av Fredrikstad Tjenestemannsforening. NEKF avd. 10, utgått av NEKF avd. 31. NEKF

avd. Rakkestad. Marker kommunale forening. Høyden kjemiske fagforening avd. 188.

Møter i Tilsynsutvalget

Tilsynsutvalget har hatt 9 møter og behandlet 58 saker.

Møter i LOs samarbeidsorgan for Østfold

Det har vært arrangert to ordinære fylkeskonferanser i LOs samarbeidsorgan for Østfold.

Følgende saker har vært til behandling: Østfold Arbeiderpartis valgprogram til fylkestingsvalget 87. Skipsfartspolitikkk/Utflagging. Næringspolitikk. Industriutvikling mot år 2000. Fylkespolitiske saker. Flyplass i Østfold. Boligfinansiering og rentepolitikk. Skole og Arbeidsliv, elevhefter for grunnskolen. Handlingsprogram for LOs utvalg for familiepolitikk og likestilling i Østfold. Fagbevegelsens sommerpatrulje og vervearbeid. Endringer i forslagsrutiner og valgordning til LOs kongress samt den aktuelle faglige situasjon.

Innledere på fylkeskonferansene har vært: Jan Balstad, Yngve Hågenesen, Henrik Aasarød, Norsk Sjømannsforbund, Bjørn Skaug, Østfold Arbeiderparti, Frede Christensen, Bjørn Eriksen, Egil T. Ekhaugen samt distriktssekretæren.

Andre fylkesmøter

Distriktskontoret har arrangert en dagskonferanse for samorganisasjonenes ledere, kasserere og revisorer om budsjettering, regnskapsførsel og revisjon.

Innleder var Inger Høgberg fra LOs revisjonskontor samt distriktssekretæren.

Det har videre vært gjennomført en konferanse for samorganisasjonsledere og kasserere i samarbeid med Landsbanken A/S, Fredrikstad. Innleder i tillegg til representanten for banken var Yngve Hågenesen.

Det har videre vært arrangert en fylkeskonferanse for fagforbund og ungdomsutvalget vedrørende gjennomføring av fagbevegelsens sommerpatrulje.

Det har vært gjennomført en felleskonferanse med ledere i samorganisasjonene i Østfold vedrørende organisasjonssaker samt en felleskonferanse for samorganisasjonsledere og styret i Østfold Lærerlag.

Fagbevegelsens sommerpatrulje

I uke 27 ble fagbevegelsens sommerpatrulje arrangert i samarbeid med Norsk Kommuneforbund, Norsk Jern og Metallarbeiderforbund, Norsk

Transportarbeiderforbund, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund. Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet, AUF samt lokale foreninger i Norsk Papirindustriarbeiderforbund og Handel og Kontor.

I alt ble 282 arbeidsplasser oppsøkt:

44 Norsk Transportarbeiderforbund, 43 Norsk Kommuneforbund, 36 Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, 79 Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet, 41 Handel og Kontor og 2 Norsk Papirindustriarbeiderforbundet.

Til patruljemannskapet sto følgende materiell til disposisjon: «LO'VISA» en dobbeltdekker Londonbuss, «LO'RANG» samorganisasjonenes campingvogn, «LO'THAR» en veteranlastebil samt en tandemsykkel «LO'LITA».

Gjennomføringen lokalt skjedde i samarbeid med samorganisasjonene og de lokale fagforeninger innen de forbundsområder som deltok. Samorganisasjonene og AUF hadde hovedansvaret for standsaksjonene som ble gjennomført over hele fylket.

I tillegg deltok tillitsvalgte fra Østfold Lærerlag i aktivitetene omkring sommerpatruljen.

Forut for aksjonene ble det gjennomført en omfattende skoleaksjon i samarbeid med Skolenes Landsforbund avdeling Østfold, Østfold Lærerlag og AUF, hvor samtlige 9. klasser og videregående skoleelever ble informert om rettigheter og plikter i arbeidslivet.

Det er utarbeidet detaljerte rapporter fra aksjonen. Leder for fagbevegelsens sommerpatrulje var Bjørn Eriksen. Distriktskontoret arrangerte 9 møter i forberedelsene til patruljen.

Møter i samorganisasjonene

Distriktssekretæren har deltatt i 60 møter i samorganisasjonenes styrer, felles fagforeningsstyrer, års- og halvårsmøter, planleggingskonferanser og andre felles arrangement.

Følgende saker har vært til spesiell behandling: Den aktuelle faglige situasjon, sommerpatrulje og vervevirksomhet samt høstpatrulje, bolig- og rentepolitikk, familiepolitikk og likestillingsspørsmål, ungdomsvirksomhet, skole-arbeidsliv, samarbeid med Lærerlaget, næringspolitikk samt lokale politiske saker.

Møter i fagforeningene

Distriktssekretæren har deltatt i 26 møter i fagforeninger vedrørende ulike organisasjonsspørsmål, faglig-politiske saker, tariffpolitikk, jubileumsmarkeringer samt tvistesaker.

Møtene har vært innenfor Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Handel og Kontor, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet,

Norsk Transportarbeiderforbund, Den Norske Postorganisasjon, Østfold/Vestfold Arbeidsmandsforening, Norsk Kommuneforbund, Norsk Papirindustriarbeiderforbund, Norsk Fengselstjenestemannsforbund samt Statstjenestemannskartellet.

Studie- og opplysningsarbeid

Distriktssekretæren har hatt forelesninger ved 27 kurs for LO/AOF, Norsk Teletjenesteforbund, Norsk Jern og Metallarbeiderforbund, Norsk Kommuneforbund, Norsk Elektriker og Kraftstasjonsforbund, Norsk Papirindustriarbeiderforbund og samorganisasjonene, Østfold Ingeniørhøgskole, Ask videregående skole, Løken Ungdomsskole, Grøtvedt Ungdomsskole samt Begby skole.

Det har vært forelest om følgende emner:

LOs oppbygging og virksomhet, strategisk planlegging og organisasjonsutvikling, samorganisasjonenes arbeidsoppgaver, Hovedavtalen, Forhandlingskunnskap, Taleteknikk, Informasjons-, verve- og agitasjonsvirksomhet, fagforeningskunnskap med møteledelse og ulike faglig/politiske temaer.

Utvalget for familiepolitikk og likestilling

Utvalget for familiepolitikk og likestilling i Østfold har hatt seks møter i 1987.

Utvalget har utarbeidet et eget handlingsprogram vedtatt i fylkeskonferanse i LOs samarbeidsorgan i Østfold.

Ungdomsutvalget

Ungdomsutvalget har hatt åtte møter i 1987. Det er gjennomført tre helgekurs med i alt 39 deltakere. Det er arrangert fire ungdomstreff.

Utvalget har medvirket i aksjoner som: skolesluttaksjon, fagbevegelses sommerpatrulje, aksjon «Ungdom velger framtid». Det er i tillegg avholdt en dagskonferanse for ungdomskontakter.

Utvalget har samarbeidet med AUF om felles arbeidsplan for 1987 og 1988.

Andre møter/virksomheter

Distriktssekretæren har i 1987 representert kontoret i 167 andre møter, LOs representantskap, LOs arbeidsmiljøutvalg, LOs EDB utvalg og ulike avdelinger i LO, møter med tillitsvalgte samt sekretærkonferanser.

AOFs landskonferanse og årsmøte, møte med AOFs ledelse, distriktsut-

valget, arbeidsutvalget, års- og halvårskonferanser samt jubileumsarrangement.

Østfold Arbeiderpartis årsmøter, styremøter, faglig/politisk utvalg, nominasjonskomiteen, valgkomiteen, samarbeidskomiteen, valgkamputvalg samt valgmøter.

Det regionale høgskolestyret, landskonferanse for formenn i høgskolestyrene, jubileumsseminar ved Distriktshøgskolen, høgskolens budsjettutvalg. Interimsstyret for Østfoldforskning.

Arbeidstilsynet styret for 1. distrikt, INKO-styret, Østfold fylkes Nærings- og sysselsettingsstyre, styret for Oscar Torp heimen, samarbeidsutvalget med Østfold Lærerlag, styret for Arbeiderbevegelsens arkiv- og museum i Østfold, Landsbanken, Väst-Sverige LO og TCO, Industriforeningen, Nordisk Teknologiar 1988, Kultur- og Vitenskapsdepartementet samt telefonkonferanser.

I forbindelse med gjennomføring av faglige aktiviteter i forbindelse med kommunevalget var Egil T. Ekhaugen engasjert ved kontoret fra 27/4 til 22/6-87. I tillegg hadde han ansvar for å planlegge faglig/politiske aktiviteter framover.

Tvister/Forhandlinger

Kontoret har medvirket til løsning av fire tvistesaker i 1987.

Representasjon

Distriktssekretæren har vært på møte i Norra Alvsborg – Bohuslän ABF, ved 60 års dag for Jacob Grava, Odd M. Bakkejord og Hans Nordahl Jensen samt begravelserne til Einar Gerhardsen og Tor Halvorsen.

Verve-/agitasjonsvirksomhet

Distriktssekretæren har deltatt i en rekke møter i samorganisasjoner og fagforeninger for tilrettelegging av verve- og agitasjonsarbeid samt holdt 3 agitasjonsmøter.

Som oppfølgingsarbeid fra fagbevegelsens sommerpatrulje ble det arrangert en spesiell «Fagbevegelsens høstpatrulje». I løpet av 7 uker ble de samme arbeidsplasser som ble besøkt av sommerpatruljen oppsøkt på ny hvor tilbud om medlemskap ble presentert.

I forbindelse med gjennomføring av verveaksjonene «Høstpatruljen» har Egil T. Ekhaugen vært engasjert ved kontoret for å bistå fagforeningene i verve- og agitasjonsarbeidet.

Reisedager

Distriktssekretæren har i 1987 hatt 205 reisedager.

OSLO OG AKERSHUS

Distriktssekretærer: Øivind Hvattum og Wenche Paulsrud

Organisasjonsoversikt

I distriktskontorets arbeidsområde er det pr. 1. januar 1987 471 fagforeninger med til sammen 163 703 medlemmer. Fordelingen på de to fylkene er følgende: Akershus har 196 fagforeninger med 30 268 medlemmer. Oslo har 275 fagforeninger med 133 435 medlemmer. Det var pr 31.12.1987 i alt ni lokale faglige samorganisasjoner, åtte av disse samorganisasjonene holder til i Akershus og én dekker hele Oslo.

Oslo faglige samorganisasjon har en betydelig egenaktivitet og en egen fastlønnet sekretær.

Møter i samorganisasjonene og fagforeningene

Distriktssekretærene har deltatt i 42 møter i samorganisasjonene, dvs styremøter, felles fagforeningsstyremøter, representantskapsmøter og årsmøter. Sekretærene har innledet til debatt på flere av disse møtene om aktuelle emner og orientert om LOs virksomhet.

Sekretærene har innledet til debatt og deltatt på medlemsmøter i 12 fagforeninger og deltatt på styremøter i ni fagforeninger.

Faglig/politisk virksomhet

Sekretærene har deltatt i 53 møter av faglig/politisk karakter. De fleste møtene var knyttet til valgforberedelser og aktiv deltakelse i valgkampen.

Distriktskontoret har i forbindelse med valgkampen i 1987 hatt en betydelig egenaktivitet som i hovedsak har bestått av bedriftsbesøk.

Andre møter

Sekretærene har deltatt i 67 andre møter, bl a i LOs representantskap, Tilsynsutvalget, sekretærkonferanser, nærings- og sysselsettingsstyrer, Trygdeutvalget for Oslo og Akershus, styret for Arbeidstilsynet, fylkeskomitéene for TV- innsamlingsaksjonene for 1987, fylkeskomitéen for Teknologifåret, møter i Oslo og Akershus Håndverks- og Industriforening og styremøter i INKO-tjenesten for Oslo og Akershus.

Sekretærene har dessuten deltatt i en del møter og konferanser i forbindelse med nordisk samarbeid.

Opplysningsarbeid

Sekretærene har holdt 28 forelesninger på ukekurs, helgekurs og kveldskurs, arrangert av forbundene, AOF, samorganisasjonene og fagforeningene i området. Det er videre gitt orienteringer om fagbevegelsen på 11 ungdomsskoler og 9 videregående skoler.

Distriktskontoret har i samarbeid med AOF og fylkespartiene arrangert helgekurs og informasjonskonferanser om ulike emner.

LOs utvalg i regionen

Det har i perioden vært god virksomhet i begge fylkers familiepolitiske utvalg og ungdomsutvalg.

LOs utvalg for familiepolitikk og likestilling i Oslo

Utvalget har i 1987 holdt ti møter.

Følgende saker har vært behandlet:

- situasjonen innen barnevernet i Oslo
- økt barnehageutbygging
- kvinner og pensjon
- forslag til temaer som bør tas med i debattopplegget til LO-kongressen
- rapporten «Menn og omsorg» og debattheftet «Menn»

Utvalget har avholdt en helgekonferanse, 22.–24. mai 1987 om «Mannsrollen».

Utvalget markerte 8. mars 1987 ved hilsningsannonse til alle fagorganiserte, i Arbeiderbladet, Dagbladet og Ny Tid.

LOs utvalg for familiepolitikk og likestilling i Akershus

Utvalget har i 1987 holdt ni møter.

Følgende saker har vært behandlet:

- økt barnehageutbygging
- kvinner, pensjon og folketrygden

Utvalget har holdt to helgekonferanser:

- 1) 27.–29. mars 1987 «Kvinner, utdanning og yrkesvalg»
- 2) 20.–22. november 1987: «Kvinner og pensjon» og «Arbeidstidsutvalgets innstilling»

Utvalget markerte 8. mars 1987 ved hilsningsannonse i Akershus Arbeiderblad, Østlandets Blad, Asker og Bærum Budstikke og Arbeiderbladet, med oppfordring til alle fagorganiserte om å delta i lokale arrangement.

LOs ungdomsutvalg i Oslo

Utvalget har i 1987 holdt seks møter.

Det har vært avviklet ett FUS-kurs, to ungdomskontaktkonferanser og én Faglig ungdomskonferanse (planleggingskonferanse i samarbeid med Oslo-utvalget).

Videre har utvalget organisert «Skolesluttaksjonen» i fylket, i tiden 25.5 – 4.6.1987, samt «Fagbevegelsens Sommerpatrulje», som for første gang ble organisert i Oslo i tiden 29. juni – 5. juli 1987.

Twister

Distriktskontoret har medvirket i sju forhandlingsmøter om lokale twister, opprettelse av overenskomster, bedriftsnedleggelse og permisjoner. Utover dette har det vært en rekke henvendelser fra tillitsmenn og medlemmer om organisasjons- og fortolkningsspørsmål om ulike lover og avtaler i arbeidslivet.

HEDMARK

Distriktssekretær: Gunnar Pettersen

Organisasjonsversikt:

1/1-1987: 18 faglige samorganisasjoner – 337 lokale fagforeninger/avdelinger – 16 fylkesvise fagforeninger/avdelinger – 35 334 medlemmer.

31/12-1987: 18 faglige samorganisasjoner – 292 lokale fagforeninger/avdelinger – 16 fylkesvise fagforeninger/avdelinger – 36 229 medlemmer.

Tilsynsutvalget

Distriktskontorets tilsynsutvalg i 1987 har bestått av:

Representanter: Arne Trønnes – formann, Anne Marie Pettersen, Ole Ragnar Langen.

Vararepresentanter: Olav Olsen, Inga Elin Wiik, Olav Lund. Det har i perioden vært avviklet ti møter i tilsynsutvalget.

Møter/kurs/konferanser m.v.

Samlet har distriktssekretæren deltatt i 228 møter, kurs og konferanser i 1987.

LOs samarbeidsorgan i Hedmark

Det har i perioden vært avviklet to samarbeidskonferanser.

Vårkonferansen -87 ble avviklet i tiden 13.-14. mars 1987.

Følgende temaer ble behandlet:

- Landsbankens konsulentteneste i Hedmark/Oppland.
- De politiske saker i den lokale valgkamp.
- Den sentrale organisering av valgkampen.
- Den faglige valgkampen i Hedmark.
- Den aktuelle faglige situasjon.
- Åpen post.

Høstkonferansen ble avviklet i tiden 2.–3. oktober 1987.

Følgende temaer ble behandlet:

– Frifylkeskommuneforsøket – Den aktuelle faglige situasjon – Landbankens konsulenttjenste – Vedtektsendringer, LO – N.A.F. i Oppland/Hedmark. Presentasjon. – Åpen post.

LOs ungdomsutvalg

Utvalget har i 1987 bestått av: *Representanter:* Dag Arne Syverinsen, Mette Helmersen, Gunnar Pettersen, Thor Arne Bjørgeli, Lothar Littmann, Erik Adolfsen, Morten Nilsen, Astrid Oppegård.

Vararepresentanter: Astrid Karsteinsen

Utvalget har i 1987 avviklet:

5 møter, 1 kurs. Basiskurset, 1 Planleggingsmøte. Aktivitetsplan 1988. Planlegging/gjennomføring av fagbevegelsens sommerpatrulje.

Aktivitetene i 1987 har vært i samsvar med planene for samme år. Med unntak av et planlagt basiskurs som måtte avlyses grunnet manglende økonomi. Ungdomsutvalgets aktiviteter har i 1987 vært knyttet til AUF's aktiviteter.

Samarbeidet, som ble etablert i 1987, har fungert tilfredstillende. Dagskonferansen for ungdomskontaktene høsten 1987 måtte dessverre avlyses pga. få påmeldinger.

LOs utvalg for familiepolitikk likestilling og likeverd

Utvalget har i 1987 bestått av: *Representanter:* Anni Marit Fadnes, Gunnar Pettersen, Even Østlund, Aud Juliussen, Sigbjørn Johnsen, Elin M. Struperud.

Vararepresentant: Grethe Mikaelson.

Utvalget har i 1987 avviklet:

Fire ordinære utvalgsmøter, inklusive arbeidsutvalgsmøter. Utvalget har arbeidet videre med de saker som ble påbegynt i 1986.

Fra 1. juni -87 overtok Anni Marit Fadnes som leder, etter ett års permisjon. Familieutvalget har i 1987 prioritert barnehageutbyggingen i fylket.

I den forbindelse ble det gjennomført en kartlegging av status og planer i alle fylkets kommuner. Undersøkelsen vil bli bearbeidet med sikte på bruk i 1988.

Felleskonferansen med utvalgene i Buskerud/Oppland ble avviklet i tiden 8.–9. oktober 1987.

Av temaer som ble drøftet var:

– Barnehagetilbud – Samvirketiltak i regi av fagbevegelsen – Alternativer ordninger for barnehageutbyggingen.

Familiekurset ble avviklet i tiden 30. oktober – 1. november i Trysil, med et deltakerantall på 104 personer.

Barnehageutbygging, omsorgsarbeid og kvinneverett til taksarbeid var hovedtemaer på kurset.

Faglig/politisk virksomhet

Distriktssekretæren har sammen med Hedmark Arbeiderparti og AOF planlagt og gjennomført flere faglig/politiske tiltak i forbindelse med valgkampen.

I tiden 3.-5. april -87 ledet distriktssekretæren en valgleiderkonferanse i Hamar hvor 50 personer deltok. Her ble planene for den faglige valgkampen i Hedmark drøftet. Ellers har distriktssekretæren forelest/innledet i fagforeninger og samorganisasjoner.

I forbindelse med frifylkeskommuneforsøket i Hedmark, har distriktssekretæren arbeidet med en modell for faglig innvirkning i den politiske beslutningsprosessen. Ordningen er nå gjennomført med virkning fra 1. januar 1988, og skal virke i prøveperioden.

1. mai

Distriktssekretæren har sammen med partisekretæren medvirket til gjennomføringen av 1. mai-arrangementer i fylket. Herunder teknisk gjennomføring og taleformidling.

Informasjon og opplysningsarbeid

Distriktssekretæren har i perioden vært med i planleggingen og gjennomføringen av en rekke tiltak som kurs/konferanser og møter hvor opplysning og agitasjon har stått sentralt.

Samarbeidspartnere har vært AOF i Hedmark og Hedmark Arbeiderparti. Videre har dette arbeidet i 1987 vært intensivert i fagforeninger/samorganisasjoner.

Det arbeidet har spesielt vært fokusert omkring følgende temaer: – Studiarbeide – Verve/agitasjonsarbeide – Styrking av samorganisasjonene – Faglig/politisk samarbeid – Bedriftshelsetjenesten – Juridisk rådgiving – Skole/arbeidsliv – Oppsøkende virksomhet.

Skole/arbeidsliv

Distriktssekretæren har i 1987 videreført arbeidet med skole/arbeidsliv.

Samorganisasjonene Hamar og Vang, Trysil og Eidskog er utpekt som prosjektmråder for det videre arbeidet. Det er oppnevnt kontaktutvalg mellom samorganisasjonene og Hedmark Lærerslags lokallag i disse områder.

Aktiviteten i disse utvalg har vært tilfredsstillende.

Av saker som det spesielt arbeides med kan nevnes barnehageutbygging, miljø- og likestillingsspørsmål.

I tidsrommet 24.–25. august ble det holdt en konferanse for utvalgene hvor arbeidsform og arbeidsoppgaver ble drøftet. Konferansen resulterte i at de enkelte utvalg utarbeider handlingsprogram for aktivitetene videre fremover.

Distriktssekretæren har ved flere anledninger forelest om fagbevegelsen ved grunnskolen og i videregående skoler.

Også i forbindelse med kurs/konferanser har skole/arbeidsliv vært debattert.

Fagbevegelsens sommerpatrulje

Fagbevegelsens sommerpatrulje ble i tiden 11.–15. juli gjennomført i Hedmark. Deltakere var Norsk Transportarbeiderforbund, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund og Norsk Kommuneforbund. Det vises for øvrig til den rapport som er utarbeidet.

Oppsøkende virksomhet

Distriktskontoret har sammen med Stange Faglige Samorganisasjon gjennomført oppsøkende virksomhet i samorganisasjonens område.

I alt ble 54 bedrifter besøkt, fordelt på fem forbundsområder.

Hovedhensikten var å gi informasjon til arbeidstakere om fagbevegelsen, rettigheter og plikter i arbeidslivet, nyorganisering og opprettelse av avtaler.

Resultatet må sies å være tilfredsstillende.

Det vises for øvrig til den rapport som er utarbeidet.

Generelt

De prioriterte arbeidsoppgaver i 1986 har vært videreført i 1987.

Virksomheten i samorganisasjonene har vært viet spesiell oppmerksomhet. I forbindelse med at Landsbanken har etablert konsulenttjeneste i fylket, har distriktskontoret sammen med konsulenten prioritert informasjon om ordningen i forbindelse med samorganisasjonens årsmøter. De fleste samorganisasjoner er nå med i ordningen.

Ordningen med juridisk rådgivning er videreført og utbygget ytterligere i 1987.

Studiearbeidet i organisasjonsleddene har vært en prioritert oppgave i 1987. Den innadventde virksomheten har i 1987 hatt samme nivå som i 1986. Imidlertid er den fortsatt altfor lav. Tiltaket med ansettelse av faglig studiesekretær i 1987 gir grunnlag for optimisme hva angår aktiviteten i 1988.

Kontordagene i Kongsvinger har vært videreført i 1987 i samråd med samorganisasjonen/fagforeningene. Distriktssekretæren er av den oppfatning at dette styrker kontakten med organisasjonsleddene såvel som

enkeltmedlemmer. En rekke saker er avklart gjennom ordningen, ved at medlemmene har hatt anledning til å oppsøke kontoret for råd og informasjon.

Samarbeidet med andre organisasjonsledd på kontorfellesskapet i Kongsvinger har også virket tilfredsstillende og positivt.

Reisedager/møter m.v./kjøring

Distriktssekretæren har i 1987 hatt:

45 reisedager m/overnatting, 91 reisedager u/overnatting, 228 møter/kurs/konferanser, kjørt 24 077 km i LO's tjeneste.

OPPLAND

Distriktssekretær: Åge V. Nordby

Organisasjonsoversikt

Ved årets begynnelse var det 193 fagforeninger med 29 949 medlemmer i Oppland. Dette er en økning på ca. 1000 medlemmer.

Vi har medvirket til opprettelse av egen avdeling i Hotell og Restaurant for Hadeland.

Dessuten har alle bygningsavdelinger, unntatt to, vedtatt å gå sammen til en storavdeling.

Møter i tilsynet

Det er holdt fem møter i utvalget og behandlet 25 saker.

LOs ungdomsutvalg

Utvalget har hatt tre møter.

Arbeidsoppgavene har vært: ungdomskontaktnett, skolesluttaksjonen, forberedelser til sommerpatruljen.

Det lyktes ikke å få til sommerpatruljen i 1987.

Vi har arrangert FUS -kurs.

Aktivitetsplan for 1988 og øvrige saker til Landskonferansen er behandlet.

Utvalget jobber nå bedre og medlemmene er interessert og villige til å ta et tak.

Utvalget for familiepolitikk og likestilling

Utvalget har hatt fire møter i året. Sammen med Hedmark og Buskerud har vi i tillegg hatt ett fellesmøte.

Utvalget har arrangert familiekurs der hovedtema denne gang var familieøkonomi.

Øvrigesaker som utvalget har arbeidet med er en egen plan for utvalgets arbeidsområde.

Hovedområdene her er: familieøkonomi, kvinnefratyttingen fra distriktene, voldspåvirkningen av våre barn, fagopplæring i utradisjonelle yrker, deltidsarbeidere og deres rettigheter.

Utvalget har dessuten engasjert seg i barnehagespørsmålet.

LO's samarbeidsorgan

Konferansen våren 87 ble holdt på Venabu.

Dette var en arbeidskonferanse, der representantene arbeidet med verving, skoleinformasjon og bedriftshelsetjenesten.

Svein-Erik Oxholm innledet om den faglige situasjon.

Høstkonferansen ble arrangert på Lillehammer. Fagbevegelsens uke/verving var hovedtema.

Videre ble det gitt orientering om organisasjonsendringene på arbeidsgiversiden.

Yngve Hågensen innledet om den faglige situasjon.

Frammøtet på samarbeidskonferansene har bedret seg fra representantene. Det er en tilbakegang i frammøte fra de spesielt inviterte.

Kontakten med, og arbeidet i samorganisasjonene

Sekretæren har deltatt i 12 møter i samorganisasjonene. Innledningene har gått på den faglige situasjon, skoleinformasjonsarbeide, faglig/politisk samarbeide og bedriftshelsetjenesten.

Alle samorganisasjonene i Oppland er nå i funksjon. Aktivitetsnivået er ujevnt, men stort sett for labert.

De fleste samorganisasjonene har nå innkreving av kontingent gjennom Landsbanken 4/5 – 9 av 11.

Det planlegges nå vervearbeide i flere samorganisasjoner. Bedriftshelsetjeneste er nå etablert i alle regioner.

Deltakelse i andre møter

Sekretæren har deltatt i en rekke møter i fagforeningene, i Arbeiderpartiet og fellesarrangementer, samt skoleinformasjonsarbeidet.

Sekretæren har i året vært styrerepresentant i Folkets Hus, Hunndalen.

Forelesninger

Sekretæren har i alt forelest ved ni kurs i fagbevegelsen. Forbundsområder som er dekket er Jern og Metall, Hotell og Restaurant, NNN, Apotekteknikerene (AOF).

Temaene det er forelest i har vært: klubbarbeidet, arbeidsrett, bedriftshelsetjenesten, Hovedavtalen, forhandlingsteknikk, faglig aktuelt, Arbeiderpartiets og LOs programmer, samarbeidet LO – de nye regionene i storforbundet.

Sekretæren har også forelest ved Hamar Lærerhøgskole om datautviklingen i arbeidslivet og ved Oppland Distriktshøgskole om LO og lov og avtaleverket.

Representasjon

Sekretæren har delt ut nåler på Sør – Gudbrandsdalen Kommuneforenings årsmøte, Gjøvik, NNNs årsmøte, samt holdt tale på Oppland Arbeiderpartis feiring av Det Norske Arbeiderpartis 100 års jubileum.

Landsbankens prøveår

1987 har vært et prøveår for egen Landsbank – konsulent for Hedmark og Oppland. Prøveordningen har vært svært vellykket.

Konsulenten har besøkt alle samorganisasjonene og en rekke fagforeninger/distriktsorgan og klubber.

I alt har konsulenten «hentet inn» 16,5 millioner kroner i disse to fylkene.

Konsulenten har gjort en fremragende jobb, og ordningen er nå etablert som en fast ordning.

Datainnføringen v/kontoret

Det såkalte «Gjøvikprosjektet» har pågått hele året. Dette har medført et stort ekstraarbeide for kontorets ansatte. Sekretæren har i alt deltatt i 31 møter i forbindelse med prøveprosjektet. I tillegg har sekretæren innledet om forprosjektet i Oslo, Stavanger, Orkanger og Tromsø.

Det foreligger egen statusrapport for prøveprosjektet pr. 10/6 – 87. Prosjekt – avslutning og endelig rapport blir 1/2 – 88.

Kontorene

Ved kontorene har datainnføringen vært den mest utpregede oppgave.

Vi har i året brukt en del vikarhjelp p.g.a. stort sykefravær.

Vår rengjøringshjelp har sluttet, og vi har ansatt ny.

Kontorene er også utvidet med ca. 170 m². I disse lokalene har NKF's distriktsstyre, Gjøvik AOF og Gjøvik Arbeiderparti flyttet inn.

For høstsesongen er det engasjert en egen studiekonsulent for oppsøkende virksomhet.

Kontorene har anskaffet en del nytt kontorutstyr og møteromsmøbler, samt telefax.

Reisevirksomheten

Sekretæren har i året hatt 147 møter og reist i 125 dager. Kjørelengden for LOs regning er 14.883 km.

BUSKERUD

Distriktssekretær: *Roar Løver*

Organisasjonsoversikt:

I distrikttkontorets organisasjonsområde var det pr. 1. januar 1987, 11 samorganisasjoner og 227 fagforeninger med til sammen 41 840 medlemmer, en økning siste år med 656.

Møter i tilsynsutvalget

Tilsynsutvalget har i 1987 holdt 12 møter og behandlet 64 saker.

Møter i samorganisasjoner – fagforeninger

LOs distriktssekretær har deltatt på 35 møter i samorganisasjoner og fagforeninger. Emner på møter har blant annet vært: samorganisasjonenes arbeidsoppgaver, verving/agitasjon, bedriftshelsetjenesten, tariffoppgjøret, faglig – politisk virksomhet.

Faglig – politiske møter

Det er i faglig – politisk sammenheng fra kontorets side deltatt i 26 møter/konferanser.

LOs Samarbeidsorgan i Buskerud

Det er i 1987 holdt to konferanser og en valgkonferanse i regi av LOs Samarbeidsorgan i Buskerud.

Emner: Den aktuelle faglig – politiske situasjon, Bedriftshelsetjenesten, LOs internasjonale engasjement, rente/kredittpolitikken, faglig-politisk virksomhet, verve og agitasjon, skole/arbeidsliv, kontingent til samorganisasjonene og åpen post.

Innledere: Svein-Erik Oxholm, Ole Knapp, Kay Olav Winther, Kaare Sandegren, Juul Bjerke og Arne Bakkeli, postkonsulent.

LOs lokale utvalg for familiepolitikk og likestilling

Det er holdt fem møter og behandlet 20 saker. Ett av medlemmene har deltatt på AKAN-konferanse. I tillegg har utvalget deltatt på felleskonferanse med utvalgene i Hedmark og Oppland. Utvalget har arrangert en likestillingskonferanse på Svenkerud Hotell, Nesbyen. Emne: Likestilling og media, 22 deltakere.

LOs ungdomsutvalg

LOs ungdomsutvalg har holdt seks møter og flere arbeidsutvalgsmøter i 1987. Tre representanter deltok på Landskonferanse på Sørmarka. LOs ungdomsutvalg har videre arrangert et FUS-kurs på Bruflat Pensjonat, Sveve, med 22 deltakere.

Opplysningsarbeidet

Sekretæren har forelest/orientert på dag-/kveldstid ved følgende kurs/konferanser: AOF – Ringerike – Ringerike faglige samorganisasjon – Drammen Postkontor – en rekke ungdoms-/videregående skoler – NTTF/TBK – NBI AF – AMO-senteret i Drammen.

Emner: Arbeidsmiljøloven – Hovedavtalen – Forhandlingsteknikk – Brubakkenkomiteens innstilling – LOs oppbygging/virksomhet og LOs Handlingsprogram.

Twister – forhandlinger

Distriktssekretæren har bistått fagforeninger – klubber og enkeltpersoner i forskjellige saker. I tillegg har kontoret hatt en rekke henvendelser – konsultasjon fra tillitsvalgte – medlemmer – eiere/ledere av virksomheter angående organisasjonssaker – lover – avtaler osv.

Representasjon

Distriktssekretæren har representert kontoret ved følgende tilstelninger/arrangementer: årsmøte i BAP – årsmøte i AUF – årsmøte i

BAP kvinneutvalg – generalforsamling i Morgenavisen Fremtiden A/S – årsmøte i Folkets Hus – årsmøte i Kongsberg kommunale forening avd. 88 – Landsmøte i DNA.

Andre møter/konferanser

Sekretæren har deltatt på 101 forskjellige møter/konferanser i og utenfor kontorstedet i noe større/aktuell sammenheng. I denne forbindelse må nevnes kontorets kontordager på Gol og Hønefoss henholdsvis 2. tirsdag og 2. onsdag i hver måned.

Reisedager

LOs distriktssekretær har i 1987 hatt 121 reisedager/kvelder og kjørt 17 354 km i LOs tjeneste.

VESTFOLD

Distriktssekretær *Richard Trælnes*

Organisasjonsoversikt

I distriktskontorets arbeidsområde var det pr. 1. januar 1987 i alt sju samorganisasjoner og 147 fagforeninger med til sammen 28 793 medlemmer.

Holmestrand Transportarbeiderforening er oppløst i 1987. Sem og Tønsberg Kommunale forening er slått sammen i 1987. Hedrum og Larvik Kommunale forening er slått sammen i 1987.

Møter i tilsynsutvalget

Tilsynsutvalget har hatt 10 møter og behandlet i alt 131 saker.

Møter i samorganisasjoner/fagforeninger

LOs distriktssekretær har deltatt på ca. 50 møter i samorganisasjoner og fagforeninger. I tillegg har distriktssekretæren deltatt i en rekke faglig/politiske møter, kurs og konferanser.

Arbeidet i samorganisasjonene

Alle samorganisasjonene har vært aktive i sitt arbeid i 1987. Svelvik er reorganisert, og har fått et funksjonsdyktig styre.

Det har vært flere fellesmøter hvor det har deltatt representanter for samorganisasjonene. I tillegg har det vært to samorganisasjonskurs, hvor

styrene har deltatt. Vårkurset behandlet samorganisasjonenes oppgaver, mens høstkurset var viet strategisk planlegging.

LOs samarbeidsorgan i Vestfold

To konferanser i samarbeidsorganet er avholdt. Vårkonferansen ble holdt sammen med Telemark i Skien, mens høstkonferansen ble holdt i Larvik.

I alt har de to konferansene behandlet 10 forslag fremmet av samorganisasjoner, utvalg eller av styret for LOs samarbeidsorgan. Forslagene var:

- fra Tønsberg og omland faglige Samorganisasjon om Arbeiderbevegelsens Arkiv i Vestfold.
- fra styret i LOs samarbeidsorgan i Vestfold om Industri- og næringspolitisk utvalg.
- fra LOs utvalg for familiepolitikk og likestilling i Vestfold om Aids - kampanje i Vestfold.
- fra LOs utvalg for familiepolitikk og likestilling i Vestfold om Innvandrere-/flyktning- og asylpolitikk.
- fra Tønsberg og omland faglige samorganisasjon om flyktninge- og asylpolitikk.
- fra Svelvik faglige samorganisasjon om uføretrygd/pensjon for ektepar.
- fra Larvik og omland faglige Samorganisasjon om Kysthospitalet i Stavern.
- fra Larvik og omland Bygningsarbeiderforening om Fagbevegelsens uke.
- fra Larvik og omland faglige Samorganisasjon om Fagbevegelsens uke.
- fra Styret for LOs samarbeidsorgan i Vestfold om Fagbevegelsens uke 1988.

Temaene som konferansen behandlet var:

- Industri og næringsutvikling i Vestfold.
- Norge som industrinasjon.
- Vestfoldindustriens framtid.
- Teknologimiljøet i Horten - hva kan det bety for utviklingen i Vestfold.
- Fagbevegelsens engasjement i industripolitikken i Vestfold.
- Sjøfartens framtid.
- Den faglige og politiske situasjonen.
- Det lokale faglige arbeidet i nytt perspektiv.
- Den politiske situasjonen.
- Forholdet mellom DNA og fagbevegelsen sett i forhold til partiets kontakt med nye grupper.
- Den faglige situasjonen og tariffoppgjøret.
- Vestfold som satsingsområde for arbeiderbevegelsen.

De to konferansene vedtok uttalelser om:

- Økt innsats i samfunnskampen.
- Arbeidsplassene og faglige rettigheter i norsk skipsfart må bevares.
- Flyktninger/innvandrere og asylsøkere.
- Den faglig/politiske situasjonen.
- Kysthospitalets fremtid og drift.

LOs utvalg for familiepolitikk og likestilling i Vestfold

Utvalget har hatt seks møter og behandlet i alt 50 saker.

Utvalget gjennomførte våren 1987 et likestillingskurs, hvor temaet var industripolitikk. Høstens familiekurs måtte derimot avlyses på grunn av manglende deltakelse.

Utvalget har tatt opp flere saker når det gjelder barns rettssikkerhet, både generelt og spesielt i forhold til skilsmisser. Disse sakene arbeides det videre med i LO sentralt.

I tillegg til aktiv deltakelse i forbindelse med markeringen av 8. mars, har utvalget også deltatt på stand under fagbevegelsens uke.

LOs ungdomsutvalg i Vestfold

Utvalget har hatt seks møter og behandlet 32 saker.

To av utvalgets faste medlemmer har meddelt at de ønsker å fratre utvalget, og i tillegg har det tredje medlemmet aldri møtt. Dette har ført til visse problemer når det gjelder utvalgets arbeid. Nyoppnevning skjer fra 1988.

Det er holdt to ungdomskurs, og gjennomført en konferanse for aktivitetsplanen for 1988. Videre har utvalget lagt ned et stort arbeid i aktivitetsplanen for arbeidet i fylket kommende år. Dette er gjort i samarbeid med AUF i Vestfold.

«Vestfold som industrifylke»

Rapporten om Vestfold som industrifylke, som ble utarbeidet i 1986, ble fulgt opp i 1987. Etter at rapporten hadde vært ute på «høring», ble det i samarbeid mellom Vestfold Industriforening og LO i Vestfold, gjennomført en konferanse hvor arbeidsoppgavene fremover ble konkretisert.

For bedre å kunne følge opp dette arbeidet vedtok LOs samarbeidsorgan på sin fylkeskonferanse våren 1986 å opprette LOs utvalg for industri- og næringspolitikk i Vestfold.

Som resultat av rapporten om Vestfold som industrifylke er det i samarbeid mellom Vestfold Industriforening, Næringssjefen i Vestfold og LO i Vestfold opprettet flere prosjektgrupper som arbeider med konkrete oppgaver.

Opplysningsarbeide

Distriktssekretæren var første halvår leder i AOFs distriktsutvalg.

Vestfold ble i denne perioden valgt som satsingsområde, og arbeidet på opplysningssiden har vært preget av dette.

Fra distriktskontorets side har det vært satset spesielt på organisasjonskunnskap, og sammen med AOF i Vestfold har vi startet kampanjen «bedre organisasjon». Dette har gitt som resultat at det har vært gjennomført en rekke kurs i organisasjonskunnskap. Dette arbeidet vil bli fulgt opp i 1988.

Distriktssekretæren har deltatt på en rekke kurs og konferanser som foreleser og innleder.

Twister og forhandlinger

Distriktssekretæren har bistått ved forhandlinger i en del twister. Det har vært en betydelig pågang med forespørsler i tilknytning til lover, avtaler og organisasjonssaker. Særlig har det vært mange spørsmål i tilknytning til ferieloven.

I samarbeid med Norsk Arbeidsgiverforening har det vært gjennomført en informasjonskonferanse om AIDS, med bakgrunn i opprettelsen av Arbeidslivets komite mot AIDS. Møte med rådgiverne i skolene i fylket ble også gjennomført i samarbeid med Arbeidsgiverforeningen og Vestfold Industriforening.

På våren tok LO i Vestfold initiativ overfor fylkesrådmannen med sikte på å få opprettet et eget utvalg for samarbeid skole-arbeidsliv. Dette førte til at fylkesutvalget i Vestfold vedtok å oppnevne et ad hoc-utvalg som skal se på samarbeidsmulighetene.

Representasjon

Distriktssekretæren har representert LO i fylket ved en rekke tilstelninger, arrangementer og møter. Det gjelder årsmøter, konferanser, jubileer og fylkeskommunale organer.

Fagbevegelsens uke i Vestfold

I uke 37 – dagene 7. – 12. september – arrangerte fagbevegelsen i fylket «Fagbevegelsens uke».

Målsettingen med uka var:

- å gjøre fagbevegelsen kjent,
- å vise bredden i fagbevegelsens virksomhet,
- å aktivisere flest mulig av fagbevegelsens lokale ledd,
- å nå ut til arbeidsplassene med informasjon, gjennom bl.a. arbeidsplassbesøk,
- å markere fagbevegelsens interesser i viktige lokale og fylkeskommunale oppgaver, og
- å vise hva fagbevegelsen er, hva den står for, hvordan den arbeider, med hvilke saker den arbeider, hvilken innflytelse den har, og hvilken betydning den har for den enkelte og for samfunnet.

På fylkesplan ble uka ledet av et koordineringsutvalg, men samorganisasjonene hadde ansvaret for virksomheten på det lokale plan. I tillegg hadde en del foreninger og distriktsstyret egne arrangementer, noen ganske omfattende.

På fylkesplan ble det arrangert sju konferanser med i alt over 600 deltakere. Konferansenes temaer var:

- Bedriftenes trygghet, helse og miljø.
- Barn og medier.
- Hvem tar vare på arbeiderkulturen ved nedleggelse av bedrifter?
- Deltid - fordeler og ulemper, for hvem?
- Fornyelse eller modernisering av statsforvaltningen - hvilken rolle spiller det?
- Industripolitikk.
- Fem forbund sammen - de lokale konsekvensene.

Samorganisasjonenes stormønstring lørdag, siste dagen i fagbevegelses uke, ble meget vellykket. I alt møtte man - gjennom stands på gater og torg - ca. 20 000 mennesker.

Det ble laget eget materiell, bl.a. en avis på 20 sider tabloid. Avisen ble trykt i et opplag på 65 000.

En egen messe «Yrker for fremtiden» ble arrangert over to dager. Alle elever i ungdomsskolen og videregående skoler i fylket - i alt 11 000 - var invitert, og antallet besøkende var nærmere 8 000.

Andre møter/konferanser

Distriktssekretæren har deltatt på nærmere 400 møter og konferanser i løpet av året. De fleste av disse innenfor fylket, men det har også vært en del møter og konferanser i andre distrikter.

Reisedager

Distriktssekretæren har i 1987 hatt 155 reisedager-/kvelder og kjørt i alt 9.657 km. i LOs tjeneste.

TELEMARK

Distriktssekretær: *Gerhard Lunde Larsen*

Organisasjonsoversikt:

Pr. 31. desember 1987 var det i distriktskontorets virkeområde sju samorganisasjoner og 181 fagforeninger med til sammen 33 776 medlemmer.

Utgåtte foreninger/sammenslutninger:

Bamble Meieriarbeideres forening - opphørt.
Skotfoss avd. 25 NPF - opphørt.

Bratsberg Teglverksarbeideres forening er tilsluttet:

Grenland Bygn.arb.for.

Kragerø Bygningsarbeiderforening er tilsluttet:

Grenland Bygn.arb.for.

Notodden Murerforening er tilsluttet:

Notodden Bygn.arb.for.

Ulefoss Sag og Tomtearbeiderforening er tilsluttet:

Avd. 452 Nome Bygn,
industriarb.for.

Møter og konferanser:

Sekretæren har i alt deltatt i 137 møter/konferanser vedr. agitasjon/nyorganisering, tvistesaker, møter i fagforeninger og samorganisasjoner, konferanser og planleggingsmøter i AOFs distriktsutvalg, møter/konferanser i Telemark Arbeiderparti og faglig/politisk utvalg. Møter/konferanser innen Arbeidstilsynet 5. distrikt og diverse fylkeskommunale utvalg og komitéer.

LOs Samarbeidsorgan:

LOs samarbeidsorgan har holdt to konferanser.

Følgende saker har vært til behandling:

Den faglig/politiske situasjon.

«Nye tanker omkring barnehager».

Samorganisasjonens arbeid i forhold til vedtekter og handlingsprogram. Sjøfartens framtid.

Det lokale faglige arbeid i nytt perspektiv.

I tillegg: Diverse organisasjonssaker.

Andre konferanser:

I samarbeid med NAFs distriktskontor, ble det arrangert en konferanse om «AIDS i Arbeidslivet» med 70 deltakere.

Videre har distriktskontoret i samarbeid med Telemark Industriforening, Arbeidstilsynet, Porsgrunn Samorganisasjon og den lokale Arbeidervernnemnda arrangert den årlige «Verne og Miljødag» med 300 deltakere.

LOs utvalg for familiepolitikk og likestilling:

Utvalget har i 1987 holdt sju møter i tillegg til samarbeidsorganets møter.

En likestillingskonferanse er avholdt med tema «De forskjellige trykdeordninger/pensjonsforhold i forhold til de ulike arbeidstidsordninger». Konferansen samlet 30 deltakere.

I tillegg har utvalget arbeidet med kartlegging av barnehageutbyggingen i Telemark og utarbeidelse av manus og overheadserie om likestillingssarbeidet – for informasjon i fagforeninger/samorganisasjoner.

LOs Ungdomsutvalg:

Utvalget har i 1987 holdt sju møter og to ungdomskurs med ca 50 deltakere, og deltatt i skoleaksjon – stands.

Arbeidet med opprettelse av faglige ungdomskontakter fortsetter.

Reisedager/møtekvelder:

LOs distriktssekretær har hatt 124 reisedager/møtekvelder.

Tilsynsutvalget:

Tilsynsutvalget har i 1987 hatt seks møter.

AUST-AGDER

Distriktssekretær: *Arild Stokken*

I distriktet er det 90 fagforeninger med nærmere 12 000 medlemmer, fordelt på 6 samorganisasjoner.

Medlemmer som har sin arbeidsplass i distriktet, men som er organisert i fagforeninger i annet distrikt, finner man i følgende forbundsområder: Arbeidsmandsforbundet, Bygning, Jern og Metall samt Jernbaneforbundet.

Møter hvor distriktssekretæren har deltatt

Samorganisasjoner 12, Agitasjon/nyorganisering 15, Fagforeningsmøter 20, Tvister 6, Faglig/politisk utvalg 2, AOFs distriktsutvalg 4.

Representasjon

Aust-Agder Arbeiderpartis årsmøte, AUF i Aust-Agders årsmøte, Foreningen Nordens landsmøte.

Opplysningsarbeidet

Distriktssekretæren har deltatt i en rekke kurs som innleder. Det er særlig Arbeidsmiljøloven og Hovedavtalen som har vært hovedemnet.

Skole-/arbeidsliv

Det er igangsatt samarbeid mellom bedrifter og ungdomsskoler i en kommune. Spredning av dette arbeidet går tungt. Informasjonsaktivitet i skolen om fagbevegelsen foregår i alle videregående skoler og høyskoler i distriktet.

Tilsynsutvalget

Leder: Kai Ånonsen, NJ&MF.

Det har vært avholdt fire møter og behandlet 18 saker.

Samarbeidsorganet

Det har vært avholdt åtte møter og behandlet 50 saker.

Handlingsprogram

Det har vært avholdt to fylkeskonferanser.

Ungdomsutvalget

Det har vært avholdt ni møter og behandlet 50 saker. Det er utgitt to eksemplarer av informasjonsavisen «Ungdomskontakten».

Familiepolitisk utvalg

Det har vært avholdt ett møte, og det er liten aktivitet.

Valgkampen

En aktiv, faglig valgkamp har særlig NKF's foreninger vært med på å sikre et godt valgresultat for Aust-Agder.

Flere fagforeninger bevilget midler til partiets valgkamp.

Kontoret er representert i følgende utvalg, styrer og råd

Aust-Agder Arbeiderparti's styre, Aust-Agder Arbeiderparti's faglig/politiske utvalg, Aust-Agder AOFs distriktsutvalg, Aust-Agder Nærings- og sysselsettingsstyre, Yrkesopplæringsnemnda i Aust-Agder, Styret for Arbeidstilsynets 6. distrikt, Høringsgruppe for Distriktshøgskolestyret i Agder, Rådsforsamlingen, teknisk industrielt kompetansesenter Agder-forskning, Trygderetten.

Distriktssekretæren har kjørt 14 285 km. Antall overnattinger i 1987: 44 – diett u/overnattinger: 60.

VEST-AGDER

Distriktssekretær: *Gudmund Gyberg*

Organisasjonsoversikt

I Distriktskontorets arbeidsområde er det ved utgangen av 1987 127 fagforeninger med ca. 23 000 medlemmer og 7 samorganisasjoner.

Møter/konferanser

18 møter Agitasjon/Nyorganisering, 23 møter i fagforeninger, 24 møter i samorganisasjonene, 8 møter i komité for «Sleipner til Sørlandet», 3 møter i Skole/Arbeidsliv, 3 møter/konferanser AOF, 63 andre møter/konferanser i arbeiderbevegelsen, 48 bedriftsbesøk.

LOs samarbeidsorgan

Styret har holdt sju møter og behandlet 27 saker, samt arrangert to faglige fylkeskonferanser.

LOs lokalutvalg for familiepolitikk – likestilling

Utvalget har holdt sju møter og behandlet 39 saker. Utvalget har spesielt engasjert seg i LOs Handlingsprogram, Bedriftsintern Opplæring, Lov om barnehager, Bygging og drift av barnehager, Kvinner og pensjon.

Utvalgsmedlemmer har deltatt på årets to fylkeskonferanser i LOs samarbeidsorgan, samt deltatt på Landskonferansen.

Fellesarrangement 8. mars med deltakelse fra utvalget ble gjennomført.

LOs ungdomsutvalg

Ungdomsutvalget har i 1987 avholdt ni møter og behandlet 29 saker. Sammen med AUF og fagforbund ble Fagbevegelsens Sommerpatrulje gjennomført i tiden 28. juni – 4. juli.

To helgesamlinger for ungdomskontakter er gjennomført. Faglig/Politisk Sommertreff ble sammen med AUF gjennomført 29. august.

Faglig Ungdomskonferanse ble avholdt 2. oktober i Kristiansand.

Utvalgsmedlemmer har deltatt på årets to fylkeskonferanser i LOs samarbeidsorgan, samt på Landskonferansen.

Tilsynsutvalget

Tilsynsutvalget har avholdt fem møter og behandlet 24 saker.

Styrer/nemnder/råd og utvalg

Kontoret v/sekretæren er representert i Nærings- og Sysselsettingsstyret, Representantskapet i Kristiansand Næringsråd, Vest-Agder Arbeiderpartis styre, Faglig/Politisk Utvalg, AOFs Arbeidsutvalg og Distriktsutvalg, Komité Skole/Arbeidsliv, Arbeidskomité for «Sleipner til Sørlandet», og representantskapet i «Sørlandsbanken A/S».

Reisedager

Gudmund Gyberg: Med overnatting 18, uten overnatting 87. Kjørt kilometer 1987: 11 327.

ROGALAND

Distriktssekretær: *Erling Høiland*

Organisasjonsoversikt

Pr. 31. desember 1987 hadde Rogaland 256 fagforeninger, et medlems-tall på ca. 55 600, med ni samorganisasjoner – og oljeforbundet NOPEF.

Agitasjonsmøter

LO-sekretæren har medvirket i flere møter for forskjellige fagforbund i fylket og sommerpatruljen.

Møter/konferanser

Distriktssekretæren har deltatt på følgende møter: 17 møter i Samorganisasjonene i fylket, 47 møter med fagfor./klubber og politiske foreninger, 59 møter i fylkeskommunale nemnder/utvalg og Rog.forskning + Teknologilåret -88, 7 møter med Lærershøgskolen, 6 møter/konferanser i Ungdomsutvalget, 3 møter i Tilsynsutvalget, div. valgkampkonferanser, 2 konferanser for LOs Samarbeidsorgan i Rogaland, 5 møter/konf. med skoledirektøren/Lærershøgskolen, LOs representantskap, Sekretærkonferanser, Felleskonferanse LO – DNA – AOF, Felleskonferanse LO – NAF, Faglig/politisk konferanse – Bergen, Div. besøk fra andre land, 8 møter vedrørende Sommerpatruljen.

Opplysningsarbeid

Distriktssekretæren har forelest på en rekke kurs i faglig/politisk arbeid, for AOF, AUF og andre organisasjoner.

Sekretæren har orientert om LO og fagforbundene på en rekke skoler i fylket.

Representasjon

Distriktssekretæren har representert LO på to jubileer. DNAs 100 års-jubileum, Stavanger Havnearbeiderforenings 90 års-jubileum.

Kontordager Haugesund/Karmøy

Distriktssekretæren har hatt to kontordager pr. måned.

Reisedager/kvelder

Distriktssekretæren har i 1987 hatt 102 reisedager/kvelder og har kjørt 4 616 km.

HORDALAND

Distriktssekretær: *Vigdis Ravnøy*

Organisasjonsoversikt

I henhold til oversikt bygget på årsrapporter fra de enkelte forbund i LO, var medlemstallet rundt årsskiftet ca. 72 000 medlemmer tilsluttet 281 avdelinger/fagforeninger.

De fleste foreningene er tilsluttet en av fylkets 13 samorganisasjoner.

Kontorets virksomhet

Hovedtyngden av sekretærens arbeid har vært deltakelse i møter, konferanser og representasjonsoppdrag av én eller flere dagers varighet.

Distriktssekretæren er representant for arbeidstakerne i Nærings- og Sysselsettingsstyret, Utvalget for saker om stønad under arbeidsledighet og i Yrkesopplæringsnemnda. Distriktssekretæren er videre LOs medlem av styret i Arbeidstilsynet, distrikt 8, medlem av styret i Landsbanken A/S, Bergen, AOFs distriktsutvalg og tiltredende medlem i Hordaland Arbeiderpartis styre, faglig/politisk utvalg, samt i Arbeiderbevegelsens Arkiv i Hordaland.

LOs tilsynsutvalg har hatt fire møter. Tilsynsutvalget er representert i Faglig/politisk utvalg.

LOs samarbeidsorgan har hatt to konferanser, til sammen over fire dager. Temaer på konferansene har vært:

- Et felles forbund (NJMF, NBIF, NSLF, NPIF, BAF)
- Planer for serviceforbundene (HK, H&R, NFATF, NTF, NNN) - Faglig aktuelt, med særlig vekt på LOs framtidige organisasjonsstruktur
- Sjøfartens framtid i Norge
- Fagbevegelsens sommerpatrulje 1987
- Nordisk Teknologiar 1988
- Bedriftshelsetjenesten
- Arbeiderbevegelsens ungdomssekretærordning
- Faglig valgkamp i Hordaland

Lederne i samorganisasjonene deltok i en arbeidskonferanse høsten 1987, der søkelyset ble satt på egen aktivitet.

LOs utvalg for familiepolitikk og likestilling har hatt seks møter.

LOs ungdomsutvalg har hatt sju møter, én dagskonferanse der Aktivitetsplanen for 1988 ble diskutert sammen med AUFs styre, samt én faglig

ungdomsskole med 22 deltakere. Distriktssekretæren og fire av utvalgets medlemmer deltok på Landskonferansen for ungdomsutvalgene.

Kontoret har engasjert seg sterkt i opprettelse av et Lokalhistorisk Arkiv i Bergen, der Arbeiderbevegelsens Arkiv vil inngå som en viktig del.

Møter i tilknytning til tvister/forhandlinger har i det vesentlige vært knyttet til konsultasjoner i forbindelse med oppsigelser, permitteringer og konkurser.

Opplysningsvirksomhet

Distriktssekretæren har forelest på kurs/konferanser arrangert av AOF, samorganisasjoner, fagforeninger og på faglig/politiske konferanser.

Det har vært en del forespørsler fra skoler vedrørende arbeidslivsinformasjon, og disse er fulgt opp fra kontorets side med forelesninger både i grunnskoler, videregående skoler og privatskoler. I tillegg til vårt engasjement overfor skolene, deltar også forbundenes sekretærer i fylket i stor utstrekning med skoleinformasjon.

Fagbevegelsens sommerpatrulje

Fagbevegelsens Sommerpatrulje ble gjennomført i Hordaland fra 26. juni til 1. juli i samarbeid med NHRF, NBIF, NOPEF, NTF, HK, NJMF, NKF, NNN, NAF.

Rundt 500 arbeidsplasser ble besøkt i de 10 kommunene som Sommerpatruljen var innom.

Gjennomføringen lokalt skjedde i samarbeid med samorganisasjonene og de lokale fagforeningene innen de forbundsområdene som deltok.

Det er utarbeidet egen rapport vedrørende patruljen.

Generelt

Kontoret har et stort antall henvendelser i ulike spørsmål, enten ved personlig fram møte eller pr. telefon.

1987 har vært et aktivt år. Særlig har forarbeidet med Fagbevegelsens Sommerpatrulje tatt en del tid. Det samme har valgkampen og planleggingen av denne fra FPU's side.

Kontoret har arrangert en rekke «frokostmøter», der forbundssekretærer, politikere og representanter for AUF og AOF deltar. Møtene er en del av LO-kontorets faglig/politiske virksomhet.

Kontakten mellom LO-kontoret og forbundenes distriktskontorer, samt mellom kontoret og ansatte i arbeiderbevegelsen i fylket er god.

De ansatte ved kontoret er stabile i arbeidsforholdet, viser stor interesse for arbeidet, og betjener kontoret på en utmerket måte.

SOGN OG FJORDANE

Distriktssekretær: *John Bjarne Hjelmeland*

Organisasjonsoversikt

I kontorets arbeidsområde var det pr. 1. januar 1987 11 samorganisasjoner og 155 fagforeninger, med et samlet medlemstall på 15 422.

Pr. 31. desember 1987 var det 11 samorganisasjoner og 158 fagforeninger med til sammen 16 328 medlemmer.

Nye foreninger

Indre Nordfjord Hotell og Kaféarbeiderforening, Førde Hotell og Kaféarbeiderforening, Selje Bekledningsarbeiderforening, Gloppen Handel og Kontor.

Oppløste foreninger

Hermansverk Næringsmiddelarbeiderforening.

Møter i Tilsynsutvalget

Tilsynsutvalget har hatt tre møter og behandlet 12 saker i 1987.

LOs Samarbeidsorgan for Sogn og Fjordane

Det har vært avholdt én fylkeskonferanse i LOs Samarbeidsorgan, den andre måtte utsettes grunnet begravelse, men blir satt opp på 1988.

Følgende saker har vært til behandling

Sogn og Fjordane mot år 2000, Norge som industrinasjon, NIS og norsk skipsfart.

Innledere har vært: Henrik Åsarød, fra Norsk Sjømannsforbund, Jan Balstad fra LO og John Bjarne Hjelmeland.

Utvalget for familiepolitikk og likestilling

Utvalget for familiepolitikk og likestilling i Sogn og Fjordane har hatt fem møter i 1987 og behandlet 24 saker. Utvalget har stått som arrangør av et familiekurs med 34 voksne og 24 barn som deltakere og Jorun Christensen fra LO som foreleser i tillegg til Hjørdis Hagen fra Framfylkingen og John Bjarne Hjelmeland.

Ungdomsutvalget

Ungdomsutvalget har hatt fire møter i 1987 og behandlet 17 saker. Utvalget har hatt oppsøkende virksomhet ved Jan Olav Gjerde, idet han reiste en uke på bedrifter i Nordfjord.

Utvalget har ellers stått som arrangør av Faglig Ungdomskurs.

Møter

Sekretæren har deltatt i 123 møter/konferanser av en eller flere dagers varighet, som fordeler seg slik:

2 representasjonsoppdrag, 12 agitasjonsmøter, 25 møter i samorganisasjoner/fagforeninger, 10 faglig/politiske møter, 5 NRU/NSS, 1 Ankeutvalget for trykkesaker, 3 INKO-styret, 6 Teknologirådet 88, 9 AOF, 51 andre møter og konferanser.

Opplysningsarbeidet

Distriktskontoret har medvirket og forelest på 14 ulike kurs arrangert av: AOF – Samorganisasjoner – Norsk Kommuneforbund – Videregående skole – Arbeidskontoret – Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, og det har vært forelest om: Hovedavtalen – Arbeidsmiljøloven – Ferieloven – LOs virke – Styret i arbeid – Studieleder og Studietillitsvalgt m.m.

Reisedager

Sekretæren har i 1987 hatt i alt 116 reisedager.

MØRE OG ROMSDAL

Distriktssekretær: *Johnny Røed*

Johnny Røed var helt sykmeldt fra 10. februar–25. juni 1987. Anne Marie Gruner vikarierte denne tiden.

Organisasjonsoversikt

I Møre og Romsdal var det pr. 1. januar 1987 15 samorganisasjoner med 261 fagforeninger og ca. 34 600 medlemmer.

Pr. 31. desember 1987 fortsatt 15 samorganisasjoner med 157 fagforeninger og ca. 36 100 medlemmer.

Oppløste fagforeninger

Tjørvåg Jern og Metall gått inn i Ulstein Jern og Metall, NNN avd. 52, Haram gått inn i NNN avd. 66, Ålesund, tre avd. fra NNN i Molde gått sammen til Romsdal NNN. 2. avd. fra NNN i Ålesund gått inn i NNN avd. 66, Ålesund.

Nye fagforeninger

Ørsta Kommunale forening avd. 81. Skolenes Landsforbund avd. Kr.sund og omegn. NVE avd. Møre og Romsdal.

Representasjon

Sekretæren representerte LOs distriktskontor på årsmøtene til AUFs D-lag, Arbeiderpartiets kvinneutvalg og Møre og Romsdal Arbeiderparti, samt ved faglig/politisk fylkeskonferanse. Videre ved åpningen av Arbeidsformidlingens nye AMU-senter i Ålesund. Kontoret har videre vært representert ved flere jubileer. Folkets Hus, Molde ved John Leren, leder for tilsynsutvalget. NKF avd. 269, Molde ved Britt Sylthe, tilsynsutvalget. Opdøl Personalforening, Hjelset ved Johnny Røed, Folkets Hus, Kr.sund ved Johnny Røed.

Opplysningsarbeidet

Sekretæren har forelest på sju kurs/konferanser arrangert av samorganisasjonene, forbundene og AOF.

Foruten de to konferansene for LOs samarbeidsorgan, har vi arrangert to ungdomskurs og to konferanser om Brubakkenkomitéens innstilling.

Møter i samorganisasjonene/fagforeningene

Sekretæren har deltatt/innledet på 24 møter i samorganisasjonene, 9 møter i fagforeningene/klubber og 21 møter i andre av våre organer. I kommunale og fylkeskommunale styrer og utvalg: 19 møter.

Andre møter

LOs ungdomsutvalg har hatt åtte møter, iberegnet de forberedende møter for Fagbevegelsens Sommerpatrulje, som gikk over en uke i hele fylket, samt Landskonferansen på Sørmarka. Utvalget for familiepolitikk og likestilling har hatt ett møte og tilsynsutvalget fem møter.

SØR-TRØNDELAG

Distriktssekretærer: *Rikhard Haugen og Kjell Flønes*

I kontorets arbeidsområde var det pr. 1. januar 1987 10 samorganisasjoner med til sammen 275 fagforeninger/klubber.

Pr. 31. desember var det 10 samorganisasjoner med til sammen 278 fagforeninger/klubber med ca. 50 100 medlemmer.

Nye foreninger

Selbu og Tydal Kommuneforening delt pr. 1/1-87. Fosen Kommuneforening delt til: Rissa Kommuneforening avd. 598, Osen og Roan Kommuneforening avd. 600, Ørland og Bjugn Kommuneforening avd. 413, Åfjord Kommuneforening avd. 599.

Utgåtte foreninger

Blikkenslagersnes og Taktekkernes Forening (medl. overført til Stein, Jord og Sementarb.for.)

Møtevirkksomhet

Tilsynsutvalget har hatt seks møter og behandlet 94 saker.

LOs samarbeidsorgan har avholdt to konferanser over to dager.

Følgende saker har stått på dagsorden: Fordeling av Fylkeskontingenten 1986. Den faglig/politiske situasjon – Tariffrevisjonen. Landsbanken, etablering i Trondheim. Skipsfartens betydning for distriktene. Lønnsгарантиordningen – sluttvederlag. Helkundeforsikring. Arbeidstakerpresentasjon i kommunale råd og utvalg. Fagbevegelsens solidaritet med ferievikarene. 30-års jubileum for samorg. Organisasjoner – kontraktører. Helsetjenesten – nye forskrifter.

Sekretærene har deltatt på årsmøter og andre møter i samorganisasjonene, fagforeninger og klubber hvor forskjellige faglige saker har vært drøftet. Videre på møter i andre organisasjoner, styrer og utvalg hvor blant annet faglig/politiske saker og sysselsetting har stått på dagsorden.

Ungdomsarbeidet

Ungdomsutvalget har hatt et aktivt år, med i alt fem møter. Det er også avholdt ungdomskurs. Sommerpatruljen og skolesluttaksjonen ble holdt for første gang, med gode resultater.

Likestillingsarbeide

Likestillingsutvalget har i alt holdt to møter. Arbeidet i utvalget har vært varierende, men man har konsentrert innsatsen rundt 8. mars-arrangementene og satset på økt engasjement blant de tillitsvalgte når det gjelder likestillingsavtalen.

Arbeiderbevegelsens Arkiv

Arbeiderbevegelsens Arkiv for Trønderlagsfylkene er reorganisert, og i det første driftsåret har man fått god respons fra arbeiderbevegelsens grunnorganisasjoner.

Bedriftsutviklingstiltak

Kartleggingskonferanser ser ut til å være et godt verktøy for å få igang bedriftsutviklingstiltak. Distriktskontoret har i samarbeid med M.A.F. deltatt i planleggingen og gjennomføringen av en rekke konferanser.

Landsbanken og samorganisasjonene

I samarbeide med Landsbanken har man gjennomført kontingenttrekk for fagforeningene på en slik måte at økonomien og aktiviteten har blitt vesentlig bedre. Nye servicetilbud overfor samorganisasjonene er under arbeid.

Distriktskontoret har vært representert i:

Nærings- og sysselsettingsstyret. Trygdeutvalget. Distriktsstyret for arbeidstilsynet. Sør-Trøndelag Næringservice. Overligningsnemnda. Styret for sikkerhetsopplæring ved de Maritime skoler. Arbeids- og Tiltaksnemnda for Trondheim og omland. Distriktsrådet for HV-12.

Opplysningsvirksomhet og informasjon:

Av forelesninger kan blant annet nevnes Arbeidsmiljøloven, Ferieloven, skolespørsmål, faglig/politisk samarbeide og LOs Handlingsprogram.

Reisedager

Rikhard Haugen 37 dager, Kjell Flønes 61 dager. Haugen har kjørt 3 082 km og Kjell Flønes 8 709 km i LOs tjeneste.

NORD-TRØNDELAG

Distriktssekretær: *Liv Thun*

Organisasjonsoversikt:

I Nord-Trøndelag fylke var det pr. 31.12.87 210 fagforeninger med ca. 20 000 medlemmer, og 11 samorganisasjoner.

Reduksjon av antall fagforeninger fra 224 til 210 er omorganisering og sammenslåtte foreninger i Skog og Land, dette i forhold til Fellesforbundet.

Møter/konferanser/kurs

Tilsynsutvalget har hatt fem møter i 1987.

LOs samarbeidsorgan har hatt to konferanser, begge over to dager.

LOs ungdomsutvalg har hatt seks møter, ett fellesmøte med AUFs fylkesstyre, to dagskonferanser for ungdomskontakter og ett faglig ungdomskurs.

Dessuten Landskonferanse LOs ungdomsutvalg.

Fire møter i utvalg for Familiepolitikk og Likestilling. Dagskonferanse Samorganisasjonene i Namdalen og Namdal Næringsforum.

Møter i samorg/fagforeninger:

En rekke møter som i hovedsak går på faglig informasjon/opplysningsarbeide på ulike områder.

På område Bekledning og H&R har det vært flere møter angående nyorganisering.

Faglig/Politiske møter:

3 møter i Nord-Trøndelag APs FPU.

5 styremøter i NT AP.

1 faglig/politisk konferanse.

Valgkampkonferanse.

Bedriftsbesøk under valgkampan, Overhalla, Verran og Stjørdal.

Representasjon:

Årsmøte i NTAP

Årskonferanse AOF

Årsmøte AUF

Årsmøte Framfylkingen

Årsmøte NTL

Regionkonferanse NNN

Sekretærkonferanse Nord-Norge

Kartellkonferanse Trøndelagsfylkene

Regionkonferanse Fellesforbundet

Andre aktiviteter:

Sommerpatrulje fra 6.-11. juli-87 hvor følgende forbund var med: NKF, NTF, NAF, H & R, H & K, NNN og NBIF.

1987 har vært planleggingsår for Teknologiåret 1988, med samarbeid mellom LOs distriktskontor, Industriforeningen og N. Sivilingeniørers forening.

Distriktssekretæren har for øvrig deltatt som medlem i

YON i fylket

Arbeidstilsynet distrikt 10

Samarbeidsgruppe Fylkesarbeidskontoret

Fylkesskolesjefen, Yrkesopplæringsnemnda og Fylkeskommunens næringsavdeling.

Fylkeskomiteen for Teknologiåret 1988

Bedriftsforsamling Hydro Aluminium A/s

Midtnordenkomiteen.

Distriktssekretæren har hatt 143 møte/reisedager i 1987.

NORDLAND

Distriktssekretærer: *Hans Nordal Jensen og Odd M. Bakkejord.*

Organisasjonsoversikt

I Nordland var det pr. 31/12 1987 20 samorganisasjoner med 278 avdelinger, og 45 avdelinger utenom samorganisasjonene, med om lag 46 000 medlemmer.

Representasjon

Sekretærene har deltatt på arrangementer i følgende organisasjoner/institusjoner:

Industriprosjektgruppen for Nord-Norge – Studieselskapet for Nord-Norsk Næringsliv – Nord-Norsk Oljeråd – NKF's distriktsstyre – Ankenemnda for A-trykksaker – Arbeiderbevegelsens Nordkalottsamarbeid – Nordland Arbeiderparti – Nordland Fylkes Fiskarlag – Nordland Bonde- og Småbrukarlag – Nordland Lærerlag – TV-innsamlingen 1987 – Statens Arbeidstilsyn, 11. distrikt – FPU – AOF's distriktsstyre – Bedriftsforsamlingen Statoil – Aspåsen videregående skole – LOs oljekartellutvalg for Nord-Norge – LOs fiskeriutvalg – DNAs fiskeriutvalg – Arbeiderbevegelsens arkiv, Tromsø – Fylkesarbeidskontoret – AUF i Nordland – Nærings- og sysselsettingsstyret – Nordland Koop. Fylkeslag – Nordland Industri-

forening – Bodø Lærershøgskole – Sekretærkonferanse for Nord-Norge – Norges Fiskarlag – Fiskeriforskningsfondet for Nordland – Samarbeidsrådet LO/NAF – LO i Norrbotten – Arbeiderbevegelsens historielag for Salten – Statoil – Framfylkingen i Nordland – Grunnskoledagene -87 – Ofoten Næringsråd – Saga Petroleum – «Bygg barnehager» – «Livslang Læring» – Forbrukerrådet i Nordland – Bedriftsutviklingskonferanse i Tromsø – Konferanse vedrørende kollektivsamferdselen i Nordland – Åpning av Gullfaksfeltet – NTL 40 år – Nordland Lærerstevne – Seminar om lokalt utviklingsarbeid – Nordlandsposten 125 år – Bodø Hotell- og Restaurantarbeiderforening 50 år – FPU-konferanse for Nord-Norge – Nordland Arbeiderpartis 100 års jubileumskomiteé.

LOs samarbeidsorgan for Nordland

Årskonferansen ble holdt 23.–24. mars i Sulitjelma med 44 deltakere. Høstkonferansen ble holdt i Bodø 4.–5. november med 54 deltakere. Følgende saker ble behandlet på konferansene:

Faglig/politisk situasjon – Aktivitetsplan for utbygging av bedriftshelsetjenesten i Nordland – Samarbeidsavtale med Nordland Bonde- og Småbrukarlag – Fylkesplan for reiselivsnæringen – Industriutvikling i Nordland – Problemene i skipsfarten (NIS) – Strukturen i det videregående skoleverk i Nordland – Endringer i samarbeidsorganets retningslinjer – Kontingentinnkreving gjennom Landsbanken A/S – Det nye rolleopplegget for Kommuneforbundet og en rekke innkomne forslag.

Tilsynsutvalget

Det er holdt fem møter og behandlet 21 saker.

Opplysningsarbeid

Sekretærene har forelest på åtte kurs. Et kurs for samorganisasjonene i nordfylket måtte avlyses.

Ungdomsarbeidet

Det er holdt fire møter i ungdomsutvalget. Ungdomsutvalget var representert med to representanter på Landskonferansen for LOs ungdomsutvalg på Sørmarka høsten -87. Nord-Norge-konferansen for LOs ungdomsutvalg ble holdt i Harstad våren -87. Det ble arrangert Nord-Norgekurs for kursledere i Bjerkvik høsten 1987. Sommerpatruljen ble arrangert for første gang i Nordland i tiden 31/7–8/8 1987. Høsten 1987 ble det arrangert en konferanse for ungdomskontakter.

LOs utvalg for familiepolitikk og likestilling

Det er holdt fire møter i utvalget og arrangert et kurs. Nord-Norge-konferansen ble holdt i Skibotn vinteren 1987.

Syssetlingssituasjonen

Første halvår 1987 ble det ved begynnelsen av hver måned holdt møte med Fylkesarbeidskontoret om syssetlingssituasjonen.

Forhandlingsmøter

Sekretærene har representert Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet på fire forhandlingsmøter.

Diverse

Det er avviklet en rekke møter vedrørende utbyggingen av bedriftshelsetjenesten i Nordland. Det er holdt et møte i LOs oljekartellutvalg for Nord-Norge, et møte i LOs fiskeriutvalg og et møte med NNN og NAF vedrørende arbeidsmiljøet i fiskeindustrien. Sekretærene har dessuten deltatt på en rekke lokale faglige møter. Odd M. Bakkejord holdt 1. mai-tale i Tjeldsund.

Reisedager

Odd M. Bakkejord 80, Hans N. Jensen 81.

TROMS

Distriktssekretær: *Svein Rasmussen*

Organisasjonsoversikt

I Troms fylke var det pr. 31/12-87 188 fagforeninger, med ca. 24 500 medlemmer.

I fylket var det samme tid åtte faglige samorganisasjoner.

Nye fagforeninger

NNN avd. 97, Lenangsøyra.

Sammensluttede fagforeninger

Nord-Troms Bygningsarbeiderforening, avd. 419, har gått sammen med Tromsø Bygningsarbeiderforening.

Oppløste fagforeninger

NNN avd. 156, Salangen, NNN avd. 110, Hamnnes, NNN avd. 164, NNN avd. 54, Oksfjordhamn.

Møter

Kontorets tilsynsutvalg har i 1987 hatt seks møter. LOs faglige samarbeidsorgan har hatt to møter. LOs ungdomsutvalg har hatt tre møter, medregnet fellesmøte med utvalgene i Nordland og Finnmark. LOs lokale utvalg for familiepolitikk og likestilling har hatt fire ordinære møter, samt ett fellesmøte sammen med utvalgene i Nordland og Finnmark.

12 møter i samorganisasjonene, 19 møter i fagforeningene, 178 andre møter og konferanser.

Faglig virksomhet

I løpet av 1987 har alle åtte faglige samorganisasjoner vært intakt og i drift. Enkelte samorganisasjoner har hatt relativt høy aktivitet.

Samarbeidsorganet har hatt to konferanser, vår og høst, hvor en rekke saker av stor betydning for de fagorganiserte har vært oppe til debatt, og hvor det har vært avgitt en rekke uttalelser.

Sekretæren har også i 1987 gjennomført en kontordagsordning i Harstad, med én dag pr. måned, som også kombineres med styremøter i Harstad faglige Samorganisasjon, eventuelt arbeidsutvalg om kvelden.

Ordningen synes hittil å fungere bra, og det er ønskelig å fortsette med denne også i 1988.

Nye fagforeninger

Det er i løpet av 1987 dannet én ny fagforening i fylket.

Oppløste fagforeninger

Det er oppløst fire fagforeninger i fylket i 1987.

Faglig/politisk virksomhet

Sekretæren har deltatt i flere møter i Troms Arbeiderpartis faglig/politiske utvalg, samt en rekke andre møter, arrangert av fylkespartiet og

av kommunepartiene. Det har også vært arrangert faglig/politiske regionkonferanser, som vi anser å ha stor verdi for det faglig/politiske arbeidet.

Studiearbeidet

Sekretæren har forelest om Landsorganisasjonen og fagbevegelsen på en rekke videregående skoler og ungdomsskoler i fylket, og har deltatt og forelest på flere faglige og politiske konferanser og kurs i fylket – arrangert av fagforbund og kommuneparti.

Kursaktiviteten i LOs ungdomsutvalg har i 1987 vært mindre bra.

Kontoret

I 1987 har sekretæren hatt 221 møtedager/reisedager.

FINNMARK

Distriktssekretær: *Leif Laurila*

Organisasjonsoversikt:

I kontorets distrikt var det i 1987 13 samorganisasjoner, 226 fagforeninger og klubber med tilsammen 15 212 fagorganiserte pr. 1.1.87. Etter dette har medlemstallet fra 1.1.86 til 1.1.87 økt i Finnmark med 384 medlemmer.

Det som har passert i året 1987 – og kontorets virksomhet

Virksomheten i 6 av samorganisasjonene kan betegnes som tilfredsstillende. Det har vært vanskelig å få opp aktiviteten i de resterende 7 samorganisasjoner.

Usikker sysselsettingssituasjon og arbeidsmiljøforhold på arbeidsplassene har vært saker som samorganisasjonene har engasjert seg i.

Likeså er det også i 1987 blitt viet stort arbeid for å få til en fullgod bedriftsleigeordning i bedriftene i fylket, og som nå har gitt gode resultater.

Hovedtyngden av distriktssekretærens deltakelse i møter og konferanser har vært i samorganisasjoner, fagforeninger og samarbeidende organisasjoner samt statlige og fylkeskommunale styrever og utvalg. Videre har distriktssekretæren engasjert seg sterkt i utarbeidelse av næringsutviklingsplan for Finnmark, som har vært rettet mot kyst-Finnmark. Arbeidet med næringsutviklingsplan for indre-Finnmark er så vidt kommet i gang.

Mindre positivt – også i 1987 – har vært den forsterkede flyttestrømmen ut av fylket. Årsaken til dette kan med stor sikkerhet sies å være den usik-

kerheten som man har hatt spesielt i fylkets to hovednæringer – fiskeriene og bergverk.

Det er derfor fortsatt i årene fremover en hovedoppgave for den samlede fagbevegelse i Finnmark å prioritere arbeidet med å finne løsninger som kan gi stabil beskjeftigelse og inntekt for befolkningen i fylket, både i nevnte hovednæringer og andre virksomheter.

Oppståtte tvistesaker i 1987 er løst ved samtaler og forhandlinger mellom partene.

Distriktssekretæren har dessuten deltatt i en rekke møter/konferanser og vil bl.a. nevne:

LOs representantskapsmøter – Sekretærkonferanse for Nord-Norge – Arbeiderbevegelsens arkiv for Nord-Norge – Konferanse om bedriftsutvikling – Faglig/politisk konferanse for Nord-Norge – Bedriftshelsekonferanse – Deltatt i valgkampen – Jubileumskomiteen for Finnmark Arbeiderpartis 100 års feiring – Generalforsamling i FINESS – Bedriftsutvikling i Nord-Norge – Finnmark Arbeiderpartis faglig/politiske utvalg – Finnmark Arbeiderpartis styremøter og årsmøte – Felleskonferanse for LOs ungdomsutvalg og i utvalget for familiepolitikk og likestilling i Nord-Norge – Folkemøte om strålingsfaren – Partileder- og ordførerkonferanse for Finnmark – Fiskerikonferanse – Møter i diverse departementer om ulike saker for Finnmark – Møter med representanter fra LO i Nord-Finland – Møter med representanter fra LO i Murmansk.

Tilsynsutvalget

Det har i året vært avholdt 10 møter og arrangert 2 konferanser i LOs samarbeidsorgan for Finnmark. Utvalget har behandlet 47 saker og 104 søknader om LO-stipend for fagorganiserte og fagorganisertes barn i Finnmark.

For øvrig vil nevnes at utvalget bl.a. har fremmet følgende saker til behandling i samarbeidsorganet:

Renteøkning på boliglån – Lederskifte i Finnmark Arbeiderparti – Lavere pensjonsalder i Finnmark – Sildoljeindustrien i Finnmark – Loddefiske og dirigeringspolitikk av fangst – Videreforedling av råstoff ombord i fiskeflåten – Er det behov for strukturendring i eksisterende fiskeflåte i Finnmark – Norsk skipsfartspolitikkk – Gjenoppbygging av Karasjok Slakteri- og Fryseanlegg etter brann – Næringsutviklingsplan for indre Finnmark.

Utvalget for familiepolitikk og likestilling

Utvalget har kun deltatt på et fellesmøte med utvalgene i Troms og Nordland. Tross flere innkallinger har det dessverre ikke vært mulig å samle utvalget til møte.

Det er i desember 1987 foretatt suppleringsvalg og det er håp om at utvalgets virksomhet blir bedre i 1988.

Ungdomsutvalget

Det har vært avholdt felles FUS-kurs for utvalgene i Nordland, Troms og Finnmark. Dessverre har det ikke vært mulig å samle utvalget til møte i 1987.

Distriktssekretæren og AOF-instruktøren har samarbeidet om diverse ungdomstiltak og gitt informasjon om LO til ungdommen på ulike møter/konferanser.

Nevnte personer deltok også i fagbevegelsens sommerpatrulje i Troms fylke. Dette for å få erfaring i planleggingen av sommerpatrulje i Finnmark i 1988, som kan bli noe problematisk å få til på grunn av geografien.

Kurs/informasjon

Distriktssekretæren har forelest på arbeidsmiljøkurs og har deltatt på en rekke møter og gitt informasjon om LOs plass i samfunnet til skoleungdom og arbeidsledig ungdom.

Reisedager

I 1987 har distriktssekretæren hatt 164 reisedager og kjørt 25 650 km i LOs tjeneste.

LO-KONTORET KÅRSTØ

Sekretær: Kåre Lunde

Generelt om LO-sekretærens arbeidsområde

I året som gikk har arbeidsområdet omfattet følgende anlegg: K IV prosjekt Norsk Hydro, Karmøy, som ble avsluttet 5. febr. K LAB prosjekt, Kårstø, Gullfaks B og C i Vats. Med anleggsbaser på Raunes og i Ramsvika. I tillegg kommer Mongstad og Sture inn i bildet, og som er besøkt etter oppsatt arbeidsplan.

K LAB prosjekt var ferdig som planlagt, med testing og oppstart medio desember mnd. Prosjektet har når det gjelder bemanning vært lite og oversiktlig, med få problemer. På verne- og sikkerhetssiden er det gjennomført nærmest perfekt.

I den korte perioden med kobling av dekk og betongunderstell på Gullfaks B som foregikk i Vats, ble det etablert LO-utvalg. Men det fungerte ikke tilfredsstillende. Grunnen var at her var det to store bedriftsklubber som ordnet opp på sin egen måte, og følte ikke behov for å ha et samarbeidsutvalg.

I startfasen oppsto det endel gnissinger, som en senere i fellesskap klarte å løse.

På Gullfaks C-prosjektet er forholdene annerledes. Norwegian Contractors (NC), som har betongarbeidet, er også hovedentreprenør. Med Aker Contracting A/s (AC) med entreprisen for utrustning. AC har igjen flere underkontrakter og innleid arbeidskraft, så her er behovet straks større og dermed lettere å få et samarbeidsutvalg (LO-utvalg) til å fungere.

På det jevne har arbeidsstokken i NC ligget på ca. 4 – 500 mann, med en topp på 1750 under støpingen av bunncellene. AC vil ha en opptrapping med toppbemanning ca. 600 mann i 1988.

Når det gjelder Gullfaks B og C, har en i likhet med tidligere prosjekter hatt godt samarbeide med oppdragsgiver og prosjektledelse.

Til slutt kan nevnes at i tillegg til å opprettholde kontoret på Kårstø, har Statoil også stilt kontor til rådighet på Raunes i Vats.

LO-utvalg på Gullfaks B og C

På møte 20.5. ble LO-utvalget på Gullfaks B konstituert. Det var enighet om at formannen burde komme fra NC som er hovedbedrift. Formann: Geir Foldøy, NAF Sekretær: Svein O. Magnussen, NJMF.

Den 23.9. ble LO-utvalget for Gullfaks C konstituert, og en måtte velge både ny formann og sekretær. Geir Foldøy var gått over i stillingen som velferdssekretær i NC, og oppdraget til Moss Rosenberg Verft var fullført, der Svein O. Magnussen var ansatt.

Følgende ble valgt: Formann: Gudmund Botnen, NAF, Sekretær: Marie Tindeland, NOPEF.

Det har vært avholdt 2 forberedende og 6 ordinære møter i utvalget.

Saker som har vært drøftet i utvalget:

- Ledig rubbhall på kaien som kan benyttes til trim, biljard og bordtennis, midlertidig til NC får ferdig idrettshallen
- Ansvar for videoutstyret på brakkene
- Kaffetraktere på oppholdsrommene
- Midler til velferdsarbeid på Gullfaks B prosjektet
- Velferdssekretær på anlegget
- Velferdstiltak/kursvirksomhet i regi av LO-utvalget/LO-kontoret
- Montering av parabolantenne
- Minibank
- Kioskdrift
- Brannberedskapen i leiren

- Sikkerhets- og vernearbeid
- Innleie av arbeidskraft, oppdaterte firmalister
- Problemer de ansatte har med Norske Chalk i Ramsvika
- Betaling for fri i forbindelse med jule- og nyttårshelgen

De fleste sakene er tatt opp med oppdragsgiver og prosjektledelse, og har funnet sin løsning. De som står igjen vil bli fulgt opp organisasjonssveien.

Velferd

Det området som en har satset mest på når det gjelder Gullfaks B og C er velferd.

Velferdsarbeidet er oppbygd forskjellig fra det en har erfaring med fra Kårstø og Mongstad, der Statoil har satset stort og gitt et variert og rikholdig tilbud. Forskjellen er at på Gullfaks C prosjektet er NC hovedbedrift (§ 15 bedrift) og i denne kontrakten ligger også ansvaret for velferdstilbudene.

Forholdet på Gullfaks B var noe annerledes, der velferdsarbeidet ikke var avklart på forhånd, men etter forhandlinger med Statoil fikk en også her et godt tilbud.

Som hovedbedrift på Gullfaks C har NC bygd opp og lagt velferdstilbudene til sin egen anleggsleir på Raunes i Vats. AC som står for utrustning og montasje av installasjonene på plattformen, og som har sin egen anleggsleir i Ramsvika, i Yrkesfjorden, får ikke nyte godt av disse tilbudene.

Etter henvendelse og møter med Statoil, har en håp om å få økonomisk støtte, så en sammen med ACs velferd kan bote på forholdet. En planlegger med AOF Haugaland en rekke «Faglige treff».

Den 21. oktober arrangerte LO kontoret/AOF Haugaland «Faglig Treff» i Velferdshuset på Raunes. På grunn av skiftgang måtte en legge opp til to arrangementer, kl. 12.00 og kl. 20.00. Foredragsholder var prosjektdirektør Jan Moksnes, NC. På kveldsarrangementet hadde en også lettere underholdning av lokale artister.

Kurs

11.12.-13.12 arrangerte AOF Haugaland etter oppdrag fra LO kontoret helgekurs for tillitsvalgte på Etne Hotell. Kurset var lagt opp som en innføring i tillitsmannsarbeid for plasstillitsmenn på anlegg.

Foreslere var: Tor Langmyr, NJMF, og Kåre Lunde, LO. Kursledere: Edel Rosvold, AOF Haugaland.

Informasjon på video

Som et servicetilbud til arbeidstakerne på Gullfaks C planlegger LO kontoret å sende informasjon på video, tidligere erfaringer viser at dette er

en effektiv måte å markedsføre seg på. En har også store muligheter med å bruke AOFs nærradio.

LOs anleggspendlerutvalg

I 1987 har det vært holdt tre møter, der LO sekretæren har deltatt. En er i prinsippet stort sett kommet fram til enighet med Norsk Arbeidsgiverforening, der det gjenstår avsluttende møte og undertegnelse av avtalen.

Besøk på anleggene

Besøk på Kårstø den 24.9, av Trygve Johnsen, Åge Johannesen og Odd Sjursen fra NJMF.

Den 24.9. besøk av Sovjetisk delegasjon på Gullfaks C i Vats.

Møter/Konferanser

LO-sekretæren har i 1987 deltatt i 47 ulike møter og konferanser av én eller flere dagers varighet.

LO-KONTORENE, MONGSTAD OG STURE

Sekretær: Kåre Karlsen

Mongstad:

Ved utbyggingen av raffineriet på Mongstad var det pr. 01.01.88 en bemanning på 2800 personer.

Dette tilsier at vi har hatt en kraftig opptrapping i 1987. Hoveddelen av anleggsstyrken er i dag engasjert med montering av mekanisk utstyr og rørarbeider. I tillegg er en god del engasjert i elektromontasje.

AOF Nordhordland har avholdt en del kurs i 1987. De som har hatt best oppslutning er: Norsk for utlendinger, engelskkurs, teori for førerprøven kl. II og arbeidsmiljøkurs. I tillegg har det vært arrangert to helgekurs for tillitsvalgte på Mongstad og Sture.

LO-utvalget har holdt åtte møter, og de viktigste sakene har vært: Leirsituasjonen, bemanningssituasjonen, velferdssaker og kursvirksomheten. I tillegg har vi holdt kontaktmøter med anleggsledelsen.

Vi har i 1987 laget en opplysningsvideo hver 14. dag. Dette har vi meget gode erfaringer med.

Sture:

Dette anlegget har også hatt en større opptrapping i 1987. Pr. 01.01.88 var det engasjert ca. 800 personer. Hovedarbeidene har vært sprenging av fjellhaller, planering, kaibygging og rørmontasje.

LO-utvalget på Sture har holdt fire møter, og de viktigste sakene har vært: velferd, arbeidstidsordningen og leirsituasjonen. Dessuten har velferdsutvalget holdt sju møter, og vi har fått igang et godt tilbud med fritidsaktiviteter.

Det har også på Sture blitt produsert en opplysningsvideo hver 14. dag.

Ellers kan det nevnes at begge anleggene har en god organisasjonsprosent.

8. Statistisk oversikt

Tabell I

er en oppstilling av Landsorganisasjonens medlemstall fra 31. desember 1930 til 31. desember 1986. I perioden 1930 til 1939 var det en jevn stigning. I krigsårene fra april 1940 til mai 1945 sank medlemstallet, men ved utgangen av 1945 hadde medlemstallet steget igjen.

I 10-årsperioden 1966–1976 steg medlemstallet med 99 664 medlemmer eller 17,4 prosent og i perioden 1976–1986 med 111 923 medlemmer eller 16,6 prosent.

Tabell II

viser medlemsbevegelsen for de enkelte forbund 1976–1986.

Tabell III

viser forandring i medlemstallet fra 31. desember 1985 til 31. desember 1986 innenfor de enkelte fylker både i absolutte og relative tall.

Tabell IV

er utarbeidet på grunnlag av forbundenes årsrapporter og viser antall avdelinger/foreninger og medlemmer i de ulike forbund pr. 31. desember i 1985 og 1986 samt endringer i året.

Ved utgangen av 1985 sto 31 forbund (av dem 2 fellesforbund) med til sammen 768 778 medlemmer fordelt på 3 667 avdelinger/foreninger tilsluttet Landsorganisasjonen. Pr. 31. desember 1986 var de tilsvarende tall 31 forbund (av dem 2 fellesforbund) med 785 617 medlemmer fordelt på 3 620 avdelinger/foreninger.

Medlemstallet viser en stigning på 16 839 eller pluss 2,2 prosent fra 1985 til 1986.

Tabell V

gir et bilde av organisasjonsforholdene, ordnet geografisk. Medlemmer i alle forbund er fordelt på byene og enkelte herreder innenfor hvert fylke. Medlemmer i avdelinger på Svalbard, avdelinger i utlandet og i landsomfattende avdelinger og direkte medlemmer er ført opp for seg. Landet sett undet ett viser at det i byene var 483 457 medlemmer og i landdistriktene 271 296 medlemmer. På Svalbard og Jan Mayen var det 624 medlemmer og i utenlandsavdelinger 354 medlemmer. Antall direkte medlemmer var 24 688.

Det er til sammen 30 864 medlemmer som ikke kan fordeles på fylker.

Tabell VI

viser en fylkesvis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner samt kvinnelige medlemmer i prosent av medlemmer i alt innenfor de ulike forbund. Antall kvinnelige medlemmer i Landsorganisasjonen utgjør pr. 31. desember 1986 – 279 127 eller 35,5 prosent av samlet medlemstall i 1986. Tilvarende tall i 1985 var: 264 861 eller 34,5 prosent.

Tabell VII

gir en oversikt over fagblader, antall nummer og gjennomsnittlig opplag i året 1986.

Tabell VIII

gir en oversikt over tariffsaker behandlet i Landsorganisasjonen i løpet av 1987.

Tabell IX

gir en oversikt over godkjente/tariffrettslige konflikter i 1987.

Tabell I, 1986

**Sammendrag av Landsorganisasjonens medlemstall
pr. 31. desember 1930 – 1986**

		Antall avdelinger	Antall medlemmer
31. desember	1930	1 861	139 591
—>	1935	2 635	224 340
—>	1940	3 556	306 341
7. mai	1945	3 199	267 726
31. desember	1945	3 704	339 920
—>	1950	4 605	488 442
—>	1951	4 747	503 397
—>	1952	4 871	515 593
—>	1953	5 020	526 016
—>	1954	5 079	538 587
—>	1955	5 119	542 105
—>	1956	5 175	545 416
—>	1957	5 172	540 878
—>	1958	5 193	543 513
—>	1959	5 207	541 408
—>	1960	5 129	541 549
—>	1961	5 116	562 019
—>	1962	5 128	565 062
—>	1963	5 091	566 970
—>	1964	4 995	570 953
—>	1965	4 922	574 295
—>	1966	4 776	574 030
—>	1967	4 683	570 210
—>	1968	4 599	574 113
—>	1969	4 982	582 289
—>	1970	4 448	594 377
—>	1971	4 367	601 920
—>	1972	4 202	603 742
—>	1973	4 110	613 803
—>	1974	4 065	635 801
—>	1975	4 054	655 030
—>	1976	3 971	673 694
—>	1977	3 973	692 209
—>	1978	3 942	712 699
—>	1979	3 846	721 042
—>	1980	3 798	748 040
—>	1981	3 767	754 985
—>	1982	3 758	751 357
—>	1983	3 761	745 101
—>	1984	3 711	759 287
—>	1985	3 667	768 778
—>	1986	3 620	785 617

TabellIII, 1986

Medlemsbevegelsen

Forbund	Medlemstall			
	Pr. 31. des. 1976	Pr. 31. des. 1977	Pr. 31. des. 1978	Pr. 31. des. 1979
1 Arbeiderpartiets Pressforbund	613	694	725	757
2 Forbund for Arb.l. og Tekn.Funkj.	11 710	12 274	12 713	12 991
3 Arbeidsmandsforbundet	32 743	32 033	32 177	32 725
4 Barnvernpedagogforbundet ¹⁾	—	—	—	—
5 Befalsforbundet ¹⁾	2 994	2 791	4 140	3 908
6 Bekledningsarbeiderforbundet	19 235	19 525	17 781	17 791
7 Bygningsindustriarbeiderforb.	53 613	54 774	55 484	54 247
8 Elektriker- og Kraftsasjonsforb.	18 658	19 371	20 513	21 227
9 Fængselstjenestemannsforbundet	1 323	1 449	1 537	1 564
10 Grafisk Forbund	14 123	14 200	14 101	14 093
11 Gullsmedarbeiderforbundet ¹⁾	995	941	921	925
12 Handel og Kontor i Norge	50 211	53 284	54 857	55 861
13 Hotell- og Restaurantarbeiderforb.	11 039	11 461	12 545	12 549
14 Jern- og Metallarbeiderforbundet ¹⁾ ...	106 035	108 128	105 247	104 296
15 Jernbaneforbundet	14 919	14 758	21 869	22 144
16 Kjemisk Industriarbeiderforbund	39 037	38 993	38 803	38 795
17 Kommuneforbundet	115 634	122 557	131 744	139 257
18 Lensmannsetatens Landslag ¹⁾	912	944	975	971
19 Lokomotivmannsforbundet	1 840	1 936	1 920	1 917
20 Luftforsvrets Befalsfrob. ¹⁾	1 511	1 489	—	—
21 Musikerforbundet	1 430	1 373	1 513	1 589
22 Norsk Olje- og Petrokjem.Fagforb.	170	1 059	2 455	2 778
23 Nærings- og Nytelsesmiddelarb.f.	30 900	31 404	32 152	32 127
24 Papirindustriarbeiderforbundet	16 954	16 448	16 280	16 095
25 Postfolkenes Fellesforbund	16 189	16 883	17 944	19 031
26 Sjømannsforbundet	25 534	25 038	23 433	21 995
27 Skog- og Landarbeiderforbundet	11 711	11 548	11 095	10 706
28 Skolenes Landsforbund ¹⁾	—	—	—	—
29 Sosionomforbundet	2 057	2 322	2 608	2 853
30 Sufførbundet ¹⁾	27	31	27	31
31 Telefolkenes Fellesforbund	12 650	13 303	14 152	15 337
32 Tjenestemannslaget	33 178	34 791	36 683	37 564
33 Tolltjenestemannsforbundet ¹⁾	793	786	765	—
34 Transportarbeiderforbundet	18 988	19 178	19 173	18 696
35 Treindustriarbeiderforbundet	5 983	6 418	6 353	6 208
36 Urmaker Svenneforbundet	25	25	14	14
37 Vernepleierforbundet ¹⁾	—	—	—	—
Riket	655 030	673 694	692 209	712 699

Medlemstall

Pr. 31. des. 1980	Pr. 31. des. 1981	Pr. 31. des. 1982	Pr. 31. des. 1983	Pr. 31. des. 1984	Pr. 31. des. 1985	Pr. 31. des. 1986	
807	833	848	825	824	846	857	1
13 820	14 089	14 073	14 150	14 477	14 628	15 433	2
37 882	38 897	38 287	38 021	38 344	38 396	38 964	3
165	508	653	905	1 102	1 229	1 309	4
3 794	3 832	3 832	3 872	3 989	3 964	3 889	5
18 697	18 169	15 801	14 690	14 069	13 455	13 005	6
55 836	54 504	55 079	54 195	56 391	58 105	60 972	7
22 247	23 292	24 131	24 565	25 834	26 112	27 056	8
1 638	1 604	1 626	1 654	1 699	1 684	1 723	9
14 417	14 356	14 238	13 996	14 190	14 479	14 845	10
1 007	959	938	911	847	-	-	11
58 766	58 164	57 747	57 249	57 761	57 922	60 815	12
14 832	15 052	13 957	13 582	13 859	14 328	16 683	13
106 779	106 709	103 277	98 914	99 077	101 630	101 148	14
22 443	22 535	22 637	22 445	22 300	21 965	21 900	15
39 120	38 668	37 784	37 286	38 072	37 951	38 265	16
143 789	148 777	153 423	156 246	163 935	167 328	172 789	17
1 027	1 116	1 206	1 253	-	-	-	18
1 932	1 945	1 934	1 924	1 799	2 460	2 467	19
-	-	-	-	-	-	-	20
1 676	1 749	1 805	1 957	2 049	1 997	1 948	21
2 779	2 914	3 116	3 356	4 099	4 437	5 138	22
33 708	32 719	32 542	31 493	32 570	33 431	34 653	23
16 042	15 297	14 837	14 264	13 727	13 478	13 132	24
20 692	22 050	23 124	23 955	24 964	25 876	27 434	25
20 622	21 743	19 974	19 043	17 964	16 100	13 307	26
10 448	10 025	9 648	8 995	8 632	8 143	7 782	27
-	-	2 198	2 518	2 871	3 064	3 187	28
3 131	3 302	3 411	3 832	3 944	4 190	4 207	29
34	34	-	-	-	-	-	30
15 885	16 173	16 303	16 528	16 500	16 560	17 076	31
39 048	40 627	39 627	39 845	40 524	41 015	41 487	32
-	-	-	-	-	-	-	33
18 895	18 491	17 689	17 139	17 148	16 899	16 814	34
6 071	5 814	5 603	5 484	5 526	5 736	5 794	35
11	11	9	9	-	-	-	36
-	-	-	-	-	1 370	1 538	37
721 042	748 040	754 985	751 357	745 101	768 778	785 617	

1) Norges Befalslag og Luftforsvarets Befalsforbund gikk sammen til et forbund, Norges Befalsforbund, 1. juni 1978. 2) Tolltjenestemannsforbundet gikk ut av LO fra 1. januar 1979. 3) Norsk Barnevern-pedagogforbund gikk inn i LO 1. juli 1980. 4) Skolenes Landsforbund gikk ut av Norsk Tjenestemanns-lag og dannet eget forbund 1. januar 1982. 5) Sufflørforbundet gikk inn i Musikerforbundet 1. juni 1982. 6) Lensmannstatens Landslag gikk ut av LO fra 1. januar 1984. 7) Gullsmedarbeiderforbundet gikk inn i Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund 1/1-1985. 8) Norsk Vernepleierforbund gikk inn i LO 1/1-1985.

Tabell III, 1986

Medlemstallets forandring 1985–1986
geografisk satt opp

	Pr. 31. des. 1986		Pr. 31. des. 1985		Medl.tallets forandr.	
	Av- delinger	Med- lemmer	Av- delinger	Med- lemmer	Absolutt + ell. –	Prosentvis + ell. –
Østfold	194	49 747	197	48 860	887	1.82
Akershus	183	30 268	183	29 199	1 069	2.66
Oslo	166	133 935	165	132 547	1 388	1.05
Hedmark	269	37 176	275	36 446	730	2.00
Oppland	193	29 949	205	28 965	984	3.40
Buskerud	218	41 840	216	41 184	656	1.59
Vestfold	124	28 793	126	28 256	537	1.90
Telemark	176	33 776	181	32 892	884	2.69
Aust-Agder	79	10 572	79	10 251	321	3.13
Vest-Agder	117	22 933	119	21 952	981	4.47
Rogaland	239	55 584	237	54 524	1 060	1.94
Hordaland	258	71 527	261	69 916	1 611	2.30
Sogn og Fjordane	144	15 634	146	15 121	513	3.39
Møre og Romsdal	227	36 016	230	34 606	1 410	4.07
Sør-Trøndelag	220	51 371	219	50 132	1 239	2.47
Nord-Trøndelag	154	20 826	159	20 176	650	3.22
Nordland	311	45 286	314	43 991	1 295	2.94
Troms	151	24 308	150	23 178	1 130	4.88
Finnmark	143	15 212	145	14 828	384	2.59
Svalbard og Jan Mayen	1	624	1	605	19	3.14
Utlandet	8	354	7	345	9	2.61
Direkte medlemmer	—	24 688	—	24 286	402	1.66
Landsomfattende avd.	45	1)5 198	52	1)6 518	— 1 320	–20.25
Riket	2)3 620	785 617	2)3 667	768 778	16 839	2.19

1) I 1985 er 33 394 medlemmer og i 1986 – 32 221 medlemmer i landsomfattende foreninger i Tjenestemannslaget ført opp under underavdelinger i fylkene der de hører hjemme.

2) Summen av avdelinger i 1985 er 4 078 og i 1986 – 4 029. Det skyldes at i 1985 er 411 og i 1986 – 409 underavdelinger i landsomfattende foreninger i Tjenestemannslaget ført opp som egne avdelinger i fylkene der de hører hjemme.

Tabell IV, 1986

Avdelings- og

Løpe- nr.	Forbund	Antall avdelinger/foreninger/grupper			
		Pr. 31. des. 1985	Tilsluttet i årets løp	Utgått eller nedlagt i årets løp	Pr. 31. des. 1986
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	37	—	—	37
2	Forb. for Arb.ledere og Tekn. F	134	1	1	134
3	Arbeidsmandsforbundet	30	—	1	29
4	Barnevernpedagogforbundet	18	—	—	18
5	Befalsforbundet	73	—	5	68
6	Beklekningsarbeiderforbundet	124	—	2	122
7	Bygningsindustriarbeiderforb.	255	—	6	249
8	Elektriker- og Kraftstasjonsforb.	237	3	7	233
9	Fengeselstjenestemannsforb.	25	1	1	25
10	Grafisk Forbund	70	—	—	70
11	Handel og Kontor i Norge	199	1	9	191
12	Hotell- og Restaurantarb.forb.	79	3	—	82
13	Jern- og Metallarbeiderforb.	202	—	6	196
14	Jernbaneforbundet	115	—	10	105
15	Kjemisk Industriarbeiderforb.	209	4	3	210
16	Kommuneforbundet	584	—	10	594
17	Lokomotivmannsforbundet	9	—	—	9
18	Musikerforbundet	18	—	—	18
19	Norsk Olje- og Petrokjern. Fagforb.	81	6	3	84
20	Nærings- og Nytelsesm.arb.forb.	311	8	11	308
21	Papirindustriarbeiderforb.	44	1	—	4
22	Postfolkenes Fellesforbund: Postforbundet	34	—	1	33
	Den norske Postorganisasjon	27	—	—	27
23	Sjømannsforbundet	29	—	—	29
24	Skog- og Landarbeiderforbundet	251	2	15	238
25	Skolenes Landsforbund	89	8	—	97
26	Sosionomforbundet	19	1	—	20
27	Telefolkenes Fellesforbund: TeleTjeneste Forbundet	31	—	—	31
	Den norske Teleorganisasjon	21	—	—	21
28	Tjenestemannslaget	59	—	2	57
29	Transportarbeiderforbund	131	—	6	125
30	Treindustriarbeiderforbundet	103	—	7	96
31	Vernepleierforbundet	19	—	—	19
Riket		3 667			3 620

medlemsbevegelsen 1986

Antall medlemmer						
Pr. 31. des. 1985		Inntrådt i årets løp	Uttrådt i årets løp	Pr. 31. des. 1986		Løpe- nr.
I alt	Hervav kvinner			I alt	Hervav kvinner	
846	116	11	—	857	128	1
14 628	758	1 474	669	15 433	1 068	2
38 396	10 717	6 089	5 521	38 964	11 211	3
1 229	866	156	76	1 309	907	4
3 964	34	536	611	3 889	35	5
13 455	10 032	—	450	13 005	9 769	6
58 105	1 304	10 313	7 446	60 972	1 544	7
26 112	509	944	—	27 056	612	8
1 684	294	167	128	1 723	315	9
14 479	3 927	366	—	14 845	4 156	10
57 922	40 308	2 893	—	60 815	42 863	11
14 328	11 411	6 287	3 932	16 683	13 152	12
101 630	11 713	14 129	14 611	101 148	12 682	13
21 965	¹⁾ 1 000	1 163	1 228	21 900	¹⁾ 1 000	14
37 951	6 862	4 635	4 321	38 265	7 160	15
167 328	111 172	16 909	11 448	172 789	115 810	16
2 460	5	132	125	2 467	11	17
1 997	592	29	78	1 948	586	18
						19
4 437	1 133	1 616	915	5 138	1 389	
33 431	13 795	6 738	5 516	34 653	14 626	20
13 478	1 503	884	1 230	13 132	1 498	21
						22
12 028	3 934	867	—	12 895	4 452	
13 848	¹⁾ 6 924	691	—	14 539	¹⁾ 7 269	
16 100	¹⁾ 2 000	—	2 793	13 307	¹⁾ 2 000	23
8 143	400	989	1 350	7 782	454	24
3 064	782	437	314	3 187	834	25
4 190	3 056	17	—	4 207	3 095	26
						27
12 447	4 051	484	—	12 931	4 389	
4 113	570	32	—	4 145	622	
41 015	21 563	472	—	41 487	22 140	28
16 899	1 168	2 925	3 010	16 814	1 005	29
5 736	1 305	951	893	5 794	1 496	30
1 370	981	205	37	1 538	1 118	31
768 778	274 785			785 617	289 396	

1) Anslått tall. Forbundet skiller ikke menn og kvinner.

Tabell V, 1986

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Østfold													
	Fylket		Fr.sted		Halden		Moss		Sarpsborg		Askim		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	5	80	1	19	1	18	1	9	1	26	1	8	-	-
Forb. for Arb. led. og Tekn. Funk.	6	1 432	1	417	1	251	1	151	1	444	1	129	1	40
Arbeidsmandsforbundet	1	1 648	-	-	-	-	1	1 648	-	-	-	-	-	-
Barnevernspedagogforbundet	1	68	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	68
Befalsforbundet	6	281	1	23	1	8	-	-	-	-	-	-	4	250
Beklekningsarbeiderforbundet	10	1 446	1	346	1	413	3	549	1	75	1	16	3	47
Bygningsindustriarbeiderforbundet	16	3 835	4	1 005	2	428	1	604	1	926	2	350	6	522
Elektriker- og Kraftst. forbundet	10	1 878	1	361	2	307	1	352	3	334	2	325	1	199
Fengselstjenestemannsforbundet	1	44	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	44
Grafisk Forbund	5	1 600	1	170	1	206	1	96	1	956	1	172	-	-
Handel og Kontor i Norge	7	3 197	1	1 089	1	371	1	463	1	947	2	306	1	21
Hotell- og Restaurantarb. forbundet	5	703	1	259	1	55	1	146	1	186	-	-	1	57
Jern- og Metallarbeiderforbundet	8	7 687	1	3 083	1	873	1	1 775	1	703	1	414	3	839
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	18	4 112	7	1 437	1	229	4	872	1	273	1	942	4	359
Kommuneforbundet	29	9 841	6	2 804	2	1 306	2	841	3	1 174	1	498	15	3 218
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	3	42	1	11	1	23	-	-	1	8	-	-	-	-
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nytelsesmiddelarb. forb.	7	2 082	1	897	-	-	2	346	2	390	-	-	2	449
Papirindustriarbeiderforbundet	12	5 034	-	-	3	1 419	1	818	6	2 184	-	-	2	613
Postforbundet	4	486	1	147	1	58	1	132	1	149	-	-	-	-
Den norske Postorganisasjon	1	535	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	535
Sjemannsforbundet	1	318	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	318
Skog- og Landarbeiderforbundet	11	242	1	36	1	26	1	5	1	32	-	-	7	143
Skolenes Landsforbund	6	99	1	21	1	9	1	29	1	29	-	-	2	11
Sosionomforbundet	1	157	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	157
Tele Tjeneste Forbundet	1	387	-	-	-	-	-	-	1	387	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	113	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	113
Tjenestemannslaget	1) 13	948	1	66	3	107	-	-	-	-	-	-	9	775
Transportarbeiderforbundet	10	1 012	2	294	2	164	2	210	3	271	-	-	1	73
Treindustriarbeiderforbundet	7	287	1	28	1	138	-	-	1	40	1	5	3	76
Vernepleierforbundet	1	153	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	153
Til sammen	207	49 747	35	12 513	28	6 409	26	9 046	32	9 534	14	3 165	72	9 080

1) 13 underavdelinger med 948 medlemmer

Tabell V, 1986

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Akershus															
	Fylket		Asker		Bærum		Eidsvoll		Frogn		Nes		Skedsmo		Ski	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund.....	1	52	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	52	-	-
Forb. for Arb. led. og Tekn. Funk.	6	508	-	-	1	122	-	-	1	10	-	-	2	240	-	-
Arbeidermandsforbundet.....	1	1 903	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1 903	-	-
Barnevernpedagogforbundet.....	1	104	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	104
Befalsforbundet.....	7	265	1	12	-	-	-	1	16	-	-	2	89	-	3	148
Bekleddningsarbeiderforbundet.....	5	349	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	202	-	1	78
Bygningsindustriarbeiderforbundet.....	19	2 789	-	-	2	497	4	540	1	28	2	190	2	991	1	111
Elektriker- og Kraftst. forbundet.....	18	1 166	2	228	1	111	1	42	1	29	1	51	2	223	1	93
Fengselstjenestemannsforbundet.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grafisk Forbund.....	3	155	-	-	-	-	1	22	-	-	-	1	61	-	-	1
Handel og Kontor i Norge.....	7	1 767	-	-	1	426	1	103	1	143	1	84	1	884	-	1
Hotell- og Restaurantarb. forbundet.....	1	38	-	-	-	-	1	38	-	-	-	-	-	-	1	48
Jern- og Metallarbeiderforbundet.....	12	5 170	1	111	2	2 404	1	462	-	-	1	497	2	1 272	-	1
Jernbaneforbundet.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund.....	14	1 127	1	61	1	83	1	44	1	6	-	1	216	2	86	-
Kommuneforbundet.....	41	10 275	3	644	9	2 211	2	661	1	206	1	432	4	1 124	1	433
Lokomotivmannsforbundet.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nyttelsesmiddelarb. forb.....	9	395	-	-	-	-	2	113	-	-	1	6	2	79	1	14
Papirindustriarbeiderforbundet.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Postforbundet.....	1	214	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Den norske Postorganisasjon.....	1	492	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Sjømannsforbundet.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skog- og Landarbeiderforbundet.....	22	667	-	-	2	10	2	67	-	-	1	76	-	-	1	5
Skolenes Landsforbund.....	6	180	-	-	-	-	-	-	-	-	1	24	1	45	-	1
Sosionomforbundet.....	1	313	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Tele Tjeneste Forbundet.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dennorske Teleorganisasjon.....	1	129	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Tjenestemannslaget..... ¹⁾	13	1 890	-	-	2	203	-	-	1	43	1	37	4	379	-	2
Transportarbeiderforbundet.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	695
Treindustriarbeiderforbundet.....	5	153	-	-	1	11	-	-	-	-	1	6	1	12	1	21
Vernepleierforbundet.....	1	167	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Til sammen.....	196	30 268	8	1 056	22	6 078	16	2 092	8	481	11	1 403	29	7 772	8	763
															14	1 759
															80	8 864

¹⁾ 13 underavdelinger med 1890 medlemmer.

Tabell V, 1986

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Hedmark																		Øvrige komm. tils.
	OSLO		Fylket		Hamar		Kongs-vinger		Elve-rum		Rings-aker		Stange		Åmot		Åsnes		
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	
Arbeiderpartiets Presseforbund	1	134	2	92	1	54	1	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forb. for Arb.led. og Tekn.Funk.	5	2 649	7	418	1	115	1	52	1	17	1	91	-	-	-	-	-	-	3
Arbeidsmandsforbundet	1	2 426	2	1 512	1	1 254	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Barnevernpedagogforbundet	1	372	1	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Befalsforbundet	3	269	4	106	1	31	1	22	1	18	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Bekledningsarbeiderforbundet	1	1 036	11	627	3	262	1	22	1	16	2	117	-	-	-	-	-	-	4
Bygningsindustriarbeiderforbundet	12	8 259	21	6 266	3	655	1	1 912	1	433	4	2 131	4	382	-	-	-	-	8
Elektriker- og Kraftst.forbundet	5	3 264	15	1 092	2	229	1	147	2	181	1	85	1	46	1	33	-	-	7
Fengselstjenestemannsforbundet	2	580	1	49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Grafisk Forbund	1	5 643	3	227	1	83	1	93	1	51	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Handel og Kontor i Norge	4	14 878	17	2 706	1	1 128	1	312	1	257	1	211	-	-	1	91	1	114	11
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	3	3 660	4	561	1	349	1	91	1	89	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Jern- og Metallarbeiderforbundet	3	13 868	13	3 111	1	772	1	590	1	263	2	676	2	145	-	-	-	-	6
Jernbaneforbundet	16	4 888	11	949	11	949	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	9	940	13	753	2	64	3	375	1	91	-	-	1	66	-	-	-	-	6
Kommuneforbundet	47	29 953	31	8 018	4	1 156	2	835	2	729	1	724	3	1 440	1	147	2	316	16
Lokomotivmannsforbundet	1	503	1	161	1	161	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	2	881	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	3	466	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nytelsesmiddelarb.forb.	11	4 333	19	1 538	5	409	1	14	2	129	1	464	1	72	-	-	1	14	8
Papirindustriarbeiderforbundet	1	15	1	418	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	418	-	-	-
Postforbundet	1	4 227	3	509	1	218	1	151	1	140	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dennorske Postorganisasjon	1	4 524	1	912	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Sjømennsforbundet	1	1 833	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skog- og Landarbeiderforbundet	3	98	60	2 880	-	-	5	228	2	145	4	388	3	264	5	94	7	224	34
Skolenes Landsforbund	5	553	6	157	1	66	1	28	1	44	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Sosionomforbundet	1	1 025	1	104	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
TeleTjeneste Forbundet	2	3 291	2	1 063	1	378	1	685	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dennorske Teleorganisasjon	1	1 283	1	102	1	102	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tjenestemannslaget	1 ¹ 121	13 202	2 ¹ 17	1 524	3	335	2	256	1	113	-	-	-	-	1	22	-	-	10
Transportarbeiderforbundet	4	4 286	6	724	1	506	1	71	1	15	1	51	-	-	1	26	-	-	1
Treindustriarbeiderforbundet	2	347	10	530	-	-	-	-	2	190	-	-	-	-	-	-	1	192	7
Vernepleierforbundet	1	249	1	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Til sammen	275	133 935	285	37 176	47	9 276	27	5 922	23	2 921	18	4 938	15	2 415	11	831	12	860	132

¹) 109 underavdelinger med 11 043 medlemmer.²) 16 underavdelinger med 1 330 medlemmer

Tabell V, 1986

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Oppland										
	Fylket		Gjøvik		Lille- hammer		V.Toten		Ø.Toten		Øvrige komm. tils.
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	
Arbeiderpartiets Presseforbund	2	56	1	31	1	25	-	-	-	-	-
Forb. for Arb.l.ed. og Tekn. Funk.	8	560	1	111	1	29	2	300	-	4	120
Arbeidsmandsforbundet	1	2 007	-	-	1	2 007	-	-	-	-	-
Barnevernpedagogforbundet	1	37	-	-	-	-	-	-	-	1	37
Befalsforbundet	2	40	-	-	1	27	-	-	-	1	13
Bekledningsarbeiderforbundet	7	1 011	1	290	1	257	-	-	2	229	3
Bygningsindustriarbeiderforbundet	27	3 103	4	1 036	3	874	-	-	2	38	18
Elektriker- og Krafts.forbundet	17	1 172	1	171	4	227	2	101	1	58	9
Fengselstjenestemannsforbundet	1	12	1	12	-	-	-	-	-	-	-
Grafisk Forbund	6	498	1	272	1	63	1	65	-	-	3
Handel og Kontor i Norge	16	2 613	1	997	1	451	2	259	-	-	12
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	6	555	1	161	1	79	-	-	-	-	4
Jern- og Metallarbeiderforbundet	8	4 839	2	1 476	1	388	1	2 600	-	-	4
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	6	417	1	22	1	45	-	-	-	-	4
Kommuneforbundet	18	6 871	2	1 175	3	1 247	2	618	1	464	10
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	1	15	1	15	-	-	-	-	-	-	-
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nytelsesmiddelarb.forb.	18	1 000	2	349	2	342	2	26	-	-	12
Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Postforbundet	2	373	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Den norske Postorganisasjon	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sjømannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skog- og Landarbeiderforbundet	17	1 074	1	113	1	38	-	-	1	192	14
Skolenes Landsforbund	5	96	1	37	1	28	-	-	-	-	3
Sosionomforbundet	1	120	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Tele Tjeneste Forbundet	1	510	1	510	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	142	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Tjenestemannslaget	14	967	1	34	3	260	-	-	1	19	9
Transportarbeiderforbundet	9	795	2	174	2	314	-	-	1	3	4
Treindustriarbeiderforbundet	11	1 034	2	183	1	163	-	-	-	-	8
Vernepleierforbundet	1	32	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Til sammen	207	29 949	28	7 169	30	6 864	12	3 969	9	1 003	128

1) 14 underavdelinger med 967 medlemmer.

Tabell V, 1986

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Buskerud													
	Fylket		Drammen		Kongsberg		Ringebu		Modum		Nedre Eiker		Øvre Eiker	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	2	35	1	32	-	-	-	-	1	3	-	-	-	-
Forb. for Arb.led. og Tekn. Funk.	9	1 092	1	192	2	556	1	172	-	-	-	-	1	30
Arbeidsmandsforbundet	1	1 175	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1 175
Barnevernspedagogforbundet	1	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Befalsforbundet	4	104	-	-	1	26	3	78	-	-	-	-	-	-
Beklekningsarbeiderforbundet	7	523	2	186	-	-	1	162	-	-	2	127	-	2
Bygningsindustriarbeiderforbundet	15	3 363	3	1 247	1	347	2	854	1	152	2	175	2	120
Elektriker- og Kraftst.forbundet	21	1 635	3	634	3	112	3	208	4	168	-	-	1	48
Fengelstjenestemannsforbundet	1	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
GrafiskForbund	8	1 508	1	783	1	67	2	347	2	209	-	-	-	2
Handel og Kontor i Norge	8	2 270	1	1 386	2	259	1	327	1	141	-	-	1	48
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	4	425	1	152	1	78	1	67	-	-	-	-	-	1
Jern- og Metallarbeiderforbundet	13	7 771	1	2 774	1	3 334	2	587	4	426	-	-	1	282
Jernbaneforbundet	14	2 406	14	2 406	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	19	2 786	5	1 058	-	-	-	-	2	75	1	390	2	210
Kommuneforbundet	27	8 709	10	3 721	1	578	1	1 103	1	529	1	446	1	330
Lokomotivmannsforbundet	1	315	1	315	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
NorskOlje- og Petrokj. Fagforb.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nyttelsemiddelarb.forb.	9	557	2	448	1	10	2	59	-	-	-	-	-	4
Papirindustriarbeiderforbundet	13	3 081	5	668	-	-	3	1 230	1	193	1	72	1	151
Postforbundet	3	493	1	313	1	49	1	131	-	-	-	-	-	-
Dennorske Postorganisasjon	1	630	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Sjømannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skog- og Landarbeiderforbundet	16	418	1	9	2	42	4	213	1	8	1	17	-	7
Skolenes Landsforbund	4	162	1	107	1	39	1	13	-	-	-	-	-	1
Sosionomforbundet	1	159	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Tele Tjeneste Forbundet	1	413	1	413	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	154	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Tjenestemannslaget	1)12	890	-	-	2	168	1	249	-	-	-	-	-	9
Transportarbeiderforbundet	4	329	2	286	-	-	1	18	-	-	-	-	-	1
Treindustriarbeiderforbundet	9	317	1	83	1	18	2	117	3	46	1	9	-	1
Vernepleierforbundet	1	39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Til sammen	230	41 840	58	17 213	21	5 683	32	5 935	21	1 950	9	1 236	11	2 394

1) 12 underavdelinger med 890 medlemmer

Tabell V, 1986

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Vestfold																	
	Fylket		Holme- strand		Horten		Larvik		Sande- fjord		Stavern		Tønsberg		Svelvik		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	1	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	17	-	-	-	-
Forb. for Arbl. og Tekn. Funk.	6	586	-	-	1	216	1	155	1	90	-	-	1	55	-	-	2	70
Arbeidsmandsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Barnevernpedagogforbundet	1	66	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	66
Befalsforbundet	4	123	-	-	1	40	-	-	-	-	1	52	-	-	-	-	2	31
Bekledningsarbeiderforbundet	4	481	-	-	-	-	1	52	1	80	-	-	1	279	1	70	-	-
Bygningsindustriarbeiderforbundet	12	3 433	-	-	1	228	4	1 102	2	734	1	196	2	957	1	109	1	107
Elektriker- og Kraftforbundet	7	906	1	25	1	42	2	366	1	215	-	-	1	250	1	8	-	-
Fengselstjenestemannsforbundet	2	143	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	143
Grafisk Forbund	5	517	-	-	1	65	1	83	1	62	-	-	1	292	-	-	1	15
Handel og Kontor i Norge	6	1 351	1	121	2	336	1	256	1	236	-	-	1	402	-	-	-	-
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	4	579	-	-	1	36	1	151	1	189	-	-	1	203	-	-	-	-
Jern- og Metallarbeiderforbundet	9	8 393	1	1 182	1	1 785	1	980	1	1 418	1	70	2	2 686	1	213	1	59
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	12	1 412	2	89	1	20	3	165	1	873	1	27	1	39	-	-	3	199
Kommuneforbundet	19	6 104	2	574	1	741	2	875	2	1 044	1	52	1	1 134	1	143	9	1 541
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	1	25	-	-	1	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norsk Olje- og Petrok. Fagforb.	1	15	-	-	1	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nytelsesmiddelarb.forb.	7	835	-	-	-	-	1	316	2	55	-	-	3	412	-	-	1	52
Papirindustriarbeiderforbundet	2	317	-	-	-	-	1	117	-	-	-	-	-	-	-	-	1	200
Postforbundet	1	373	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	373
Den norske Postorganisasjon	1	466	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	466
Sjømannsforbundet	1	419	-	-	-	-	-	1	419	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skog- og Landarbeiderforbundet	3	229	-	-	-	1	171	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	58
Skolenes Landsforbund	1	84	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	84
Sosionomforbundet	1	145	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	145
Tele Tjeneste Forbundet	1	384	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	384	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	122	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	122	-	-	-	-
Tjenestemannslaget	1)10	778	-	-	1	164	-	-	-	-	1	98	-	-	-	-	8	516
Transportarbeiderforbundet	7	220	1	3	1	27	2	66	1	7	-	-	2	117	-	-	-	-
Treindustriarbeiderforbundet	3	206	1	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	25	1	170
Vernepleierforbundet	1	64	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	64
Til sammen	134	28 793	9	2 005	15	3 740	22	4 855	16	5 422	6	495	20	7 349	6	568	40	4 359

1) 10 underavdelinger med 778 medlemmer.

Tabell V, 1986

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Telemark													
	Fylket		Not-		Pors-		Skien		Kragere		Tinn		Øvrige	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	komm.	tils.
Arbeiderpartiets Presseforbund	2	43	-	-	-	-	1	41	-	-	1	2	-	-
Forb. for Arb.led.og Tekn. Funk.	12	1 659	2	147	3	943	2	226	1	62	2	174	2	107
Arbeidsmandsforbundet	1	1 412	-	-	1	1 412	-	-	-	-	-	-	-	-
Barnevernpedagogforbundet	1	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	25
Befalsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bekledningsarbeiderforbundet	4	196	1	29	-	-	1	54	-	-	1	91	1	22
Bygningsindustriarbeiderforbundet	14	2 554	2	227	-	-	2	1 642	1	48	1	72	7	565
Elektriker- og Kraftst.forbundet	21	1 111	3	71	4	292	3	369	1	56	2	92	8	231
Fengselstjeenstemannsforbundet	1	9	-	-	-	-	-	1	9	-	-	-	-	-
Grafisk Forbund	6	401	1	10	1	65	1	165	1	90	1	4	1	67
Handel og Kontor i Norge	8	2 275	1	125	2	1 033	1	713	1	101	1	171	2	132
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	5	562	1	74	1	170	1	209	-	1	36	1	73	-
Jern- og Metallarbeiderforbundet	7	2 928	-	2	888	1	833	2	544	-	-	2	663	-
Jernbaneforbundet	1	30	-	-	-	-	-	-	-	1	30	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	17	7 100	5	1 164	6	4 898	3	296	1	68	2	679	-	-
Kommuneforbundet	16	7 685	1	591	1	1 516	4	2 813	1	406	1	444	8	1 915
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	1	22	-	-	-	-	1	22	-	-	-	-	-	-
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	2	765	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	765
Nærings- og Nýtelsesmiddelarb.forb.	9	621	3	33	2	107	2	463	-	-	-	-	2	18
Papirindustriarbeiderforbundet	6	977	-	-	-	-	3	811	3	166	-	-	-	-
Postforbundet	3	403	-	-	1	55	1	233	-	-	-	-	1	115
Den norske Postorganisasjon	1	515	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	515
Sjømannsforbundet	2	139	-	1	136	-	-	1	3	-	-	-	-	-
Skog- og Landarbeiderforbundet	18	289	1	13	-	-	1	82	1	2	1	26	14	166
Skolenes Landsforbund	4	123	-	1	75	-	-	-	-	-	-	-	3	48
Sosisionomforbundet	1	107	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	107
Tele Tjeneste Forbundet	2	361	-	-	-	-	1	247	-	-	-	-	1	114
Dennorske Teleorganisasjon	1	122	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	122
Tjenestemannslaget	1)12	664	1	25	-	-	1	12	-	-	-	-	10	627
Transportarbeiderforbundet	8	648	-	2	148	2	420	1	16	1	7	2	57	-
Treindustriarbeiderforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vernepleierforbundet	1	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	30
Til sammen	187	33 776	22	2 509	28	11 738	33	9 651	16	1 571	16	1 823	72	6 484

1) 11 underavdelinger med 650 medlemmer.

Tabell V, 1986

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Aust-Agder													
	Fylket		Arendal		Grimstad		Risør		Lillesand		Tvedestrand		Øvrige komm. tils.	
	avd.	avd.	avd.	avd.	avd.	avd.	avd.	avd.	avd.	avd.	avd.	avd.	avd.	avd.
Arbeiderpartiets Presseforbund	4	253	1	140	-	-	-	-	1	49	-	-	2	64
Forb. for Arb.led. og Tekn. Funk.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arbeidsmandsforbundet	1	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	16
Barnevernpedagogforbundet	1	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	22
Befalsforbundet	4	158	-	-	-	-	1	19	-	-	1	22	2	117
Bekledningsarbeiderforbundet	5	693	3	564	1	83	-	-	1	46	-	-	-	-
Bygningsindustriarbeiderforbundet	4	539	2	473	-	-	-	-	-	-	-	-	2	66
Elektriker- og Kraftstforbundet	1	27	1	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fengselstjenestemannsforbundet	1	63	1	63	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grafisk Forbund	4	354	1	193	1	82	1	43	-	-	-	-	1	36
Handel og Kontor i Norge	1	121	1	121	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	7	2 589	2	1 392	1	554	1	452	1	43	1	128	1	20
Jern- og Metallarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jernbaneforbundet	6	831	1	93	-	-	1	4	1	153	1	7	2	574
Kjemisk Industriarbeiderforbund	9	2 830	1	477	1	298	1	324	1	229	1	134	4	1 368
Kommuneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nytelsesmiddelarb.forb.	4	158	2	131	2	27	-	-	-	-	-	-	-	-
Papirindustriarbeiderforbundet	3	185	-	-	-	-	1	52	-	-	2	133	-	-
Postforbundet	1	156	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	156
Den norske Postorganisasjon	1	158	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	158
Sjømannsforbundet	2	28	1	27	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Skog- og Landarbeiderforbundet	8	119	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	119
Skolenes Landsforbund	1	70	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	70
Sosionomforbundet	1	68	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	68
Tele Tjeneste Forbundet	1	258	1	258	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	122	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	122
Tjenestemannslaget	1 ¹⁾	362	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	362
Transportarbeiderforbundet	5	360	2	304	-	-	1	9	1	5	-	-	1	42
Treindustriarbeiderforbundet	1	10	1	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vernepleierforbundet	1	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	22
Til sammen	85	10 572	21	4 273	6	1 044	8	904	6	525	6	424	38	3 402

1) 6 underavdelinger med 347 medlemmer.

Tabell V, 1986

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Vest-Agder													
	Fylket		Farsund		Flekkefjord		Kr.sand		Mandal		Vennesla		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	1	9	-	-	-	-	1	9	-	-	-	-	-	-
Forb. for Ar.bid. og Tekn. Funk.	3	483	-	-	-	-	1	363	1	71	-	-	1	49
Arbeidsmandsforbundet	1	1 643	-	-	-	-	1	1 643	-	-	-	-	-	-
Barnevernpedagogforbundet	1	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	37
Befalsforbundet	3	183	1	11	-	-	2	172	-	-	-	-	-	-
Bekledningsarbeiderforbundet	9	593	1	1	4	72	3	424	1	96	-	-	-	-
Bygningsindustriarbeiderforbundet	8	1 553	1	82	1	19	2	938	1	140	2	265	1	109
Elektriker- og Kraftst.forbundet	6	1 306	-	-	1	396	2	497	1	41	-	-	2	372
Fengselstjenestemannsforbundet	1	22	-	-	-	-	1	22	-	-	-	-	-	-
Grafisk Forbund	4	244	1	17	1	41	1	168	1	18	-	-	-	-
Handel og Kontor i Norge	5	873	1	35	1	52	1	682	1	85	-	-	1	39
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	4	525	1	28	1	48	1	416	1	33	-	-	-	-
Jern- og Metallarbeiderforbundet	7	3 495	1	84	1	315	2	1 840	1	962	-	-	2	294
Jernbaneforbundet	10	465	-	-	-	-	10	465	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	9	2 328	1	604	-	-	5	1 417	-	-	-	-	3	307
Kommuneforbundet	16	4 392	1	202	1	381	7	2 474	1	556	1	312	5	467
Lokomotivmannsforbundet	1	99	-	-	-	-	1	99	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	1	44	-	-	-	-	1	44	-	-	-	-	-	-
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nytelsesmiddelarb. forb.	7	575	-	-	1	8	4	546	1	16	-	-	1	5
Papirindustriarbeiderforbundet	1	800	-	-	-	-	-	-	-	1	800	-	-	-
Postforbundet	1	302	-	-	-	-	1	302	-	-	-	-	-	-
Den norske Postorganisasjon	1	406	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	406
Sjømannsforbundet	1	759	-	-	-	-	1	759	-	-	-	-	-	-
Skog- og Landarbeiderforbundet	2	64	-	-	-	-	1	42	-	-	-	-	1	22
Skolenes Landsforbund	4	74	-	-	-	-	2	48	1	22	-	-	1	4
Sosionomforbundet	1	91	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	91
TeleTjeneste Forbundet	1	291	-	-	-	-	1	291	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	114	-	-	-	-	1	114	-	-	-	-	-	-
Tjenestemannslaget	1 ¹⁾ 10	723	1	57	-	-	4	403	-	-	-	-	5	263
Transportarbeiderforbundet	4	369	-	-	-	-	2	334	-	-	-	-	2	35
Treindustriarbeiderforbundet	2	30	-	-	1	25	1	5	-	-	-	-	-	-
Vernepleierforbundet	1	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	41
Til sammen	127	22 933	10	1 121	13	1 357	60	14 497	11	2 040	4	1 377	29	2 541

1) 10 underavdelinger med 723 medlemmer

Tabell V, 1986

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Rogaland															
	Fylket		Eiger-sund		Hauge-sund		Sandnes		Stav-anger		Karmøy		Sauda		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	2	34	-	-	-	-	-	-	1	31	1	3	-	-	-	-
Forb. for Arb.led. og Tekn. Funk.	9	1 086	1	117	1	23	1	129	1	557	-	-	1	38	4	222
Arbeidsmandsforbundet	3	3 996	-	-	-	-	-	-	1	3 369	-	-	-	-	2	627
Ba evernpedagogforbundet	1	114	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	114
Befalsforbundet	1	103	-	-	-	-	-	-	1	103	-	-	-	-	-	-
Bekledningsarbeiderforbundet	5	1 081	-	-	-	-	1	662	-	-	1	33	-	-	3	386
Bygningsindustriarbeiderforbundet	12	4 707	1	185	2	814	1	1 014	4	2 139	-	-	1	64	3	491
Elektriker- og Kraftst.forbundet	8	1 976	-	-	1	244	-	-	3	1 276	1	233	1	55	2	168
Fengselstjenestemannsforbundet	4	130	-	-	1	5	-	-	1	30	-	-	-	-	2	95
Grafisk Forbund	2	1 120	-	-	1	159	-	-	1	961	-	-	-	-	-	-
Handel og Kontor i Norge	6	3 164	1	178	1	479	-	-	1	2 246	-	-	1	47	2	214
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	3	917	-	-	1	278	-	-	1	603	-	-	1	36	-	-
Jern- og Metallarbeiderforbundet	10	9 387	1	361	1	1 794	1	1 115	1	4 042	1	220	1	79	4	1 776
Jernbaneforbundet	12	639	-	-	1	84	-	-	11	555	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	9	3 219	1	174	-	-	1	219	2	349	3	1 665	1	784	1	28
Kommuneforbundet	44	10 681	2	382	6	1 417	2	1 376	13	4 329	1	629	1	265	19	2 283
Lokomotivmannsforbundet	1	64	-	-	-	-	-	-	1	64	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	1	108	-	-	-	-	-	-	1	108	-	-	-	-	-	-
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	54	2 808	-	-	1	165	2	182	47	2 265	1	51	-	-	3	145
Nærings- og Nytelsesmiddelarb.forb.	17	1 836	2	82	3	257	-	-	6	1 342	1	20	-	-	5	135
Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Postforbundet	2	793	-	-	1	200	-	-	1	593	-	-	-	-	-	-
Den norske Postorganisasjon	2	655	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	655
Sjømannsforbundet	3	2 461	1	1	1	181	-	-	1	2 279	-	-	-	-	-	-
Skog- og Landarbeiderforbundet	1	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	10
Skolenes Landsforbund	7	139	1	8	-	-	2	36	1	53	1	26	1	15	1	1
Sosionomforbundet	1	260	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	260
Tele Tjeneste Forbundet	2	777	-	-	1	246	-	-	1	531	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	2	338	-	-	-	-	-	-	1	242	-	-	-	-	1	96
Tjenestemannslaget	1)20	1 522	-	-	-	-	-	-	7	369	-	-	-	-	13	1 153
Transportarbeiderforbundet	8	1 050	1	35	2	145	2	123	2	744	1	3	-	-	-	-
Treindustriarbeiderforbundet	5	280	1	10	1	10	1	14	1	229	-	-	-	-	1	17
Vernepleierforbundet	1	129	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	129
Til sammen	258	55 584	13	1 533	26	6 501	14	4 870	112	29 409	12	2 883	9	1 383	72	9 005

1) 19 underavdelinger med 1495 medlemmer

Tabell V, 1986

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Hordaland																	
	Fylket		Bergen		Kvam		Kvinnherad		Odda		Stord		Vaksdal		Voss		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeidets Presseforbund	2	25	1	20	-	-	-	-	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Forb. for Arb.l. og Tekn. Funk.	6	1 029	1	640	-	-	1	22	-	-	1	190	2	63	-	-	1	114
Arbeidsmandsforbundet	1	3 697	1	3 697	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Barnevernpedagogforbundet	1	99	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	99
Befalsforbundet	4	398	3	382	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	16	-	-
Bekledningsarbeiderforbundet	22	2 937	7	1 503	2	13	-	-	-	-	-	1	740	1	39	11	642	-
Bygningsindustriarbeiderforbundet	13	5 623	8	4 627	1	26	-	-	1	100	1	498	-	-	1	219	1	153
Elektriker- og Kraftsforbundet	13	3 231	2	2 157	1	38	2	105	2	124	2	617	1	18	1	78	2	94
Fengselstjenestemannsforbundet	2	59	1	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	23
Grafisk Forbund	3	1 044	1	1 023	-	-	-	-	1	16	-	-	-	-	1	5	-	-
Handel og Kontor i Norge	11	5 018	2	4 179	1	61	1	50	1	181	1	97	1	92	1	231	3	127
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	5	1 882	3	1 731	-	-	-	-	1	49	-	-	-	-	1	102	-	-
Jern- og Metallarbeiderforbundet	16	10 587	4	6 982	2	187	1	356	1	163	1	1 947	-	-	1	239	6	713
Jernbaneforbundet	12	992	12	992	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	13	3 181	2	518	1	423	1	467	3	1 357	-	1	7	1	6	4	403	-
Kommuneforbundet	56	15 913	26	10 839	1	220	2	570	1	530	1	328	1	199	1	447	23	2 780
Lokomotivmannsforbundet	1	153	1	153	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	1	183	1	183	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	14	865	5	419	-	-	-	-	2	30	-	-	-	-	-	-	7	416
Nærings- og Nytelsesmiddelarb. forb.	25	2 423	7	1 653	-	-	1	77	1	12	1	14	1	136	3	161	11	370
Papirindustriarbeiderforbundet	1	61	1	61	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Postforbundet	1	1 416	1	1 416	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Postorganisasjon	1	1 154	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1 154
Sjømannsforbundet	2	1 847	1	1 842	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	5
Skog- og Landarbeiderforbundet	5	53	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	49
Skolenes Landsforbund	6	339	3	202	-	-	-	-	-	-	1	29	-	-	-	-	2	108
Sosionomforbundet	1	282	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	282
Tele Tjeneste Forbundet	2	1 272	1	1 157	-	-	-	-	-	-	1	115	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	324	1	324	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tjenestemannslaget	1)25	3 136	17	2 373	-	-	-	-	-	-	2	49	-	-	1	100	5	614
Transportarbeiderforbundet	6	1 722	3	1 660	-	-	-	-	-	-	1	21	-	-	1	13	1	28
Treindustriarbeiderforbundet	8	382	2	81	1	68	-	-	1	25	-	-	1	16	-	-	3	192
Vernepleierforbundet	1	200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	200
Tilsammen	281	71 527	119	50 854	10	1 036	9	1 647	16	2 592	13	3 905	9	1 271	15	1 656	90	8 566

1) 23 underavdelinger med 2555 medlemmer.

Tabell V, 1986

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Sogn og Fjordane															
	Fylket		Flora		Førde		Høyanger		Sogndal		Vågsøy		Årdal		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	2	16	1	6	—	—	1	10	—	—	—	—	—	—	—	—
Forb. for Arb.l ed. og Tekn. Funk.	5	433	—	—	1	16	1	80	—	—	—	—	1	256	2	81
Arbeidsmandsforbundet	1	1 331	—	—	1	1 331	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Barnevernspedagogforbundet	1	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	18
Befalsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bekleddingsarbeiderforbundet	8	282	—	—	1	35	—	—	—	—	—	—	—	—	7	247
Bygningsindustriarbeiderforbundet	12	709	1	84	1	138	1	15	1	44	1	41	1	96	6	291
Elektriker- og Kraftstforbundet	12	479	1	74	1	88	1	32	1	41	1	22	1	70	6	152
Fengselstjenestemannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Grafisk forbund	1	70	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	70
Handel og Kontor i Norge	12	1 092	1	113	1	260	1	99	1	179	1	85	1	166	6	190
Hotell- og Restaurantarb. forbund	2	64	—	—	—	—	—	1	23	—	—	—	1	41	—	—
Jern- og Metallarbeiderforbundet	12	1 604	1	444	1	257	—	—	—	—	1	80	1	86	8	737
Jernbaneforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kjemisk Industriarbeiderforbund	10	3 025	1	25	1	10	2	859	—	—	1	86	2	1 618	3	427
Kommuneforbundet	30	3 783	1	464	2	259	2	348	2	215	1	209	1	330	21	1 958
Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Musikerforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nærings- og Nyttelsesmiddelarb. forb.	18	835	1	94	2	126	1	5	2	105	1	9	2	223	9	273
Papirindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Postforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Den norske Postorganisasjon	1	357	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	357
Sjømannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skog- og Landarbeiderforbundet	5	110	1	42	1	8	—	—	1	40	—	—	—	—	2	20
Skolenes Landsforbund	1	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	16
Sosionomforbundet	1	61	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	61
Tele Tjeneste Forbundet	1	417	—	—	1	417	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Den norske Teleorganisasjon	1	84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	84
Tjenestemannslaget	1 ¹⁾	325	—	—	—	—	—	—	1	25	—	—	—	—	8	300
Transportarbeiderforbundet	3	432	1	42	—	—	—	—	1	57	—	—	—	—	1	333
Treindustriarbeiderforbundet	4	77	—	—	—	—	—	—	—	—	1	8	—	—	3	69
Vernepleierforbundet	1	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	14
Tilsammen	153	15 634	10	1 388	14	2 945	10	1 448	11	729	8	540	11	2 886	89	5 698

1) 9 underavdelinger med 325 medlemmer

Tabell V, 1986

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Møre og Romsdal															
	Fylket		Kristian- sund		Molde		Ålesund		Rauma		Sunndal		Volda		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	3	37	1	22	1	11	—	—	—	—	1	14	—	—	—	—
Forb. for Arb.led. og Tekn. Funk.	7	604	1	71	1	42	1	90	—	—	1	181	—	—	3	220
Arbeidsmandsforbundet	1	2 251	—	—	1	2 251	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Barnevernspedagogforbundet	1	114	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	114
Befalsforbundet	1	7	—	—	1	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bekledningsarbeiderforbundet	15	1 373	1	156	1	304	2	492	1	37	—	—	1	35	9	349
Bygningsindustriarbeiderforbundet	1	2 064	1	2 064	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Elektriker- og Kraftst.forbundet	16	1 566	1	244	2	294	1	464	1	31	2	244	1	56	8	233
Fengselstjenestemannsforbundet	2	21	—	—	1	8	1	13	—	—	—	—	—	—	—	—
Grafisk Forbund	4	252	1	63	1	55	1	117	—	—	1	17	—	—	—	—
Handel og Kontor i Norge	12	2 435	1	602	1	353	1	764	1	22	2	203	1	141	5	350
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	4	516	1	154	1	112	1	203	—	—	1	47	—	—	—	—
Jern- og Metallarbeiderforbundet	23	5 917	1	1 036	2	976	1	662	—	—	1	73	1	163	17	3 007
Jernbaneforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kjemisk Industriarbeiderforbund	11	1 922	1	202	1	31	1	219	1	38	1	1 229	—	—	6	203
Kommuneforbundet	44	8 047	5	1 241	5	1 174	4	1 482	1	127	1	333	1	101	27	3 589
Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Musikerforbundet	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	1	22	1	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nærings- og Nytelsesmiddelarb.forb.	25	1 318	3	214	3	190	4	373	2	36	1	17	—	—	12	488
Papirindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Postforbundet	3	581	1	165	1	146	1	270	—	—	—	—	—	—	—	—
Den norske Postorganisasjon	3	717	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	717
Sjømannsforbundet	2	1 568	—	—	—	—	1	1 528	—	—	—	—	—	—	1	40
Skog- og Landarbeiderforbundet	5	82	—	1	23	—	—	—	1	6	—	—	—	—	3	53
Skolenes Landsforbund	4	94	1	34	—	—	1	10	—	—	—	—	—	—	2	50
Sosionomforbundet	1	126	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	126
Tele Tjeneste Forbundet	3	518	1	133	1	154	1	231	—	—	—	—	—	—	—	—
Den norske Teleorganisasjon	1	157	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	157
Tjenestemannslaget	1)18	828	2	35	3	102	1	23	1	25	—	—	1	40	10	603
Transportarbeiderforbundet	12	1 009	3	246	2	150	3	432	—	—	1	56	1	27	2	98
Treindustriarbeiderforbundet	21	1 809	—	—	2	52	1	154	1	5	—	—	1	30	16	1 568
Vernepleierforbundet	1	61	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	61
Til sammen	245	36 016	27	6 704	32	6 435	27	7 527	10	327	13	2 404	8	593	128	12 026

1) 18 underavdelinger med 828 medlemmer.

Tabell V, 1986

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Sør-Trøndelag													
	Fylkt		Tr.heim		Oppdal		Orkdal		Røros		Ørland		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	2	36	1	31	-	-	-	-	1	5	-	-	-	-
Forb. for Arb.led.og Tekn. Funk.	6	701	1	496	-	-	1	32	1	19	-	-	3	154
Arbeidsmandsforbundet	2	2 805	1	2 557	-	-	-	-	-	-	-	-	1	248
Barnevernpedagogforbundet	1	83	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	83
Befalsforbundet	4	263	2	138	-	-	-	-	-	2	125	-	-	-
Bek edningsarbeiderforbundet	3	254	1	203	-	-	-	-	1	27	-	-	1	24
Bygningsindustriarbeiderforbundet	18	4 243	6	3 081	1	101	1	201	1	180	1	71	8	609
Elektriker- og Kraftst.forbundet	16	1 831	3	1 411	1	26	1	26	1	42	-	-	10	326
Fengselstjenestemannsforbundet	1	87	1	87	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grafisk Forbund	3	853	1	772	-	-	1	67	1	14	-	-	-	-
Handel og Kontor i Norge	13	5 762	2	4 662	1	113	1	245	1	180	1	111	7	451
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	6	1 775	3	1 581	1	68	-	-	1	97	-	-	1	29
Jern- og Metallarbeiderforbundet	7	4 292	2	3 397	-	-	-	-	1	261	-	-	4	634
Jernbaneforbundet	15	2 126	15	2 126	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	8	984	2	407	-	-	2	357	-	-	-	-	4	220
Kommuneforbundet	39	11 842	20	7 665	1	175	1	578	1	219	-	-	16	3 205
Lokomotivmannsforbundet	1	306	1	306	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	1	173	1	173	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norsk Olje- og Petrok. Fagforb.	3	59	2	57	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2
Nærings- og Nytelsesmiddelarb. forb.	27	2 464	8	2 041	1	29	1	8	1	11	-	-	16	375
Papirindustriarbeiderforbundet	1	512	1	512	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Postforbundet	1	1 135	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1 135
Den norske Postorganisasjon	1	904	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	904
Sjømannsforbundet	1	587	1	587	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skog- og Landarbeiderforbundet	19	360	1	38	1	10	-	-	1	47	1	8	15	257
Skolenes Landsforbund	6	286	1	227	-	-	1	22	1	15	-	-	3	22
Sosionomforbundet	1	270	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	270
Tele Tjeneste Forbundet	1	862	1	862	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Den nnorske Teleorganisasjon	1	302	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	302
Tjenestemannslaget	1)27	3 431	19	2 370	-	-	-	-	-	1	162	7	899	
Transportarbeiderforbundet	4	1 548	2	1 442	-	-	-	-	-	-	-	-	2	106
Treindustriarbeiderforbundet	4	89	1	21	1	23	-	-	-	-	-	-	2	45
Vernepleierforbundet	1	146	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	146
Til sammen	244	51 371	100	37 250	8	545	10	1 536	13	1 117	6	477	107	10 446

1) 24 underavdelinger med 2 435 medlemmer.

Tabell V, 1986

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Nord-Trøndelag														Øvrige komm. tills.
	Fylket		Namsos		Steikjer		Levanger		Stjørdal		Verdal				
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	
Arbeiderpartiets Presseforbund	2	27	1	21	-	-	-	-	1	6	-	-	-	-	-
Forb. for Arbled. og Tekn. Funk.	6	258	1	1	1	40	1	97	-	-	-	-	3	120	-
Arbeidsmandsforbundet	2	2 053	-	-	1	1 633	-	-	-	-	-	-	1	420	-
Barnevernpedagogforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Befalsforbundet	3	125	-	-	1	41	1	8	1	76	-	-	-	-	-
Bekledningsarbeiderforbundet	1	50	1	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bygningsindustriarbeiderforbundet	14	2 535	3	565	1	473	1	185	1	347	3	563	5	402	-
Elektriker- og Kraftst.forbundet	7	930	1	204	2	489	1	26	1	46	1	144	1	21	-
Fengselstjenestemannsforbundet	1	11	-	-	-	-	-	-	-	-	1	11	-	-	-
Grafisk Forbund	3	137	1	47	1	75	1	15	-	-	-	-	-	-	-
Handel og Kontor i Norge	9	1 864	1	283	1	481	1	261	1	276	1	370	4	193	-
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	5	445	1	79	1	152	1	47	1	127	1	40	-	-	-
Jern- og Metallarbeiderforbundet	7	2 102	1	241	1	297	-	-	1	450	-	-	4	1 114	-
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	8	715	2	32	1	9	1	49	1	168	-	3	457	-	-
Kommuneforbundet	19	5 263	2	939	1	611	2	918	1	508	1	421	12	1 866	-
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nytelsesmiddelarb.forb.	16	732	3	146	3	203	2	82	1	32	2	95	5	174	-
Papirindustriarbeiderforbundet	4	926	-	-	1	55	1	619	-	-	-	-	2	252	-
Postforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Postorganisasjon	1	302	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	302	-
Sjømannsforbundet	1	52	1	52	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skog- og Landarbeiderforbundet	28	685	1	62	5	82	1	42	1	84	3	80	17	335	-
Skolenes Landsforbund	5	94	1	30	1	38	-	-	1	7	1	19	1	0	-
Sosionomforbundet	1	91	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	91	-	-
Tele Tjeneste Forbundet	1	339	-	-	1	339	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tjenestemannslaget	9	705	-	2	126	2	103	1	162	-	-	4	314	-	-
Transportarbeiderforbundet	7	285	2	66	2	62	-	1	17	-	-	2	140	-	-
Treindustriarbeiderforbundet	2	75	-	1	67	1	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Vernepleierforbundet	1	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	25	-	-
Tilsammen	163	20 826	23	2 818	28	5 273	17	2 460	14	2 306	14	1 743	67	6 226	-

Tabell V, 1986

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Nordland																		Øvrige komm. tils.
	Fylket	Bodø	Narvik	Andøy	Brønnøy	Fauske	Rana	Vefsn	Vågan										
	avd.medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.		
Arbeiderpartiets Presseforbund	4	64	1	23	1	17	-	-	-	-	-	1	8	1	16	-	-	-	-
Forb. for Arb.l.ed. og Tekn. Funk.	13	968	1	47	1	93	-	-	-	-	1	11	1	399	1	83	1	24	7 311
Arbeidsmandsforbundet	5	4 801	-	-	-	-	-	-	-	-	1	586	3	4 115	-	-	-	-	1 100
Barnevernpedagogforbundet	1	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 29
Befalsforbundet	7	652	1	415	2	18	1	91	-	-	-	-	-	1	11	-	-	-	2 117
Beklekningsarbeiderforbundet	2	149	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	137	-	-	-	1 12
Bygningsindustriarbeiderforbundet	18	2 822	1	788	1	205	1	66	1	12	1	167	1	365	2	290	-	-	10 929
Elektriker- og Kraftst.forbundet	21	1 594	2	254	1	139	-	-	1	32	2	148	3	442	2	47	-	-	10 532
Fengselstjenestemannsforbundet	1	15	1	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grafisk Forbund	7	241	1	86	1	55	-	-	1	10	-	-	1	28	1	26	1	19	1 17
Handel og Kontor i Norge	26	3 754	1	746	1	344	1	93	1	105	2	284	1	705	1	330	1	143	17 1 004
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	11	1 212	1	322	1	174	1	31	1	25	1	153	1	235	1	116	1	52	3 104
Jern- og Metallarbeiderforbundet	18	5 649	1	482	2	533	1	88	-	-	1	117	1	3 228	1	144	1	112	10 945
Jernbaneforbundet	12	341	-	-	12	341	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	15	2 430	1	41	1	8	-	-	1	4	-	-	1	321	1	874	2	36	8 1 146
Kommuneforbundet	50	11 129	3	1 246	3	1 162	1	305	-	-	1	448	3	962	2	640	1	406	36 5 960
Lokomotivmannsforbundet	2	76	-	-	2	76	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Nærings- og Nytelesmiddelearb.forb.	34	1 619	1	215	1	62	2	75	3	77	1	7	1	91	1	118	2	85	22 889
Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Postforbundet	3	743	-	-	1	90	-	-	-	-	-	-	1	264	-	-	-	-	1 389
Den norske Postorganisasjon	4	907	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	907
Sjømennsforbundet	5	525	1	208	1	94	-	-	1	65	-	-	-	-	-	-	-	2	158
Skog- og Landarbeiderforbundet	11	249	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	8	1	6	-	-	9	235
Skolenes Landsforbund	10	240	1	35	1	50	-	-	-	-	1	21	1	62	1	28	-	5	44
Sosionomforbundet	1	194	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	194
Tele Tjeneste Forbundet	3	670	1	287	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	383
Dennorske Teleorganisasjon	3	373	1	121	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	252
Tjenestemannsalget	1)39	2 547	10	776	6	488	1	211	1	50	1	25	-	1	44	-	-	19	953
Transportarbeiderforbundet	19	1 239	2	152	3	642	1	6	2	40	1	105	2	133	2	39	1	17	5 105
Treindustriarbeiderforbundet	2	12	1	6	1	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vernepleierforbundet	1	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	41
Til sammen	349	45 286	33	6 265	43	4 597	10	966	13	420	14	2 072	23	11 366	21	2 949	11	894	181 15 757

1) 38 underavdelinger med 2 458 medlemmer.

Tabell V, 1986

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Troms													
	Fylket		Harstad		Tromsø		Bardu		Lenvik		Målselv		Øvrige komm. tiis.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	1	47	-	-	1	47	-	-	-	-	-	-	-	-
Forb. for Arb.led. og Tekn. Funk.	5	225	1	42	1	43	-	-	1	45	-	-	2	95
Arbeidsmandsforbundet	2	1 397	-	-	1	1 308	-	-	-	-	-	-	1	89
Barnevernpedagogforbundet	1	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	26
Befalsforbundet	7	385	1	59	1	69	1	84	-	-	3	151	1	22
Bekledningsarbeiderforbundet	2	174	-	-	1	18	-	-	1	156	-	-	-	-
Bygningsindustriarbeiderforbundet	6	1 638	1	390	1	875	1	95	1	89	-	-	2	189
Elektriker- og Kraftst.forbundet	8	885	2	217	2	477	1	105	1	41	-	-	2	45
Fengselstjenestemannsforbundet	1	17	-	-	1	17	-	-	-	-	-	-	-	-
Grafisk Forbund	3	190	1	54	1	111	1	25	-	-	-	-	-	-
Handel og Kontor i Norge	8	2 134	1	474	1	1 043	1	141	1	232	1	102	3	142
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	3	769	1	254	1	463	-	-	-	-	1	52	-	-
Jern- og Metallarbeiderforbundet	9	1 360	1	647	1	380	1	9	1	89	1	66	4	169
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	8	309	1	60	2	53	-	-	1	106	-	-	4	90
Kommuneforbundet	35	7 078	3	999	6	2 584	1	119	1	354	1	238	23	2 784
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	2	77	1	39	1	38	-	-	-	-	-	-	-	-
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	4	87	1	74	3	13	-	-	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nytelsesmiddelarb. forb.	20	1 495	2	335	3	578	-	-	1	29	1	14	13	539
Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Postforbundet	2	491	1	93	-	-	-	-	-	-	-	-	1	398
Den norske Postorganisasjon	3	580	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	580
Sjømannsforbundet	1	1 320	-	-	1	1 320	-	-	-	-	-	-	-	-
Skog- og Landarbeiderforbundet	2	24	-	-	-	-	-	-	-	-	1	13	1	11
Skolenes Landsforbund	8	209	1	49	1	47	-	-	1	11	1	37	4	65
Sosionomforbundet	1	113	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	113
Tele Tjeneste Forbundet	2	632	1	266	1	366	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	68	-	-	1	68	-	-	-	-	-	-	-	-
Tjenestemannslaget	1	23	3	293	8	698	2	537	1	22	1	69	8	504
Transportarbeiderforbundet	4	385	1	79	2	138	-	-	1	168	-	-	-	-
Treindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vernepleierforbundet	1	70	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	70
Tilsammen	173	24 308	24	4 424	42	10 754	9	1 115	12	1 342	11	742	75	5 931

1) 22 underavdelinger med 1 737 medlemmer.

Tabell V, 1986

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Finnmark															
	Fylket		Hammerfest		Vatso		Varde		Alta		Nordkapp		Sør-Varanger		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	2	33	1	19	1	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forb. for Arb.led. og Tekn. Funk.	10	345	1	57	1	29	1	12	2	20	1	36	1	103	3	88
Arbeidsmandsforbundet	2	2 275	-	-	-	-	-	-	1	1 203	-	-	1	1 072	-	-
Barnevernspedagogforbundet	1	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	20
Befalsforbundet	7	96	-	-	-	1	6	1	9	1	14	1	17	3	50	-
Bekleddingsarbeiderforbundet	2	51	-	-	-	-	-	1	44	1	7	-	-	-	-	-
Bygningsindustriarbeiderforbundet	5	671	1	217	1	26	1	10	1	189	-	1	229	-	-	-
Elektriker- og Kraftst.forbundet	8	420	1	69	2	125	-	-	1	101	1	48	1	35	2	42
Fengselstjenestemannsforbundet	1	14	-	-	-	-	1	14	-	-	-	-	-	-	-	-
Grafisk Forbund	2	78	1	32	1	46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Handel og Kontori Norge	11	1 065	1	273	1	97	1	34	1	253	1	34	1	240	5	134
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	6	300	1	77	1	41	1	16	1	94	1	32	1	40	-	-
Jern- og Metallarbeiderforbundet	7	381	1	166	1	22	-	-	1	96	-	-	1	37	3	60
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	5	122	1	10	1	56	-	-	1	7	-	-	-	-	2	49
Kommuneforbundet	24	4 307	3	860	2	409	1	293	2	541	1	235	2	612	13	1 357
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	1	16	1	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nytelsesmiddelarb.forb.	26	2 417	2	513	2	108	1	140	1	167	3	187	2	55	15	1 247
Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Postforbundet	1	200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	200
Den norske Postorganisasjon	2	325	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	325
Sjømannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skog- og Landarbeiderforbundet	2	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	29	1	5	-
Skolenes Landsforbund	8	172	1	24	1	31	1	34	1	15	-	1	19	3	49	-
Sosionomforbundet	1	61	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	61	-
Tele Tjeneste Forbundet	2	286	1	182	1	104	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Telfororganisasjon	1	96	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	96
Tjenestemannslaget	1)21	1 117	1	8	2	120	1	71	2	94	1	19	3	82	11	723
Transportarbeiderforbundet	5	288	2	240	1	19	1	16	-	-	-	1	13	-	-	-
Treindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vernepleierforbundet	1	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	22
Til sammen	164	15 212	20	2 763	19	1 247	11	646	17	2 833	11	612	18	2 583	68	4 528

1) 21 underavdelinger med 1 117 medlemmer.

Tabell V, 1986

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	DI ERSE									
	Svalbard og Jan Mayen		Utlandete		Landsomf. avdelinger		Direkte medlemmer		Riket	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	-	-	-	-	-	-	-	20	37	857
Forb. for Arb. led. og Tekn. Funk.	-	-	-	-	1	18	-	126	134	15 433
Arbeidsmandsforbundet	1	624	-	-	-	-	-	8	29	38 964
Barnevernspedagogforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	18	1 309
Befalsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	467	68	3 889
Bekledningsarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	234	122	13 005
Bygningsindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	1	69	-	43	249	60 972
Elektriker- og Kraftst. forbundet	-	-	-	-	-	-	-	75	233	27 056
Fengselstjenestemannsforbundet	-	-	-	-	1	38	-	404	25	1 723
Grafisk Forbund	-	-	-	-	-	-	-	4	70	14 845
Handel og Kontor i Norge	-	-	-	-	1	1 842	-	401	191	60 815
Hotell- og Restaurantarb. forbundet	-	-	-	-	-	-	-	1 074	82	16 683
Jern- og Metallarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	18	196	101 148
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	2	57	-	9 007	105	21 900
Kjemisk Industriarbeiderforbund	-	-	-	-	-	-	-	552	210	38 285
Kommuneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	68	594	172 789
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	790	9	2 467
Musikerforbundet	-	-	-	-	4	375	-	3	18	1 948
Norsk Olje- og Petrolkj. Fagforb.	-	-	-	-	-	-	-	34	84	5 138
Nærings- og Nyttelsesmiddelarb. forb.	-	-	-	-	-	-	-	7 420	308	34 653
Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	806	45	13 132
Postforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	33	12 895
Den norske Postorganisasjon	-	-	-	-	-	-	-	-	27	14 539
Sjømannsforbundet	-	-	6	23	-	-	-	1 428	29	13 307
Skog- og Landarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	95	238	7 782
Skolenes Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	97	3 187
Sosionomforbundet	-	-	1	11	-	-	-	449	20	4 207
Tele Tjeneste Forbundet	-	-	-	-	2	200	-	-	31	12 931
Den norske Teleorganisasjon	-	-	-	-	-	-	-	-	21	4 145
Tjenestemannslaget	-	-	1	320	1) 45	2 599	-	886	2) 466	41 487
Transportarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	113	125	16 814
Treindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	156	96	5 794
Vernepleierforbundet	-	-	-	-	-	-	-	7	19	1 538
Til sammen	1	624	8	354	57	5 198	-	24 688	4 029	785 617

1) 12 underavdelinger med 277 medlemmer

2) 409 underavdelinger med 34 384 medlemmer.

Tabell VI, 1986 Fylkesvis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner, samt kvinnelige medlemmer i prosent av medlemstall i alt innenfor de ulike forbund.

Forbund	1. ØSTFOLD				2. AKERSHUS				3. OSLO				4. HEDMARK			
	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt
	Herav				Herav				Herav				Herav			
	I alt	Menn	Kv.		I alt	Menn	Kv.		I alt	Menn	Kv.		I alt	Menn	Kv.	
Arbeiderpartiets Presseforbund	80	72	8	10.0	52	39	13	25.0	134	109	25	18.7	92	76	16	17.4
Forb. for Arb. led. og Tekn. Funk.	1 432	1 338	94	6.6	508	478	30	5.9	2 649	2 379	270	10.2	418	404	14	3.3
Arbeidsmandsforbundet	1 648	908	740	44.9	1 903	1 314	589	31.0	2 426	1 441	985	40.6	1 512	1 190	322	21.3
Barnevernspedagogforbundet	68	22	46	67.6	104	26	78	75.0	372	103	269	72.3	41	13	28	68.3
Befalsforbundet	281	281	—	—	265	265	—	—	269	265	4	1.5	106	106	—	—
Bekleddningsarbeiderforbundet	1 446	407	1 039	71.9	349	12	337	96.6	1 036	159	877	84.7	627	111	516	82.3
Bygningsindustriarbeiderforbundet	3 835	3 741	94	2.5	2 789	2 699	90	3.2	8 259	8 177	82	1.0	6 266	6 026	240	3.8
Elektriker- og Kraftst.forbundet	1 878	1 828	50	2.7	1 166	1 141	25	2.1	3 264	3 201	63	1.9	1 092	1 070	22	2.0
Fengselstjenestemannsforbundet	44	44	—	—	—	—	—	—	580	424	156	26.9	49	47	2	4.1
Grafisk Forbund	1 600	1 040	560	35.0	155	105	50	32.3	5 643	4 157	1 486	26.3	227	188	39	17.2
Handel og Kontor i Norge	3 197	820	2 377	74.4	1 767	377	1 390	78.7	14 878	5 552	9 326	62.7	2 706	797	1 909	70.5
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	703	74	629	89.5	38	—	38	100.0	3 660	1 616	2 044	55.8	561	55	506	90.2
Jern- og Metallarbeiderforbundet	7 687	6 640	1 047	13.6	5 170	4 570	600	11.6	13 868	11 508	2 360	17.0	3 111	2 613	498	16.0
Jernbaneforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	4 888	4 888	—	—	949	949	—	—
Kjemisk Industriarbeiderforbund	4 112	2 937	1 175	28.6	1 127	800	327	29.0	940	534	406	43.2	753	423	330	43.8
Kommuneforbundet	9841	2 820	7 021	71.3	10 275	3 359	6 916	67.3	29 953	14 486	15 467	51.6	8 018	2 008	6 010	75.0
Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	503	497	6	1.2	161	161	—	—
Musikerforbundet	42	40	2	4.8	—	—	—	—	881	689	192	21.8	—	—	—	—
Norsk Olje- og Petrok. Fagforb.	—	—	—	—	—	—	—	—	466	351	115	24.7	—	—	—	—
Nærings- og Nyttelesmiddelarb.forb.	2 082	1 191	891	42.8	395	179	216	54.7	4 333	2 826	1 507	34.8	1 538	919	619	40.2
Papirindustriarbeiderforbundet	5 034	4 476	558	11.1	—	—	—	—	15	11	4	26.7	418	380	38	9.1
Postforbundet	486	361	125	25.7	214	129	85	39.7	4 227	2 370	1 857	43.9	509	381	128	25.1
Den norske Postorganisasjon	535	535	—	—	492	492	—	—	4 524	4 524	—	—	912	912	—	—
Sjømannsforbundet	318	318	—	—	—	—	—	—	1 833	1 833	—	—	—	—	—	—
Skog- og Landarbeiderforbundet	242	216	26	10.7	667	646	21	3.1	98	90	8	8.2	2 880	2 787	93	3.2
Skolenes Landsforbund	99	84	15	15.2	180	128	52	28.9	553	375	178	32.2	157	113	44	28.0
Sosionomforbundet	157	42	115	73.2	313	83	230	73.5	1 025	271	754	73.6	104	27	77	74.0
Tele Tjeneste Forbundet	387	277	110	28.4	—	—	—	—	3 291	1 792	1 499	45.5	1 063	688	375	35.3
Den norske Teleorganisasjon	113	104	9	8.0	129	115	14	10.9	1 283	1 079	204	15.9	102	95	7	6.9
Tjenestemannslaget	948	435	513	54.1	1 890	943	947	50.1	13 202	5 736	7 466	56.6	1 524	594	930	61.0
Transportarbeiderforbundet	1 012	969	43	4.2	—	—	—	—	4 286	4 085	201	4.7	724	567	157	21.7
Treindustriarbeiderforbundet	287	226	61	21.3	153	117	36	23.5	347	187	160	46.1	530	371	159	30.0
Vernepleierforbundet	153	39	114	74.5	167	48	119	71.3	249	52	197	79.1	26	8	18	69.2
Tilsammen	49 747	32 285	17 462	35.1	30 268	18 065	12 203	40.3	133 935	85 767	48 168	36.0	37 176	24 079	13 097	35.2

Tabell VI, 1986 Fylkesvis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner, samt kvinnelige medlemmer i prosent av medlemsstall i alt innenfor de ulike forbund.

Forbund	5. OPPLAND				6 BUSKERUD				7. VESTFOLD				8. TELEMARK			
	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt
	Herav				Herav				Herav				Herav			
	I alt	Menn	Kv.		I alt	Menn	Kv.		I alt	Menn	Kv.		I alt	Menn	Kv.	
Arbeiderpartiets Presseforbund	56	53	3	5.4	35	29	6	17.1	17	15	2	11.8	43	36	7	16.3
Forb. for Arbled. og Tekn. Funk.	560	550	10	1.8	1 092	1 027	65	6.0	586	544	42	7.2	1 659	1 559	100	6.0
Arbeidsmandsforbundet	2 007	1 670	337	16.8	1 175	703	472	40.2	-	-	-	-	1 412	835	577	40.9
Barnevernpedagogforbundet	37	12	25	67.6	40	10	30	75.0	66	27	39	59.1	25	8	17	68.0
Befalsforbundet	40	40	-	-	104	104	-	-	123	118	5	4.1	-	-	-	-
Bekledningsarbeiderforbundet	1 011	239	772	76.4	523	131	392	75.0	481	117	364	75.7	196	18	178	90.8
Bygningsindustriarbeiderforbundet	3 103	3 049	54	1.7	3 363	3 197	166	4.9	3 433	3 319	114	3.3	2 554	2 493	61	2.4
Elektriker- og Kraftst.forbundet	1 172	1 155	17	1.5	1 635	1 596	39	2.4	906	895	11	1.2	1 111	1 093	18	1.6
Fengselstjenestemannsforbundet	12	12	-	-	41	28	13	31.7	143	114	29	20.3	9	8	1	11.1
Grafisk Forbund	498	349	149	29.9	1 508	1 044	464	30.8	517	326	191	36.9	401	271	130	32.4
Handel og Kontor i Norge	2 613	864	1 749	66.9	2 270	476	1 794	79.0	1 351	272	1 079	79.9	2 275	637	1 638	72.0
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	555	71	484	87.2	425	65	360	84.7	579	78	501	86.5	562	51	511	90.9
Jern- og Metallarbeiderforbundet	4 839	3 897	942	19.5	7 771	5 958	1 813	23.3	8 393	7 630	763	9.1	2 928	2 726	202	6.9
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	2 406	2 406	-	-	-	-	-	-	30	30	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	417	291	126	30.2	2 786	2 095	691	24.8	1 412	1 180	232	16.4	7 100	6 324	776	10.9
Kommuneforbundet	6 871	1 698	5 173	75.3	8 709	2 417	6 292	72.2	6 104	1 654	4 450	72.9	7 685	1 857	5 828	75.8
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	315	310	5	1.6	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	15	12	3	20.0	-	-	-	-	25	24	1	4.0	22	21	1	4.5
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	-	-	-	-	-	-	-	-	15	11	4	25.7	765	619	146	19.1
Nærings- og Nytelsesmiddelarb.forb.	1 000	687	313	31.3	557	335	222	39.9	835	462	373	44.7	621	339	282	45.4
Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	3 081	2 588	493	16.0	317	301	16	5.0	977	890	87	8.9
Postforbundet	373	293	80	21.4	493	335	158	32.0	373	257	116	31.1	403	293	110	27.3
Den norske Postorganisasjon	-	-	-	-	630	630	-	-	466	466	-	-	515	515	-	-
Sjemannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	419	419	-	-	139	139	-	-
Skog- og Landarbeiderforbundet	1 074	1 018	56	5.2	418	416	2	0.5	229	213	16	7.0	289	275	14	4.8
Skolenes Landsforbund	96	78	18	18.8	162	110	52	32.1	84	63	21	25.0	123	94	29	23.6
Sosionomforbundet	120	32	88	73.3	159	42	117	73.6	145	38	107	73.8	107	28	79	73.8
Tele Tjeneste Forbundet	510	337	173	33.9	413	319	94	22.8	384	274	110	28.6	361	257	104	28.8
Den norske Teleorganisasjon	142	134	8	5.6	154	115	39	25.3	122	93	29	23.8	122	97	25	20.5
Tjenestemannslaget	967	441	526	54.4	890	398	492	55.3	778	324	454	58.4	664	286	378	56.9
Transportarbeiderforbundet	795	771	24	3.0	329	312	17	5.2	220	218	2	0.9	648	611	37	5.7
Treindustriarbeiderforbundet	1 034	873	161	15.6	317	269	48	15.1	206	175	31	15.0	-	-	-	-
Vernepleierforbundet	32	10	22	68.8	39	12	27	69.2	64	26	38	59.4	30	10	20	66.7
Til sammen	29 949	18 636	11 313	37.8	41 840	27 477	14 363	34.3	28 793	19 653	9 140	31.7	33 776	22 420	11 356	33.6

Tabell VI, 1986 Fylkesvis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner, samt kvinnelige medlemmer i prosent av medlemstall i alt innenfor de ulike forbund.

Forbund	9. AUST-AGDER				10. VEST-AGDER				11. ROGALAND				12. HORDALAND			
	Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt	i alt	Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt	i alt	Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt	i alt	Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt	i alt
	Herav				Herav				Herav				Herav			
	1 alt	Menn Kv.			1 alt	Menn Kv.			1 alt	Menn Kv.			1 alt	Menn Kv.		
ArbeiderpartietsPresseforbund	—	—	—	—	9	8	1	11.1	34	25	9	26.5	25	20	5	20.0
Forb. for Arbled. og Tekn. Funk	253	239	14	5.5	483	487	18	3.3	1 086	1 021	65	6.0	1 029	931	98	9.5
Arbeidsmandsforbundet	—	—	—	—	1 643	1 197	446	27.1	3 996	2 680	1 316	32.9	3 697	2 173	1 524	41.2
Barnevernpedagogforbundet	16	6	10	62.5	37	19	18	48.6	114	47	67	58.8	99	34	65	65.7
Befalsforbundet	22	22	—	—	183	183	—	—	103	102	1	1.0	398	392	6	1.5
Bekledningsarbeiderforbundet	158	76	82	51.9	593	257	336	56.7	1 081	206	875	80.9	2 937	893	2 044	69.6
Bygningsindustriarbeiderforbundet	693	686	7	1.0	1 553	1 467	86	5.5	4 707	4 601	106	2.3	5 623	5 552	71	1.3
Elektriker- og Kraftst.forbundet	539	535	4	0.7	1 306	1 286	20	1.5	1 976	1 920	56	2.8	3 231	3 160	71	2.2
Fengstjenestemannsforbundet	27	26	1	3.7	22	18	4	18.2	130	112	18	13.8	59	50	9	15.3
Grafisk Forbund	63	52	11	17.5	244	174	70	28.7	1 120	862	258	23.0	1 044	613	231	22.1
Handel og Kontor i Norge	354	65	289	81.6	873	199	674	77.2	3 164	778	2 386	75.4	5 018	1 104	3 914	78.0
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	121	33	88	72.7	525	81	444	84.6	917	166	751	81.9	1 882	414	1 468	78.0
Jern- og Metallarbeiderforbundet	2 589	1 845	744	28.7	3 495	3 365	130	3.7	9 387	8 615	772	8.2	10 587	9 767	820	7.7
Jernbaneforbundet	—	—	—	—	485	485	—	—	839	639	—	—	992	992	—	—
Kjemisk Industriarbeiderforbund	831	780	51	8.1	2 328	2 170	158	6.8	3 219	2 589	630	19.6	3 181	2 749	432	13.6
Kommuneforbundet	2 830	805	2 025	71.6	4 392	1 295	3 097	70.5	10 881	3 406	7 475	88.1	15 913	5 577	10 336	85.0
Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—	99	99	—	—	64	64	—	—	153	153	—	—
Musikerforbundet	—	—	—	—	44	41	3	6.8	108	90	18	16.7	183	135	48	26.2
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	—	—	—	—	—	—	—	—	2 808	2 113	695	24.8	865	524	341	39.4
Nærings- og Nyttelsemiddelarb.forb.	158	107	51	32.3	575	359	216	37.6	1 836	1 143	693	37.7	2 423	1 570	853	35.2
Papirindustriarbeiderforbundet	185	183	2	1.1	800	714	86	10.8	—	—	—	—	61	24	37	60.7
Postforbundet	156	118	38	24.4	302	212	90	29.8	793	444	349	44.0	1 416	1 005	411	29.0
Den norske Postorganisasjon	158	158	—	—	406	406	—	—	655	655	—	—	1 154	1 154	—	—
Sjømannsforbundet	28	28	—	—	759	759	—	—	2 481	2 461	—	—	1 847	1 847	—	—
Skog- og Landarbeiderforbundet	119	114	5	4.2	64	41	23	35.9	10	6	4	40.0	53	40	13	24.5
Skolenes Landsforbund	70	51	19	27.1	74	48	26	35.1	139	101	38	27.3	339	245	94	27.7
Sosionomforbundet	88	18	50	73.5	91	24	67	73.8	260	69	191	73.5	282	75	207	73.4
Tele Tjeneste Forbundet	258	184	74	28.7	291	211	60	27.5	777	561	216	27.8	1 272	914	358	28.1
Den norske Teleorganisasjon	122	103	19	15.6	114	93	21	18.4	336	261	77	22.8	324	270	54	16.7
Tjenestemannslaget	362	194	168	46.4	723	367	356	49.2	1 522	713	809	53.2	3 136	1 369	1 767	56.3
Transportarbeiderforbundet	360	350	10	2.8	369	351	18	4.9	1 050	685	365	34.7	1 722	1 666	56	3.3
Treindustriarbeiderforbundet	10	10	—	—	30	30	—	—	280	163	117	41.8	382	312	70	18.3
Vernepleierforbundet	22	8	14	63.6	41	17	24	58.5	129	27	102	79.1	200	52	148	74.0
Til sammen	10 572	6 796	3 776	35.7	22 933	16 423	6 510	28.4	55 584	37 525	18 059	32.5	71 527	45 976	25 551	35.7

Tabell VI, 1986 Fylkesvis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner, samt kvinnelige medlemmer i prosent av medlemstall i alt innenfor de ulike forbund.

Forbund	13. SOGN OG FJORDANE						14. MØRE OG ROMSDAL						15. SØR-TRØNDELAG						16. NORD-TRØNDELAG					
	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt								
	Herav				Herav				Herav				Herav											
	I alt	Menn	Kv.		I alt	Menn	Kv.		I alt	Menn	Kv.		I alt	Menn	Kv.									
Arbeiderpartiets Presseforbund	16	15	1	6.3	37	33	4	10.8	36	31	5	13.9	27	25	2	7.4								
Forb. for Arb.l.ed.ogTekn.Funk.	433	392	41	9.5	604	565	39	6.5	701	622	79	11.3	258	245	13	5.0								
Arbeidsmandsforbundet	1 331	1 147	184	13.8	2 251	1 776	475	21.1	2 805	1 838	967	34.5	2 053	1 631	422	20.6								
Barnevernpedagogforbundet	18	4	14	77.8	114	29	85	74.6	83	23	60	72.3	-	-	-	-								
Befalsforbundet	-	-	-	-	7	7	-	-	263	263	-	-	125	125	-	-								
Bekledningsarbeiderforbundet	282	67	215	76.2	1 373	263	1 110	80.8	254	39	215	84.6	50	6	44	88.0								
Bygningsindustriarbeiderforbundet	709	688	21	3.0	2 064	2 035	29	1.4	3 243	4 159	84	2.0	2 535	2 485	50	2.0								
Elektriker- og Kraftst.forbundet	479	474	5	1.0	1 566	1 528	38	2.4	1 831	1 800	31	1.7	930	906	24	2.6								
Fengselstjenestemannsforbundet	-	-	-	-	21	16	5	23.8	87	72	15	17.2	11	9	2	18.2								
Grafisk Forbund	70	45	25	35.7	252	187	65	25.8	853	618	235	27.5	137	91	46	33.6								
Handel og Kontor i Norge	1 092	289	803	73.5	2 435	641	1 794	73.7	5 762	1 754	4 008	69.6	1 864	470	1 394	74.8								
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	64	5	59	92.2	516	62	454	88.0	1 775	294	1 481	83.4	445	38	407	91.5								
Jern- og Metallarbeiderforbundet	1 604	1 480	124	7.7	5 917	5 499	418	7.1	4 292	3 895	397	9.2	2 102	1 878	224	10.7								
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	2 126	2 126	-	-	-	-	-	-								
Kjemisk Industriarbeiderforbund	3 025	2 521	504	16.7	1 922	1 532	390	20.3	984	791	193	19.6	715	594	121	16.9								
Kommuneforbundet	3 783	1 041	2 742	72.5	8 047	2 360	5 687	70.7	11 842	3 936	7 906	66.8	5 263	1 322	3 941	74.9								
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	306	306	-	-	-	-	-	-								
Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	173	140	33	19.1	-	-	-	-								
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	-	-	-	-	22	17	5	22.7	59	28	31	52.5	-	-	-	-								
Nærings- og Nytelsesmiddelarb. forb.	835	439	396	47.4	1 318	693	625	47.4	2 464	1 384	1 080	43.8	732	494	238	32.5								
Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	512	421	91	17.8	926	900	26	2.8								
Postforbundet	-	-	-	-	581	399	182	31.3	1 135	860	275	24.2	-	-	-	-								
Den norske Postorganisasjon	357	357	-	-	717	717	-	-	904	904	-	-	302	302	-	-								
Sjømannsforbundet	-	-	-	-	1 568	1 568	-	-	587	587	-	-	52	52	-	-								
Skog- og Landerbeiderforbundet	110	86	24	21.8	82	71	11	13.4	360	328	32	8.9	685	656	29	4.2								
Skolenes Landsforbund	16	15	1	6.3	94	87	7	7.4	286	218	68	23.8	94	71	23	24.5								
Sosionomforbundet	61	16	45	73.8	126	33	93	73.8	270	71	199	73.7	91	24	67	73.6								
Tele Tjeneste Forbundet	417	279	138	33.1	518	399	119	23.0	862	582	280	32.5	339	191	148	43.7								
Den norske Teleorganisasjon	84	72	12	14.3	157	151	6	3.8	302	274	28	9.3	-	-	-	-								
Tjenestemannslaget	325	176	149	45.8	828	447	381	46.0	3 431	1 493	1 938	56.5	705	322	383	54.3								
Transportarbeiderforbundet	432	429	3	0.7	1 009	934	75	7.4	1 548	1 453	95	6.1	285	266	19	6.7								
Treindustriarbeiderforbundet	77	45	32	41.6	1 809	1 242	567	31.3	89	74	15	16.9	75	46	29	38.7								
Verneleierforbundet	14	7	7	50.0	61	19	42	68.9	146	45	101	69.2	25	9	16	64.0								
Tilsammen	15 634	10 089	5 545	35.5	36 016	23 310	12 706	35.3	51 371	31 429	19 942	38.8	20 826	13 158	7 668	36.8								

Tabell VI, 1986 Fylkesvis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner, samt kvinnelige medlemmer i prosent av medlemstall i alt innenfor de ulike forbund.

Forbund	17. NORDLAND				18. TROMS				19. FINNMARK			
	Antall medlemmer		Kv. medl.	i % av medl. i alt	Antall medlemmer		Kv. medl.	i % av medl. i alt	Antall medlemmer		Kv. medl.	i % av medl. i alt
	I alt	Herav			I alt	Herav:			I alt	Herav:		
		Menn	Kv.	Menn		Kv.	Menn	Kv.				
Arbeiderpartiets Presseforbund	64	55	9	14.1	47	42	5	10.6	33	28	5	15.2
Forb. for Arb.led. og Tekn. Funk.	968	934	34	3.5	225	217	8	3.6	345	334	11	3.2
Arbeidsmandsforbundet	4 801	3 786	1 015	21.1	1 397	1 106	291	20.8	2 275	1 881	394	17.3
Barnevernpedagogforbundet	29	10	19	65.5	26	7	19	73.1	20	2	18	90.0
Befalsforbundet	652	645	7	1.1	385	380	5	1.3	96	95	1	1.0
Bekledningsarbeiderforbundet	149	92	57	38.3	174	78	96	55.2	51	7	44	86.3
Bygningsindustriarbeiderforbundet	2 822	2 697	125	4.4	1 638	1 582	56	3.4	671	665	6	0.9
Elektriker- og Kraftst.forbundet	1 594	1 531	63	4.0	885	860	25	2.8	420	390	30	7.1
Fengselstjenestemannsforbundet	15	14	1	6.7	17	14	3	17.6	14	13	1	7.1
Grafisk Forbund	241	165	76	31.5	190	141	49	25.8	78	58	20	25.6
Handel og Kontor i Norge	3 754	952	2 802	74.6	2 134	721	1 413	66.2	1 065	261	804	75.5
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	1 212	110	1 102	90.9	769	153	616	80.1	300	32	268	89.3
Jern- og Metallarbeiderforbundet	5 649	4 971	678	12.0	1 360	1 250	110	8.1	381	341	40	10.5
Jernbaneforbundet	341	341	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	2 430	2 171	259	10.7	309	248	61	19.7	122	89	33	27.0
Kommuneforbundet	11 129	3 188	7 941	71.4	7 078	2 345	4 733	66.9	4 307	1 346	2 961	68.7
Lokomotivmannsforbundet	76	76	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	-	-	-	-	77	43	34	44.2	-	-	-	-
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	1	1	-	-	87	53	34	39.1	16	9	7	43.8
Nærings- og Nytelsesmiddelarb.forb.	1 619	909	710	43.9	1 495	810	685	45.8	2 417	1 164	1 253	51.8
Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Postforbundet	743	489	254	34.2	491	376	115	23.4	200	121	79	39.5
Den norske Postorganisasjon	907	907	-	-	580	580	-	-	325	325	-	-
Sjømannsforbundet	525	525	-	-	1 320	1 320	-	-	-	-	-	-
Skog- og Landarbeiderforbundet	249	197	52	20.9	24	19	5	20.8	34	34	-	-
Skolenes Landsforbund	240	213	27	11.3	209	152	57	27.3	172	107	65	37.8
Sosionomforbundet	194	51	143	73.7	113	30	83	73.5	61	16	45	73.8
Tele Tjeneste Forbundet	670	482	188	28.1	632	400	232	36.7	286	196	90	31.5
Den norske Teleorganisasjon	373	323	50	13.4	68	61	7	10.3	96	83	13	13.5
Tjenestemannslaget	2 547	1 388	1 159	45.5	2 123	992	1 131	53.3	1 117	440	677	60.6
Transportarbeiderforbundet	1 239	1 190	49	4.0	385	355	30	7.8	288	287	1	0.3
Treindustriarbeiderforbundet	12	10	2	16.7	-	-	-	-	-	-	-	-
Vernepleierforbundet	41	10	31	75.6	70	13	57	81.4	22	8	14	63.6
Tilsammen	45 286	28 433	16 853	37.2	24 308	14 348	9 960	41.0	15 212	8 332	6 880	45.2

Tabell VI, 1986 Fylkesvis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner, samt kvinnelige medlemmer i prosent av medlemstall i alt innenfor de ulike forbund.

Forbund	Landsomfattende avdelinger og avdelinger på Svalbard og i utlandet			Direkte medlemmer			Riket pr. 31. desember 1986					
	Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt			
	Herav			Herav:			Herav:					
	I alt	Menn Kv.		I alt	Menn Kv.		I alt	Menn Kv.				
Arbeiderpartiets Presseforbund	-	-	-	20	18	2	10.0	857	729	128	14.9	
Forb. for Arbled. og Tekn. Funk.	18	-	18	126	119	7	5.6	15 433	14 365	1 068	6.9	
Arbeidsmandsforbundet	624	469	155	24.8	8	8	-	38 964	27 753	11 211	28.8	
Barnevernpedagogforbundet	-	-	-	-	-	-	-	1 309	402	907	69.3	
Befalsforbundet	-	-	-	467	461	6	1.3	3 889	3 854	35	0.9	
Bekleddingsarbeiderforbundet	-	-	-	234	58	176	75.2	13 005	3 236	9 769	75.1	
Bygningsindustriarbeiderforbundet	69	67	2	2.9	43	43	-	60 972	59 428	1 544	2.5	
Elektriker- og Kraftst.forbundet	-	-	-	75	75	-	-	27 056	26 444	612	2.3	
Fengselstjenestemannsforbundet	38	38	-	-	404	349	55	13.6	1 723	1 408	315	18.3
Grafisk Forbund	-	-	-	4	3	1	25.0	14 845	10 689	4 156	28.0	
Handel og Kontor i Norge	1 842	801	1 041	56.5	401	122	279	69.6	60 815	17 952	42 863	70.5
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	-	-	-	-	1 074	134	940	87.5	16 683	3 531	13 152	78.8
Jern- og Metallarbeiderforbundet	-	-	-	-	18	18	-	101 148	88 466	12 682	12.5	
Jernbaneforbundet	57	57	-	-	9 007	9 007	-	21 900	21 900	-	-	
Kjemisk Industriarbeiderforbund	-	-	-	-	552	287	265	48.0	38 265	31 105	7 160	16.7
Kommuneforbundet	-	-	-	-	68	59	9	13.2	172 789	56 979	115 810	67.0
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	790	790	-	2 467	2 456	11	0.4	
Musikerforbundet	375	124	251	66.9	3	3	-	1 948	1 362	586	30.1	
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	-	-	-	-	34	23	11	32.4	5 138	3 749	1 389	27.0
Nærings- og Nyttelsesmiddelarb.forb.	-	-	-	-	7 420	4 017	3 403	45.9	34 653	20 027	14 626	42.2
Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	806	746	60	7.4	13 132	11 634	1 498	11.4
Postforbundet	-	-	-	-	-	-	-	2 895	8 443	4 452	34.5	
Den norske Postorganisasjon	-	-	-	-	-	-	-	14 539	14 539	-	-	
Sjømannsforbundet	23	23	-	-	1 428	1 428	-	13 307	13 307	-	-	
Skog- og Landarbeiderforbundet	-	-	-	-	95	75	20	21.1	7 782	7 328	454	5.8
Skolenes Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	3 187	2 353	834	26.2	
Sosionomforbundet	11	3	8	72.7	449	119	330	73.5	4 207	1 112	3 095	73.6
Tele Tjeneste Forbundet	200	199	1	0.5	-	-	-	2 931	8 542	4 389	33.9	
Den norske Teleorganisasjon	-	-	-	-	-	-	-	4 145	3 523	622	15.0	
Tjenestemannslaget	2 919	2 076	843	28.9	886	213	673	76.0	41 487	19 347	22 140	53.4
Transportarbeiderforbundet	-	-	-	-	113	110	3	2.7	16 814	15 809	1 005	6.0
Treindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	156	148	8	5.1	5 794	4 298	1 496	25.8
Vernepleierforbundet	-	-	-	-	7	-	7	100.0	1 538	420	1 118	72.7
Til sammen	6 176	3 857	2 319	37.5	24 688	18 433	6 255	25.3	785 617	506 490	279 127	35.5

Tabell VII, 1986

Fagblader – 1986
(Utkommer 1. januar – 31. desember)

Forbund	Fagbladenes navn	Antall nummer i 1985	Gj.sn. opplag i 1985	Antall nummer i 1986	Gj.sn. opplag i 1986
1 Landsorganisasjonen i Norge	LO-aktuelt	15	50 000	15	50 000
2 Arbeiderpartiets Presseforbund		—	—	—	—
3 Forb. F. Arbledere og Tekn. Funks.	Arbeidsledelse og Teknikk	5	15 300	5	15 500
4 Arbeidsmandsforbundet	Arbeidsmanden	10(2)	40 000	10(2)	40 000
5 Barnevernpedagogforbundet	Barnevernpedagogen	12	1 900	12	1 800
6 Befalsforbundet	Befalsbladet	8	5 000	8	5 000
7 Bekledningsarbeiderforbundet	«Magasinet for organiserte»	10(3)	19 000	10	16 700
8 Bygningsindustriarb.forbundet	«Magasinet for organiserte»	10(2)	57 000	10(2)	60 000
9 Elektriker- og Kraftstasjonsforb.	Elektrikeren	11	29 000	11	31 500
10 Fengselstjenestemannsforbundet	Fengselsforum	5	1 950	4	1 950
11 Grafisk Forbund	Norsk Grafia	22	15 500	22	15 600
12 Handel og Kontor i Norge	Handel og Kontor	8	58 975	8	60 337
13 Hotell- og Restaurantarbeiderforb.	Vi i Hotell og Restaurant	10(2)	15 500	10(2)	16 500
14 Jern- og Metallarbeiderforbundet	«Magasinet for organiserte»	10(2)	107 000	10	108 000
15 Jernbaneforbundet	Jernbanemanden	10(2)	24 000	10(2)	24 000
16 Kjemisk Industriarbeiderforbund	Fabrikkarbeideren	10(2)	38 000	10(2)	38 000
17 Kommuneforbundet	Norsk Kommuneforbunds Fagblad	20(2)	171 100	21	180 000
18 Lokomotivmannsforbundet	Lokomotivmands Tidende	11(1)	3 100	11(1)	3 100
19 Musikerforbundet	Norsk Musikerblad	10(2)	2 500	10(2)	2 500
20 Norske Olje- og Petrokj Fagforb.	NOPEF-NYTT	4(1)	5 200	4(3)	6 000
21 Nærings- og Nyttelsesmidl.arb.forb.	Næringsmiddelarbeideren	10	33 500	10	33 500
22 Papirindustriarbeiderforbundet	«Magasinet for organiserte»	9(1)	15 300	10	13 300
23 Postfolkenes Fellesforbund:					
Postforbundet	Posthornet	11(1)	12 500	10(1)	12 500
Den norske Postorganisasjon	Posthornet	11(1)	13 900	11(1)	15 000
24 Sjømannsforbundet	Norsk Sjømannsforb. Medlemsblad	11(1)	17 000	11(1)	16 000
25 Skog- og Landarbeiderforbundet	Skog- og Landarbeideren	8(3)	10 000	7(4)	9 000
26 Skolenes Landsforbund	1 skolen	9	3 700	9	3 800
27 Sosionomforbundet	Sosionomen	22	5 100	22	5 250
28 Telefolkenes Fellesforbund:					
Tele Tjeneste Forbundet	Tele Tjenesten	10(2)	13 500	10(2)	13 500
Den norske Teleorganisasjon	Telebladet	10(1)	4 500	10(1)	4 500
29 Tjenestemannslaget	Tjenestemannsbladet	9(1)	41 000	8	42 000
30 Transportarbeiderforbundet	Transportarbeideren	7(1)	19 000	8	19 000
31 Treindustriarbeiderforbundet	Trearbeideren	4	6 200	4	6 000
32 Vernepleierforbundet	Vernepleieren	12	1 586	12(1)	1 936
33 Statstjenestemannskartetlet	Kartellnytt	10(2)	126 000	10	126 000

1) Tallene i parentes angir herav antall dobbeltnummer.

Antall saker/tariffer behandlet i LO i 1987

Tabell VIII, 1987

FORBUND Løpenr.	Godkjente søknader for å fremme krav om ny tariffavtale		
	Omfattende		
	Ant. saker	Tariffer	Org.
1 Arbeiderpartiets Presseforbund	2	2	4
2 Forbund for Arb.led. og Tekn. Funksj.	1	1	1
3 Arbeidsmandsforbundet	97	101	314
4 Barnevernpedagogforbundet	—	—	—
5 Bekledningsarbeiderforbundet	7	7	143
6 Bygningsindustriarbeiderforbundet	5	5	60
7 Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	21	21	71
8 Fengselstjenestemannsforbundet	—	—	—
9 Grafisk Forbund	64	64	268
10 Handel og Kontor i Norge	124	320	1 357
11 Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet	199	199	1 288
12 Jern- og Metallarbeiderforbundet	125	125	2 423
13 Jernbaneforbundet	—	—	—
14 Kjemisk Industriarbeiderforbund	20	20	200
15 Kommuneforbundet	13	94	244
16 Lokomotivmannsforbundet	—	—	—
17 Musikerforbundet	—	—	—
18 Norges Offisersforbund	—	—	—
19 Nærings- og Nytelsesmid. arb. forbundet	25	25	193
20 N. Olje- og Petrokjemisk Fagforbund	2	2	19
21 Papirindustriarbeiderforbundet	—	—	—
22 Postfolkenes Fellesforbund:			
Postforbundet	—	—	—
Den norske Postorganisasjon	—	—	—
23 Sjømannsforbundet	—	—	—
24 Skog- og Landarbeiderforbundet	9	9	26
25 Skolenes Landsforbund	—	—	—
26 Sosionomforbundet	—	—	—
27 Telefolkenes Fellesforbund:			
Tele Tjenesteforbundet	—	—	—
Den norske Teleorganisasjon	—	—	—
28 Tjenestemannslaget	7	7	84
29 Transportarbeiderforbundet	81	81	460
30 Treindustriarbeiderforbundet	6	6	60
31 Vernepleierforbundet	—	—	—
32 Statstjenestemannskartellet	—	—	—
Tilsammen	808	1 089	7 215
Prosent	98,9	96,7	

Tabell VIII, 1987

Godkjente søknader for å si opp tariffavtalen			Godkjente søknader for å sette i verk arbeidsstans			Antall saker i alt	Antall tariffer i alt	Løpenr.
Omfattende			Omfattende					
Ant. saker	Tarif.	Org.	Ant. saker	Tarif.	Org.			
-	-	-	-	-	-	2	2	1
-	-	-	-	-	-	1	1	2
-	-	-	1	1	1	98	102	3
-	-	-	-	-	-	-	-	4
-	-	-	-	-	-	7	7	5
-	-	-	-	-	-	5	5	6
-	-	-	-	-	-	21	21	7
-	-	-	-	-	-	-	-	8
-	-	-	1	1	2	65	65	9
-	-	-	-	-	-	124	320	10
-	-	-	-	-	-	199	199	11
-	-	-	-	-	-	125	125	12
-	-	-	-	-	-	-	-	13
-	-	-	-	-	-	20	20	14
-	-	-	-	-	-	13	94	15
-	-	-	-	-	-	-	-	16
-	-	-	-	-	-	-	-	17
-	-	-	-	-	-	-	-	18
-	-	-	-	-	-	25	25	19
-	-	-	-	-	-	2	2	20
-	-	-	-	-	-	-	-	21
-	-	-	-	-	-	-	-	22
-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	5	4 700	-	-	-	5	5	23
1	1	1	-	-	-	10	10	24
-	-	-	-	-	-	-	-	25
-	-	-	-	-	-	-	-	26
-	-	-	-	-	-	-	-	27
-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	29	1 266	-	-	-	8	36	28
-	-	-	-	-	-	81	81	29
-	-	-	-	-	-	6	6	30
-	-	-	-	-	-	-	-	31
-	-	-	-	-	-	-	-	32
7	35	5 967	2	2	3	817	1 126	
0,9	3,1		0,2	0,2		100,0	100,0	

Godkjente/tariffrettslige konflikter 1987

Forbund/ bedrifter	Antall arbeidere berørt av konflikten		Konfliktens varighet		Antall tapte arb.dag 1)	Konfliktens årsak	Konfliktens karakter	Konfliktens resultat	Utbetalt stønad fra forb. kr	Refusjon utbetalt av LO ved årets utgang
	I alt	Organi- serte	Fra og med:	Til og med:						
<i>Norsk Arbeidsmandsforbund:</i>										
Renhold, egen regi	1	1	04.04.	26.05	40	Oppretting av avtale	Streik	Avtale inngått	6 114	-
<i>Norsk Fængsels- tjenestemandsforbund:</i>										
Kriminalomsorg i frihet	2 000	1 450	06.11	1 time	193	Statsbudsjettet, kriminalomsorg	Politisk streik	Ingen endring	-	-
<i>Norsk Grafisk forbund:</i>										
Argos	7	2	13.02	fortsatt streik	436	Oppretting av avtale	streik	Fortsatt streik	124 290	-
<i>Handel og Kontor i Norge:</i>										
Videoforum Holding.	-	5	11.05	18.05	35	Oppretting av avtale	streik	Avtale inngått	2 400	-
<i>Norsk Jernbane forbund:</i>										
Forbundets medl.	-	?	26.11	1 time	?	Samferdselskom. budsjettforslag for NSB-1988	Politisk streik	Budsjettet endret	225 000	-
<i>Norsk Kommuneforbund:</i>										
Kommunesektoren	-	140 000	15.12	1 time	18 666	Regjeringens forslag til saldering av statsbudsjettet	Politisk streik	god	-	-
<i>Norsk Lokomotiv- mannsforbund:</i>										
Lokomotivpersonalet NSB	400	400	26.11	1 time	53	Samferdselskomiteens budsjettforlag for NSB-1988	Politisk streik	Budsjettet endret	33 000	-
<i>Norsk Papirind. arb. forbund:</i>										
Saugbruks	-	75	25.08	4 timer	40	Brudd i lokale lønnsforhandl.	Sit down	Forhandling gjenopptatt	-	-
<i>Norsk Postforbund:</i>										
Postverket hele landet	6 800	6 800	09.10	1 time	906	Misnøye med statsbudsjettet	Politisk streik	Arbeidet gjenopptatt	-	-
<i>Den norske Postorganisasjon:</i>										
Medl. tilsatt i postverket, adm., skranke/indre	-	15 000	09.10	1 time	2 000	Statsbudsjettet	Politisk streik	Ingen endr.	-	-
SUM	-	163 733			22 369				390 804	-

1) Vesentlig oppgitt av forbundene på grunnlag av utbetalt stønad til organiserte.

